כ' ניסן תש"ם, 19.3.1980 מיספר 2220 שנה 44 המחיר: 4.00 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

האמת על מיפגשי המערך־מפד"ל

התוכנית הסודית להפלת

הממשלה

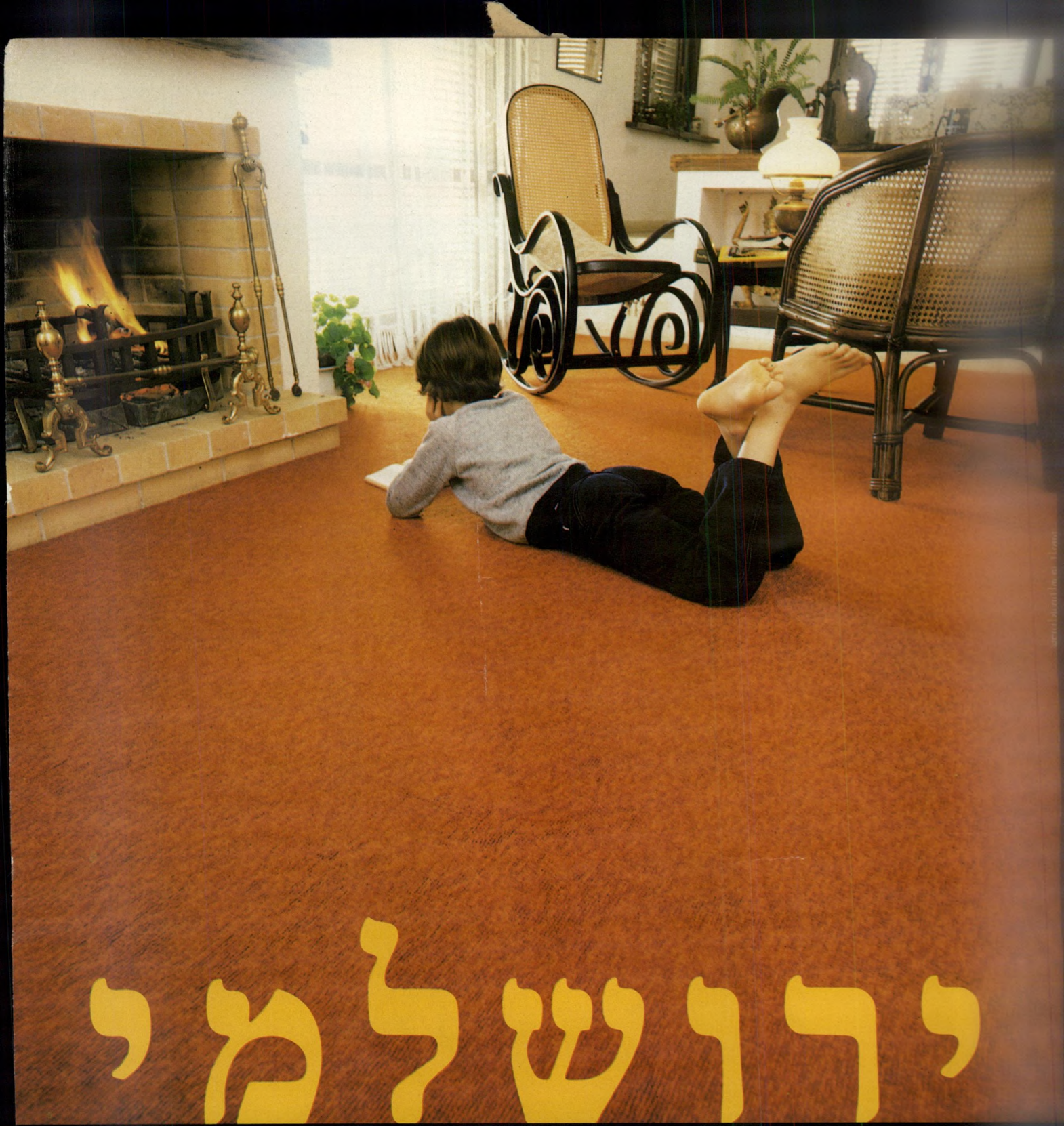

ירושלמי

למה לקנות לֶבֶד תוצרת חוץ, כשאפשר באותו מחיר לקנות שטיח אמיתי שהוא "להיט"!

אם אתה חושב על שיפוץ פני המשרד, האולם, בית המלון או הבית – אתה ודאי חושב על נקודת צבע יפה ונעימה למגע. חשבת בודאי שאינך יכול להרשות לעצמך שטיח אמיתי. אבל זה לא נכון.

ירושלמי מציע לך הצעה מפתה מאוד. "להיט". שטיח אמיתי מניילון, שמחירו נמוך מכל שטיח דומה.

זאת, במבחר צבעים מרהיב ובאיכות בלתי רגילה, שכן "להיט" עשוי על שכבת יוטה (במקום על גומי) כדי שיחזיק מעמד שנים רבות יותר, לא יצור בועות, לא יתקלקל בחום וינשום.

יש לרשותך "להיט" מקיר לקיר ו"להיט" בגדלים שונים לפי בקשתך. ויש "להיט" אחד גם בשבילך.

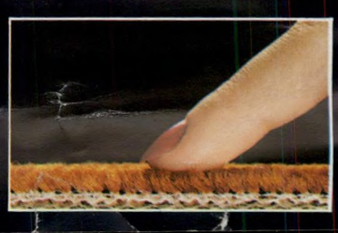

שטיחי ירושלמי בחנות המפעל ובחנויות השטיחים ברחבי הארץ.

אולם התצוגה החדש
של ירושלמי ברחוב הירקון 1
פינת מודיעין 7 רמת־גן,
טלפון: 793134

שעות פתיחה: בימים א'—ה'
בשעות 08.00 — 19.00

שטיחי ירושלמי

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קוראים כתבו

כאשר נודעה הטלוויזיה בעולם, ניבאו רבים שזהו סופה של העיתונות המצולמת. אחרי ככלות הכל, איך יכול התצלום הסטאטי בעיתון להתחרות בכתבת־החד־שות המצולמת, התופסת את התנועה, את הבעות־הפנים המשתנות, את הפעולה?

עברו שנים, והסתבר כי נבואות אלה היו מוטעות. יש כוח עצום לטלוויזיה, אך היא לא הפכה את תצלום־החדשות הסטא־טי למייותר. להיפך, אלה הם שני אמצעי־דיווח המשלימים זה את זה.

הסתכל־נא, למשל, בתצלום המת־פרסם בעמוד זה. הוא צולם באמצע המהו־מה הגדולה בשערי הכנסת, כאשר הס־תערו המוני החקלאים על בית־המחוקקים.

מאורע זה צולם בהרחבה גם בטלוויזיה. במבט לחדשות של הטלוויזיה הישראלית הוקדשה לו כתבה, שלא היתה מוצלחת במייוחד מבחינה עיתונאית. ומי שצופה בטלוויזיה הירדנית, יכול היה לחזות באו־תו מאורע בשנית, בצבעים, בכתבה שצולמה על־ידי אחד הצוותות הזרים.

הטלוויזיה העניקה לצופים את תחושת התנועה. ראו את השוטרים המתיזים את המים מן הזרנוקים, את המפגינים הזו־עמים, את הסוסים שיצאו לפעולה.

אולם הטלוויזיה לא יכלה לעשות מה שעשה תצלום אחד, שהופיע על גבי עמוד שלם בגליון האחרון של העולם הזה (2219): תצלום המפגין שהתנגש עם הסוס של השוטר. דווקא הקפאת התנועה — אם אפשר לאמר כך: הסטאטיות של הרגע הדרמאתי, או הקפאת הדינאמיות של הרגע הסוער — מאפשרת לקורא לחוש את חוויית המאורע.

ההיתקלות של המפגין בסוס, דריסתו על־ידי הסוס ופציעתו — כל זה במאית של שנייה — היוו את נקודת־המיפנה של אותה הפגנה. הם שיכנעו את שני הצדדים שהגיעה השעה להפסיק את המא־בק. מה שהיה עד לאותו רגע מאורע ששל־טה בו שימחת־הקרב הפך דראמה.

הטלוויזיה לא יכלה לקלוט זאת. המצ־למה ה„סטאטית" תפסה זאת היטב.

עופות מתים

כאשר העין שוקד משתהה על תצ־לום טוב, דרוש לה זמן כדי לתפוס את מלוא משמעותו ולקלוט את כל פרטיו.

בתמונה המתפרסמת כאן ישנם כל ה־מרכיבים של אותו מאורע. על הארץ מו־נחים עוזות מתים, שהושלכו על־ידי המפ־גינים. בקירבת המצלמה עומדים כמה מ־שומרי־הכנסת, חמושים באלות ובמגינים, כשהם מגואלים בתחמושת (שלג? עפ־בניות?) שהומטרה עליהם. שים־נא לב ל־הבעות־הפנים שלהם. אתה יכול לדמיין לך, על פיהן, את הדברים שאומר איש־המיש־מר מימין. שים גם לב לראשו של השומר שליד הגדר, המביט בעוף המונח לרגליו. ההרגשה הכללית היא של דיכאון.

לא פחות מעניינות הבעות־הפנים של המפגינים — אותם העומדים מאחורי ה־גדר, רציניים וזועמים, ואותם שטיפסו על הגדר. אפשר לנחש כי אלה הם אנשי־המושבים, שמצבם קשה יותר מאשר מצבם של אנשי־הקיבוצים, ושמצב־רוחם היה קי־צוני יותר.

יש סיפור בכל אחד מן הפנים האלה, ובתנועתו של כל אחד מן המפגינים.

מאחור נראה שלט־הענק של המפגינים, ברוחב של כמה עשרות מטרים, וסביבו חלק ממפגינים שבאו מכל קצות הארץ.

החקלאים המפגינים בשערי הכנסת
משני עברי המיתרס

טלוויזיה, רדיו, יומון, שבועון

לטלוויזיה יש עוצמה של דיווח, ויש מיגבלות. הוא הדין לגבי כל כלי־תיקשורת אחר, יומי או שבועי.

הטלוויזיה מביאה אל תוך חדר־השינה או חדר־האורחים שלך את המאורע, את ההתרשמות הבלתי־אמצעית. אבל אין היא יכולה לספק לך את הרקע, את המשמעויות החבויות. היא שיטחית בעל כורחה.

הרדיו מספק לך את הקולות. בכך כוחו, ובזה גם מיגבלתו. הוא יכול לספק לך גם פרשנות מסויימת. אך מכיוון שזהו מכ־שיר העובד במהירות עצומה, אין הוא יכול להתעמק. הרדיו — עוד יותר מאשר הטלוויזיה, שתהליכיה מסובכים יותר — נמצא בתחרות מטורפת עם הזמן וצמוד לחדשה עצמה. הוא מפיץ תוך דקות בעו־לם כולו מה מתרחש. מה שקרה לפני שעתיים חדל מלהיות „חדשות" מבחינתו.

היומון — בוקרון, צהרון או ערבון — משתדל להקיף את אירועיו של יום שלם, ויש לו כמה שעות (במיקרה הטוב ביו־תר) כדי לספק להם עומק כלשהו. אך הוא יכול לדווח רק על קטע של העניין, קטע של 24 שעות. ומכיוון שרוב המאורעות נמשכים זמן רב יותר, ומהווים חלק מרצף של דברים, הרי דיווח מקוטע זה לוקה בהכרח בחסר.

זהו תפקידו של שבועון־החדשות. יש לו זמן רב יותר. הוא יכול לתאר מאורע מתמשך, למצות תהליך, לצרף קטע לקטע, בפרספקטיבה ארוכה יותר, ליצור את ה־פסיפס השלם. באופן אידיאלי, אדם הקורא כתבה בהעולם הזה, אחרי שהוא כבר ראה את הדברים בטלוויזיה, שמע עליהם ברדיו וקרא עליהם בעיתונים היומיים, צריך לאמר לעצמו: „סוף־סוף אני מבין את כל ה־עניין. עכשיו אני יודע מה היתה הסיבה האמיתית, מה גרם למה, מה היה חשוב ומה היה רק הקצף שעל פני המים."

לא תמיד אנחנו מצליחים בכך. אך זהו תפקידנו, ולכך אנחנו שואפים.

נערת האליבי

בקשה יוצאת־דופן הוגשה בימים אלה לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

עורך־הדין דויד יפתח ביקש מבית־המישפט להרשות לו להביא עדה נוספת, אחרי תום ראיות הצדדים.

בבקשתו ציין הסניגור של הרצל אביטן, כי העדה מיכל („מיקי") סיידון, החשובה לאליבי של מרשו, הוזמנה להעיד יחד עם כל עדי־ההגנה במישפט, אולם אז סיפרה לו אמה כי מיקי נמצאת בחוץ־לארץ. לכן לא יכול היה הסניגור להביאה במועד ה־קבוע בחוק.

המישפט נמשך זמן רב, ועומד כעת בשלב הסיכומים הסופיים. בעת הסיכומים הופיעה בהעולם הזה (2117) כתבה „האלי־בי של הרצל אביטן", ובין היתר נזכרה שם גם גברת סיידון, כעדה שחסרה, ושלא הופיעה לפני בית־המישפט.

מיקי, שחזרה ארצה לפני זמן קצר, מביקור ארוך ביוון, קראה את הכתבה וגילתה שהיא מבוקשת כעדה במישפט. עד אז לא ידעה על כך. היא פנתה מיוזמתה לסניגור. בקשתו של יפתח התקבלה, ומיקי תעיד בכל זאת.

צנזורה בכלא

ויעוד סיפור מן החיים:

למנויה על העולם הזה, אורנה שחר, היו טענות. היא קיבלה את עותקי השבועון כשהם גזורים, וכתבות שלמות חסרות בהם. אורנה התפלאה, אבל הששה שאין בידה לעשות דבר בנידון, שכן היא מתגוררת כעת בבית־הכלא נווה־תירצה, שם היא מרצה עונש־מאסר.

כמעט בכל אחד מ־25 הגליונות שהס־פיקה אורנה לקבל בכלא היו חסרים דפים. כאשר ביקר אותה השבוע בכלא סניגורה, יורם שפטל, והתברר לאורנה כי גם הוא קורא ותיק של העולם הזה, העלתה לפניו את בעייתה. שפטל לא התי־עצל ופנה מייד למנהלת בית־הסוהר, ושאל אותה מדוע מצנזרים את העיתון. המנהלת הזמינה את הפקידה הממונה על צינזור העיתונים, ושפטל שאל אותה מדוע מצנ־זרים את העולם הזה ואין מצנזרים את הצהרונים. על כך השיבה הפקידה, כי „יש רשימה."

למראה תדהמתו של שפטל, חזרה בה הפקידה מייד מדבריה. „לא, אין רשימה," אמרה, „אבל אנו מצנזרים, לפי פקודת בתי־הסוהר, הכול מילבד ידיעות אחרונות, מעריב ולאשה."

כאשר חזר שפטל לביתו, גילה כי ה־דפים שנחתכו מגיליונה של אורנה באותו שבוע היו עמודי המיכתב שהובטח מ־הכלא, ואשר חלקים ממנו נקראו על־ידי חבר־הכנסת צ'רלי ביטון בכנסת (העולם הזה 2215).

מה הם הקריטריונים לקיצוץ דפים? התשובה היחידה שהיתה בפי הפקידה: „אנו קוטעים חומר שלא טוב שהאסירה תקרא."

שמוי שפנוי

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20 בשבוע שבין ה־19 במארס עד ה־25 במארס? כמדור זה יפקוד „העומס הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־80 השנים האחרונות, בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1901

מכונית המרצדס הראשונה נבנתה במיפעלי דיימלר, גרמניה, על־ידי וילהלם מייבאך.

1903

25.3 — תיאודור הרצל, מכונן התנועה הציונית, נפגש לראשונה עם הלורד קרומר, הנציב העליון הבריטי בקאהיר.

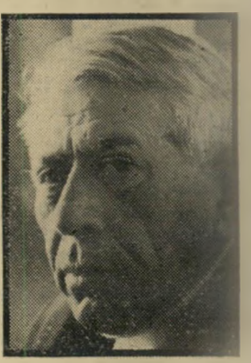

מרדכי אורן
23.3.1952

1904

שני מהנדסים בריטיים, רולס ורויס, מייסדים בית־חרושת ל־מכוניות, שהפך בית היוצר ל־רכבי הרולס־רויס המפורסמים.

1905

24.3 — הסופר הצרפתי זול ורן מת בגיל 77.

חיידק העגבת (סיפיליס) נת־גלה על־ידי המדען הגרמני פריץ הופמאן.

1913

הנרי פורד מאמץ במיפעל המכוניות שלו את שיטת הסרט הנע, שהונהגה בבתי־המיט־בחים של שיקאגו ב־1870.

1914

מיליוני אירופים נקראו אל הדגל של מילחמת־העולם הרא־שונה, כדי למות בהמוניהם ב־שדות הקטל. בגרמניה גוייסו 4.2 מיליוני חיילים, בצרפת 3.7, ברוסיה 1.2, באוסטריה־הונגריה 0.8, בבריטניה 0.7 ובאיטליה 0.7 מיליון חיילים.

1915

22.3 — שליטי האימפריה העותומנית המתפוררת גירשו מן הארץ את ראשי השומר הפיעלי־ציון.

1917

22.3 — ארצות־הברית היא המדינה הראשונה בעולם המכי־רה בממשלה הזמנית של רוס־יה. שהוקמה כמה שבועות קודם לכן, אלכסנדר קרנסקי, שהודח כעבור כמה חודשים מהשילטון על־ידי הבולשביקים, משתלט בהדרגה על הממשלה.

1918

21.3 — הגרמנים פיתחים במיתקפה גדולה — הקרב על הסום — כדי לנסות לשבור את בעלות הברית בטרם תגיע עזרת ארצות־הברית לשיאה.

שנודעו בשם „ברטה השמנה", מפגיזים את פאריס ממרחק של 120 קילומטרים.

1921

הרפתקותיו של החייל האמיץ שוויק, רומן צ'כי אנטי־מילי־טאריסטי, מאת ירוסלאב הא־שק, הומחז על־ידי מכס ברוד והוצג בתיאטרון אוהל, בתיר־גומו של אביגדור המאירי.

1925

מסיפרי השנה: המישפט, מאת פראנץ קאפקא, יצא לאור שנה אחרי מותו של המחבר. מסרטי השנה: אוניית הקרב פוטיומקין, של סרגיי אינ־שטיין, מפאר היצירה הקולנו־עית הסובייטית בשנים הרא־שונות שאחרי המהפכה.

1927

24.3 — הקומוניסטים הסי־ניים כובשים את נאנקינג.

1929

24.3 — בחירות באיטליה הפאשיסטית: 99.4 אחוזים מן

צ'ארלס אורד וינגייט
23.3.1944

הקולות נפלו בחלקה של המיפ־לגה היחידה, הפאשיסטית.

1930

19.3 — המדינאי הבריטי הלורד בלפור, אבי ההצהרה המפורסמת הקרויה על שמו, מת בגיל 82.

1937

20.3 — הנציב העליון ה־בריטי בארץ מקבל סמכויות חירום, מתיר לנוטרי הגליל לסייר עם נשק ביד.

1938

21.3 — גרעין מגוייס של חברי ההגנה עולה להתיישבות בגבול הלבנון, מקים את חני־תה, שהפכה סמל ליישובי חו־מה־ומיגדל. בין העולים: יגאל אלון ומשה דיין, חניכיו־פקו־דיו של יצחק שדה (ראה תמונה).

1939

23.3 — חוזה ברלין, לפיו סופחה סלובקיה לרייך, בוהמיה ומוריביה — שטח־חסות גר־מני.

1941

21.3 — [illegible]

1942

25.3 — השלים הנאצי של בוהמיה ומוריביה, ריינהרד הייד־ריך, מודיע שכל היהודים ש־בתחומי שליטתו יגורשו לגיטו שיוקם בטרזיאנשטט. כשנורה הייידריך למוות, בידי לוחמי ה־מחתרת האנטי־נאצית, הגיבו הנאצים בטבח אזרחים, מחקו מעל פני האדמה את הכפר לי־דיצה.

1943

21.3 — בנאום לרגל יום־השנה העשירי לעלייתו לשיל־טון, תוקף אדולף היטלר את הבולשביזם ואת היהודים ש־כפו, לדבריו, את המילחמה על העולם.

1944

23.3 — צ'רלס אודר („הידיד") וינגייט, הקצין הב־ריטי שאימן בשנות ה־30' את אנשי ההגנה והנהיגם בפעולות־גמול נגד המורדים הערביים (9—1936), ניספה בתאונה אווי־רית בבורמה, בן 41.

1945

22.3 — אליהו בית־צורי ואליהו חכים, אנשי לח"י שירו למוות בלורד מוין, הועלו לגר־דום בקאהיר.

1946

25.3 — ישיבה ראשונה של מועצת־הביטחון של האו"ם.

1948

21.3 — ארצות־הברית מס־תייגת במועצת־הביטחון מ־התוכנית לכונן בארץ שתי מדינות — מדינה יהודית ומדי־נה ערבית, בהתאם להחלטת עצרת האו"ם מה־29 בנובמבר 1947. תחת זאת היא מציעה להניח בארץ כולה מישטר נא־

אביגדור המאירי
1921

מנות זמני. נציג ברית־המוע־צות, אנדרי גרומיקו, שולל את ההצעה האמריקאית ותומך שוב בתוכנית שתי המדינות. דויד בן־גוריון: עמדת ארצות־הב־רית לא תמנע הקמת המדינה.

1949

23.3 — ישראל ולבנון חת־מו בחצר המיפקדה הלבנונית בראש־הניקרה על הסכם שבי־תת־נשק ואישרו את קו הגבול הבינלאומי (המנדטורי).

1952

23.3 — [illegible]

מעצרו של מרדכי אורן, חבר בית־זרע ומנהיגי מפ"ם, בגין „פשעים פליליים נגד ביטחון המדינה".

1955

23.3 — אבא אבן, נציג יש־ראל באו"ם, ביקש ממצ־ריים שתחדל מפעולות איבה ושתשתף פעולה עם ישראל בחתירה לשלום.

1956

20.3 — תוניסיה, לשעבר קולוניה צרפתית, זוכה בעצ־מאותה בהנהגתו של חביב בורגיבה. באלג'יריה השכנה החמירו הצרפתים את המאבק נגד לוחמי השיחרור של ה־אף־אל־אן.

1958

24.3 — בכנסת מתנהל פול־מוס חריף על השאלה „מיהו יהודי?"

1969

25.3 — אבא חושי, ראש עיריית חיפה ומראשי מפא"י, נפטר בגיל 72.

1970

18.3 — בהפיכה שקטה ב־קמבודיה הודח ראש המדינה הנסיך נורודום סיהנוק, ששהה אותה שעה במוסקבה בביקור. ההפיכה נועדה לשים קץ ל־מדיניותו ה„נייטרלית", שאיפ־שרה חדירתם לטריטוריה קמ־בודית של אלפי חיילים צפון־ויאטנמיים ולוחמי ויאטקונג.

1971

19.3 — שר החוץ אבא אבן נפגש בניו־יורק עם השג־ריר יריגנ ועם מזכיר האו"ם.

19.3 — יאסקו פון פוטקאמר, מונה שגריר גרמניה בישראל במקום הרמן קנוקה, העתיד לשמש כשגריר ארצו בברזיל.

21.3 — פרץ ברנשטיין נפ־טר. מדינאי ישראלי, מראשי הציונים הכללים. עורך הבוקר. שר המסחר והתעשייה. בן 81.

23.3 — טור משוריין של צבא סייגון נלכד בלאוס במח־סומים שהציבו יחידות צפון־ויאטנמיות. כוח שריון אמרי־קני מחפה על נסיגת כוחות דרום ויאטנם מלאוס.

אבא אבן

מכתבים

חדש, חדש ונתחדש

בעיקבות מינויו של יצחק שמיר לכהונת שר־החוץ של ישראל.

הבה נתאר לנו איזו סערה היתה מתחוללת בארץ, אילו מינה אנ־וור אל־סאדאת את אחד ממתנגדי הסכם־השלום עם ישראל לתפקיד בכיר בממשלתו, ובמיוחד לתפקיד שר־החוץ, המופקד, יותר משרים

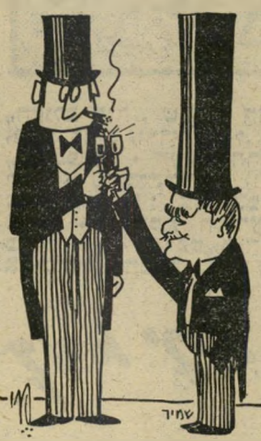

אחרים, על הנעת מירכבת השלום על פסים תקינים.

כשעיתונאי מצרי כותב מאמר ביקורתי, ואפילו ארסי, על ישראל, נעים אמות הספים אצלנו וכולם מתרגשים, והנה בא ראש־הממשלה וממנה בשעה קשה זו לתפקיד מר־לכתי בכיר ביותר את אחד מהני־צים הקיצוניים ביותר שלנו, מי שהתנגד ועודנו מתנגד להסכמי קמפ־דייוויד.

נ. רמז, ירושלים

● ● ●

מלוס אנג'לס –

באהבה

האמת על חיי הישראלים בגולה חדווית.

אנו שמחים לקבל את העולם הזה בקביעות, לקרוא בו ולהעבירו לידידים ישראליים, מיד ליד, עד שהוא נקרא ונקרע לגזרים. אמנם רוב החדשות מן הארץ מכאיבות, כי איכפת לנו, אך אנו מעוניינים לשמור על קשר עם הנעשה ה־נשמע בארץ. רבים מאתנו נמצאים כאן שנים רבות. אני, למשל, נמ־צאת כאן 35 שנים. אך בקביעות, לפחות פעם אחת בשנתיים, באים לביקור בארץ.

מעניין לדעת מהו מקור החדשות שלכם על הישראלים בלוס־אנג'לס, כי הן מסולפות. בבחינת: יש עשן קל ולכן יש כנראה שריפה גדו־לה... לידיעתכם, הרוב המכריע של הישראלים בארצות־הברית מת־קיים בקושי. ישראלים אלה חיו בישראל בתנאים טובים יותר מאשר פה. בניו־יורק ובשיקאגו כימעט כל נהגי המוניות הם ישראלים. רבים קנו בתים במשכנתאות כב־דות. גם ה„ארמונות" שאתם מז־כירים הם בסך הכל בתים צנועים.

דניאלה ארם, לוס־אנג'לס

● ● ●

מדינה יש – גבולות אין

על אטלס פיסי, מדיני וכלכלי, בעריכת הפרו־פסור משה ברוור, בחו־צאת „יבנה", שבו אין זכר לקו הירוק ולגבולות ה־בינלאומיים של ישראל.

בכך מונעים מן המעיין באטלס את האפשרות לדעת היכן משתרע שטחה הריבוני של ישראל והיכן השטחים המוחזקים, הנתונים ל־שליטתו של המימשל הצבאי. גו־

(המשך בעמוד 6)

- צבעים מיבעיים TRINITRON
- שיטת ECONOQUICK
  - תמונה מיידית וחסכון בצריכת חשמל
- מסך גליל
  - מונע השתקפות
- דגם 3 system:
  SECAM/PAL/NTSC
- שרות !
  - מעבדה מקצועית ומלאי חלקים מובטח

"שאור על הליבה..!"

בדוק והשווה !

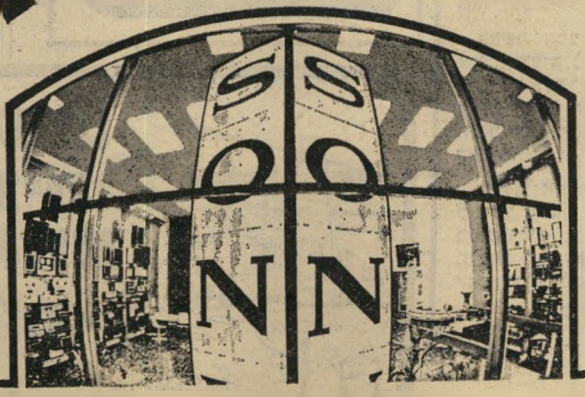

SONY.

למבקשים את הטוב ביותר

בוא לראות ולשמוע הדגמה
באולמי התצוגה של סוני, במגדל שלום, בתל אביב
או אצל סוכנינו המורשים ברחבי הארץ.

פרסום מלניק | רפאל טיראן

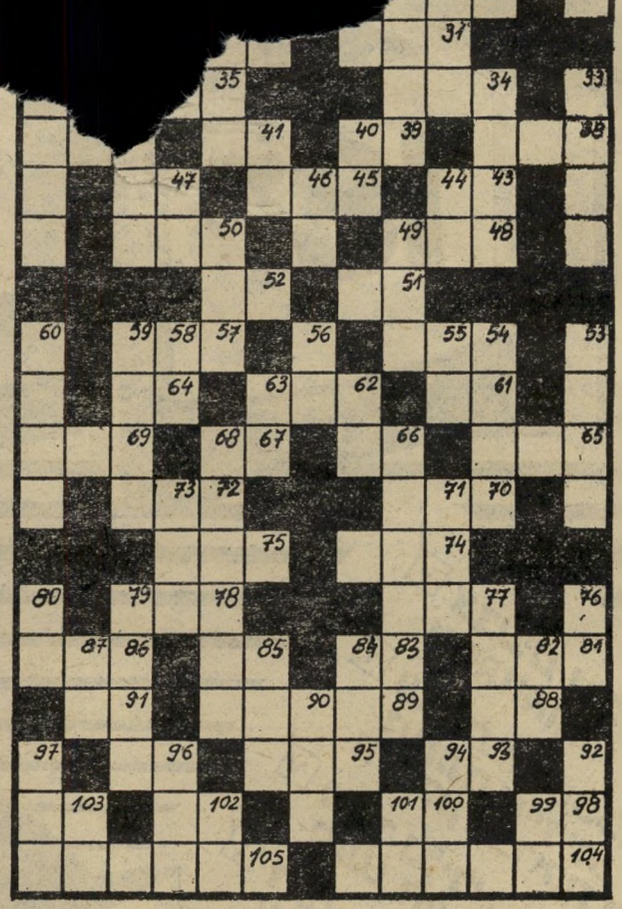

35) מחבר הסימפוניה הספרדית; 38) משחק ילדים; 39) התנשאות טבעית של אדמה; 41) בבקשה; 42) מחנך, אומן; 43) 3.14; 45) תנועה בכנסת; 47) שד; 48) נדבך, שכבה; 50) רעב; 51) מרכז חשיבה; 52) מגש; 54) צייר אימפרסיוניסטי צרפתי; 57) עיר בסוריה; 61) שמח; 62) טנא לפירות; 64) ראשי תיבות; 65) צוללת ישראלית; 66) אריג; 67) מילת ברירה; 69) ר"מ אוסטריה אחר מלחמה"ע ה־1; 70) ריבע; 72) מנגינה; 74) תעלה; 75) מדינאי אוסטרי; 77) מאין יושב; 78) הרג; 81) עליונות; 83) דבר של ממש; 85) גל של מפולת; 86) ראדאר; 88) בזבז; 89) אל הים הרומי; 91) שם שתיים מנשיו של הנרי ה־8; 93) תרגול בצבא; 95) אביו של עתניאל; 96) גבוה; 98) משענת לראש; 100) מירב כדור־הארץ; 102) קריה קדושה; 103) שיש כעין הצדף; 104) קליע קונבנציונלי; 105) מייסד התזמורת הפילהרמונית.

מאונך:

1) סופר ומתרגם עברי (ר"ת); 2) קיר; 3) מושל עכו וכינויו „רב־טבחים"; 4) מכשף; 6) אריג מובחר; 7) כביר, עצום; 8) קח; 9) הוא חיבר את ה„הזמנה למחול"; 12) צורת המילה כפי שהיא נקראת; 15) האותיות שמוצאן מהשפתיים; 16) אופנת הדור המעוררת סלידה; 17) וניל; 19) שאול; 20) חור בסלע; 21) חיקוי לעג ליצירות ספרות; 25) האות המהפכת זמנים; 24) נצח; 26) מצב בכדורגל; 27) מדינאי אוסטרי; 29) לך (ארמית); 30) מצודה עתיקה בגליל; 33) שם שיר של רחל; 34) מקצוע בבנק; 36) עיר מבצר בצרפת; 37) מחזה בת. ק.; 40) קבל לרשותך; 41) ר"ת לאחר שמו של אדם; 44) עיר מבצר על אי בנילוס; 46) מילת יחס; 47) קרש; 49) זבל; 50) גזם; 53) גת; 54) מאן לציית; 55) מין; 56) ממציא השח־רחוק; 58) טיפה; 59) נטול חוש ריח; 60) נבל; 62) משתחווה; 63) חדרון צר; 66) אמו מתה בלדתה אותו; 68) הקדוש של האוהבים; 71) גיס, אחי הבעל; 73) עורך החשבונות; 76) נחלש; 77) זרם חזק; 79) בית מרחץ תורכי; 80) שלמות; 82) אינו מוצק ואינו נוזל; 84) סיפוק רב; 85) אחד מעיטורי יש־ראל; 87) אמיתי; 90) חומר יפה (ר"ת); 92) אבן מאבני הריחיים; 94) ציפור המבקרת אותנו באביב; 96) מחלה בצמחים; 97) מכונת ירייה; 99) האל יצילנו (ארמית ר"ת); 101) נופל; 102) חוט מתוח למדידה; 103) השקט!

floïd blue

ה„אפטר שייב המלחיב"
פלויד בלו

רק על נייר קודק!
זו מתכונת ההצלחה
של תמונותיך!
אנו דואגים שתמונות הצבע שלך
תהיינה על נייר קודק!
מבחר מצלמות ופלשים גדול,
במחירים נוחים.
צלומי־דרכון, בין־רגע!!!
קניה — החלפה — מכירה.
בימי שלישי סגור כל היום!
פוטו־בדנר
חיפה, רחוב הח'לוץ 12

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
טלפון 227117, 227118

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)

בעל מגרש
בית בונים
פעם אחת...

סיימון בע"מ
חברה לבנין
טל: 03-843331

פרקש בסכנת חיים!

קרן ציבורית למען ריפויו של נחמן פרקש („העולם הזה" 2218).

בעיקבות הכתבה שפירסמתם ברצוני להעיר: פרקש נפצע אמנם

נחמן פרקש
מימסד רפואי שמרני

ברגלו, בירושלים, אך לא מפצע זה ההל הנמק. סיבת הנמק היא זיהום בדם, הנובע מנטילת סמים מסוכנים — שלושה כדורי אל־אס־די ליום.

חשוב מאד לפרסם ברבים את האמת לאמיתה, ולא לטייח ולשפץ את המציאות, בהתאם להשקפות הרפואיות המוטעות של המימסד הרפואי השמרני. זוהי חובה הרמאנית ומצפונית לגלות את האמת הלא־נעימה — בכדי שכל אותם המשתמשים או הנוטים להשתמש בסמים יידעו היטב במה המדובר.

בשיחתי עם כתב העולם הזה הדגשתי במפורש, שהרופא הירושלמי עליו המלצנו הוא רופא מדיציני מוסמך ומומחה (למחלות מסאירות), ששוכנע באמיתותה ובנכונותה של האסכולה הטבעונית ברפואה. לכן תמוהה הצגתנו כטבעונים קנאיים ותמהוניים, המאמינים רק ברופא טבעוני והמסרבים לבדיקה על־ידי רופא נורמאלי־כביכול.

כאשר הסברנו לכתב שלפרקש אין אמצעים כספיים לממן את נסיעותיו לירושלים, כדי לקבל טיפול, הציע הכתב לערוך מגבית ארצית ותרם בו במקום סכום כסף מכיסו הפרטי.

שקלנו את הצעתו של הכתב וקיבלנו אותה. כל מי שרוצה ללכת בעיקבותיו, מוזמן לשלוח את התרומה לפי כתובתו של פרקש, ואנו מודים מראש לכל התורמים.

שלום זמיר, אמירים

● המען לאיסוף התרומות: נח־

עלילות

סאשה פולי־טרוק

על גיבור סיפורו של נתן שחם, „דגל הדיו", שהוכר במדור „גמל של נייר" („העולם הזה" 2217).

אלכסנדר יולין, שנודע בכינויו „סאשה פוליטרוק", נפטר לפני כחודשיים. הכרתי אותו בשנותיו האחרונות, כאדם גוח ונעים, שעסק בסיעוד בבית־החולים הממשלתי בנהריה, בהתנדבות. כן היה בולאי

אלכסנדר יולין ז"ל
בולאי שרוף

שרוף, שדאג להנחיל את אהבתו לבולים לילדים ולנוער. הוא הקים חוגי אספנים באופקים ובמעלות, עם החוג שהקים באופקים זכה במדליה, בתערוכת בולים שנערכה לפני כשנה בשוויץ. והכל בהתנדבות, ללא תמורה, כדי לכפר על הטעות ששעשה לפני שנות דור.

צבי מרקוביץ, תל־אביב

101 סיבות טובות לקנות „ארומה 101"

ספל קפה נמס ארומה 101 של עלית,
הוא סיבה טובה לעוד ספל קפה ארומה 101
וכן הלאה עד 101 ספלי-קפה
מקופסת ארומה 101 של עלית.
שותים ארומה 101, נאנחים בהנאה ואומרים: **טוב לי עם קפה נמס עלית**

פרסום וימר יעקבסון

מכתבים

חתימה שלאחר המוות

על השקלים מתנוססת חתימתו של דויד („דו־לק") הורוביץ ז״ל, מי שהיה נגיד בנק־יישראל.

בתקופתו של דויד הורוביץ עדיין לא התדרדרה הלירה תהומה. למה, אם כן, מתנוססת חתימתו על ה־

נגיד הוריביץ ז״ל
ישיבה ספיריטואליסטית

שקלים? שמא זהו שימוש חוזר בגלופה ישנה, או שהסכמתו של המנוח התקבלה בישיבה ספירי־טואלית.

א. רוזן, קריית טבעון

● ● ●

פסיכי, קוקו וכל השאר

בעיקבות הכתבה „פרופיל 21״ („העולם הזה 2218).

קראתי בסיפוק ובהערכה את הכתבה ואני מבקש להשלים אותה במעט פרטים.

בטופס תעודת הפטור הכללית יש שלוש אפשרויות למחיקה ולהשארה: „בלתי כשר לשרות", „אישה לפי סעיף 30 לחש״ב", „לפי סעיף 28 לחש״ב". רוב חבריינו ואנשים אחרים שטענו לעמדה פאציפיסטית פוטרו משרות צבאי על־פי האפשרות השלישית, אצל אחדים בתוספת בכתב־יד „מסיבת אי־התאמה".

בכתבה יש בילבול־מה בין שתי האפשרויות האמורות לגבי אנשים (גברים). לנו ניראה, כאילו „אי־ההתאמה" מתייחסת לאפשרות השלישית, מה גם שמצויין הדבר לפעמים במפורש, כאמור. אם נכון הדבר, ש„בלתי כשר לשרות" כולל (וכך הנחנו אף אנו) מצב גופני ונפשי, אזי „אי־ההתאמה" של האפשרות השלישית (סעיף 28) ל־חש״ב) מתייחסת למצב מוראלי (בשתי המשמעויות ו/או עמדה פוליטית של האדם. „תירגום" „אי־ההתאמה" בציבור ל„פסיכי", שנוצר במכוון או שלא במכוון, האיום המלווה אותו והבעיות שפירטתם בכתבה נותנים תמונה עגומה על מצב חופש המצפון בחברה הישראלית.

אגב, תעודת הפטור החדשה לנשים, הכוללת שלוש אפשרויות לנשים בילבד („הכרה דתית, אוויירה משפחתית דתית והכרה דתית. יש עוד כמה שיבושים מישניים בתדפיס התעודה שעושים אותה ל„בלתי חוקית" לכאורה, וגם אורח מילוייה הרשלני לעתים עלול להעמיד את נושאתה במצב מביך לפחות. קרה בזמן האחרון, לפחות בשני מיקרים, שבחורות שטענו לטעמי מצפון המונעים אותן משירות צבאי קיבלו תעודות פטור, האחת מטעמי הכרה דתית והאחרת מטעמי אווירה מישפחתית דתית. אך הן נמצאות עקרונית בסכנה של זיוף עמדתן, שכן זו לא נרשמה בתעודה כהצהרתן. בחברה אחרת, שבעיקשותה העקרונית סירבה במפורש ובמבוטא להצהיר על דתיות או על היותה פאציפיסטית (למרות נטיותיה האישיות הבסיסיות) ותחת זאת הצהירה הצהרה מצפונית פוליטית, מקשים עליה את החיים ב„כך אנו מפרשים את החוק".

התרשמותנו היא, שבחורות רבות מצהירות בשוגג על היותן דתיות או שאווירת ביתן דתית, כי הן יכולות להצהיר על מצפון, שלו אין „הגדרה" ו„הוכחה" „מעשיים" כפי שניתן לדרוש לגבי „דת". הן גם בוחרות באפשרות הדתית ה„לא נכונה" והמכשילה, שכן לגבי שתיהן יש נוסח הצהרות שונה — אחד מכשיל ואחר פוטר מקשיים.

מן הכתבה שלכם ניתן להסיק, כי הציבור אשם ביחס בלתי הוגן כלפי הפטורים משירות צבאי. זה איננו בדיוק כך. הציבור מקבל הנחיות ברורות למדי מן העיתונות מצד אחד, המדברת בגנות ה„משתמטים" וה„בוגדים", ומצד אחר ישנם מענקים והטבות שחברת הביטוח הנקראת מדינה חייבת בהם תמורת הפרמיות בצורת מסים שמבוטחיה־אזרחיה משלמים בהתמדה — הנמנעים מאלה שלא שרתו בצבא.

יש לדרוש משרות התעסוקה להדפיס באותיות קידוש לבנה על גבי טופס ההפניה למקום עבודה את המילים: „מעביד! עליך לא לדרוש מיסמך צבאי כלשהו מן המופנה אליך כמועמד לעבודה!" או משהו דומה.

בסיכום, המצב של אפשרויות לקבלת פטור משירות צבאי בדרך מכובדת — אף שאינה סוגה בשושנים — הוא הרבה יותר קל במדינת ישראל מאשר היה והינו במדינות אחרות מסויימות. גם ענייין התעסוקה. צריך רק להוכיח עקביות עקרונית ומעשית, ולהיות מוכן לעמוד במאבק מכובד, אחראי, שכרוך לפעמים בסבל־מה. צה״ל אינו מוכן להתמודד עם בעלי אמונה בעמדתם המצפונית ואין לו תועלת מכך, לכן התוצאה היא פטור. אלה המעמידים פני „קוקו" מבזים את עצמם ואת הקיעקרון שלשמו הם עושים כן (בין אם הוא פאציפיסטי ובין אם פוליטי ספציפי). אותו הדבר אמור לגבי מעמידות פני „דתיות" מסוג זה או אחר. מכיוון שאין האיום חמור ואין עניין של פיקוח נפש, אין מקום לשקר ודווקא העמידה הגלויה, אפילו תוך אי־ידיעת הציבור הרחב על כך — יש בה תועלת חינוכית.

ישעיהו תומאהשי״ק,
התנועה הבינלאומית לסרבני מילחמה מטעמי מצפון,
תל־אביב

● ● ●

הכספת של הרפתן

קורא עני מקונן על ממשלת חורבן חבית חשלישי.

זה זמן רב אני מתכונן לפנות אליכם בעניינו של שר־האוצר, מר ייגאל הורביץ הרפתן. הוא חושב שהוא יכול להמשיך ולחלוב את העם הזה עד בלי די. שישכח את הרפתות ואת הפרות, שאותן הוא ממשיך לחלוב — איננו מסוגלים עוד לעמוד בנטל.

אבוקדו.
הסבון לטיפוח העור

סבון אבוקדו תורם לעור בריא יותר.
הוא שומר על לחות וחיוניות תאי העור.
סבון אבוקדו מיוצר על בסיס שמן אבוקדו ומומלץ לבעלי עור רגיש ולתינוקות.

זה נהדר-זה יצהר

אנחנו מתמוטטים, אין לנו כוח לסבול זאת. מחמש שקיות חלב ביום, שהבאתי לילדי, עברתי, מחוסר כסף, לשקית חלב אחת, שאותה אנחנו מערבבים במים. אם לא היו לי ילדים, מזמן הייתי בורח לחוץ־לארץ. אין לי למי לפנות ולבקש עזרה.

אנא מכם, פיתחו לו את הכספת! די לנו בעליות מחירים ובממשלת הליכוד, שהביאה עלינו אסון הרס, ממשלת חורבן הבית השלישי.

אזרח עני, ירושלים

שרתון לגברים כמוך

"מאז ששמתי
את "שרתון" על הכוונת
איני מחליף אותה
באף סיגריה אחרת.
אני אוהב את הטעם
המיוחד של "שרתון".
יש בה תערובת מעולה
של טבק וירג'יניה
והיא נותנת לי
הנאה אמיתית.
עם "שרתון"
קלעתי בול!"

מוקד 55

מדוע זכה יגאל אלון בכל זה?

בשבוע־שבועיים האחרונים מצאתי את עצמי עוסק בשאלות עמוקות בעניין המוות. לא בדיוק בצדדיו האפ־לים של הנושא, כמו מחלות, דם, גסיסה, מוגלה, חיר־חורים, תולעים וכל השאר. לא, להיפך. הצדדים היפים: טכסים חגיגיים, מטחי־כבוד, הספדים, רחובות על־שם, דברים מהסוג הזה. כל זה היה אפרופו — אפרופו מה זה היה?

כן. יגאל. דווקא את עצמי שאלתי, וזה טוב, משום שכך אני מקבל תשובות שדי מוצאות חן בעיני, מה שמפתיע רק סכיזופרנים.

והנה מה ששאלתי: מדוע זכה יגאל בכל זה? מה הוא היה, תוזה המדינה? רמטכ"ל? ראש־ממשלה? אפילו נשיא לא היה, מה שכמעט כל אחד יכול. בסך הכל היה סגן־ראש־ממשלה במיקרה הטוב. ביג דיל. אני מוכן להסתכן ולומר שלא כל סגן־ראש־ממשלה יזכה למה שזכה לו יגאל. למשל — לא חשוב.

התשובה שהשבתי לעצמי היא שיגאל זכה לכל זה משום שהיה גם. כן, פשוט גם.

יגאל היה גם בן מושבה, וגם חבר קיבוץ. גם מפקד הפלמ"ח, וגם אלוף בצה"ל. גם איש עממי, וגם בוגר אוכספורד. גם שר וגם סגן־ראש־הממשלה. יגאל היה גם אציל נפש, וגם התחבא בגינוסר, כשנישל את אבא אבן מנכסיו. הוא גם אהב ערבים, וגם גירש אותם מרמלה ומלוד. היה לו בית גם בגינוסר וגם ברובע היהודי של העיר־העתיקה. הוא גם התנגד להתנחלות באיזורים צפו־פי־אוכלוסייה, וגם הקים את קריית־ארבע. הוא היה גם יונה, גם נץ וגם יונץ. עכשיו ברור לי שזו התשובה. יגאל היה פשוט גם, וגם אני, לגמרי למרות רצוני, כתב־תי עליו גם כמה מילים טובות.

ובגלל שהיה גם כזה, מתאבלים עליו גם אנשים עממיים, וגם בוגרי אוכספורד. גם פלמ"חניקים וגם מנחם בגין. גם חנן פורת וגם חיים חפר.

ואפרופו חיים חפר, אני לא מקנא בו. לא בו, ולא בחיים גורי, ולא בחנוך ברטוב, ולא באהרון מגד ובעוד כמה. מה הם יעשו עכשיו? הם בטח מרגישים כמו שהרגישו, נניח, תלמידיו ומעריציו של הפילוסוף הידוע סוקרטס, כשמת עליהם רבם. אבל, כמובן, איפה חפר וגורי וכל החבר'ה, ואיפה תלמידיו של סוקרטס.

■ ■ ■

מיפלגת העבודה הודיעה שלאות אבל על מותו של יגאל אלון, תשבית המיפלגה כל פעילות למשך שבוע. בשבוע השביתה הזה נודע שלדעת חוגים במיפלגה ית־חזק מעמד היונים בעיקבות מות אלון, שייתכן שרבין יירש את אלון כמתחרהו של פרס, שפרס לא מוכן להתייחס לאפשרות הזאת, שחוג „בית ברל" יתעורר לחיים, ועוד. עכשיו צא ולמד מה כוחה של מיפלגת העבודה, שבשבוע שבו היא שובתת מכל פעילות קורים כל־כך הרבה דברים.

■ ■ ■

כבר שנים שאני לא מצליח לאתר מה בדיוק מפ־ריע לי במיפלגה הליברלית. דווקא המנהיגים שלהם נחמדים. כולם כאלה עם קצת קרחת, קצת כרס, קצת מקטרת וקצת שכל. כולם, חוץ מפייסי, שיש לו קצת דברים אחרים.

אני מכיר גם אנשים שבוחרים בשביל הליברלים. ספקולנטים, למשל, מצביעים תמיד או מערך או ליברלים. יהלומנים אותו דבר, מערך וליברלים. קצת תעשיינים, קצת סוחרים, קצת איכרים, וכו' — מערך וליברלים.

אז סוף־סוף גיליתי מה מפריע לי. הנה, לפני כמה זמן היה כתוב ב„ידיעות אחרונות" שכבר שנים לא היו שרי הליברלים מאוחדים כל־כך, כמו שהיו מאוחדים בהתנגדות לתוכניתו של הורוביץ לפשפש בכספות, בגלל צינעת הפרט. וגם מצאתי בשבועון הזה, שחברי־הכנסת

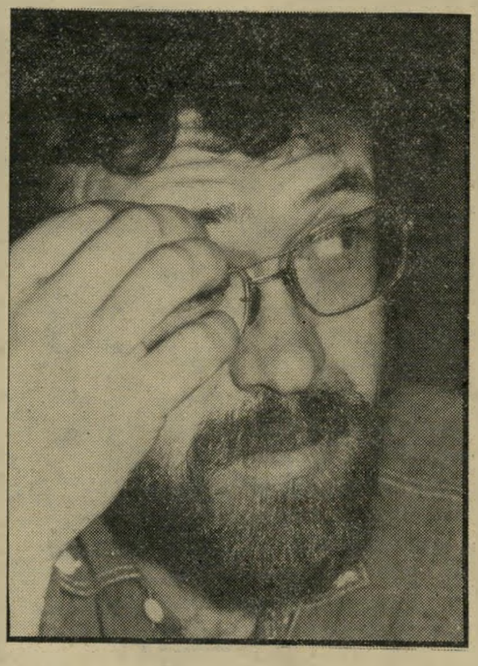

של הליברלים בוועדת־הכספים של הכנסת החליטו להי־לחם נגד ההחלטה על הגשת הצהרות־הון, בגלל ש־„בכלים הנוכחיים לא ייבדקו הצהרות ההון גם תוך עשר שנים".

זהו, זה מה שהורג אותי. מיפלגה כזאת, שבו־

לכמה גברים יצמחו קרניים, ולנשים יהיו שבע־שמונה פיטמות

חרים בשבילה ספקולנטים, יהלומנים, תעשיינים, וכל מיני כאלה שהם עכשיו בצרות, מה פתאום הולכת המיפלגה הזאת לדאוג לצינעת הפרט או להספק של חוקרי מס־הכנסה? שקודם ידאגו לבוחרים שלהם, ואת השטויות של צינעת הפרט שישאירו לגידעון האוזנר.

לא רק פורנוגרפיה זה עניין של גיאוגרפיה, גם השיגעון. בעלי פאראנויה עמוקה במדינות מתוקנות זו־כים לאישפוז. אצלנו, מי שלא פאראנואיד לא מגיע רחוק. מה שהפעיל את הפאראנויה הבריאה שלי בזמן האחרון זה עניין מחירי המזון. קילו עגבניות — שב־עים לירות. גבינת קוטג' — עשרים ומשהו לירות. קילו בשר אני לא רוצה להגיד. אז מה, דברים כאלה יכולים להיות מיקרה? ברור שיש כאן מזימה.

ערכתי חקירה בעניין, והנה התוצאות:

קחו למשל יבקות. מה זה יקות? שמים זרעים באדמה, משקים, מדשנים, העסק מתנפח ויוצא ירקות. אותו פרינציפ — פירות. מים, מינרלים, קצת זבל. או חלב, למשל, חלב זה תשעים אחוז מים, היתר מינרלים. ומה זה בשר־בקר או בשר־עוף? קש, חציר, דורה, כו־סמת, וקצת מיצי עיכול. מה המסקנה? תופסים?

בשביל מה לבזבז זמן וכסף על כל התהליך הזה? הורוביץ יתן לאנשים לאכול אותה ישר. סטרייט, ענני. יאכלו קש סטרייט, חציר סטרייט, כוסמת סטרייט, ישתו הרבה מים, יגרגרו מינרלים ויתבלו בזבל. מבינים איזה חיסכון? יודעים מה ההפרש בין מחיר הבשר הקפוא ומחיר הקש? את כל זה הולך הורוביץ לחסוך. חלאה פער התיווך!

זהו. זאת התוכנית. ואל תגידו לי שאני פאראנואיד, אני יודע. מעלים את המחירים של המזון הקונבנציו־נלי, ובמקביל יתחילו להופיע בשוק אריזות חסכוניות של חציר מתוצרת „טנא־נוגה". סל המזונות השבועי יהיה מורכב משלושה קוב מים, קילו וחצי מינרלים, שלושים קילו קש, כוסמת למנות ראשונות וזבל אור־גני לפי הטעם. נכון שיקח קצת זמן לאכול את כל הכמויות האלה. אז מה? למישהו אין זמן? נכון גם שיהיו שינויים הדרגתיים במערכת העיכול ובצורה החי־צונית. הלסתות יתארכו, זה בטוח. לכמה גברים יצמחו קרניים, ולנשים יהיו שבע־שמונה פיטמות.

אבל אין לנו כסף לפינוקים. פשוט אין.

■ ■ ■

היו כמה הצעות בממשלה, מה לבנות בחברון מפני שנרצח שם יהושוע סלומה ז"ל. היו כמה שרים שהציעו לבנות איצטדיון אולימפי על הגג של מערת המכפלה ולהעביר את האולימפיאדה ממוסקבה לחב־רון, כבירת העולם החופשי. שרים אחרים הציעו להציב בחברון מכונה אוטומטית למימכר קוקה־קולה. מה יש לדבר, קושיה חמורה. הממשלה עוד יכולה ליפול על זה. לא צחוק. אז אחד השרים לקח יוזמה, וחיבר תעריפון מפורט של בינוי־תמורת־רצח. להלן עיקרי המחירים:

- תלמיד ישיבה — ישיבה.
- תלמיד בית־ספר — חדר.
- רב רפורמי — מחשש.
- חתול יהודי — חנות מזכרות.
- סגן־שר — בית־יולדות.
- עולה חדש — מישרד הקליטה.
- כתב טלוויזיה — יומיים חופש לילידים.

וכך הלאה. כמו שאפשר לראות, יש התאמה מירבית בין החטא ועונשו, וזה גם לפי היהדות, הגורסת לפום צערא — אגרא.

שלמה פרנקל,* תל־אביב

* מחבר הסידרה המחליטנים, המתפרסמת בהעולם הזה.

בחירת פרס - מישגה גורלי

קיים בתנועת העבודה מיעוט לא מבוטל, המאמין כי אין לחבר שימעון פרס הכישורים הנדרשים לתפ־קיד ראש־ממשלה. כי אם יכהן בתפקיד זה, תתעצם המפולת במדינה וייגרם נזק גדול. אינני מכיר את החבר שימעון אישית. אני מחזיק בדעתי מתוך מעקב אחרי דרכו בחיים הציבוריים, ומאבקו החתרני והאמבי־ציוזי לצמרת. אבל אילנות גבוהים המכירים אותו מתוך מגע בלתי־אמצעי, יש בפיהם מילים חמורות מאוד על אישיותו. הם מתריעים, כי לאחר שהעם בחר בטעות בראש הממשלה הנוכחי, שגם הוא היה סבור שנועד להיות מנהיג מרשים, אסור לעשות נסיון דומה על חשבון חוסנה ועתידה של המדינה.

■ ■ ■

מועמדותו של פרס לתפקיד הנכבד נקבעה ונתמכה על־ידי הצוות הבכיר, שכנראה לא קלט את המסר ששלח העם למיפלגה בבחירות האחרונות. צוות זה רואה בטעות את שילטונו של הליכוד כתקר מיקרי וחולף, כאילו לא היה המהפך הפוליטי תוצאה של שיפוט אינטליגנטי של העם, שראה בסיאובו של ה־שילטון הפועלי. הנה — כך חושב הצוות הבכיר — שוב יעלה המערך לשילטון ועולם כמינהגו ינהג ומה שהיה הוא שיהיה.

לפי חוט המחשבה הזה, יושב־ראש המיפלגה מכוון את דרכה של התנועה, ולפיכך, באופן אוטומטי, הוא גם יוכל להנחות את המדינה בדרך הנכונה. אחדות המפלגה דורשת שלא יהיו ויכוחים בעניין הזה. מוטב שיבוצעו בחדרי־חדרים תקיעות סכינים בגב, מאשר יימשך הוויכוח התרבותי הגלוי בענין המועמדות לעיני הציבור.

בחירתו של החבר פרס לתפקיד, שיש סיכויים ממשיים שיזכה בו, איננה המישגה הפטאלי הראשון של המיפלגה. דמויות רבות במימשל הקודם מייצגות מוסיאון שלם של מישגים — אישים שנבחרו על־ידי המיפלגה ובכל מה שטיפלו גרמו הרס ונזק שאין לו תקנה. מינויים פוליטיים למישרות לאומיות רגישות שברגישות, הם אחד הגורמים הבסיסיים לכל הרע במדינה, שנועדה על ידי אנשי־בראשית של התנועה להיות שיוויונית, מהוגנת ואור־לגויים, ללא מרכאות. איושם של תפקידים בכירים בעסקנים מיפלגתיים חסרי־כישורים, הם גורם יסודי בהתמוטטות הכלכלית, בהתדרדרות המוסרית ובדמוראליזציה הכללית. אכן, מציאת אנשים מתאימים לתפקידים רמי־דרג היא בעיה יסודית בתורת המינהל הציבורי.

■ ■ ■

מדינת ישראל מהלכת על פני תהום רבה, באופן אקרובטי, על חבל דק מאוד, כבר למעלה משלושים שנה. על־אף שהיינו כחולמים, כאשר זכינו במתת שלום, הרי בעיות קיומנו מחמירות והולכות לקראת שנת 1984. ההשראה והאמונה שנתנו בעם ראשי־ממשלה קודמים, גרמו לנו לעצום עין תורנית ממחד־לים וכישלונות שאין להם כפרה. אבל עכשיו, כאשר ההתמוטטות הכלכלית מבעיתה והאיזור הופך למוקד של המילחמה הקרה, אסור שתקרינה שגיאות, שכל אחת מהן עלולה להיות גורלית לקיומנו. בשם עתידנו יש להשביע את התנועה שתתעלה מעל עצמה, מעל הקטנוניות הנוכחית, ותצמיח לנו מנהיג אמין ואהוד, שיוליך אותנו בביטחה, נוכח האתגרים המצפים לנו. והנה, דווקא בעת משבר נבחר כמנהיג לאומי אדם שהוא עסקן מיפלגתי טיפוסי. אילו היה יבואן או סוחר, לא הייתי מזמין באמצעותו טלוויזיה צבעונית ולא הייתי קונה ממנו מכונית משומשת.

החבר שימעון הוא עסקן מיפלגתי מעולה, ומכאן שמישרת היושב־ראש הולמת אותו... העסקן הציבורי הוא טקטיקי בקנה־מידה קטן, הוא חייב לתמרן בין כוחות וזרמים במיפלגה. המנהיג הלאומי, לעומתו, הוא איסטרטג בעל אופקים רחבים, החייב לאזן שיקולים מקומיים וגלובליים, ענייני הווה עם השלכות לעתיד. העסקן הוא אופורטוניסט, המוכר כל עיקרון בנזיד עדשים. המדינאי עיקבי בנאמנותו לערכי האומה וערכי אנוש. העסקן ממושמע והולך בתלם שמתווה המיפלגה, והמנהיג הלאומי הוא בעל מעוף, דמיון ומחשבה חרי־גה. העסקן עולה בהיראכייה תוך שהוא דורך על גוויות ודוחף אחרים במרפקים. המדינאי פועל מתוך ידיעה, כי הוא מקובל, אמין ואהוד על העם, והחבר פרס מקובל ואהוד על עסקני מיפלגה מסויימים...

■ ■ ■

מועמדותו של פרס לראשות הממשלה נותנת לתנו־עת־העבודה רווח־זמן של שנתיים למצוא מישהו אחר, מתאים יותר. בבחירה במרכז המיפלגה נפל המסך על המערכה הראשונה. עם עליית המסך במערכה השניה, בוועידת התנועה, בעוד שישה חודשים, כדאי שהתנועה תבחר אדם בעל שיעור קומה שיתאים באמת לתפקיד, אם אכן היא מבקשת לזכות בשילטון מחדש.

ד"ר עמירם לנדמן, תל־אביב

אנו מרחיבים
אתה מרוויח

מבצע הנחות ענק לרגל הרחבת בית הסטריאו בשיתוף גדול יבואני הסטריאו בארץ

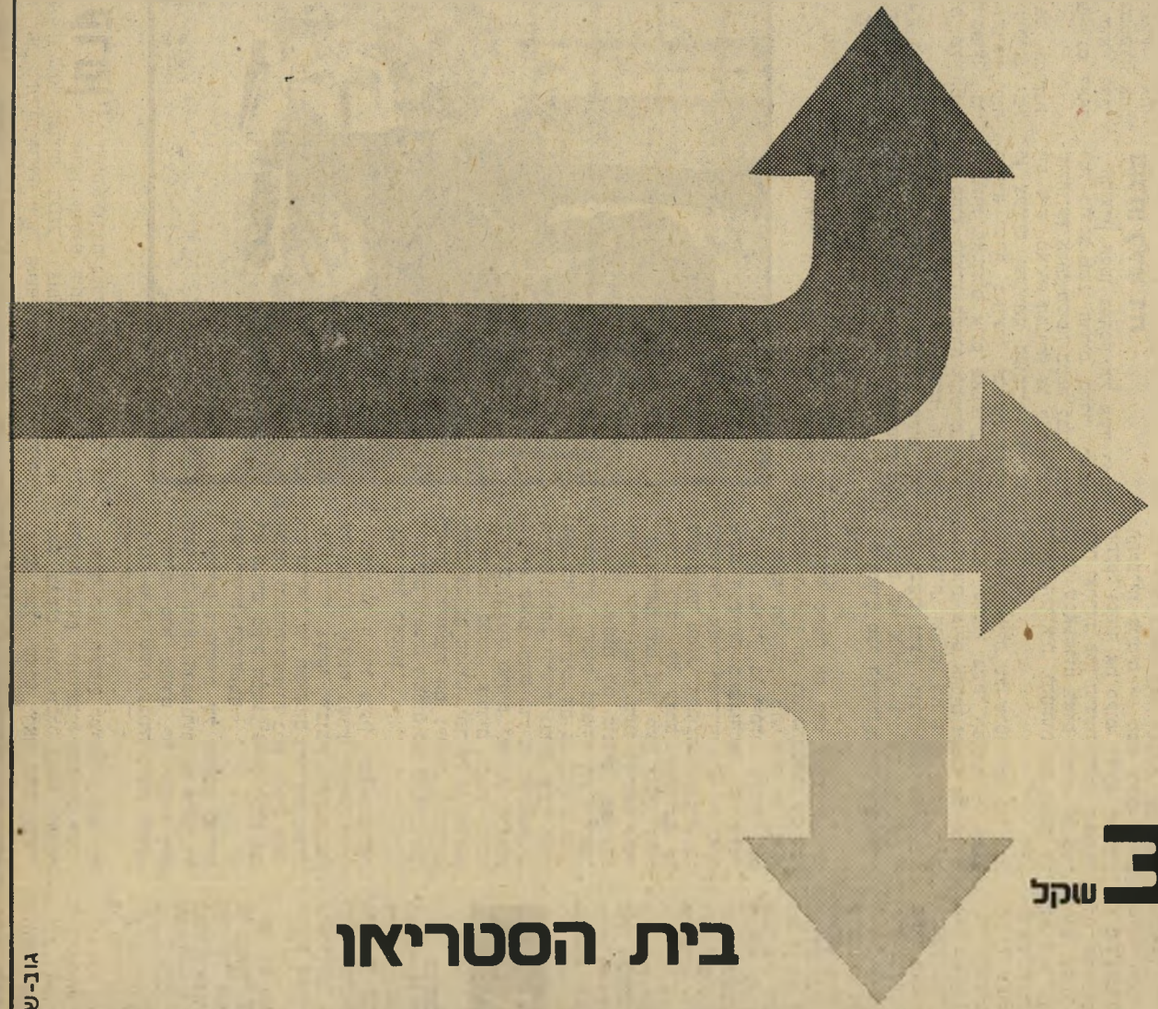

marantz / BOSE

רסיבר מרנץ דגם 1515
פטיפון מרנץ דגם 6025
זוג רמקולים ג'נסן 2400

3,690 שקל

בית הסטריאו

יבואנים חנות מכירה מעבדות שרות
ארלוזורוב 1 ר"ג טל: 726024

5 שנים אחריות רמקולים BOSE (U.S.A)
3 שנים אחריות על כל מוצרי MARANTZ

גוב-שיאון / א.ד

זה היה השבוע הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 910
תאריך: 24.3.1955

בגיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פורסמה כתבת־אופי יוצאת דופן, תחת הכותרת „בעלי מיטק קרטן". הכתבה תיארה את דיוקנו של מיטק קרטן, שנפל מפגיעת צרור של מיקלע בגבול המצרי. הכתבה פרי עטה של לאה קרטן, רעייתו. סופר השבועון באירופה, עמוס קינן, הביא במרוכז „הסכין המשוסה" כתבת־תיירות על לונדון, תחת הכותרת „על פרעושים ועל חיי־לילה בלונדון". השער האחורי של השבועון הוקדש בשבוע זה לתמונות מתוך הסרט הישראלי החדש „גבעה 24 אינה עונה".

בשער הגיליון: הרעב לחופש! משה ואוריה כרק, הנאבקים לאהבתם.

בן־גוריון חוזר לשילטון ✶ אגדת ה„שכטריסטים" ✶

„בית התה של ירח אוגוסט" ✶ שיר מולדת ספרדיים

הממשלה

החששות התאמתו

„אין ספק כי המצב שנוצר היום הינו אידיאלי בשביל מפא"י ובשביל המדינה כולה," אמר פקיד בכיר במישרד ראש־הממשלה, 48 שעות לאחר שובו של דויד בן־גוריון לתפקיד שר־הביטחון.

אולם ראש־הממשלה, משה שרת עצמו, לא ראה בשובו של בן־גוריון לממשלה כל התפתחות אידיאלית: הוא ידע כי במוקדם או במאוחר יחרוג האיש משדה־בוקר מתחום תפקידו, ויתערב בענייניים לא לו. לכן הוא אפילו לא העלה על דעתו לבקש ממנו לחזור, לאחר התפטרות פינחס לבון מתפקיד שר־הביטחון.

כאשר נוכח משה שרת בישיבת צמרת מפא"י, בשומעו את יושב־ראש הכנסת, יוסף שפרינצק, מציע להחזיר את בן־גוריון, הצעה שזכתה לתמיכתם הפעילה של מזכיר ההסתדרות מרדכי נמיר*, וגולדה מאירסון (מאיר), החווירו פניו של שרת כסיד. הרגיעה אותו גולדה מאירסון: „אם הניסיון יצליח ואתה תייווכח כי אפשר לשרת בממשלה אחת עם בן־גוריון, גם כשאין הוא ראש־הממשלה, נעשה הסדר דומה גם לאחר הבחירות."

ניסיון קצר. שרת נרגע במיקצת. הוא שוכנע גם על־ידי נימוקיהם של דורשי החזרת בן־גוריון: שרת יקנה יציבות לממשלה ולמדיניות־החוץ. בן־גוריון יגדיל את הפרסטיז'ה של הממשלה והמיפלגה.

בשבועות הראשונים לכהונתו המחודשת של בן־גוריון דומה היה כי הניסיון הוכתר בהצלחה: שר־הביטחון עסק בענייניו מישרדו ובענייניו בחירות, ולא התערב במעשיו של משה שרת. אולם ראש־הממשלה הזהיר הוסיף לחשוש כי מצב זה לא יימשך לאורך ימים.

החששות נתאמתו מייד לאחר תקרית עזה: בן־גוריון פתח בפעילות נמרצת, כינס את הניספחים הצבאיים הזרים, והתחיל לייעץ לשרת כיצד לטפל בפרשה מנקודת־ראותה של מדיניות־החוץ. כאשר סירב ראש־הממשלה לקבל את עצותיו של שר־הביטחון, פנה האחרון אל אנשי צמרת מפא"י, הפעיל אותם נגד שרת ואילץ אותו להיכנע.

אולם בן־גוריון לא הסתפק בנצחונו הראשון. הוא תבע ממשה שרת שלא לערוך מישפט ביטחוני מסויים, העומד להתברר בקרוב. הפעם היתה עמדתו של שרת תקיפה יותר: אי העמתם של ה־עבריינים היתה עלולה להפעיל גורמים אקטיביסטים שונים במדינה.

העם

פולחן ללא דת

המועדון הקטן במרכזו של משק רמת־רחל מורכב משני חדרים. בחדר הראשון שולחן־עץ ארוך מכוסה במפה לבנה. בכל יום שישי מאירה המנורה על קבוצה של 15 צעירים וצעירות, העומדים בליל־נוע, בשורה ישרה, מאזינים לבירכת השבת. החלונות האטומים אינם מאפשרים לעמד בחוץ להאזין לשירת התפילה החרישית. בשבת בצהריים צועדת הקבוצה, לעבר חדר־האוכל, סועדת תוך שירה. אחר מתפזרים החברים לחדריהם, מתייחדים שם בדממה.

מקורו של הפולחן הלא־דתי המוזר, שהכיל מזיגה של דממה ושימחה, שירה והתבודדות, היה בחוג לתנ"ך שנוסד ב־חיפה על־ידי אילן כרוך, חניך בית־הספר הריאלי (20). במרכזו של החוג הבלתי־רגיל עמד מורה לתנ"ך, ד"ר יוסף שכטר, שהטיף לחניכיו השקפת עולם חדשה, מבוססת לא מעט על רעיונות איסיים־אוטופיסטיים.

עיקר תורתו של שכטר: לכל אחת מתופעות הבריאה יש משמעות פנימית, המתגלה בחיי המציאות. למשל, למושג ‚יהי אור' מושג הבוקר, הזריחה, יש משמעות תדירה, המתחדשת בכל יום ומורגשת בעיקר לאדם החי בסביבה טבעית. על כן החיים היפים ביותר הם בחיק־הטבע, בחוץ, תחת כיפת השמיים, לא בין החומות הצרות של בתי־העיר. הרגשת הבוקר היא היסוד לחיי היום כולו. לכן צריכים הדוגלים בתורתו של שכטר לקיים בשעות הבוקר פולחן מסויים, שייבטא הרגשה זו. בעיקרו זה פולחן של טבילה, תפילת בוקר מייוחדת, פתיחת הלב עם פתיחת היום החדש.

כמו מנזר שתקנים. לעומת זאת, מהוות שעות הערב את שעות הסתגרותה של האישיות והתכנסותה בתוך עצמה. הרגשת הערב החוזרת מדי יום ביומו היא הרגשה של מעין התקפלות פנימית — ממש כשם שהיום מתקפל ומפנה את מקומו ללילה. הרגשות אלה ואחרות, כגון הרגשת השבת והעבודה הן הן שמאפשרות לאדם לחיות את פנימיותו העילאית, להזדהות עם הטבע, להבריאה.

רעיונות אלה של שכטר דחו בני נוער רבים, שעמדו בשתי רגליהם על קרקע המציאות. אולם אחרים נמשכו אל התורה המקורית, החליטו להגשימה הלכה למעשה, בשם גרעין ‚יובל', הם עברו כמה שלבים של אירגון וגיבוש, תוך הסתייגות גמורה מכל המיפלגות והזרמים הקיימים.

לאחר סיימם את חוק לימודיהם בילו חברי הגרעין זמן מה בהכשרה, שם הצטרפו אליהם שתי בנות, אחר הם גוייסו לנח"ל כגרעין בלתי־תלוי, וקבעו את מקום הכשרתם במשק־הספר הירושלמי, רמת־רחל. חברי רמת־רחל לא היו מרוצים ביותר מאנשי הקבוצה המסוגרת, שסירבו לדבר על עצמם ולהתווכח על השקפותיהם. הם היוו מעין קיבוץ בתוך קיבוץ. חברי המשק טענו לעומתם בתרעומת: „אומנם הם עובדים בחריצות ומשתדלים לעסוק בעבודה חקלאית־טבעית, לא בשירותים. הם גם קוראים ומצטיינים ברמת ידיעות גבוהה. אבל ההסתגרות שלהם פשוט מרגיזה. הם מסרבים להופיע להצגות סרטים, ישיבות והרצאות שנערכות במשק, אוסרים לבנות שלהם להתרועע עם חברינו. יתר על כן, בשעות הערב המוקדמות הם נעלמים בחדריהם, והחדרים הופכים דוממים כמו מינזר השתקנים של לאטרון."

הסתגרות זו של גרעין ‚יובל' מבוססת על תקנונו, שנוסח בעזרת המדען הירושלמי ד"ר ישעיהו לייבוביץ. התקנון פותח בתיאור חיי השיעמום השוררים בעיר, ועובר להצעות מעשיות כיצד להפיג אותו. רק החיים בחיק הטבע יכולים לסלק את השיגרתיות המשעממת.

הכללים המעשיים של התקנון כוללים נוסף על הוראת ההסתגרות, גם איסור על ויכוחים, סדר מפורט של עבודת יום ושעות שינה, שעות עבודה, ניקיון מופתי, סדר ושקט.

**לאחר תום תקופת השירות בנח"ל יש בדעתם לצאת להתיישבות עצמאית, להשתקע במקום שבו יוכלו לנהוג כאוות־נפשם, מבלי שאיש יראה בהם יוצאי־דופן*. הם מארגנים חברים חדשים, אך רוצים אך ורק באנשי אמונה, המסוגלים להבין את משמעותם העמוקה של החיים בחיק־הטבע.

חיאטרון

יש לנו חיש

„איפה התיש? הביאו אותו הנה!" קריאה זו לא יצאה מפיו של עובד ביתמיטבחיים או רועה־צאן. היא באה מפיו של שחקן הבימה רפאל קלאצ'קין, דקות ספורות לפני התחלת ההצגה החדשה של התיאטרון, בית התה של ירח אוגוסט. השחקן ההולך על ארבע בילה את ימי־נעוריו בעדר קטן בשכונת שפירא התל־אביבית. הרועה הצעיר אף לא פיילל שיבוא יום ואחד מחניכיו יעלה על הבמה לאור הזרקורים.

מאחר שקל יותר להבחין בכשרונותיו הדרמתיים של אדם מאשר להבחין בכשרונותיו של תיש, נבחר התיש בשל היותו חינני, דק גיזרה וארוך זקן.

פירנוגרפיה וגיאוגרפיה. עוד בצעדיו הראשונים בהיכל־האמנות גילה התיש, שכונה בשם דליה, חוסר־נימוס מוחלט. הוא הזדהה לחלוטין עם דברי הגיבור הראשי של המחזה, סקיני — רפאל קלאצ'קין ** שאומר כי פורנוגרפיה זו שאלה של גיאוגרפיה, והוא עשה את צרכיו בכל מקום, לעיני כל.

בבית־התה של ירח אוגוסט מופיע התיש פעמיים: בפעם הראשונה עליו לנסוע בג'יפ לכפר פיליפיני נידח טוביקי ובפעם השנייה עליו לשתות מתוך קובעפלדה את הקוניאק תוצרת הכפר.

כאן גילה את עצמו השחקן המקרין כעיקש. הוא סירב לעלות על הג'יפ, וניסה במקום זה לאכול את השטיח, העשוי ענפי־עץ, והפיל את קובע־הפלדה, וסירב לשתות את המים — תחליף לקוניאק — מתוך הקובע. הוא שוכנע לעשות זאת רק לאחר ששמו המאלפים כמות קטנה של מלח.

לבסוף נשא עמלם של מאלפי התיש פרי הילולים: השבוע היה הוא כבר אחד השחקנים המעניינים ביותר במחזה, סחט מפיות הקהל צחוק רועם וחולל תשואות סוערות.

אנשים

● כשהפליא **ירוחם כוהן**, שלישו לשעבר של **יגאל אלון** את מאזיניו במועדון לילה ירושלמי בזר שירים ספרדיים, נאנח **דן בן־אמוץ**, ואמר: „חבל שהעלייה השנייה באה מפולין ומרוסיה ולא מספרד. כי אז היינו שרים היום שירי מולדת ספרדיים במקום פולניים..."

● לא מעודדת היתה ראשית תפוצתו של הסופר **ש"י עגנון** בארצות־הברית. ספר של עגנון, שתורגם לאנגלית, נפוץ בארצות־הברית בתפוצה כוללת של 150 טפסים***.

---

* השכטריסטים עברו להתגורר מאוחר יותר באחד ממצפורי הגליל.

** בגירסה הקולנועית, שיחק בתפקיד סקיני השחקן מארלון בראנדו.

*** מאוחר יותר עלתה תפוצת סיפורי עגנון, בעיקר לאחר שזכה בפרס נובל.

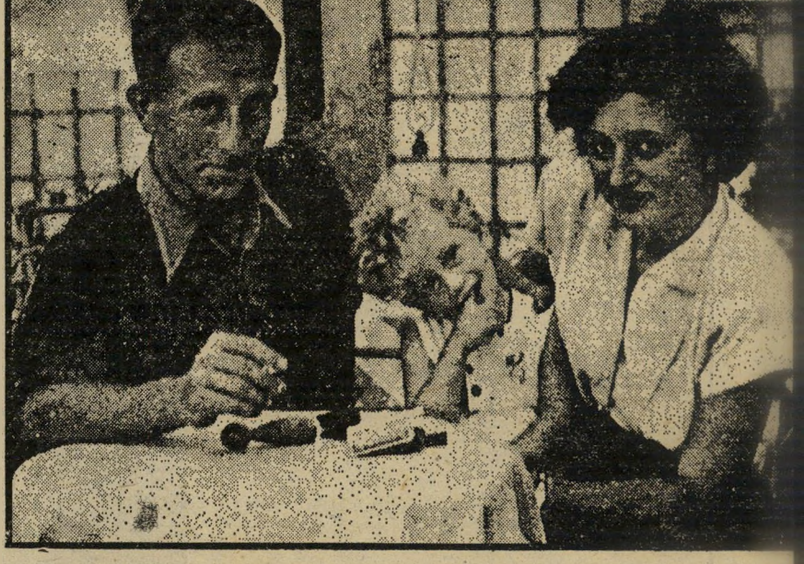

„בעלי מיטק קרטן"

היתה הכותרת שהוענקה לכתבתה של לאה קרטן, אלמנת מיטק קרטן, לוחם בן 38, שנפגע בצרור יריות של חיילים מצריים בגבול רצועת עזה. דמותו של מיטק היתה הירואית ויוצאת־דופן, בתצלום נראים מיטק ואשתו לאה ואחד מילדיהם.

שפשוף קל במחיר מוזל

10%-20% הנחה

על מרבית מוצרי רם-רן לקראת הפסח.

מבצע

אם הכסף חשוב לך- עשי השוואה בין שלוש אבקות הכביסה הטובות ביותר:

שם האבקה	"רן"	"טיפ"	"סוד"
משקל האריזה	5 ק"ג	5 ק"ג	3 ק"ג
המחיר	245.- ל"י	283.30 ל"י	249.60 ל"י
המחיר לק"ג	**49.-** ל"י	56.66 ל"י	83.20 ל"י

המסקנה:
"רן" היא האבקה החסכונית ביותר.

אם הכסף חשוב לך- רכשי את "רן".
האבקה הטובה ביותר במחיר הנמוך ביותר.

המחיר המומלץ לצרכן, כולל מ.ע.מ.

רם לניקוי מושלם.

לפני שאתה מחליט על חסכון בדוק בכמה בנק טפחות נותן יותר!

ועכשיו גם בתוכנית החסכון החדשה

„טפחות כפול שלוש"

חסכון לתקופה של 3 שנים - מענק מיידי של 13%

חסכון לתקופה של 4 שנים - מענק מיידי של 17%

חסכון לתקופה של 5 שנים - מענק מיידי של 21%

הצמדה מלאה על הקרן והמענק.

מענק המענקים!

על כל הפקדה של 100,000 ל"י ומעלה תקבל אחוז אחד* נוסף למענק הענק של „טפחות כפול שלוש".

* 14% מענק ל-3 שנים, 18% ל-4 שנים, 22% ל-5 שנים.

בנק טפחות ממשיך לתת יותר גם בתוכניות החסכון:

„טפחות עד 120" - מענק עד 27%

„טפחות ברירה דולרית" - מענק עד 23%

אל תסתפק בפחות-חסוך בבנק

טפחות

בנק משכנתאות לישראל בע"מ

על כל הפקדה של 25,000 ל"י ומעלה באחת מתוכניות החסכון של „טפחות" ינתן כשי ספר „הגדת ארץ ישראל" מהודר, בהוצאת כתר.

השביתה של המורים היא דוגמה חיובית של אזרחות טובה ✶ מדוע

הצבענו בעד הצעות הליכוד ✶ ניצחונו של איש סביר

גלגל קטן, גלגל גדול

ב עמיים הצבענו בשבוע שעבר יחד עם הליכוד — ונדמה לי שבשתי הפעמים הראינו איך צריכה להתנהג אופוזיציה עיקבית ולוחמת.

הפעם האחת היתה בעת בחירתו של היושב־ראש החדש של הכנסת.

הנה איך פעל המערך: הוא ביקש להעמיד מועמד נגדי, אף שידע כי אין למועמד כזה שום סיכויים. הוא לא מצא מועמד שהיה מוכן לכך. אחר־כך תבע הצבעה חשאית, אף שכלל לא היה מועמד שני, ובמילא לא היה לחשאיות כל תוכן. לבסוף נמנע מהצבעה, ואף נימק זאת בהודעה חסרת־תוכן.

אנחנו שקלנו את ההצבעה עבור מועמד הליכוד לגופו של עניין. האם זהו מועמד סביר — מבחינה פרלמנטרית ופוליטית — או לאו?

אילו הציג הליכוד מועמד שלא היה מתקבל על דעתנו, היינו מציגים מועמד נגדי משלנו, ולוא רק לצורך הפגנה פוליטית. אך מועמד הליכוד — יצחק ברמן — נראה לנו בהחלט.

ברמן הוכיח את עצמו בכנסת כאיש נבון, סביר והוגן. כיושב־ראש ועדת־החינוך בכנסת נקט, בדרך־כלל, עמדה מכובדת — אף שלא הסכמנו לכל הצעותיו והחלטותיו. הוא יכול להיות יושב־ראש מכובד של המוסד הפרלמנטרי. ניתן לקוות כי ישמור בתפקיד זה על גישה הוגנת של אי־משוא־פנים.

ולא פחות חשוב — ברמן הוא גם מבחינה פוליטית אדם שפוי וסביר, אחד הליברלים האחרונים במיפלגה הליברלית. מעולם לא הסתיר את דיעותיו בזכות מדיניות שפוייה, ואף ערב בחירתו טרח להבהיר לכל — וגם לחבריו, אנשי חירות בליכוד — כי הוא ממשיך להתנגד להתנחלויות.

על כן לא היתה כל סיבה סבירה להציע נגדו. ערכנו עימו פגישה רישמית לבירור גישתו לכמה בעיות פרלמנטריות מטרידות, ולאחר מכן החלטנו שלא זה בילבד שנצביע בעדו, אלא גם נצטרף לסיעות שהציגו את מועמדותו.

הקולות שלנו (ושל שולמית אלוני, שנהגה כמונו) הבטיחו את בחירת ברמן ברוב מוחלט של הכנסת. הם גם גרמו לכך שלא נבחר על־ידי הימין בילבד, אלא על־ידי סיעות מצדדים שונים של הבית.

המערך ורק"ח (וגם התחייה) נמנעו.

מחוץ לפרוטוקול

מדוע? מה רצו להוכיח בזה? איש אינו יודע. היתה זאת דוגמה נוספת של אופוזיציה עקרה, ללא תוכן, שאינה יכולה לפעול באורח הגיוני מפני שאינה יודעת מה מטרתה.

■ ■ ■

ד צבעתנו השנייה בעד הליכוד היתה בעלת משמעות מהותית יותר.

כבר בתקופות־הכהונה הראשונה שלי בכנסת היה אחד הנושאים המרכזיים שלי המאבק נגד ההון השחור.

כאשר יצא העיתונאי ברוך נאדל בדו"ח המפורסם שלו על ממדי ההון השחור, היה העולם הזה העיתון היחידי שהעז לפרסמו. אז צחקו מנאדל (ומאיתנו). כיום ברור כי דו"ח נאדל לא היה אלא קצה־קצהו של קרחון.

השבוע הביא יגאל הורביץ — למרבה הפליאה — שתי הצעות־חוקים ממשיות למילחמה בהון השחור: ההצעה לחייב את האזרחים להגיש הצהרות־הון וההצעה לחייב את רישומן של עיסקות מעל לסכום מסויים.

אופוזיציה לשמה היתה מביאה אותנו לנאום ולהצביע נגד הצעות אלה, פשוט מפני שהוגשו על־ידי שר־אוצר אשר על רוב מעשיו אנחנו מותחים ביקורת חריפה וצודקת. וכך אומנם עשו אנשי ש"י, שתקפו את הורביץ בחריפות ושנמנעו לבסוף מהצבעה, יחד עם רק"ח (תחילה אמרו שיצביעו נגד).

לא יכולנו לנהוג כך — שהרי הורביץ קיבל, לפחות באופן חלקי, את התוכנית שלנו.

נאמתי נאום מפורט בזכות שתי ההצעות. חייבתי אותן בהחלט, והבעתי רק צער על־כך שאינן מרחיקות־לכת עוד יותר. פיקפקתי גם ביכולתו של הורביץ להגשים אותן הלכה־למעשה, ביגלל מילחמת־הגרילה הצפוייה של אנשי־הליכוד נגד ההצעות.

ההתנגדות להצעות, במידה שהושמעה בגלוי בוויכוח, באה כימעט כולה מתוך הליכוד עצמו.

■ ■ ■

א יני תומך בריבוי השימוש במכשיר של הצעת אי־האמון. זהו נשק חד, שיש לשמור אותו למיקרים שבהם רוצים לתת הבלטה דרמאתית למעשים פסולים של הממשלה.

מיקרה כזה הוא טיפול הממשלה בצי־בור המורים, ועל כן תמכתי בהחלט ברעיון שסיעתנו תגיש הצעת אי־אימון בעניין זה. החלטתנו זו הכריחה את המערך לנהוג כמונו — והיתה זאת דוגמה נוספת לתפקידו של הגלגל הקטן, המפעיל את הגלגל הגדול.

את ההצבעה נימק מצידנו מאיר פעיל, בנאום תקיף. במהלך הוויכוח נאמתי גם אני על מצב המורים והתדרדרות המיקצוע — בין השאר משום שכל הממשלות התייחסו אליו כאל „מיקצוע נשי", כך שמשכורת המורה נראית כ„משכורת שנייה" במישפחה, וכימעט כדמי־כיס.

בסוף דברי העליתי נקודה עקרונית, שנגדה את דעת רוב הנואמים:

„לגבי הטענה כי אסור למורים לשבות, מפני שזה מהווה, כביכול, דוגמה חינוכית רעה, אני בא לאמר את ההיפך. אני סבור שזה מהווה דוגמה חינוכית טובה מאוד.

„כאשר המורה מתנהג כאזרח בן־חורין, ומשתמש בזכויותיו הדמוקרטיות הלגיטימיות, כדי לנהל מאבק הנראה לו כצודק — זוהי דוגמה חינוכית טובה. אם אנחנו רוצים לגדל בארץ דור של אזרחים בני־חורין, המשתמשים בזכויותיהם החוקיות — הרי שביתת המורים היא בהחלט שיעור חיובי באזרחות."

„הרי זה כאילו פאציפיסט התמנה כשר־הביטחון, אנאלפאבית כשר־החינוך, אפיקורס כרב, עיוור כראש האקדמיה לציור..."

מנצח־תיזמורת חרש

שר־החוץ שמיר יראש ממשלתו
האיש הנכון, במקום הנכון — בממשלה זו

בדיון על מינוי יצחק שמיר כשר־החוץ אמרתי את הדברים הבאים:

אורי אבנרי: אדוני היושב־ראש, תריסר חברי־כנסת נכבדים, פרוטוקול נכבד.

הוויכוח אינו על מינוי יצחק שמיר, שאיננו נוכח כאן. הוויכוח הוא על המשך כהונתו של מנחם בגין, שגם הוא אינו נוכח כאן.

לפני חודשיים הצעתי למר מנחם בגין, בכל הכבוד והידידות, שיתפטר מתפקידו ב־26 בפברואר, יום החלפת השגרירים בין ישראל ומצריים. כי ביום זה מסתיים עידן שבו תרם מר בגין תרומה חשובה לשלום, ומתחיל עידן חדש, שבו יהווה מר בגין מיכשול ומיטרד.

רכבת השלום הגיעה לתחנה — תחנת השלום עם מצריים. בתחנה זו צריך היה נהג־הקטר לרדת, כי אין בכוחו לנהוג אל התחנה הבאה, תחנת השלום עם העם הפלסטיני.

מר בגין לא קיבל את העצה. אני מרשה לעצמי להינבא שבבוא היום הוא יצטער על כך ויבין שהיתה זאת עצה ידידותית.

„לא כולם מחר"

אנו עדים היום לסימנים הראשונים של העידן החדש. הרכבת שוב נעה — והפעם אחורה. המינוי של מר יצחק שמיר הוא הביטוי הראשון לכך.

מעל למינוי הזה מתנגנת סיסמה אחת: לא כולם מחר, אתמול — הכל!

כי מה טיבו של מינוי זה? יש לו היבט אישי והיבט ממשלתי.

ההיבט האישי הוא זה: שבועיים אחרי הנפת הדגל הישראלי בקאהיר, מתמנה בירושלים שר־החוץ שהתנגד מכל וכל להסכמי קמפ־דייוויד. זוהי עובדה כה מוחצת, כה מכרעת, עד שהיא מטביעה את חותמה על הממשלה כולה.

הסכמי קמפ־דייוויד היו מהפכה בהיסטוריה הישראלית, מהפכה הרת סיכויים והזדמנויות. מי שלא ראה הזדמנות כבירה זו, מי שדבק בדוגמים של סיני ובבתים של פיתחת־רפיח — איך יוכל להיות שר־חוץ בתקופה זו?

למה הדבר דומה?

הרי זה כאילו פאציפיסט התמנה כשר־הביטחון; אנאלפבית — כשר־החינוך; אפיקורס — כרב ראשי; חרש — כמנצח על תיזמורת פילהרמונית, עיוור — כראש האקדמיה לציור.

זה ההיבט האישי. ויש היבט ממשלתי.

מאז חתימת הסכמי קמפ־דייוויד השתנתה הממשלה הזאת. זוהי ממשלה אחרת.

ממשלה בלי משה דיין, שנוסף עליה יצחק שמיר, היא ממשלה שונה. המאזן שלה השתנה.

שני השרים ששמם נקשר בהשגת חוזה־השלום יותר משמות כל שאר השרים — עזר וייצמן ומשה דיין — הורחקו. דיין התפטר ועזב. וייצמן נתון במצור ובבידוד. אוייב השלום מס' 1, אריק שרון — כובכו דורך בממשלה הזאת, והוא המכתיב את מהלכיה. נוסף עליו יגאל הורביץ, אוייב הסכמי קמפ־דייוויד. דויד לוי קפץ קפיצה נחשונית על העגלה הזאת, והוא מתרוצץ היום מחירבה אל חירבה בחברון. והגה

(המשך בעמוד 31)

זימבאבווה: שלד בארון פרנץ יוזף שטראוס

איאן סמית, מנהיג הגיזענים הלבנים ברודזיה, היה גם אחד מהראשונים שהתאוששו מנצחונו המהמם של רוברט מוגבה בבחירות. סמית מיהר לטלפן ל„מנהיג המחבלים" והציע לו את שירותו בכל תפקיד שימצא לנכון.

„האם תכלול את סמית בממשלתך?" נשאל מוגבה על־ידי עיתונאי דרום־אפריקאי סקרן. מוגבה ענה, כדרכו, באלגוריות בריטית טיפוסית: „אינני פוסל את סמית, אבל הוא גאה כל כך במומחיותו בגידול בקר. נדמה לי שהוא מעדיף לפרוש לחוותו."

לסמית וללבנים ברודזיה קצת קשה לעכל את העובדה שאויבם השנוא הוא פוליטיקאי הרבה יותר מתוחכם וממולח מאשר סברו מלכתחילה. רובם התחנכו על ספרי גיאוגרפיה והיסטוריה ויקטוריאניים שהגדירו את שחורי החלק הדרומי של אפריקה ללא כל המתקה אלגנטית של לשון־המעטה כלשהי: „השחורים באפריקה הדרומית, נאמר באחד מספרי הלימוד הפופולאריים, הם יצורים מטופשים ובלתי־רציונאליים. אין להם כל שמץ של תודעה דתית, פוליטית או כלכלית."

קוראי העולם הזה לא הופתעו במיוחד מנצחונו של מוגבה. כבר לפני ששה שבועות (העולם הזה 2214) חזה מדור זה את ניצחונו של המנהיג המרכסיסטי וגם את הטקטיקה המתונה והשקולה שינקוט כדי לזכות בבחירות. עם זאת הפתיע מאוד שיעור הניצחון המוחץ, חרף הרדיפות, מעשי הטירור השיטתיים של כוחות הביטחון, ומעצר רבים מפעילי הבחירות שלו, זכה מוגאבה ב־57 מנדטים מתוך 80 המושבים השחורים*. הבישוף השחור,

מנהיג זימבאבווה מוגאבה
לא רוצה בסמית

משתף הפעולה אבל מוזראוה, זכה בשלושה מנדטים בלבד. מוזראוה „המתון" נהנה, אומנם, מתמיכה מאסיבית של כל הריאקציה הבינלאומית. הארץ ומעריב הסתפקו בתמיכה מוסרית. אבל המיפלגה הנוצרית־דימוקרטית הגרמנית של פרנץ יוזף־שטראוס (ידיד נפשו של שמעון פרס) שלחה לו גם כסף רב ויועצים כדי שינהל מערכת השמצה פרועה נגד מוגבה. מוזראוה ניהל מערכת בחירות רגשנית ופרימיטיבית, שבה העלה על נס את היוזמה הפרטית כהתגלמות הנצרות הטהורה. את הסוציאליזם הוקיע כמעשה אונס תוך שימוש בסימבוליזם מיני שלא היה מבייש את יוליוס שטרייכר והשטרמר. יתכן ששרידי השטרמר עדיין מכהנים כיועצי הסברה במיפלגתו של פרנץ־יוזף שטראוס.

רוברט מוגבה, לעומת זאת, נשאר מאופק לאורך כל הדרך. הוא לא התכחש לתוכניתו לבנות זימבאבווה סוציאליסטית לטווח ארוך. אבל לטווח קצר יש לבנות אומה ברודזיה, ולעשות זאת באמצעים מתונים מאוד ובהדרגה. המוסדות הקיימים והקניין הפרטי חייבים להשאר בעינם, כדי להוות תשתית לעתיד לבוא, גורס מוגאבה.

הפקעת קרקעות תעשה תוך התייעצות עם כל הגורי־

* 20 מושבים בפרלמנט בן 100 החברים הוקצה לנבחרים לבנים.

מים. חוות יצרניות לא תולאמנה. הכלכלה תהיה, אומנם, מתוכננת למען כל העם בזימבאבווה (עתה עם עליית מוגאבה מותר כבר לשים את השם „רודזיה" בסוגרים), אבל שום צעד לא יעשה מתוך שרירות־לב וחוסר התחשבות.

השבוע כבר הירשה יומון הארץ לעצמו לצטט את הניו־יורק טיימס בנימה אוהדת למוגאבה. מצטט הארץ את ארתור לואיס מהטיימס בזו הלשון:

„גם עבור בריטניה וארצות־הברית מהווה ניצחון מוגאבה נושא ללקחים חשובים. הוא חושף את סיכלותם

של האישים הימניים — סנטור ג'סי הלמס, הנרי קיסינג'ר, הימין השמרני בבריטניה — שחשבו כי אפשר יהיה לפתור את בעיית רודזיה על־ידי עיסקה עם איאן סמית, וכמה שותפים שחורים מאולפים."

מלים כדורבנות. מעניין אם מעתיקי המאמר בהארץ מתכוונים גם לסיכלותם של עשרות מאמרים ראשיים בעיתונם, שנקטו בדיוק באותן עמדות!

מוגאבה רציני. יש להזכיר שמתינותו הטקטית של מוגאבה אינה מדמת על נטישת עקרונותיו המהפכניים. חרף סיגונו הכמעט סוציאל־דמוקרטי, חותר מוגאבה לשינויים מיבניים מהותיים בזימבאבווה. הוא מקווה לחקות את גיבורו, הגנאי קוואמה נאקרומה, בגיבוש השילטון הפוליטי, לפני שייגש למהפכה החברתית־כלכלית. כמו שכנותיו ה־מרכסיסטיות, אנגולה ומוזאמביק, יהיה מוגאבה פרגמטי במדיניות־החוץ שלו, בעיקר כלפי דרום־אפריקה. אלא שאין לטעות בנחישות החלטתו להשליט מישטר של צדק חברתי בארצו. מדיניותו תושתת על רפורמות קרקעיות, חינוך אוניברסאלי חובה וחינם, וגיוס המשאבים לכך מהמשק הרודזי כולו. ניצחונו של רוברט מוגאבה זיכה את ארצו במנהיג גדול, בעל יוקרה בינלאומית ונקי משחיתות. הקיצוניים הלבנים זוממים עדיין הפיכת נגד. יש להניח, כנראה, שהפיכה כזו לא תמומש. ניסיון לשנות את העובדות שנוצרו בשטח בכוח ימיט שואה על הלבנים בזימבאבווה. אלה מהם המוכנים להשלים עם שלטון שחור, יישארו ויתנו ידם לבניית האומה החדשה. הגיזענים האמיתיים יצטרכו, במוקדם או במאוחר, להגר. בחירתו של מוגאבה מבשרת את השלב הלפני האחרון במילחמה נגד הגיזענות באפריקה. מועד מאבקי ההסחה תם. עתה תינטש המערכה כולה ברפובליקה הגיזענית של דרום־אפריקה.

יפאן: שחקן חדש בזירה הבינלאומית

מאז מפלתה המוחצת במילחמת־העולם השנייה מיעטה יפאן להשתתף באורח פעיל במאבקים בינלאומיים. אפילו מעורבותה במילחמת קוריאה, בתחילת שנות ה־50, נכפתה עליה בתוקף הכיבוש האמריקאי. טראומת אובדן האימפריה ובעיקר הפצצות האטומיות, שהשמידו את הירושימה וזנאגאסאקי, הוציאו את יפאן כשחקן פעיל מכל המערכות הבינלאומיות הכלל־עולמיות והאזוריות. היפאנים הסתפקו בבניית הכלכלה, תוך דגש על צמיחה מהירה במחיר חברתי כבד. בכל המשברים הגדולים שפקדו את העולם בעשרים השנים האחרונות, ויאט־נאם, המיזרח־התיכון או אפריקה־הדרומית, נקטו היפאנים עמדה זהירה ומס־תייגת.

„היפאנים הם כל־כך נייטראליים," התבדח בשנה שעברה עיתונאי מערב־גרמני, „עד שאינם מסוגלים אפילו לנקוט עמדה נייטראליסטית."

אלא שהתחממות הגדולה בזירה האסיאנית לא יכלה שלא להוציא את היפאנים מאדישותם. הם הצליחו לשמור על יחסים הוגנים עם רוב המדינות היריבות בדרומה של אסיה. הפלישה הסובייטית לאפגניסתאן, מעורבותה הפעילה של סין וארצות־הברית והשינאה הגיזענית בין הודו לפקיסתאן, עירערו לחלוטין את היציבות היחסית באיזור. יפאן, על המערכת הסבוכה של קשרי המסחר שלה באסיה, מעוניינת ביישוב הסכסוכים בשכנותה במהירות האפשרית.

בשבועות האחרונים התחילו היפאנים להפעיל לחץ דיפלומטי כבד על הודו, כדי שממשלת אינדירה גאנדי תשלים עם חימושה האדיר של פקיסתאן השנואה על־ידי ארצות־הברית.

היפאנים ניסו להסביר לגאנדי שפקיסתאן היא כיום המחסום היעיל ביותר להתפשטות הסובייטית בדרום־מערב אסיה. אינדירה לא התרשמה ביותר. היא הצטרפה לשאר הארצות הבלתי־מזדהות בגינוי הפלישה הסובייטית לאפגניסתאן, אך לדעתה לא תמשיך ברית־המועצות בשום מאמץ צבאי בכיוון פקיסתאן. „לטווח ארוך," אמרה אינדירה גאנדי ליפאנים, „מהווה פקיסתאן את אוייבתנו העיקרית." ברית צבאית סינית־פקיסתאנית בסיוע אמריקאי היא בלתי־ניסבלת להודו.

יתכן שנסיונות התיווך לא יצליחו. עם זאת מייחסים משקיפים חשיבות עצומה לעצם העובדה שהיפאנים נוקטים ביוזמה כזו. אפשר להניח שיפאן תהווה עתה גורם עולה בזירה הבינלאומית שנפתחה עתה למעצמות בינוניות רבות. ארצות כמו מצרים, יפאן, ניגריה ובראזיל מתחילות לפעול באורח אקטיבי בעולם, שיהיה עד כה חשוף לפעילותן הכמעט־חופשית של מעצמות העל לבדן.

בריטניה: בדיחה ישראלית ביומן ירושלים

אחד המדורים הפופולריים והקריאים ביותר ב־שבועון הבריטי הרציני להחריד, ניו סטייטסמאן, הוא יומן לונדון (שצוטט לא פעם במדור זה). בשבוע שעבר פינה יומן לונדון את מקומו ליומן ירושלים, פרי עטו של העיתונאי הבריטי איאן בלאק, המתגורר בשכונה הירושלמית היפהפיה, עין־כרם. בין השאר מספר איאן בלאק לקוראיו — כל מחליטן בריטי קורא את הניו־סטייטסמאן — את הבדיחה הישראלית הקלאסית הבאה:

„זקן ונכדו מטיילים להם בחוצות תל־אביב. נו, יוסי, אומר הזקן, אתה רואה את הבניין הזה? אני עצמי בניתי אותו בצעירותי. ואת הכביש הזה? לפני

פועל ערבי בישראל — 1980
לא קורא את דבר

חמישים שנה סללתי אותו במו ידי, וגם את העץ הזה? נטעתי אותו כשהייתי, פחות או יותר, בגילך."

„או סבא," אומר לו הנכד המשתאה, „האם היית ערבי בצעירותך?!"

איאן בלאק לפחות מעיר שהישראלים מספרים את הבדיחה הזו יותר בעצב מאשר בהנאה.

מכשיר אלקטרוני שאינו מאפשר תדלוק הרכב
מבלי להחזיר את המונה ל-0000

"פזמן"

"כשאני מתדלק עם פזמן, אני בטוח שלא אשלם עבור הבנזין שקיבל הנהג שלפני"

במשאבות התדלוק בתחנות פז,
יורכב המכשיר האלקטרוני החדיש פזמן
אשר נועל את המשאבה 40 שניות לאחר גמר התדלוק.
כדי שאפשר יהיה למלא את המיכל במכוניתך,
על עובד התחנה לסובב את ידית ההפעלה
המחזירה את המונה ל- 0000

**תחנות "פז" נמצאות בתהליך מעבר
לשיטת התדלוק החדשה-
האמינה יותר-עם פזמן.**

"פזמן"—עוד שרות של פז ללקוחותיה.

תחנות נוספות שהותקן בהן ה„פזמן"

אזור חיפה יזרעאליה — רח' שמחה גולן, נוה שאנן, חיפה.
חוף הכרמל — חוף הכרמל, כביש חיפה—ת"א, חיפה.
אזור ירושלים
העשור — רח' וייצמן, ביציאה מהעיר, ירושלים.
מאה שערים — רח' שבטי ישראל 44, ירושלים.
אזור באר-שבע
הנשיאים — דרך הנשיאים — בית קמה, באר-שבע.

"תַּדְלֵק אותה" בתחנות פז

אילון אילת רלסטון

שלימות שהגיעה לשיא.
JVC.

• טלויזיה JVC 20״
דגם 7875DL
וסת אוטומטי של התמונה מאפשר תמונה זהה לזו המשודרת.
וסת חדות התמונה מאפשר קבלת תמונה רכה.
מנורת מסך IN-LINE.
שלט רחוק — אולטרה־סוניק.

• וידאו טייפ קסטות צבעוני JVC VHS.

• סטריאו קסט דק — KDS–201 – SUPER ANRS (למעלה)
(השתקת רעשים אוטומטית)
1. תחום הענות תדרים 15–30 KHz נורמלי, עם קסטות כרום 16–30 KHz
מנוע DC מבוקר
דיוק סבובי מנוע 0.05%

1. רסיבר 2×38w RMS JRS-201 עם אקוויליזר EQUALIZER משוכלל.
2. אחוז עוותים נמוך 0.01%
3. תחום הענות תדרים: 5Hz – 40KHz (–1dB+0dB)
4. נתן להשתמש באקוויליזר גם בהקלטה ועריכה בין הטייפים
5. לבחירתך דגמים זהים עם הספק שונה

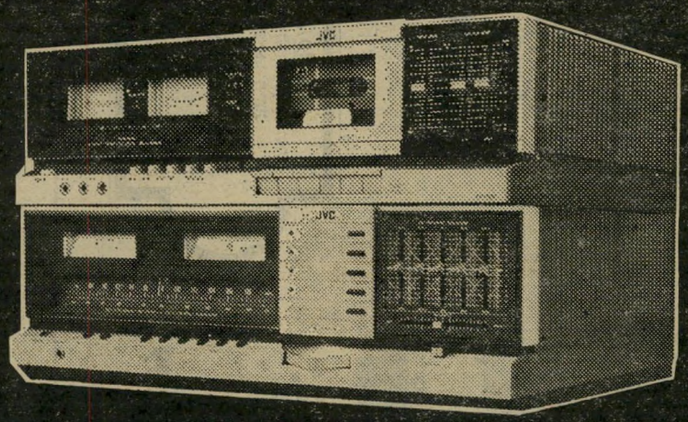

פטיפון 4 — QLF
פטיפון קוורץ Quartz
אוטומציה מלאה עם סטרובוסקופ
הנעה ישירה מנוע DC
נעילת קוורץ.
דיוקי סבוב מנוע 0.025%
יחס אות לרעש 72dB (DIN–B)

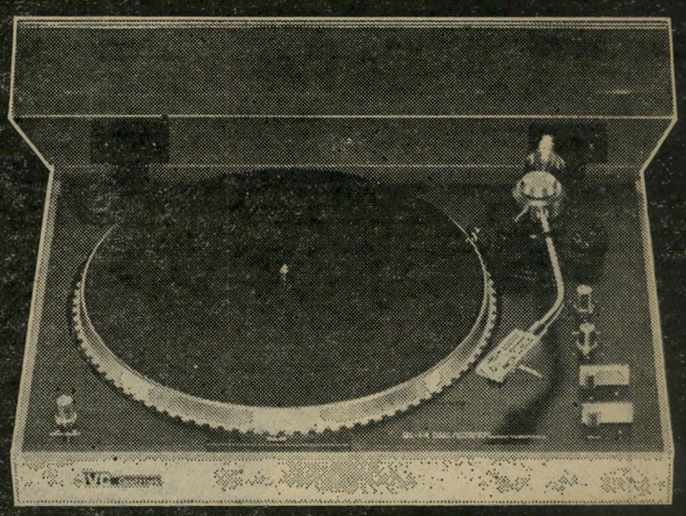

חדש! RC 838/N
רדיו טייפ ביפוניק BIPHONIC
סטריאו ב־3 ממדים
4 רמקולים 6 גלים
הספק יציאה — 9W
קסטות כרום
2 מיקרופונים BUILT-IN
חיבור למכונית ועוד.

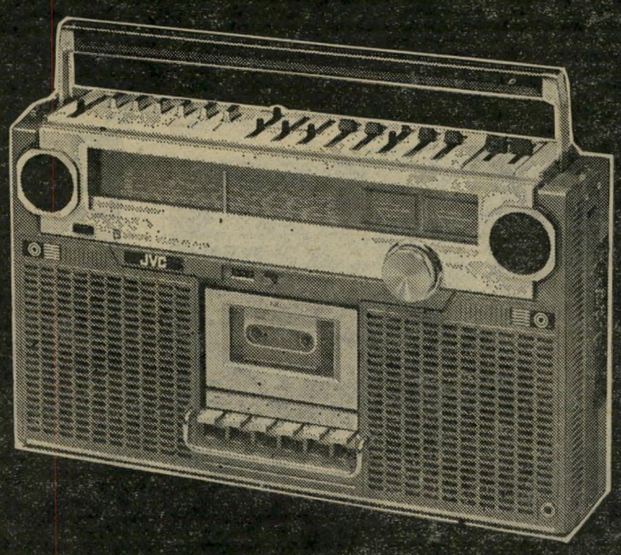

אמפא אלקטרוניקה
יבוא ושרות
מפיצים אמפא וסוחרים מורשים
אולמי תצוגה: ת״א–פנקס 48 טל: 458294. חיפה: ככר אמפא, רח׳ שבתאי לוי 25 טל: 515281.

טל־ארויו

אנשים בעולם

האמילטון ג'ורדן: חזרה בחשובה

„הפעם אני ניגש לעבודה בכל הרצינות," הצהיר הילד הנורא של המימשל האמריקאי, האמילטון ג'ורדן, בפתיחת מירוץ הבחירות של קארטר, כראש מטה הבית־הלבן. מי שהסתבך בשערוריות שונות ומשונות, כולל עישון סמים בסטודיו 54, מבטיח: „עברנו זמנים טובים ורעים גם יחד. אין לי כל כוונה להצטדק על מידת נאמנותי לג'ימי."

בילי קארטר: להיזהר ילד טוב

לעומת ג'ורדן ה„מאפיונר מג'ורג'יה", הרי בילי קארטר אינו מנבחרי הנשיא, הוא פשוט אחיו. בתור שכזה הפגין את נאמנותו עד כדי הקרבה עצמית: הוא בילה שמונה שבועות בבית־מרפא לגמילה מאלכוהוליזם, וכשיצא (מלווה ברופא, הנחשב כוכב־תורן בשטח זה, ג'וזף פרץ) הודיע: „הרבה יותר משעשע להתבונן בשתויים אחרים מאשר להיות שתוי בעצמך."

נאלרי ז'יסקאר־דאסטן: אלף לילה ולילה ועוד נפט

תמונה שבוודאי תגרור אחריה תגובת־שרשרת של קאריקטורות בעיתונות הצרפתית, שאינה מחמיצה שום הזדמנות לשלח את חיציה בנשיא ז'יסקאר ד'אסטן. לא רק יהלומי בוקאסה ערבים לחיכו, כי אם גם ריח הנפט משכר אותו: בסיורו האחרון בארצות המיפרץ הפרסי התקבל בלבביות על־ידי האמיר מנסיכות בחריין, איסה בן סאלמן אל־קאליפה. היתה זו הפעם הראשונה שאפילו אשתו של ז'יסקאר, אן, הורשתה לרדת יחד איתו מן המטוס, ולא כפי [illegible] במשך הסיור, בנפרד, כיאה לנימוסי ערב (אן עומדת ברקע כשזר פרחים בידה).

אנשים בעולם

הנסיכה אן ומארק פיליפס: סצנות מחיי נישואין

„מי שעובר את השנה השביעית בשלום הציל את נישואיו.“ — לגבי הנסיכה אן ומארק פיליפס תלויה הנחה זו על בלימה, שכן השנה השביעית לנישואיהם מלאה חריקות קולניות, ובאחד מצילומיהם האחרונים הם נראים חמוצים זה אל זה. אחת הסיבות, לדברי חברו הקרוב של מארק מימי הזהב שלו באקדמיה הצבאית, היא, כמובן, המלכה אליזבט. המלכה לוחצת על מארק זה זמן ניכר שייאות לקבל תואר־אצולה, ואילו מארק מתעקש לא להיות דוכס. „משום כך בנם של אן ומארק הוא בסך הכל פטר פיליפס,“ רוטנת המלכה על חתנה וכשהוא עונה: „גם פטר סנואדון לא נשא תואר,“ עונה המלכה: „בוודאי, ראו לאן הגיעו נישואיו למרגארט!“ בינתיים סיירה הנסיכה אן, בגפה, בקנדה, ורכילאי באקינגהאם ידעו לסמן בלוח־השנה, שסיורה נפל בדיוק על יום השנה לנישואיהם.

לורנס אוליביה: ירש לשושלת התיאטרלית

„האם לנגד עינינו שושלת תיאטרלית חדשה?“ שאלו ב־הצגת־הבכורה של פילומנה בברודוויי, כשהגיעו יד ביד, בעלה של השחקנית הראשית, ג'ון פלורייט, לורד לורנס או־ליבלה, עם בנם ריצ'רד בן ה־18. ריצ'רד מתכוון ללמוד דרמה באוניברסיטה של לוס־אנג'לס. „ייתכן שזהו סימן להמשך השושלת,“ אמרה אמא, אבל „היזהרתי אותו, לבל יילך לתיאטרון, אם הדבר אינו הכ־רחי בשבילו כמו לנשום.“

דון חוליו שר דואטים

חוליו איגלסיאס, זמר־הייצוא הדרום־אמריקאי נחשב רודולף וא־לנטינו של המיקרופון. בתוכנית טלוויזיה מיוחדת לצרפת בחר לו בנות זוג בהתאם: ז'אן מאנסון היפהפיה (בתמונה למעלה) שייצ־גה בשעתו את לוכסמבורג ב־אירווידיון, וסידני רום (למטה, מימין) תגליתו של הבמאי רומן פולנסקי. השלישית היתה מיריי מאתייה. לא פצצה — אבל זמרת!

מארגריט יורסינר: אשה באקדמיה הגברית

הסתבר כי האקדמיה הצרפתית נשארה השמורה הצרפתית היחידה שבה, בחודש מארס של שנות ה־80, עדיין נלחמים הגברים על נשים. האקדמיה נחלקה לשניים אך ורק בגלל שאלת המין של החברה החדשה, הסופרת יולדת שוויץ, הכותבת בצרפתית. המחנה ה„אנטי־יורסינרי" שסירב לקבל את הסופרת לשורותיו טען: „אילו רצה רישלייה, מייסד האקדמיה ב־1896, לייעדה גם לנשים, הלא היה בוחר למנות עם חבריה את מאדמואזל דה־סקודרי שהיתה היורסינאר של זמנה." המאבק נגמר בנצחונה של יור־סינר מרחוק: החברה המתגוררת באי אינה מתכוננת לחזור לצרפת.

באמבי ל'ן פיני: להוריד את הבגדים יחד עם הדרגות

מה שקרה לבאמבי לין פיני מעלה בזיכרון מה שקרה ל־כמה בנות־ישראל כשרות ש־הצטלמו בפלייבוי והתגלו אחר־כך כחיילות צה"ל, ואוי לאותה הבושה. היתה זו לין פיני, בת ה־22, המכונה באמבי, ש־איבדה את הקאריירה הצבאית שלה כשהתפשטה עבור היר־חון המפורסם. לפי התוצאה (למעלה) לא היה לה במה להתבייש, אבל היו שחשבו ש־היא חשפה בכך גם סודות מדי־נה, שכן באמבי שירתה ארבע שנים וחמישה חודשים בחיל־הנחתים האמריקאי (תמונתה בתפקיד מתנוסס משמאל), עד שקראה דרור לבגדיה, ומצ־אה את עצמה משוחררת לחלו־טין מדרגת הסרג'נט שלה.

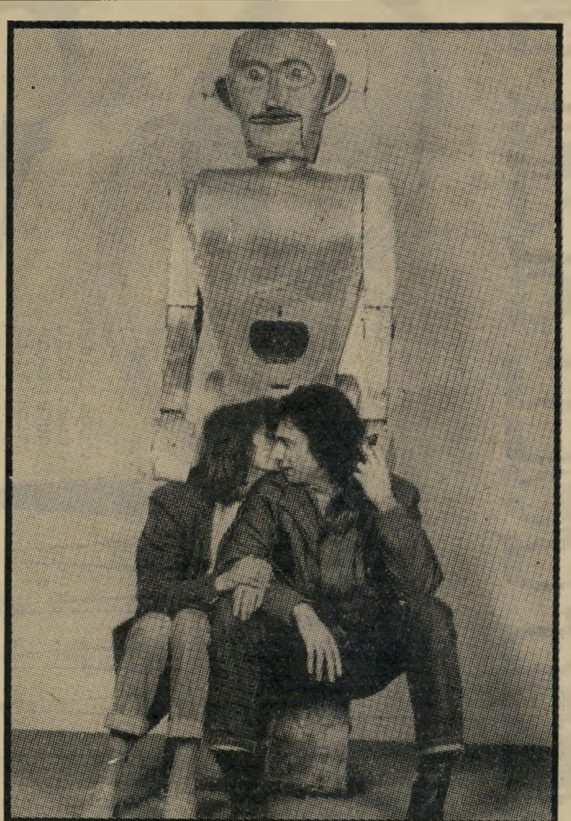

ראמפלינג וז'אן מישל זאד: מתנת האהבה

הזוג הזעיר למרגלות הרובוט הם שארלוט ראמפלינג (שוער הלילה) ובעלה מזה שנתיים ז'אן מישל ז'אר (בנו של המלחין מוריס ז'אר), משאת נפשם של הצלמים. אך הפעם הושם הדגש על אנא־טול, זהו הרובוט המשמש גולת הכותרת של האוסף שברשותו של ז'אן מישל. שארלוט הגישה את אנאטול כמתנת־אהבה לבעלה, המשוגע לרובוטים. הרובוט יודע ללכת, ואפילו ליטול חפצים מבלי להפיל את שכיות החמדה האחרות המפארות את הבית שבפאריס.

מבחר יפהפה של
כלים מיוחדים
לעציצים מעובדים
ביד.

מערכת כלי אוכל
מיוחדת במינה
"בוטניקה" מאטיליה.
21 חלקים במחיר
מיוחד –.2,800 ל"י
במקום –.4,000 ל"י.

כוסות קריסטל
על רגל שחורה,
ליין אדום, יין לבן,
אפריטיף ושמפיין.
זכו באיטליה בפרס
בינלאומי לעיצוב.

מערכת סכום
מנירוסטה מעולה,
39 חלקים ארוזים
בקופסה.
–.2,276 ל"י
במקום –.3,250 ל"י

לראשונה את יכולה
לרכוש לך מערכת
סירים תואמת
בדוגמתה למערכת
כלי האוכל.
סירי בישול ב־10
גדלים שונים,
מחבת ומסננת,
מאמייל מעולה
ובגימור נירוסטה.

מערכת כלי אוכל
קלאסית, בלבן חלק.
תוכלי להרכיב את
צורת וגודל המערכת
שתרצי. מובטחת לך
הספקה שוטפת
של כל החלקים.

כוסות למים,
יין וליקר.
החל מ־ –.47 ל"י.

בקבוק ליין מזכוכית
מעולה ובעיצוב
מעניין.
–.460 ל"י
במקום –.575 ל"י.

DANISH PLUS

רמת־גן: דרך ז'בוטינסקי 104 תל־אביב: רח' ה' באייר 62, ככר המדינה
חיפה: אחוזה, רח' חורב 53 ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל
כפר שמריהו: מרכז מסחרי באר־שבע: רח' רמב"ם 37 (פנת הרצל)

הפסח, תמרה טולמן חוסכת לך עד 30% מהמחיר

אנשים

לאן יגלה הנשיא את יובל נאמן

ומדוע מתרחק שמיר מהדשא?

כמו תמיד, ככל שה־מצב נעשה רע יותר, כן פור־חות הבדיחות. בדיחת השבוע שייכת לשר־התות **אהרון אבו־חצירא.** לדבריו הממ־שלה לא תיפול עד לאותו ה־רגע שבו יבוא שר־האוצר **יגאל הורביץ** אל שר־הפ־נים הדתי, הד"ר **יוסף בורג,** ויאמר לו שהמצב הוא כל כך רע עד שצריך להדפיס כסף גם בשבת.

בדיחות אחרות יש ל־ח"כ המפד"ל **אברהם מק־מר.** לדבריו קרה משהו בארץ בעת האחרונה: „מתוך מיליון וחצי עולי אלטלנה נשארו רק חמישים."

ואיך מגדיר מלמד את הממשלה? „ממשלה טיטואי־נית, על שמו של מנהיג יוגוס־לוויה **יוסיפ ברוז טיטו.** שום דבר לא עובד אצלה, לא הכבד, לא הלב ולא הטחול, ובכל זאת היא אינה נופחת נשמתה."

בדיחה אחרת מספרת על התייעצות בקרב ידידיו של **יגאל אלון** ז"ל על המצבה היאה לו. אחד הציע כי ה־א תעוצב מאבן בזלת מהגולן, בגלל הקשר של אלון ליישו־בי הגולן. אחר הציע כי היא תעובד מאבן שתובא מביקעת־הירדן, בגלל תוכנית אלון. ה־שלישי הציע להתקין מצבה מאבן ממידבר סיני, לזכר ה־עובדה שאלון היה כובש סיני הראשון במילחמת העצמאות. הרביעי הציע את האבן שגגר־לה מליבו של **שימעון פרס.**

איש הטלוויזיה **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום** טוען, כי תהיה זו הפעם הראשונה בהיסטוריה שממשלה תגמור את הקדנציה שלה, אבל המ־דינה לא.

מי שהיה סגן־שר־האו־צר, ח"כ **יחזקאל פדומון,** טוען כי הוא בעד התנחלות בחברון „אבל צריך להשאיר משהו גם למשיח, כדי שיהיה גם לו מה לעשות."

ח"כ **מרדכי וויר־שובסקי** טען, בעת הדיונים מיותרת וכדי שנהגו יוכל ל־הובילו הישר אל אולם הס־פורט. אורך המסלול: 50 מטר.

בדיון שהתקיים בוועד־דת הכספים של הכנסת על תקציב מישרד־הבריאות הציע ח"כ אברהם מלמד פיתרון לכל הבעיות הכספיות של המדינה. „מתים אנחנו כבר מייבאים, אז מדוע שלא נייבא חולים ונעשה עליהם כסף?" הגיב על־כך ח"כ המערך **עדי אמוראי:** „לא צריך להש־מין את הרופאים." ענה לו ראש אגף התקציבים של מישר־רד־הבריאות **שרגא הבר:** „אין צורך להשמין את הרופ־אים, מספיק לומר עליהם את האמת."

אחד מגדולי הנוירו־כירורגים בעולם, הפרופסור האמריקאי **מילטון חפין,** ה־גיע לישראל והוזמן לערוך ניתוח־ראש בבית־החולים הדס־סה בירושלים. כשהגיע לחדר הניתוחים נדהם למצוא שם 16 רופאים. חפץ הסביר למ־ארחיו כי בניתוחים מסוג זה הוא רגיל לעבוד עם ששה מנתחים בילבד. הוסבר לו כי הצוות הוא כה גדול, כדי ש־אשאר יהיה להרכיב מניין, אם הניתוח לא יצליח.

היחסים בין יועצו ה־צבאי של ראש־הממשלה, תת־אלוף **אפריים** („פרוייקה")

סעד חדאד הרב־סרן מפקד הכוחות הנוצריים בדרום־לבנון, אינו מוותר על חגיגות, למרות הלוחמה המתמדת שבה הוא נמצא. בשבוע שעבר נערכה מסיבה מיוחדת לחדאד ולכוחותיו בקריית־שמונה, שבה השתתפו רבים מלוחמיו עם אנשי קריית־שמונה. גולת הכותרת של המסיבה היתה הופעת להקת „סקסטה", אך לאחר סיום הופעת חמש הצעירות הישראליות, העלה חדאד שתי נשים צעירות מדרום־לבנון, ששרו על הבמה וזכו בתשואות סוערות לא רק מאנשי הפלאנגות, אלא גם מהישראלים שקודם לכן התלהבו מבנות „סקסטה".

על חוק הרבנות, כי הוא לא מאמין לאף רב בישראל מילבד לרב־בריח.

במישכן הנשיא נערך השבוע טכס לציון מלאת עשר שנים לתחילת העליה הגדולה מברית־המועצות לארץ ולתי־אור תרומתה למדע ולטכנו־לוגיה. במהלך הטכס הקריא ראש הפקולטה לפיסיקה באו־ניברסיטה של תל־אביב, ה־פרופסור **יובל נאמן,** מיברק שקיבל מהאקדמיה הלאומית האמריקאית, שהחליטה לנתק את הקשר עם מדעני ברית־המועצות לששה חודשים, כמ־חאה על הגלייתו של המדען הלוחם **אנדריי סאחרוב,** שהוא חבר חוץ של האקדמיה. אמר נאמן, שגם הוא חבר חוץ של האקדמיה האמריקאית וש־ידוע בדעותיו הימניות הקיצו־ניות: „טוב לדעת שיהיה מי שיגן עלי אם יחליטו להגלות אותי לפתח־תיקווה." ענה לו הנשיא, **יצחק נבון:** „אם יחליטו להגלות אותך, לא יהיה זה לפתח־תיקווה, אלא לבתים שפונו בחברון."

כשהגיע שר־החוץ **יצ־חק שמיר** למישרדו החדש, החליט כי חסל סדר המיפגשים על הדשא. „כשאנחנו עומדים על הדשא," טען שמיר נמוך הקומה, „כולם רואים אותי ואני לא רואה איש." תחת זאת העדיף שמיר לעבור מחדר ל־חדר, כדי להכיר את העובדים פנים־אל־פנים.

במיסגרת סיורי היכ־רות בבתי־הספר הגיע הרמט־כ"ל, רב־אלוף **רפאל** („רפול") **איתן** לבית־ספר תיכון מיק־צועי הוקץ בתל־אביב. במשך שבועיים הכינו התלמידים את מיסדר המפקד, קירצפו, טיפ־חו, שתלו וסיידו. הם הגיעו לשיא כאשר סללו כביש מיר־חב, כדי למנוע מאיתן צעידה

אליעזר שמואלי מנכ"ל מישרד־החינוך נראה בשבוע שעבר במסיבה בירו־שלים, כשהוא אוכל בהנאה רבה מאכלים מרוקאיים שהוכנו באותה המסיבה. כאשר הבחין שמואלי בצלם המצלמו הוא התחנן: „לא השבוע. אל תצלמו אותי השבוע כשאני אוכל בעוד המורים שובתים זה זמן מה וטוענים שאין להם מה לאכול."

אריה איבצן מפקד המחוז הדרומי של המישטרה ומי שנושא באחת הדרגות הגבוהות במישטרה, ניצב, היה בשבוע שעבר אחד הקרואים בנשף איגוד־השוטרים הבינלאומי שנערך במלון „חילטון" בירושלים. על פי רוח הימים האחרונים הופיעה בנשף רקדנית־בטן שאיבצן מצא־חן בעיניה, והיא ערכה לכבודו ריקוד מיוחד, ובשאר הריקודים הקפידה להיות לידו. איבצן, שהרגיש קצת שלא בנוח, רכן אחורנית, כדי שלא יצטרך לגעת ברקדנית בנוכחות פיקודיו.

פורן, לבין המנכ"ל החדש של המישרד **מתי שמואלביץ** הספיקו כבר להשתבש. כאשר שואלים את פרוייקה מה בדיוק עושה שמואלביץ במישרד, הוא מסרב להשיב. תחת זאת הוא פורץ בצחוק.

כששמע השבוע ח"כ מרדכי וירשובסקי על גל ה־שביתות החדש הפוקד את אי־טליה שאל: „מה, הליכוד השת־תלט גם על רומא?"

אנשים

המשרת האישי של ידלין בכלא
והיחסים בין רכטמן לסוהרים

■ ישיבת הנהלת המיפלגה הליברלית, שנערכה בשבוע שעבר, היתה עליזה במיוחד. אחד הנואמים ציין כי על חברי המיפלגה להתרומם. ח"כ **פסח** („פייסי") **גרופר** הגיב לקול צחוקם של המשתתפים: „מה זה להתרומם? אני לא רוצה שירימו אותי, אני לא עליון." ח"כ **שרה דורון** הסמיקה עד לשורשי שערותיה וגערה בגרופר: „תפסיק עם הגסויות האלה."

■ ח"כ **תמר אשל** הציעה, בעת הדיונים על תקציב הכנסת, לחייב כל אחד מהיחידים הבאים לכנסת בדולר אחד דמי־כניסה. ח"כ **חיים קאופמן** תמך בהצעתה, ואמר: „ואז נוכל להכריז על הכנסת כעל יצואן מצטיין."

■ אחד מאסירי כלא־מעשיהו שהשתחרר באחרונה, המודה רק בשמו הפרטי, **חיים**, כתב רשימה במעריב, לקח את החפצים שלו ועבר לגור בביתן, אולם כשגילו זאת שלטונות הכלא הם הורו לו לחזור לאוהל. אברון התחכם להם, ומדי לילה היה מעביר את החפצים שלו לביתן, ובבוקר חזרה לאוהל, עד ששלטונות הכלא גילו זאת והעבירו אותו למחנה אחר בכלא.

■ אסיר אחר שעליו מדווח חיים הוא ח"כ **לשעבר וראש** אתה, חבוב, תישן הלילה בהילטון."

■ על אסיר אחר, **משה פ'**, מי שהיה מנהל המכס, כותב אותו חיים רק טובות. הוא מספר שפלד, שאותו הוא מכנה רק בתארו, „מנהל המכס," היה טיפוס חברותי, עזר לאסירים, לא בחל בשום עבודה וזכה באהדתם של האסירים. אחד מתפקידיו של פלד בכלא הוא להיות הכרוז המשדר את ההודעות ברמקול. כדי לגרום לרוח טובה בכלא היה פלד מוצא כל מיני דרכים כדי להפוך את ההכרזות שלו למשעשעות. הוא היה מכריז הכרזות כמו: „בוקר טוב לכם, דיירי הקיבוץ. נא להתעורר. עת הביקורים הגיעה." אולם בעוד אסירים אחרים כ**יהושע בן־ציון** זכו בחגיגה, לא הסכימו שר־המישפטים **שמואל תמיר** לחנן את פלד.

■ אסיר אחר שעליו כותב חיים הוא **אפריים אברון**, מנכ"ל חברת פאן לון, שאותו הוא מכנה בתואר „מנהל הבנק". חיים מספר על נאומיו חוצבי הלהבות של אברון שהבטיח לאסירים להילחם נגד שרירות הלב של המישטרה והשלטונות, אולם כאשר רצה לעבור למחנה ג', שהוא המחנה הקל ביותר בכלא־מעשיהו, הצהיר אברון: „אני מפסיק עם כל המילחמות שלי למען האסירים ומתחיל להילחם למען המעבר שלי למחנה ג'."

■ חיים מספר על אברון שהוצב באוהל ולא בביתן. הוא צוויג על הכיסא הפליט: „אני מבין שעל הכיסא הזה ישב קודם שר־האוצר ייגאל הורביץ." כששאלו אותו חברי הועדה הנדהמים איך הוא יודע, הסביר אלנצוויג: „ההשגחה העליונה מסרה לי." רק אחרי שהכל נמתחו הצביע על גביעים ריקים של מעדני טנא נוגה שהיו זרוקים מתחת לכיסא. כידוע נוהג הורביץ, שהעביר את הבעלות על המחעירית רחובות לשעבר **שמואל רכטמן**. חיים מספר כי רכטמן היה אהוב על האסירים, וכאשר היה שומע את הוויכוחים האין־סופיים שלהם היה אומר: „אתם ראויים להיות חברים בבית־המחוקקים." לדברי חיים הכיר רכטמן במהירות רבה את חשיבות יחסי־הציבור בקרב הסוהרים, ודאג להתחבר עליהם כדי שחייו בכלא יהיו נוחים יותר.

■ על שם מי קרויה גיבעת החרסינה, שעליה מבקשים אנשי קריית ארבע להשתלט? על שמו של אלוף (מיל.) **אהרון חרפינה**, שעמד ב־1967 בראש ועדה לקביעת שמות באיזור חברון. „באחד המקומות היה ג'בל," סיפר חרסינה. „אף אחד מאנשי הוועדה לא רצה לטפס לפיסגתו ולברר, כפי שנהוג, מה קורה שם. המשכנו ללכת, ואני סימנתי במפה את שם מישפחתי, שאר שר אחר־כך על־ידי שילטונות צה"ל."

■ לוועדת השרים לענייני חקיקה הוזמן יועץ שר־הבריאות, הד"ר **אבי אלנצוויג**, לדיון בחוק הביטוח הממלכתי. כאשר התיישב אלנלבות לידי בניו, להרעיף על משתתפי הישיבות שבהן הוא נוטל חלק מעדני חלב וגלידות.

■ על הצעה לתיקון החוקה הסובייטית סיפרו חברות מישלחת הנשים הרוסיות שהגיעו השבוע לישראל כאורחות המיפלגה הקומוניסטית הישראלית. בין חמש הנשים היתה ל**ידיה קוביאק**, חברת הסובייט העליון, ו**מרגרט ואלנטינה**, רופאה כירורגית המשמשת מנהלת בית־חולים בסיביר. הנשים נפגשו עם נציגות אירגוני־נשים בישראל והסבירו כי בארצן מתנהלת מילחמה של נשים למען שינוי החוק הקובע שיוויון חובות וזכויות בין הגברים לנשים. „הגבר הוא לא השאיפה שלנו," אמרו האורחות מברית־המועצות, „ואיננו מטרת־העל שלנו, ולכן איננו רוצות שיוויון. דרכנו בכייון אחר לגמרי, אנחנו מעל לגבר."

■ לשאלת המארחות הישראליות ענו הרוסיות, כי הן אינן מכירות כלל את השם **אידה נודל** וכי אין בבית־המועצות בתי־חולים פסיכיאטרים לטיפול במתנגדי המישטר.

ארד ויליאמס

שחקן הכדורסל של מכבי תל־אביב חזר בסוף השבוע שעבר מיוגוסלוויה, שם שיחקה וניצחה מכבי תל־אביב את קבוצת פרטיזן, הביא עימו טלוויזיה ציבעונית. הפופולריות של ויליאמס לא עזרה לו אצל פקידי המכס הנוקשים. הם פתחו את הארגז שבו היה המקלט, בדקו את שנת הייצור שלו ואת הדגם, וחייבו את ויליאמס במלוא סכום המכס. ויליאמס שילם ועזב את הנמל.

פאול קולק

עורך־הדין ואחיו של ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הופיע לפתיחת מיסעדת יוקרה בירושלים. השוערים שלא הכירו אותו שאלו אותו לשמו והוא השיב: „קולק." השוער ששמע את השם חשב שפאול קולק מנסה להכנס למסיבה שאליה לא הוזמן ואמר לו: „אל תבלבל לי את המוח, אני מכיר את ראש־העיר." רק בעמל רב, ואחרי שראש־העיר, שהיה אף הוא במיסעדה התבקש לזהות את אחיו, הניחו לפאול קולק להכנס למסיבה. בתמונה הוא נראה עם ורד קולק, בת האח השלישי של המישפחה המפורסמת.

מלך ליום אחד

ך משך שנה תמימה נאלץ משה סגל־קניגסברג לקרוא „היילי היטלר" בכל בוקר בבית־הספר. בוקר אחד, כשהיה בן 9, לקחה אותו אימו, חנה, כיום בת־79 נמרצת ופעלתנית, ועלתה ארצה. היא התיישבה ברחוב טרומפלדור, פינת הים־התיכון. מאז היא מלווה את בנה יחידה, הידוע היום כחבר־הכנסת משה מרון, לאורך כל דרכו ומנסה גם לכוון אותה כאילו „ביד הגורל".

חנה, אף כי מרבית חייה עברו בתל־אביב יודעת רק שלושה מישפטים בעברית: „בוקר טוב," „מה לעשות," ו„אין ברירה!"

כשהגיע הילד לבית־הספר בן־יהודה, אמר לו המנהל: „תראה, ילד, אתה לא יודע עברית, אז תרד כיתה. תעלה למעלה ותיכנס בדלת הראשונה מימין." משה הקטן עלה ונכנס, כי לא הבין עברית, לחדר הראשון משמאל. שמונה חודשים לא הרגישו בטעות, ואחר כך התברר כי הילד קפץ כיתה. „הייתי ילד שקט, החשוב משחק עם הנמלים בחצר," מספר הח"כ, סגן יושב־ראש הכנסת, שכיהן השבוע במשך יומיים כאיש מס' 2 במדינה, „וזה בכלל לא היה לטובתי. הייתי תמיד קטן מכולם, הבנים צחקו עלי, והבנות לא הסכימו לחיזורים שלי."

זה היה המיקרה הראשון של חייו של מרון (מה־רון, לא מירון). אחריו באו רבים ומוצלחים ממנו. כשהיה בבית־הספר התיכון, ערך עיתון שכונתי־מישפחתי, כששותפו היה נער בן גילו, הייני שטרנבך, אשר לימים התפרסם כסופר־עיתונאי בשם עמוס אילון. „האמת היא שתמיד רציתי להיות עיתונאי," מספר מרון בגעגועים, „אבל אמא החליטה שמעיתון אי־אפשר להתפרנס בכבוד, ולדעתה הייתי צריך להיות עורך־דין. יום אחד היא לקחה אותי לאחת שקוראת בכף־יד וכתב־יד. היא אמרה לי שיש לי חוש־צדק מפותח, ורצוי לעולם שאני אהיה עורך־דין. השתכנעתי ונרשמתי לבית־הספר למישפטים."

„כמו שאני מכירה את אמא שלו," אומרת אהובה, אשתו היפה של משה, „אז היא בטח קבעה קודם עם האשה הזאת, ואמרה לה מה לומר." מרון מחייך ואומר: „היא גם בטח שילמה לה שתגיד."

אחרי חצי שנה סטג', באב־צע 1948, עזבו הבריטים את הארץ ושיחררו את המחזור של מרון מהמשך הסטג'. „כשהייתי בן 22, קיבלתי תואר של עורך־דין. הייתי כנראה, עורך־הדין הצעיר ביותר שהוכתר בארץ, וזה שוב המזל שלי."

הוא התגייס לחיל־האוויר, עבר קורס־קצינים, ועל פי צו של בן־גוריון אף החליף את שמו למרון. באותה שנה פתח את משרד עורכי־הדין שלו, ברחוב אחד־העם 36, ומאז ועד היום הוא נשאר באותו מקום. „אני אדם שמרן." הוא מעיד על עצמו, „משתדל תמיד ל־השאיר הכל אותו דבר.

„פעם הלכתי לקנות כרטי־סים לסרט. מאחרי הקופה יש־בה בחורה יפהפיה. אמרתי לה 'תני לי בבקשה שני כרטיסים, אחד לך ואחד לי.' מאז אנחנו יחד." מספר משה. „אלה היו כרטיסים לאופרה." מתקנת אהובה בצחוק, „מה פיתאום אופרה, איזה אופרה, מה לי ולאופרה ?" נדהם מרון. „אם כך אז בטח הגעתי לקופה במ־יוחד בשבילך."

טפט." אז פנה לפעילות פולי־טית במיסגרת התנועה הליבר־לית. הוא היה פעיל בעיריית רמת־גן, ובבחירות האחרונות נבחר למקום 13 במועמדות לכנסת. „כשראיתי שזה 13 שמחתי," אומר הח"כ המקפיד על לבוש שמרני, „כי 13 זה מיספר המזל שלי. רשיון עו־רך־הדין שלי הוא 1313, חדרי בכנסת הוא 213, הטלפון ב־לישכה הוא 13. ברצון הייתי גר בבית־מלון בקומה 13 וב־חדר 1313."

כמו מרבית הייקים גם הוא אוהב כלבים. „היתה לנו כל־בה, לאקי, שהילדים אימצו אותה והיא חיה איתנו 14 שנה," מספרת אהובה, „לפני שנתיים היא נעלמה מהבית. היא הרגישה שהיא נגמרת ו־העדיפה לא למות בבית. מאז קשה לי לקחת עוד כלב."

אהובה, ילידת וילנה שביל־דותה נקראה ילדת הפלא של התיאטרון. „האמת היא," או־מרת האשה היפה חברת מלי־את רשות־השידור, „שכל ה־חיים שלי הסתובבו סביב הה־כנה למישחק. למדתי פיתוח

ארתי בבית. הג'וק הזה עוד הכאיב ארבע שנים. יום אחד אמר לי משה שאתחיל לשחק מחדש. הוא ראה בסיבלי, אף כי אינני חושבת שהוא היה אשם בזה שעזבתי את התיאט־רון. חזרתי, והחתימו אותי על כור ההיתוך של ארתור מילר, ובחזרה הראשונה התברר לי שאני בהריון עם אורנה. הח־לטתי שזה משמיים, ומאז אני פעילה בתיאטרון, אך מבחוץ."

שני הילדים עזבו את הבית ולבני הזוג ברמן שני נכדים אסף וגיל. הסבא המאופק וה־שמרן כמעט מאבד את קור רוחו כשהוא נמצא עם נכדיו.

אהובה עוסקת בפעילות צי־בורית־נשית רחבה מאוד. היא פעילה בארגון הנשים במיפ־לגה הליברלית, „זה לא ממנו," היא מדגישה. „כשהוא הכיר אותי היתה לי כבר תמונה של ז'בוטינסקי מעל למיטה. האמת היא שהייתי מעדיפה שהאיר־גון שלנו יתפרק, שלא יהיה אירגון־נשים ואירגון־גברים, אבל הכל בהדרגה, אני מקווה שאנחנו הולכים לקראת זה."

היא חברה במועצת אירגו־ני־הנשים וחברת מליאת רשות־השידור, חברה בוועדה לספרות ודרמה, לתרבות ילדים ונוער, במועצה לתרבות ואמ־נות ובאחרונה פעילה במל"ב — מרכז ארצי לעידוד בימות חובבים. „אני בוודאי נשמעת נורא, עם כל הוועדות 'הע־סוקים, אבל האמת היא שנש־אר הרבה זמן בבית, ויחד עם זה מאוד מעניין לי בחיים." היא אוהבת לבשל ולהכין ארו־חות טובות. „התחביב שלי ב־אוכל," אומר משה, „זה דברי מתיקה, סובים וכמה שיותר. הרבה קרמים, קרפים, פידינג העיקר מתוק וטוב."

„כל זמן," אומרת אהובה, „שלא רואים באשה יצור־מיט־בח, אז זה בסדר. אני מאוד אוהבת לשחק במיטבח, ואם אני בחרתי בזה מתוך רצוני, אז זה בסדר."

ביתם שברחוב יונה ברמת־גן מרוהט בנוחיות רבה, לכל תמונה התלויה על הקיר יש סיפור, ואין בני הזוג מתייחסים אליה כאל השקעה כספית.

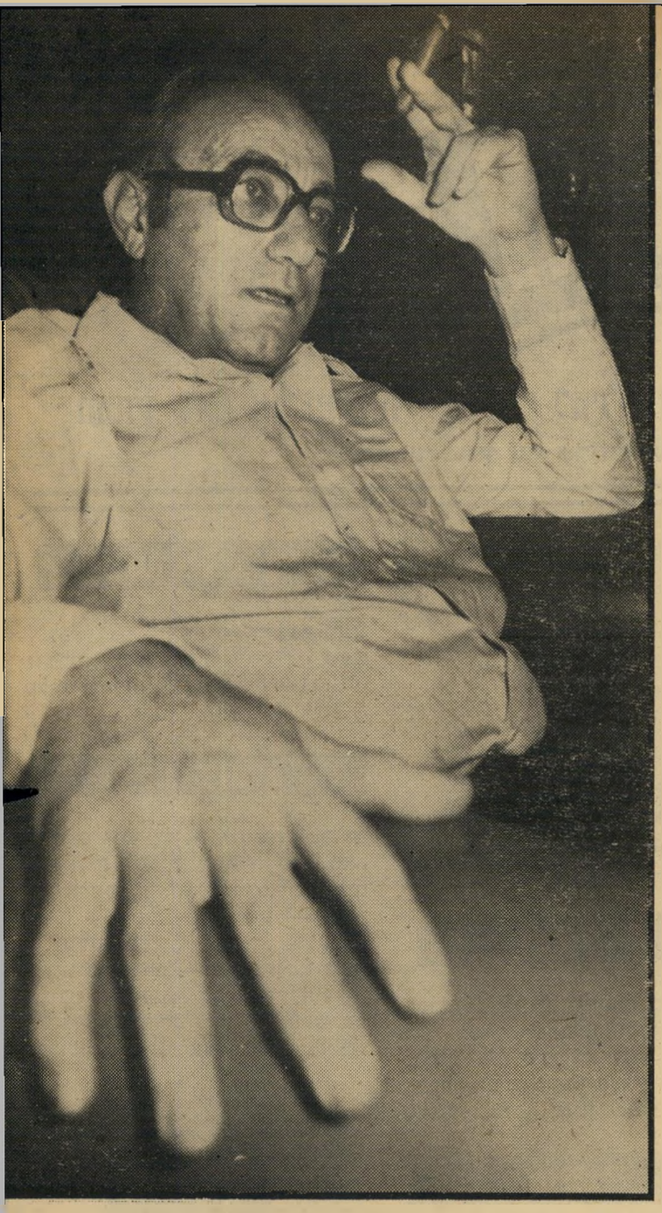

„יש תוצאות"

חק בתיאטרון אף על פי שנחשבתי לילדת פלא, וכנראה, לפי ההצעות, גם לשחקנית טובה. העדפתי לטפל בבית ובילדים."

אומרת אהובה מרון חברת מליאת רשות־השידור. „עזבתי את המיש־

משהתבסס במישרדו, הוא ממשיך: „החלטתי שאני צריך לעשות משהו בעולם," ואירגן, יחד עם ידידים, ביניהם אב־רהם („בומה") שביט, את ה־לישכה הצעירה, אירגון של בני 40—21, המבצע פעילויות למען החברה. „למעשה השם הרישמי של הארגון העולמי הוא „אירגון לפיתוח מנהיגות" אומר מרון, „אבל בארץ זה נשמע מאוד בומבסטי, אז לא השתמשנו בשם הזה." אחרי שהיה לנשיא ישראלי וסגן־נשיא עולמי, החליט להתחיל פרק חדש, וחיפש „משהו אחר, העיקר שיהיה ציבורי, כמו שאומרים בגרמנית: החלפתי קול, בלט, עשר שנים בקונ־סרבטוריום למוסיקה, ואפילו לצייר למדתי כדי שאהיה מו־כנה כולי למישחק." גבריאל, בנם הבכור, כיום בעל מיפעל לייצור טלפונים אלקטרוניים, השתתף ללא ידיעתו בהצגה חלום ליל קיץ, „הייתי בחודש שמיני להריון כששיחקתי. אחר כך הוא נולד, ומיד אחר כך הציעו לי את תפקיד דסדמונה באותלו. זאת היתה הצעה מפתה מאוד לשחקנית צעירה.

„אבל אז הודיעו לי שאני חייבת לחתום על התחייבות להשתתף בכל ההזרות, כל היום במשך חודשיים. זה היה או אני או הטיפול בילד. נש־

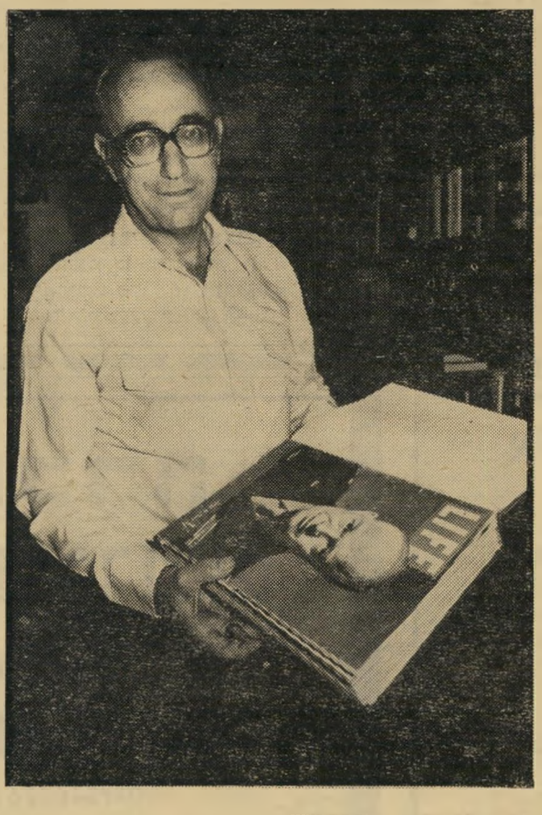

התחביב: אייק

אוסף של עיתונים ישנים העשויים בכריכות קפדניות כמיטב המסורת הייקית הוא התחביב של מי שהיה השבוע יושב־ראש הכנסת.

בכף היד

החליטה אחת מחברותיה של חנה, אימו של משה, כי על משה הנער להיות עורך־דין. „אני בטוחה שאמא שלך אמרה לאשה מה לומר," אומרת אהובה.

אחדים מקירות הבית מוסת־רים על־ידי סיפריות עמוסות ספרים. תחביבו של משה הוא איסוף עיתונים. באוספו המ־אורגן והמסודר נמצאים עיתו־נים ממילחמת־העולם הראשו־נה שקנתה לו אהובה כמתנת יום־הולדת. „חיפשתי בחנויות לעתיקות עד שמצאתי את ה־איסוף. שילמתי דמי־קדימה וכ־שחזרתי לשם, אחרי יום אחד, המוכר ניסה לשכנע אותי ש־אסכים למכור לו את האוסף ברווח. לא הסכמתי כמובן."

הסיפריה עמוסה ביוגרפיות וסיפרי היסטוריה שאותם קו־רא הבעל, וסיפרות יפנית ש־קוראת האשה. „זה שוב נשמע בומבסטי, אבל זה בהחלט אמי־תי, נתקלתי במיקרה בספר יפני, נמשכתי לעניין ומאז אני מתעניינת בנושא." על הכור־סה בבית מונח הספר השלישי בטרילוגיה של יוקיו משימה, הסופר היפני שהודיע כי ית־אבד לכשיגמור את כתיבת ספריו. „והוא באמת עשה את זה," מסבירה אהובה, „הוא היה בן 45 והחליט שזה מס־פיק לו."

„אני מרוצה מאוד מתפקידי כחבר־כנסת, בהחלט היה מעני־יין אותי להיות יושב־ראש, אבל אני ויצחק ברמן היברנו והחלטנו לא ללכת מכות על העניין. היה לי הכבוד 'להיות ממלא מקום היושב־ראש, וב־עצם ממלא מקום הנשיא ליי־מיים בלבד, זה היה נחמד, אבל זה לא נמשך, ואני בהחלט עדיין מרוצה."

הלוח הזה

המחיר למודעות פרטיות -.25 ל"י למילה, למודעות מסחריות -.20 ל"י למילה ו־4 הופעות רצופות.

המדור נערך ע"י פרסום אפרסמון, רח' אלנבי 95 ת"א, טל. 290367

נופש לצעירים

לדלפיה ואיי יוון בפסח לחופשת נופש נהדרת עם „הסתור" טיולי „נופש פלוס" במחיר מינוס. טל. 03)234356).

נופש

שרז תיירות מציעה את התשובה הי־ אידיאלית לטיולים משפחתיים — ראה את אירופה כשם שהארופאים רואים אותה — במלונות. מלונות — שלוב של מלון, מכונית ומסעדה. ולצעירים לצערים ברוחם — מכונית עם אוהל מוד — הפתרון המוצלח להוצאות השהייה הגבוהות באירופה. בקש את הפרוספקט שלנו אצל סוכן הנסיעות שלך.

נסיעות

מחפש שותפים/שותפות לטיול ברכב לעומק מצריים. לפנות — עומרי, 03־47370 (בערב).

הכרויות

צייר נאה 31/178 מעוניין בצעירה ו־ חטובה. ת.ד. 7247, רמת־גן.

הכרויות

פרטי — ערבי אינטלקטואלי צעיר ונאה בצעירה מתאימה. ת.ד. 11128, ת"א.

טלפונים

הסבות לטלפונים לחיצים מחו"ל מ־ חו"ל לתקן ישראלי. חוסמי חיוג ל־ שיחות בין עירוניות ובין לאומיות. המבחר הגדול ביותר בארץ לציוד עזר טלפוני. „טלפון סנטר" 03־293023.

אופנה

אופנה עילית פטרישיה פרט א' פורטה חיסול מלאי בלעדי מייצור פריס ומי־ לנו בהנחות, דיזינגוף 310.

חוגים

אסטרולוגיה בתנופה! נפתחות קבוצות לימוד (אפשרות לחוגי בית) בערים ה־ גדולות ובישובים. מסלולים להכשרת יועצים אסטרולוגיים וקורסים באס־ טרולוגיה עצמית. למידע נוסף: „המר־ כז לתכנון אסטרולוגי", ת.ד. 21256 תל־אביב, טל. 03־218316, בימים א'—ה' בין השעות 13.00—9.0.

אפשרויות חדשות של תפיסה ומוד־ עות! משחקי תודעה בשיטת מאסטרס ויוסטון — ספורט פסיכולוגי מרתק ומפתח! פגישות שבועיות ומרתונים בסופי שבוע בכל הארץ. למידע נוסף: „לגעת במופלא", ת.ד. 1193, רמת־ השרון.

חוגים

ריהוט עתיק

רהיטים עתיקים: שולחנות לסלון ו־ אוכל; כורסאות, רהיטים מסוגננים ל־ מערכות סטריאו, טלוויזיה ועוד. גגיה, 999646 — 994173.

גלריות

אפוקה — גלריה לדברי נחשת ואומ־ נות. יצור ושיווק גם לחנויות בהנחות גדולות. אבן גבירול 54, ת"א.

השכרת רכב

„טריפיטי" — השכרת הרכב הזולה ביותר בישראל. תעריפים מיוחדים ל־ תקופות שכירות ארוכות. 450 סניפים ברחבי העולם — ככר אתרים, 126, 294637.

מכוניות

לכ'
פרסום „אפרסמון", ת.ד. 30184, תל־אביב

שם המזמין .....

כתובת .....

טלפון ..... לפרסום ב„הלוח הזה" במדור .....

מצ"ב נוסח המודעה + צ'ק/המחאת דואר לפקודת פרסום „י.ב. אפרסמון".
מודעות פרטיות —.25 ל"י למלה, כולל מ.ע.מ. (מינימום 10 מלים).
מודעות מסחריות (חנויות, בתי עסק, וכד') —.20 ל"י למלה, כולל מ.ע.מ. (מינימום 15 מלים ו־4 הופעות רצופות).

להשכרה
3 חדרים גדולים

במרכז תל־אביב

טל. בערב 03-246276

אל תשכחי לטפח עצמך לפני החג
חייגי 238973

אבי אשרוב הקוסמטיקאי,
מזמין אותך לטיפול, ניקוי ומסג' פנים מעולה.

במספרה „שונטל", רח' גורדון 48, ת"א.
גם סידור שערות ובוטיק סטייל פריז.

ראי הוזמנת!!!

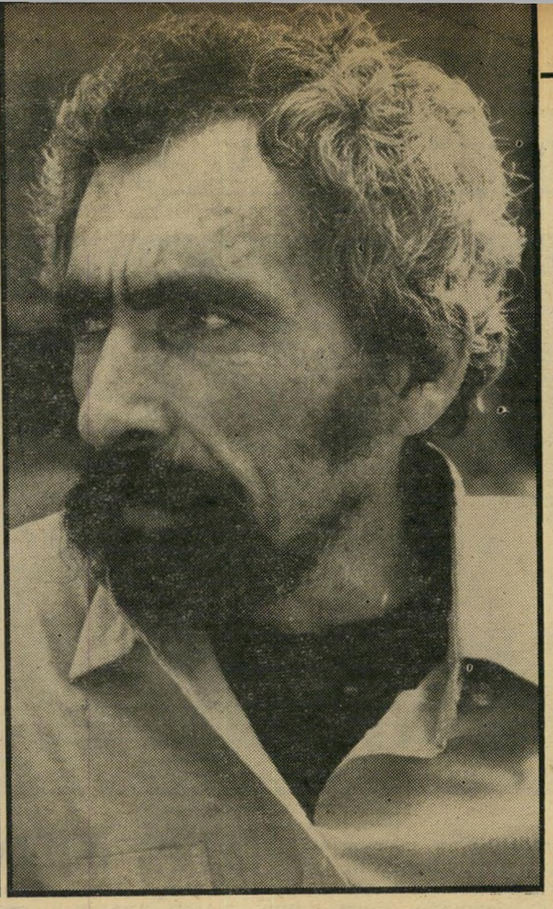

מסיבת השבוע

בן מ"סדי רמת־השרון שוחרר מהכלא וחגג בתערוכה

"שבתי עד כה הספר חוץ ממין, אלימות וסמים," אומר עמוס בנימיני. אסיר משוחרר שפתח תערוכת־ציורים, שאליה הוזמנו ובאו קציני־משטרה שפעם רדפו אחריו, שופטים שקבעו את גזר דינו, עורכי־דין שייצגו אותו או את אלה שנגדו. והיו שם גם הרבה חברים מוותיקי רמת־השרון שלא היו מאושרים אף־פעם כי אחד מהם, "אחד המבריקים שבינינו" כדברי רפי איתן, יועץ ראש־הממשלה לענייני טירור, התפתה למעשי מירמה וזיוף מתוחכמים.

"הוא תמיד היה בחור מבריק," אומר יענקל'ה זבדליבסקי, בנה של שורקה האומנית של עמוס, "פעם זה התבטא בצ'קים עכשיו בציור." עמוס נולד ברמת־השרון לברוך בנימיני מנהל בכיר בסוללי־בונה ולאשתו — אחות ראשית בבית־חולים. כשבגר החל לשלוח ידו בענייני כספים לא לו, כמה פעמים נעצר, אך בדרך־כלל זוכה. "השופטים תמיד אהבו אותו," מספר עורך־הדין משה רום, שהגיע לפתיחת התערוכה "הוא תמיד היה נחמד ועליז." ואכן כמעט כל שופטי ישראל הוזמנו לפתיחה ומרביתם אף הגיעו.

את אירגון התערוכה הבטיחו לעמוס שניים מחבריו השוטרים, שפעם עצרו אותו לאחר שביצע עיסקה מסויימת. הם גם אירגנו את ההזמנות ואת רשימת המוזמנים. לא נעדר מקומם של חבריו האחרים של עמוס, מימי הישיבה בכלא. היו שם אישים ששמותיהם מוזכרים מדי פעם בעמודים הראשונים של העיתונות העברית. "חברים זה חברים," אומר בנימיני, "מכל הסוגים ומכל הצבעים, מי שעבר הרבה בחיים אז יש לו גם הרבה סוגי חברים".

בתערוכה הנערכת בביתן 33 במיגרשי התערוכה מוצגים רישומים בעט או בעיפרון שקל שקד כדי להזכיר להם את ירמיהו. 'מה אתה רואה ירמיהו?' שאל אלוהים, 'מקל שקד, כי שוקד אני על דברי לעשותו' כלומר שלא רק יעברו, אלא גם שישחשבו עלינו."

בפינת הציורים, ליד החתימה כתוב גם שם התמונה. "קסטוניה באגף הפסיכיאטרי" קרא עמוס לרישום משנת 1966. "עוויית אנושית ויונה תמה" קרא לאחרת, "פחדי לילה של נשות דייגים" זהו שמו של רישום מדוייק ברפי־דוגרף.

בפינת החדר, ממוסגרים במסגרת מקושטת היו מונחים שני ציורי־ילדים משל דרור שקד, בן ידידה של בנימיני ואיריס בלאוס בתם של חברים ותיקים. "ילדים זה דבר חשוב בחברה, צריך לדעת להשפיע עליהם שיגדלו טוב ולא יסתבכו. אני לא יודע אם אני יכול לשמש דוגמה לילדים שהם ידידים שלי, אבל אני בהחלט מבטיח להשתדל."

צייר עמוס בחושך, כשהנהלת בית־הסוהר לא הירשתה לו לעסוק בציור.

יש גם ציורי־שמן שצייר בשבועות האחרונים. לפני שעזב את כלא רמלה החליט להשאיר מזכרת ולצייר על קירות כל חדרי המיבנה. "בחדר עורכי־הדין ציירתי שעון שממנו נשפך דם — הדם שלנו. על הקיר השני נורה להאיר את דרכם של הפרקליטים, ומבנימיני שצייר את דמותו שלו בתקופה שישב בכלא רמלה. "עכשיו, שיצאתי, אני מתכוון להילחם בנגע הסמים בכל כוחי." את התמונה קנה שלמה ריימן, ידידו מימי קורס־הקציניים.

רפי המבטיח

הוא רפי איתן, יועץ ראש־הממשלה לענייני טרור, בתמונה עם אשתו מרים. "כשהיינו קטנים הבטיח לי רפי שנישאר תמיד ידידים."

מנהל הכלא

רוני ניצן, חמשמש מפקד חדר־המעצר בכלא־רמלה, נפגש עם בנימיני כשהיה קצין־חינוך בכלא. "רוני היה הראשון שהאמין בי," אומר בנימיני.

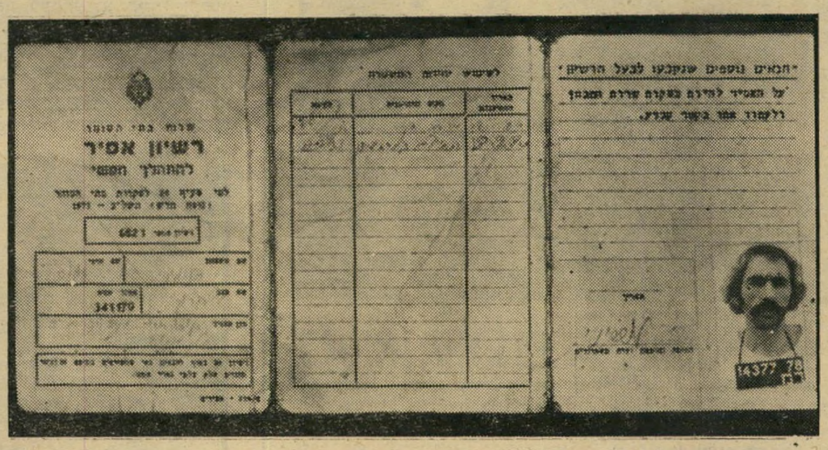

משוחרר בפיקוח

לאסיר מיספר 6821 יש רשיון להתהלך חופשי. עליו להיות בפיקוח שירות־המיבחן ולעמוד איתו בקשר קבוע.

"ישבתי שש שנים, חמישה חודשים ועשרים יום. הפחיתו לי את השליש ועכשיו אני בחוץ". לפתיחת התערוכה הגיעו חברים מילדות וגם חברים אחרים של בנימיני, מימי הישיבה בכלא. "חברים זה חברים," אמר עמוס, "מכל הסוגים ומכל הצבעים, ולי יש הרבה חברים."

פורטרט עצמי

עצמי מכור לסיגריה, עם עיניים סובלות ומעונות," אומר עמוס

"לתמונה הזאת אני קורא 'שאחטה'. אני מראה את

אנשים

חיים טופול התחיל לצייר והכלב של ג'ודי לוץ עשה פקק תנועה

■ מפיקת הטלוויזיה **יהודית** („ג'ודי") **לוץ** גרמה ב־שבוע שעבר לפקק תנועה גדול ב רושלים. כלבה של לוץ קפץ מחלון מכוניתה, בעת שהמ־תינה ליד רמזור. לוץ יצאה מהמכונית והחלה לרדוף אחרי הכלב ולשכנע אותו שיחזור. בינתיים ההתהוה פקק גדול. אחרי שהכלב סיים לעשות את צרכיו, התרצה וחזר למכונית והפקק הותר.

■ באמצעות סיפרו החדש של משורר הבוהמה **יונה בן־יהודה** („יבי") **בן־יהודה**, נתוודע הציבור אל צייר חובב, שעיטר את הכריכה — **חיים טופול**, שהיה מוכר עד כה כשחקן ולא כמושך במכחול.

■ אשת הבוהמה **נעמי אדווה** החליטה לערוך מסי־בת פרידה לכוריאוגרף **משה אפרתי**, ערב צאתו לפאריס עם להקת הדממה. נעמי שכרה לערב מיסעדה בכרם התימנים, ואת המשקאות נידב החיפא־**יצחק צבי**, יבואן משקאות שהוא ידידה של נעמי מבוער. בארוחה החגיגית השתתפה כל להקתו של אפרתי, ובתוכה רק־דנית צעירה כבת 15, שלגמה כוסית יין ונרדמה עד תום המסיבה.

■ **אליזבט ג'ואל**, אש־תו של הזמר **בילי ג'ואל**, מפקחת על כל מעשיו יתנו־עותיו. היא סירבה לשמוע על מסיבה לכבודו, אלא אם זו תיערך ב„טירה עתיקה וחלו־מית". חיפשו וחיפשו ומצאו מעין טירה עזובה וחרבה ב־כרם מהר"ל, ועתה עסוקים אמרגניו בשיפוצה ובניקויה. לרעיית הזמר קוראים האמר־גנים הישראלים עליזה גימ"ל. עליזה אל"ף היא, לדבריהם, מלכת בריטניה, אליזבת, ואילו עליזה בי"ת היא כידוע **עדי־זה בגין**.

■ כאשר טען סניגורו של חשוד באונס שלא יתכן שה־מתלוננת אינה זוכרת את ה־תאריך המדוייק של המיקרה, השיב לו השופט: **דויד וילק**: „היא אינה חייבת לנהל יומן אירועים."

■ עד־תביעה במישפט נשאל על־ידי השופט **חיים כבורין** אם הוא חפץ בשכר עדים שמשלמת המדינה. כא־שר שמע העד כי השכר מס־תכם במאה לירות, ויתר עליו בחיוך. אמר השופט: „בשם יגאל הורביץ, אני מודה לך."

■ בביקורות לא־מחמיאות זכתה הצגת הקאמרי החדשה, כל ילד טוב ראוי לקצת חסד. הגיבה על כך השחקנית **זהי־רה חריפאי**, המשתתפת בהצגה: „אם לא הייתי מוכ־רחה לעבוד לא הייתי הולכת לראות את ההצגה הזאת."

■ האהבה והמריבה מת־גודדות בצוותא במיפלגת ה־מפד"ל המפולגת. ביום החמישי האחרון, בעת ישיבת המיפ־לגה, נשמעו צעקות, השמצות וקללות תנ"כיות קולניות ב־יותר. בתום הישיבה יצאו ה־ניצים ופנו, כולם יחד, לחתונת בתו של הרב **משה סלומון**, ממנהיגי תנועת למפנה של השר בורג. שם ישבו כולם, חגגו שתו ואכלו, תוך כדי מחמאות הדדיות נלהבות.

■ מי שהפיקה את תוכנית הטלוויזיה על **חיים חפר**, **דיה גיטמן**, לא הכינה היטב את שעורי־הבית שלה. שכן, מי שבאמת גילתה את חיים חפר היתה העיתונאית **עדה הוז**. בילדותה היתה עדה ידי־דה קרובה של **שרה פיינר**, אחותו הצעירה של חפר, ש־נפטרה בינתיים. יום אחד הגיעה עדה לבקר את שרה, חיים לא היה בבית והשתיים פישפשו במגרותיו ומצאו פנקס שירים משלו שכלל שירת־מחאה נגד גרמניה הנאצית.

אביבה גולדמן

כותבת סיפרי הבישול בפתיחת התערוכה „עולם הגסטרונומיה בספרות ובאומנות", הנערכת בימים אלה בספריית שער־ציון בבית אריאלה בתל־אביב. אביבה, שלפני 15 שנה היתה זמרת־אופרה ידועה בניו־יורק נזכרה כי פעם, אחרי הצגת־בכורה מלהיבה, הוזמנה להיות אורחת־הכבוד במסיבה שאליה באו כל המי־זמי ניו־יורק. המארח שאל את הערימדונה איזה יין היא רוצה, וזו ענתה: „איזה מיינות רוטשילד יש לכם?" המארח הנבון הסביר כי יש לו רק שאטו מונטו (יין מדרג שני) ולא שאטו לה־פיט יין מדרגה ראשונה שאותו ביקשה הזמרת. (בין שני סוגי היין קיימת תחרות קשה כבר כמה עשרות שנים). „טוב" נכנעה אביבה, שתתה מהיין וסבלה כל הלילה מכאבי־בטן. אביבה סיפרה את הסיפור לברון רוטשילד עצמו, וזה הבטיח לה שידידותם תישאר אמיצה למרות שהיא אינה אוהבת את השאטו מונטו מכרמיו. בתמונה עם אביבה בתה הבכורה, הציירת שירלי ענבר, שגם היא מומחית בבישול, והביאה לפתיחה מגשי קיש לורן העשויים כמיטב הטעם הצרפתי המעודן.

ליליאן קורנפלד

כותבת־סיפרי־הבישול הוותי־קה בפתיחת התערוכה יחד עם בעלה גאליה, עורך סידרת סיפרי התנ"ך בארכיאולוגיה. את ספר־הבישול הראשון כתבה ליליאן, שעלתה לארץ מארצות־הברית בשנת 1920, באמצע מילחמת־העולם השנייה. בשנת 1948, כתבה ספר ובו מתכונים למדינה צעירה. ובשנת 1951 התאימה ספר־בישול שבו כללה רק את המוצרים שהיו אפשריים בזמן תקופת הצנע של דוב יוסף. לאחרונה תרמה ליליאן לוויצ"ו ספר־בישול הנקרא „מה יאכל הקשיש" שייצא לאור בעוד כחודש. את הספר כתבה בתשובה למאות פונים־קשישים שכתבו לה בנושא זה.

ג'ק מנסל

מאמן נבחרת ישראל בכדורגל (מימין) התארח השבוע יחד עם דויד שווייצר (שני מימין) מאמן הפועל תל־אביב וניסים בכר (שני משמאל) מאמן בית"ר ירושלים בפתיחת מיסעדה שבעליה הם שחקן מכבי תל־אביב משה שווייצר, בנו של דויד, ואיציק אלקולומברי (משמאל). לפתיחה הגיעו כל המי־ומי בעולם הכדורגל הישראלי ותוך כדי שתיה ערכו סולחות בין קבוצות יריבות ובין שחקנים אחדים שבשבועות האחרונים עסקו ב„לשים רגלים" אחד לשני.

יש כרמליטה יש חגיגה!

כרמליטה סנגריה - אין מה להוסיף, הכל כבר בפנים.
כרמליטה סנגריה - מתחרה בהצלחה מזה 10 שנים בסנגריות הספרדיות ברחבי העולם, עשוייה ממיטב הענבים של כרמל.

כרמליטה סנגריה - זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה.

כרמליטה
סנגריה
להיט החדש
של
כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

מוקד

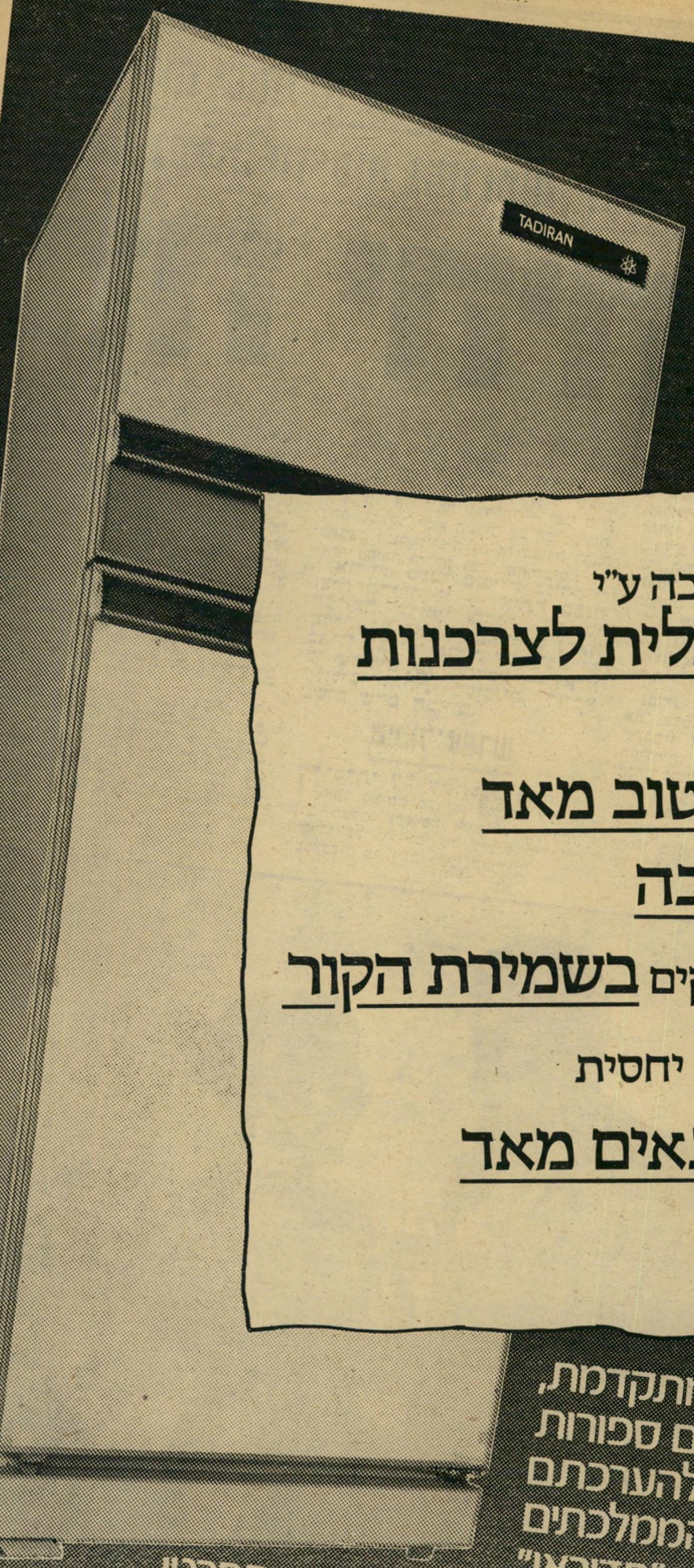

תדיראן גאה להציג
דו"ח המדבר
בעד המקרר,
תדיראן-וחצי
דגם 440.

בדיקה השוואתית שנערכה ע"י
המועצה הישראלית לצרכנות
במכון התקנים, קובעת:

* "הציון המוענק לדגם **טוב מאד**
* צריכת חשמל **נמוכה**
* טוב ביותר מכל הנבדקים **בשמירת הקור**
* תא ההקפאה **גדול** יחסית
* עיצוב פנימי וגימור **נאים מאד**
* **נוח** בשימוש"

קנה מקרר מחברה מתקדמת,
אשר הגיעה בתוך שנים ספורות
להישגים מרשימים שזכו להערכתם
של הגופים המוסמכים
והצרכנים בישראל. מקררי "תדיראן"
החדשנים עכשיו עם **NO FROST** וגם עם הקיוסק הפרטי.

תדיראן
שיווק ושירותים בע"מ

להשיג בסניפי תדיראן ובחנויות המובחרות

תל אביב	חיפה והצפון	באר שבע
קרליבך 27	כבר נאורדהוף 5	מורדי הגיטאות 109

המשך דיווחו של אורי אבנרי על המתרחש במצריים:

„היהודים ישתלטו על הכלכלה" ✷ „המצרים הם עם מפגר" ✷ האם באמת נעלמו הדיעות הקדומות, החבויות עמוק בתת־ההכרה של העמים?

מה יהיה אם...?

אחרי הגשת כתב־האמנה, ערך ה־שגריר אליהו בן־אלישר מסיבה קטנה בסוויטה שלו בקומה ה־17 של מלון שרתון בקאהיר.

הוגשה שמפניה. הפירות והעוגיות היו טעימים. האווירה היתה מרוממת. כל הנוכחים הרגישו כי היום הוא היסטורי. (איש אינו אומר זאת בלי חיוך אירוני, כי אמירה כזאת מביכה איכשהו בשיחה פרטית. אך למרות שזה מצלצל מוזר, זה באמת ה י ה יום היסטורי.)

על המירפסת — אותה מירפסת שבה צולמה התמונה המפורסמת של בן־אלישר בפוזה של הרצל על המירפסת בבאזל — הצטופפו אורחים ואורחות. הם היו שקועים בשיחה ערה.

לפתע עברה בי מחשבה מדי־הימה — הנה עומדים ישראלים, כשגבם אל המראה הפנטסטי של הניוזים הזורם לרגליהם! הדבר כבר הפך כך־כך נורמלי, עד כי אין הם עומדים ומביטים בפלא!

צלמת צעירה, שזה היה לה ביקורה הראשון במצריים, עמדה ונשענה על מעקה המירפסת. „איך את מפנה את גבך אל הנילוס?" תמהתי. „דור שלם חלם להגיע למקום הזה!"

היא חייכה במבוכה. „כבר התי־רגלתי," הודתה.

הכל מתרגלים במהרה. הנורמליזציה עב־רה, בסך הכל, בצורה הרבה יותר מהירה וחלקה מכפי שמישהו יכול היה לקוות.

(במשך שנים רבות, כשהיו שואלים אותי על השלום — אם אי־פעם יבוא! — הייתי משיב: „כאשר יבוא, יהיה תהליך ההשלמה הרבה יותר מהיר מכפי שאתם חושבים." אני שמח שצדקתי — ואני טוען עתה שכאשר יבוא השלום עם הפלסטינים, תתגשם הנורמליזציה גם אז בצורה הרבה יותר מהירה וחלקה מכפי שחושבים.)

אך יש סכנה סמויה בנורמלי־זציה מהירה זו — אותה סכנה הכרוכה בריפוי מהיר מדי מחלה. גם כאשר הפאציינט נראה כאילו הבריא לגמרי, יש ונשארים בו שרידים של המחלה — ואלה עלולים לחיות מסוכנים, דווקא משום שהם חבויים.

טיפול שורש

דיברתי עם איש־עסקים מצליח — אחד מאותם מצרים, שאימצו לעצמם קצב מערבי ושאיפה הישגית מערבית. דיברנו על גילויים של דיעות קדומות, המבצבצים פה ושם בשני הצדדים.

בידידות קיצונית, ולעיתים אף מוגזמת.

„אולם תמהני," המשכתי, „אם בצורה זו באמת נעקרות מן השורש כל הדיעות הקדומות. אולי קורה פה דבר די מסוכן: אנחנו מסלקים את הדיעות הקדומות שאנו מודעים להן. אבל אלה הן דווקא הדי־עות הקדומות שהן על פני השטח. הישראלי האמין פעם שהמצרים הם אנטי־שמים, הרוצים לזרוק אותנו לים, ועכשיו הוא יודע שהיתה זאת טעות. המצרי חשב שכל הישראלים הם חבורה של רוצחים ושודדי־ארץ, ועכשיו הוא מודה שזאת היתה דיעה קדומה.

„הדיעות האלה נעלמות, וכולנו מברכים את עצמנו על כך. אנחנו משוכנעים שעכשיו אנחנו משוחררים מן הדיעות הקדומות. אך אולי זוהי טעות? אולי אנחנו משלים את עצמנו? אולי היו בלבנו דיעות קדומות עמוקות יותר, בסיסיות יותר, מתחת לשיכבת הדיעות הקדומות המודעות? אולי ממשיכות אלה להרעיל אותנו מבפנים, לצבור מרגלה, כמו שורש של שן שנשאר חבוי בחניכיים, אחרי שהשן עצמה נשברה?

בעל־שיחי הביט בי במבט מוזר. „אתה יודע," אמר, „אותו רעיון עצמו עלה במוחי כמה פעמים בימים האחרונים!"

היהודי הזומם

הרעיון עלה בי לראשונה כאשר קראתי את המינשר של האופוזיציה המצרית, שפירסמתי, במיסגרת סידרה זו, בשבוע שעבר (העולם הזה 2219).

מחבריו וחותמיו נמנים עם השיכבה המשכילה והמתוחכמת ביותר במצריים. יש ביניהם האמונים על כל רזי המארכסיזם־לניניזם, סטנוקראטים מעולים, מישפטנים ועיתונאים.

בכל זאת היו במינשר — בצד הטענות ההגיוניות, שאפשר לקבלן או לדחותן, אך אי־אפשר לשלול את אופיין הראציונלי — גם טענות היונקות ממעמקי הדיעות הקדומות של אתמול.

הרעיון כי ישראל תשתדל על המשק המצרי הוא מגוחך מבחינה מעשית, אך הוא נראה סביר למי שמאמין באמונה על הגאוניות הי־פינאנסית של „היהדות הבינלאו־מית". הטענה כי הישראלים זומ־מים לגזול מן האיכר המצרי את מי־הנילוס מזכירה קצת את עלי־ליות־הדם. וכן הלאה.

שוחחתי על כך עם עיתונאי צעיר, העובד למען סוכנות־ידיעות מערבית. „יש סטירי־אוטיפים כאלה," אישר. „הנה אמר לי איש, בוויכוח, שאם יתנו ליהודים דריסת־רגל, ישתלטו על כל המיסחר במצריים. אמרתי לו: כמה חנויות יש ליהודים בקאהיר? האם אתה יודע כי שרשרת־החנויות (בשם פלוני) שייכת לפלסטינים, ושיש לה תריסר חנויות בקאהיר? מדוע אינך מעלה על דעתך שהפלסטינים ישתלטו על כל המיסחר בקאהיר? מפני שאינך מייחס תכונות כאלה לפלסטינים, אך מייחס אותן ליהודים."

אותו הדבר נכון, כמובן, גם בצד השני. ישראלים יכולים לקבל בזרועות פתוחות את הדיפלומטים המצריים שהגיעו ארצה, ולהתפעל מן הרמה התרבותית המתוחכמת שלהם. אך בשיחת־חולין יגידו שאלה הם חריגים, וכי בעצם המצרים הם עם מפגר, עצל, בלתי־מתאים לטכנולוגיה מודרנית, ושאר סטיריאוטיפים הקשורים במושג „לידים", „עבודה ערבית" וכיוצא באלה.

אני חושש שדרך הנורמליזציה תהיה רצופה בהרבה תקריות קט־נות, שמקורן בדיעות קדומות חבו־יות מסוג זה משני הצדדים. כדאי להתכונן לכך מראש.

„הלם התרבות"

יש אחד העושה זאת הוא ידידי מאגד אבאזה, מנהל־המכירות של מלון שרתון בקאהיר.

מאגד הוא מנהל נמרץ, בציג טיפוסי של מעמד־המנהלים החדש, שאין לו סב־לנות לתופעות המעכבות את התפתחותה המזורזת של מצריים. הוא פטריוט מצרי מובהק, וגם בעל הבנה רבה למעמדה של מצריים בעולם הערבי — אחרי הכל, במלון שרתון גרו השייח'ים של נסיכויות־הנפט, ולשרתון יש בתי־מלון ברוב הארצות הערביות.

מאגד הוא בן מישפחה מיצרית מסועפת ומכובדת מאד (השם עצמו הוא בעל צליל קוזאקי, ונראה כי המישפחה באה מתורכיה לפני מאה או מאתיים שנה). בצעירותו נתקבל למועדון־גזירה שהיה אז אכסקלו־סיבי ביותר, והוא סיפר לי בהנאה כי הוזמן לפני כן לארוחת־צהריים על־ידי

הגב אל הנילוס: ניצה ואליהו בן־אלישר על מירפסת „שרתון"*

נורמלי, נורמלי מדי

„עולה על דעתי," אמרתי, „שהשלום והנורמליזציה גרמו לכך שבני שני העמים שלנו סילקו את הסטיריאוטיפים של השינ־אה ההדדית. כולנו מנסים באמת ובתמים להתגבר על הדיעות הקדומות שהיו לנו. אני מרגיש שהמצרים מקבלים את פנינו בשימחה ובידידות אמיתית, ואני יודע שכל ישראלי הנפגש עם מצרי מתייחס אליו

„אולי אנחנו צריכים לעשות מאמץ מודע לגלות את הדיעות הקדומות החבויות האלה, ולהוציא אותן לאור, כדי שנוכל להתמודד איתן? אולי דרוש טיפול־שורש?"

* מאחור, בגדה השניה של הנהר, מימין מלון מריריאן ומשמאל מלון הילטון.

מזכיר־המועדון, שרצה לבדוק בצורה זו אם הוא משתמש כראוי בסכר"ם.

מאגד משתתף באוניברסיטה בקורס למינהל עסקים, העוסק גם במחקר־שיווק. כאשר נתבקש להרצות על פרוייקט כלשהו של מחקר־שיווק, וניתן לו לבחור בעצמו את נושא הפרוייקט, בחר בנושא מעניין ביותר: הנורמליזציה של היחסים עם ישראל. גרם לכך התאריך: הוא היה אמור לשאת את ההרצאה בדיוק ביום שבו הגיש השגריר את כתב־האמנתו.

הוא הציג את השאלה כך: „מה אנחנו עושים כדי לחקר עד המצ־ריים להשלים עם הנורמליזציה ו־לחיות עימה? מה אנחנו עושים כדי ליצור בישראל תדמית נכונה של מצריים ושל המצרים, וכדי לרכוש כבוד והבנה בישראל?"

„חסריטאי גרוע"

ב הציגו את „הרקע ההיסטורי" של הבעייה, הצביע על כמה נתונים. זוהי הצגה מעניינת, מפני שהיא באה מצד איש־עסקים מצרי, שאינו מעורב במישרין בפוליטיקה:

● „גם בין אומות אחרות, שהיו נתונות במילחמה, באה נורמליזציה בתום המיל־חמה. אולם המיקרה שלנו הוא שונה. כי ישראל היתה אוייב למן הרגע שנוסדה. בריטניה וגרמניה, יפאן וארצות־הברית, צרפת וגרמניה — לכל המדינות האלה היו יחסים ידידותיים ביניהן לפני שפרצה ביניהן המילחמה. לכן, כאשר באה הנור־מליזציה, הן לא היו זרות זו לזו."

● „המצרים לא באו מעולם במגע עם ישראלים, ולא ידעו דבר עליהם. בעיני המצרים, ישראל הוקמה על־ידי אנשים שבאו מפינות שונות של העולם, ושגזלו את הארץ. הם היו האוייבים, בלתי־ידועים אך שנואים."

● „המילחמה בין הערבים וישראל ארכה 30 שנה. לעומת זאת, מילחמת־העולם הראשונה ארכה ארבע, ומילחמת־העולם השניה שש שנים. במשך 30 שנים אלה לימדו את שתי האומות לשנוא את הישות הבלתי־ידועה, לפחד מפניה ולבוז לה. כלי־התיקשורת של האוייב עמלו קשה כדי להשיג זאת, וכן גם הכלים הבלתי־רשמיים. שני הצדדים איבדו בנים, ושיעור־האבידות היה גבוה מאד. עובדה זו הביאה את השינאה אל תוך הבית. השינאה לא היתה רק עניין של תעמולה, אלא עובדת־חיים."

● „מדיניות־ההלם של הנשיא סאדאת שברה מחיצות רבות והביאה לפתע את השלום כמציאות קיימת, בדיוק כשזה נראה כעניין חסר־תוחלת. אך כתוצאה מכך נשארה מרבית האוכלוסייה, שלא היתה מעורבת, כשהיא מדוכדכת מאחור, מבלי לתפוס לחלוטין את המשמעות האמיתית של המהפך, ואת ההשלכות המלאות הכרוכות בכך."

● „עד לאותו רגע היו המצרים מנותקים מן האוייב שלהם. במילחמות שהוזכרו לעיל, היה תמיד צד שהפסיד במילחמה, שהיה נאלץ לחיות עם צבא־הכיבוש ועם האזרחים מן הצד השני. המיקרה של ישראל ומצריים אינו דומה. הישראלים היו קיימים רק בסיני, והרוב העצום של העם המצרי לא ראה מעולם ישראלים. יתר על כן, לא הסתפקנו בהחרמת ישראל. העמדנו פנים שאינה קיימת כלל, ולא התרגנו להכניס למצריים מפות שנשאו את שמה של ישראל. זה החמיר את הבעייה."

● **„המצרים האמינו, בטעות, שבעיקבות הכיקור של הנשיא סאדאת (בירושלים) יזדרזו הישר־אלים להוציא את כוחותיהם מכל סיני הכבושה. רק מיעוט הבין כי הבעייה היא קשה, וכי הביקור פתח רק את הדלת למשא־ומתן מפורט יותר, מכלי תחבטה פית־רונות מחירים וסופיים. ככל ש־התארכה המתיחות, וככל שהת־קשחה העמדה הישראלית, כן גב־רה התראומה אצל רוב האנשים (במצריים)."**

● „מאמץ־השלום גרם להתקפות מצד העולם הערבי על מצריים. אלה הולידו סינדרום ריגשי אצל רוב האנשים (במצ־ריים) והעלו בליבם שאלות רבות, כגון: האם זה בסדר או לא בסדר להכניס למצ־ריים דגל ישראלי, שגרירות ישראלית ואנשים ישראליים? בעיני רוב האנשים, זה היה בסדר על גבי הנייר, אך המציאות היא עניין אחר."

אחרי קביעת נתונים אלה, קבל מאגד אבאזה על כך שאין תוכנית לטפל במבוכה הריגשית שבה מוצאים המצרים את עצמם.

מנחם־מכירות אבאזה
„השינאה חזרה לכל בית..."

ושגם אין קו־הסברה מוכן, לשם רכישת אהדתם של הישראלים.

„התוצאה של כל אלה היא ש־קבלת השלום מעוררת אצל המצ־ריים בעייה שהם לא הוכנו לקי־ראתה. הפעולה הפיתאומית והמ־הירה גרמה לכך שהאנשים אינם מסוגלים להתמודד עם המצב. ו־מאידך, המצרים לא הכינו שום פעולה כדי לטפל במחסום הריגשי הקיים ברוחם של הישראלים."

בהמשך הרצאתו שירטט מאגד אבאזה פרוייקט מפורט לחקר הבעיות הכרוכות בנושא זה, כשהמטרה היא, לדבריו, „לצמ־צם את הלם־התרבות של שני הצדדים."

לא ראיתי שום פרוייקט ישראלי דומה, אף כי בקרב הצמרת המדינית והאקדמית של ישראל יש רבים המודעים לבעייה זו.

כל הבעיות הפסיכולוגיות בצד ה־מצרי עלולות להתחדד לקראת התאריך הגורלי: ה־25 במאי, שבו צריכים להסתיים דיוני־האוטונומיה בהסכם על כינון „מימשל עצמי מלא לפלסטינים".

מה יקרה אם העניין יתפוצץ בידא הסכם בלשהו?

מצרים רבים מסרבים להאמין באפשרות כזאת. אמר לי מפיקי־סרטים מצרי: „בנין מזכיר לי תסריטאי גרוע. תסריטאי טוב כותב בכל פעם תסריט חדש לגמרי — עלילה חדשה, בעיות חדשות, התפתחות חדשה. תסריטאי גרוע כותב את אותו התסריט שוב ושוב.

„בנין חוזר על התסריט שלו שוב ושוב. זה חוזק כך: לא! לא! לא! לא! לא! וברגע האחרון זה כן!"

כך זה היה בקמפ־דייוויד וכך זה יהיה, לדעת אותו מפיק, גם במשא־ומתן על האוטונומיה.

ואם זה לא יהיה כך? אם בנין יגיד גם ברגע האחרון „לא!"?

הצגתי את השאלה הזאת לכל המצ־רים שבאתי עימם במגע בסיור קצר זה. „כולם רוצים בשלום, אך לא בלי ה־פלסטינים!" אמר לי איש־עסקים. „האו־טונומיה שהצענו היא המינימום המוחלט!"

„אל תשכח שביכלל נכנסו למילחמה הזאת ביגלל הפלסטינים, אמר לי איש אחר. „איך ניראה — בעיני אחרים וב־עיני עצמנו — אם נצא מכל העניין מבלי לפתור בעייה זו?"

„ובכל זאת," שאלתי ידידי מצרי, מנ־הל־חברה, „תאר לך שהמשא־ומתן מס־תיים בכישלון. מה יקרה אז? האם תס־כימו לוותר על העניין הפלסטיני?"

„לא, לא, זה לא יתכן!" השיב.

באותו רגע נכנסה למישרדו אשה — אחת מאותן נשים מצריות משכילות ו־בטוחות־בעצמן, שניתן כיום למצאן ב־מישרדים רבים במישרות בכירות. „מה את חושבת?" שאל המארח שלי, בחוזרו על שאלתי.

„אי־אפשר בלי הפלסטינים," השיבה מבלי להסס.

„האם הנורמליזציה תתבטל במצב כזה?" הקשיתי.

„לא, זה לא יתכן," השיבו שניהם.

„אם כן, מה יהיה?" חזרתי ושאלתי.

השניים הסתכלו זה בזה. „איננו יודעים."

אך דבר אחד בטוח: הרבה דיעות קדומות, שנעקרו רק באופן חלקי, יחזרו ויפעלו אז בכל ה־מצרים. פה ושם יצוץ הפסיכריאי־טיס של היהודי המרמה, שהוביך את אנוור אל־סאדאת שוב, שמעל באימון, המסרב לקיים הבטחות.

לשום מצרי אין ספק לגבי תוכנם ורו־חם של הסכמי קמפ־דייוויד: הם מבטי־חים „שילטון עצמי מלא" לפלסטינים, ומה שבגין מציע הוא קאריקטורה של שילטון עצמי.

חודש מאי

ה יחס לפלסטינים במצריים נשאר דו־ערכי, כפי שהיה מאז ראשית יוזמתו של אל־סאדאת.

תגובתם של הפלסטינים על הסכמ־השלום מטרידה מצרים רבים, אך אין הם מוכנים לגנות את הפלסטינים בכל צורה שהיא. הם מדברים עליהם בצער, אך לא בזעם.

„למה הם התנגדו למעשי סאדאת?" אמר־שאל אחד המצרים הנבונים, שדי־ברתי עימם. „הנה, הוא מחזיר לנו את סיני. האם סיני אינה ערבית? האם הח־זרת שטח ערבי זה אינה חשובה לכל הערבים? ואולי יכול סאדאת להחזיר לערבים שטחים נוספים, על פי דרכו? מדוע אין נותנים לו את ההזדמנות לנסות?

„ברור שישראל צריכה להחזיר את הגדה המערבית ואת רצועת־עזה. אילו היתה ישראל עושה זאת באמצעותנו, זה היה הכי טוב. אך אם לא, תצטרך לעשות זאת בדרך אחרת."

גם היחס לעולם הערבי הוא דו־ערבי. „הפסדנו את התמיכה מכוויה. אז מה? שיילכו לעזאזל!

„אנחנו עם גא. אנחנו לא רוצים להיות תלויים בכסף שלהם. זה משפיל אותנו. אני לא רוצה שיבוא איזה כווייתי או סעודי לבדוק את הספרים שלנו. הם לא נתנו סתם כסף. הם גם דרשו את הזכות לבדוק מה אנחנו עושים בו. לזה אנחנו לא יכולים להסכים. זה פוגע בכבוד!"

המילה „כבוד" חזרה בשיחה זו פעמים רבות — למרות שבעל־שיחי היה מצרי בעל תרבות מע־רבית. כדאי לישראלים לזכור כי מילה זו — והרגש שהיא מסמלת — חשובה מאוד־מאוד במצריים.

„היינו גם קודם לכן במצוקה כלכלית. היינו רגילים לרעוב." בעל־שיחי מיהר להוסיף, תוך התנצלות־מה: „לא אני אישית, כמובן. אבל העם שלנו. אם ה־בחירה היא בין כניעה לכווייט ולסעודיה ובין מצוקה כלכלית, נעדיף כולנו את המצוקה הכלכלית."

אך אותו איש, בהמשך השיחה — אכל־נו ארוחת־צהריים במיסעדה טובה מאוד — הצביע על חשיבות העולם הערבי למצריים, ועל אי־היכולת המוחלטת של מצריים להינתק, לאורך ימים, מן העולם הערבי. „אתם צריכים לעזור לנו לחזור אל העולם הערבי," אמר. „אל תביאו לבידודו של סאדאת!"

בידודו של סאדאת — משמע, פיצוץ המשא־ומתן על האוטו־נומיה. אם לא יהיה הישג כולם בחודש מאי — הישג שאנוור אל־סאדאת יוכל להציגו לעיני העולם הערבי כהתקדמות מרשימה בדרך להגשמת הזכויות של הפלסטינים ועידוזם הענגים להתקבץ בשמי ה־נורמליזציה.

האם עלולה הנורמליזציה להתבטל? האם עלול לקרות משהו גרוע עוד יותר? איני סבור כך. השלום הישראלי־מצרי הפך עובדה קיימת. הנורמליזציה היא מציאות. אי־אפשר להחזיר את הגלגל.

התהליך לא ייסוג לאחור. הוא יתקדם — אך עלול להתקדם בכי־וון שאינו רצוי לממשלת־ישראל.

מחוץ לפרוטוקול

(המשך מעמוד 15)

בא יצחק שמיר להגביר את האגף הנצי, שהפך עכשיו ה מ ר כ ז הנצי של הממ־שלה.

במקום ממשלת וייצמן־דיין־ארליך — ממשלת שרון־שמיר־הורביץ.

ועל הכל מנצח מנחם בגין. לא עוד בגין של קמפ־דייוויד אלא בגין של חב־רון; לא בגין החדש אלא בגין הישן. הוא ההולך בראש המיצעד הזה חזרה. המיצעד אל האתמול.

אדוני היושב־ראש, זהו תהליך:

● הליכוד משתלט על הקואליציה ודורס את הדמוקרטים המיסכנים.

● חרות משתלטת על הליכוד, ומח־זיקה כבני־הערובה האומללים, הליברלים.

● ובחרות עצמה משתלטים הקנאים הקיצוניים, שיצחק שמיר הוא נציגם.

הריגת הלורד מוין

יכול מישהו לומר, שיש בעברו של יצחק שמיר פרקים הפותחים פתח של תיקווה. מי שתיכנן, יחד עם נתן ילין־מור, את הריגת נציג הקולוניאליזם ה־בריטי, הלורד מוין, בלב קאהיר, ייתכן כי הבין את הצורך בשילוב ישראלי־ערבי, את המציאות הגיאו־פוליטית של ישראל בלב העולם הערבי.

אך למרבה הצער, אין כל סיבה לחשוב שתפיסה כזאת קרובה חיום ללבו של יצחק שמיר. ודבי־ריו בהזוויית נתן ירין־מור יוכיחו.

יכול מישהו לטעון, כי כלל לא חשוב מיהו שר־החוץ, שהרי מדיניות הממשלה קובעת את יחסי־החוץ, ולא אישיותו ודי־עותיו של שר־החוץ.

ממשלה זו, שמנוי וגמור עימה שלא להגשים את הסכמי קמפ־דייוויד, בכל הנו־גע להקמת „מימשל עצמאי מלא" והכרה ב„זכויותיו הלגיטימיות וצרכיו הצודקים" של „העם הפלסטיני" — כפי שנאמר בהס־כמים — ממשלה זו מבודדת את ישראל בעולם בידוד מוחלט, מאבדת את כל ידי־דיה באירופה ובאמריקה, כורה תהום הרת־אסון בינינו ובין ארצות־הברית, ומערערת את יסודות הבניין של השלום הישראלי־מצרי.

שום שר־חוץ אינו יכול להצליח במצב זה, ועל כן התפטר (כך אני מניח) משה דיין. גם אילו נתמנה במקומו גדול שר־חריר־השלום, לא היה בכוחו להושיע.

ייתכן שבממשלה כזאת, שפניה אל העבר וגבה אל העתיד, שפניה אל חומות־הגטו וגבה אל המר־חב — שר־החוץ שמיר הוא האיש במקום הנכון, בשעה הנכונה.

אולם מבחינת האינטרס של עם ישראל, הוא האיש הלא־נכון, במקום הלא־נכון, בשעה הלא־נכונה. לא מפני שהוא איש חסר־דעת, ולא מפני שהוא איש חסר־יכולת — אלא להיפך, מפני שהוא איש עקבי הנאמן לעצמו ולדיעותיו.

אני משוכנע שדיעות אלו מובילות ל־אסון לאומי, להתנגשות עם העולם כולו.

בעולם נוצר קונסנסוס, שכל ידידינו האמיתיים שותפים לו. הוא בוטא בצורה ברורה ונכונה על־ידי נשיא צרפת: „יש להכיר הן בזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית, זכות טבעית השמורה לכל עם על אדמות — הן בזכותה של מדינת־ישראל להתקיים בשלום ובביטחון.

מי שאינו מכיר באמת פשוטה זו, מי שסבור שניתן לנהל מדי־ניות חוץ נגד הקונסנסוס ה־בינלאומי הזה, יכול רק להגביר את האסון וזקרב אותו.

אין לאדם כזה שפה משותפת עם העו־לם, אין הוא יכול לפנות אל דעת־הקהל הנאורה. הוא יצטרך לראות את חזות הכל בהפגנות סרק של קשיחות ילדותית, אינ־פנטילית, בפרובוקציות נוסח חברון.

הוא פועל בניגוד לעיקרון החכם שקבע תומאס ג'פרסון:

— "No wise governement ignores a decent respect for the opinion of mankind."

„שום ממשלה נבונה אינה פועלת בלא כבוד הוגן לדעת האנושות."

אנו מתקרבים במהירות, אדוני היושב־ראש, לנקודה שכה תעמוד לפנינו ברירה אכזרית: או שמדי־נת־ישראל תפיל את ממשלת־הליי־כוד, או שממשלת־הליכוד תפיל את מדינת־ישראל.

אני אצביע נגד המינוי הזה ונגד הממ־שלה כולה. אני קורא לה להתפטר, ולאפ־שר לעם ישראל להכריע על גורלו מחדש.

העם

על המיזוזות

בעוזם פשטה השמועה כי היהודי הנודד מוכן לצאת מישראל

שלוש מודעות הופיעו ביום ה־ששי האחרון בגליון מעריב:

● מודעה המציעה דירות ב־פלורידה, ארצות־הברית.

● מודעה מטעם עורך־דין אמ־ריקאי העומד לבקר בישראל, וה־מוכן להסדיר רשיון של תושב, רשיון־עבודה והשקעות־כספים ב־ארצות־הברית. „באופן חוקי," מקפיד בעל־המודעה להדגיש בשתי שפות.

● מודעה מטעם חברה קנדית, המציעה להסדיר לישראלים עבו־דה והשקעות בקנדה.

מודעות דומות מופיעות עתה בכל עיתוני ישראל, וביכללם עי־תונים שהלאומנות הקיצונית הפ־כה סימלם המיסחרי והמוכנים ב־כל עת לשלוח את צעירי ישראל למילחמה על ארץ־ישראל השלמה.

סכנה לאומית. זוהי תופעה חדשה.

גם בעבר הופיעו בעיתוני יש־ראל מודעות בודדות מסוג זה. אך מעולם לא היתה העיתונות מוצפת במודעות הקוראות בגלוי לירידה מן הארץ, והמציעות את שרות בעליהן ליורדים, כמו עתה.

נראה כי בעולם כולו פשטה ה־שמועה כי עם ישראל יושב על מיזוודותיו, וכי היהודי הנודד מו־כן ליטול לידיו שוב את מקל־הנדודים, אחרי תחנת־ביניים קצ־רה במדינת־ישראל.

גושאי השמועה הזאת הם מאות אלפי היורדים הישראליים, שכבר פשטו ברחבי העולם. לפי אומד־נים שונים, ובהעדר נתונים סטא־טיסטיים אמינים, נע מיספר היור־דים הישראליים בעולם בין 400 ל־700 אלף נפש — כך שכל יהו־די־ישראלי חמישי או שישי גר עתה בחוץ־לארץ.

תנועה זו לא התחילה עם על־יית שילטון־הליכוד. אך אין ספק כי בחודשים האחרונים גברה ה־מגמה בממדים מסוכנים, והגיעה לדרגת סכנה לאומית.

הממשלה

עסקן מיקצועי מעולה

ייגאל הורביץ הוכס, זכותו המר ניצח, ובממשלה נוצר מצב חדש

בדיחה ישנה מספרת כי קבלן, שבנה גשר בכפר, הציע לנסות אותו באמצעות החותנת שלו. „אם החותנת שלי תעבור, והגשר ה־חדש יחזיק מעמד — מה טוב. אם הגשם יתמוטט — גם טוב."

לפי עיקרון זה פעל השבוע שר־החינוך זבולון המר. הוא איים להתפטר אם הממשלה לא תקבל את גישתו בעניין שביתת־המורים.

החשבון: אם תיכנע הממשלה, מה טוב. אם תיפול הממשלה — גם טוב.

מתאגרף שיכור־מהלומות. היה זה הימור בלתי־מסוכן.

יכולה להיות מחלוקת על כי־שוריו של זבולון המר כשר־החי־נוך. אך אין ויכוח על כך שזבו־לון המר הוא עסקן מיקצועי מעו־לה ביותר, היודע היטב לכלכל בין השניים, המר חזק יותר. לכן השפיע האיום שלו על השרים, שאיש מהם אינו מצפה כי יכהן בממשלה שתקום אחרי הבחירות הבאות — מילבד שרי־המפד"ל הנצחיים.

מניין נושבת הרוח. עסקן מיקצועי מעולה אינו יודע רק להעריך נכונה את יחסי־הכוחות בצמרת. הוא גם יודע לחוש מניין נושבת הרוח הציבורית.

למן הרגע הראשון לא היה ל־המר ספק כי הציבור אוהד את ציבור־המורים. לכן הזדהה עם תביעות המורים מלכתחילה, הב־ליט בכל הזדמנות שהוא תומך בהן, מול פני התנגדותו של הור־ביץ. הן בכנסת, הן בכלי־התיק־שורת הביע הסכמה בולטת, בקול ראל מודעות בודדות מסוג זה. אך מעולם לא היתה העיתונות מוצפת במודעות הקוראות בגלוי לירידה מן הארץ, והמציעות את שרות בעליהן ליורדים, כמו עתה.

נראה כי בעולם כולו פשטה ה־שמועה כי עם ישראל יושב על מיזוודותיו, וכי היהודי הנודד מו־כן ליטול לידיו שוב את מקל־הנדודים, אחרי תחנת־ביניים קצ־רה במדינת־ישראל.

גושאי השמועה הזאת הם מאות אלפי היורדים הישראליים, שכבר פשטו ברחבי העולם. לפי אומד־נים שונים, ובהעדר נתונים סטא־טיסטיים אמינים, נע מיספר היור־דים הישראליים בעולם בין 400 ל־700 אלף נפש — כך שכל יהו־די־ישראלי חמישי או שישי גר עתה בחוץ־לארץ.

תנועה זו לא התחילה עם על־יית שילטון־הליכוד. אך אין ספק כי בחודשים האחרונים גברה ה־מגמה בממדים מסוכנים, והגיעה לדרגת סכנה לאומית.

הממשלה

עסקן מיקצועי מעולה

ייגאל הורביץ הוכס, זכותו המר ניצח, ובממשלה נוצר מצב חדש

בדיחה ישנה מספרת כי קבלן, שבנה גשר בכפר, הציע לנסות אותו באמצעות החותנת שלו. „אם החותנת שלי תעבור, והגשר ה־חדש יחזיק מעמד — מה טוב. אם הגשם יתמוטט — גם טוב."

לפי עיקרון זה פעל השבוע שר־החינוך זבולון המר. הוא איים להתפטר אם הממשלה לא תקבל את גישתו בעניין שביתת־המורים.

החשבון: אם תיכנע הממשלה, מה טוב. אם תיפול הממשלה — גם טוב.

מתאגרף שיכור־מהלומות. היה זה הימור בלתי־מסוכן.

יכולה להיות מחלוקת על כי־שוריו של זבולון המר כשר־החי־נוך. אך אין ויכוח על כך שזבו־לון המר הוא עסקן מיקצועי מעו־לה ביותר, היודע היטב לכלכל בין השניים, המר חזק יותר. לכן השפיע האיום שלו על השרים, שאיש מהם אינו מצפה כי יכהן בממשלה שתקום אחרי הבחירות הבאות — מילבד שרי־המפד"ל הנצחיים.

מניין נושבת הרוח. עסקן מיקצועי מעולה אינו יודע רק להעריך נכונה את יחסי־הכוחות בצמרת. הוא גם יודע לחוש מניין נושבת הרוח הציבורית.

למן הרגע הראשון לא היה ל־המר ספק כי הציבור אוהד את ציבור־המורים. לכן הזדהה עם תביעות המורים מלכתחילה, הב־ליט בכל הזדמנות שהוא תומך בהן, מול פני התנגדותו של הור־ביץ. הן בכנסת, הן בכלי־התיק־שורת הביע הסכמה בולטת, בקול את מעשיו בזירה של אינטריגות, מאבקי־כוח ומיבחני־לחץ.

אילו התפטר המר, לא היתה תקומה לממשלת־בגין, המתנדנדת על רגליה כמתאגרף שיכון־מהלו־מות. די כיום בדחיפה הקלה ביו־תר כדי להפילה (ראה הנדון).

זבולון המר יודע שמנחם בגין יודע זאת. יוסף בורג מעוניין ב־פיזור הכנסת, כדי לקדם את פני המזימה של עמיתיו להדיחו ממע־מדו כשר הבכיר של המפד"ל. המר עצמו יכול להיות מעוניין בהקדמת הבחירות כדי לנתק את המפד"ל בעוד מועד מן הכישלון המונומנטלי של הליכוד. על כל פנים, לא איכפת לו שהממשלה תיפול.

מאחורי ייגאל הורביץ אין עו־מד כוח דומה. אמנם, התפטרותו של הורביץ יכלה להנחית אף היא מכה חמורה על הממשלה, אך יתכן שלא היתה מפילה אותה. או בהבעות־פנים, לכל מי שתמך בדרישות המורים. וככל שגברה תמיכת הציבור, ההורים והתלמי־דים במורים, כן גברה גם תמיכת המר בהם.

כך יצא המר השבוע כמנצח מכמה וכמה בחינות:

● הוא הוכיח שהוא יכול לה־פיל את הממשלה בכל עת, וכי על כן יש להתחשב בדיעותיו.

● הוא רכש את לב המורים, בהוכיחו שהוא מוכן להיאבק — ולנצח — למענם.

● הוא נקט עמדה פופולארית וביצע תרגיל מוצלח ביחסי־ציבור. ההיפך נכון לגבי ייגאל הור־ביץ. החלטת הממשלה הנחיתה עליו מכה חמורה, פגעה במדיניות הנקוטה בידו והחלישה עוד יותר את מעמדו הפוליטי והציבורי. הוכח שמול פני התנגדות נמרצת, אין בכוחו לסמוך על תמיכת ה־

(המשך בעמוד 34)

הצעה מיוחדת עד 50% הנחה

הפלג
טל סיפון אונית הנוסעים
נפטוניה
ליוון
ואיטליה

הצעה מיוחדת

הפלגות נופש
מרץ עד יוני 1980
8 ימי הפלגה כל שבוע
כולל 3 ארוחות ליום, טיולים ועוד
החל מ-350 $

הפלגות שבועיות לנוסעים ורכב
מיזוג אויר מלא · אולמי בידור · דיסקוטק · סיפוני שיזוף
קולנוע · בריכת שחיה · בארים · ועוד... ועוד... ועוד...
לפרטים והרשמה פנה אל סוכן הנסיעות שלך!

מלחי סוכנים בע"מ
קוי נוסעים וסיורי חופים
תל אביב: דיזנגוף 76, טל: 299414 חיפה: רחוב הבנקים 3, טל: 523503

למכירה
במיאמי פלורידה
דירות
בנות 2, 3 ו־4 חדרים
בבית דירות שיוקם על אי המחבר את מיאמי ומיאמי־ביץ'
מעגן סירות
רמה אקסקלוסיבית
משכנתא עד 90% לאזרחי ארה"ב ועד 70% לזרים
המחירים מ־135,000 דולר עד 337,000 דולר
בדבר פרטים להתקשר
P.O.B. 560673 Miami
33156 Florida, U.S.A.

דירות בפלורידה
רמה אקסקלוסיבית

עבוד והשקע חוקית בארה"ב

נציג חברת I.M.F.C. שהינו עורך־דין בארה"ב, עוסק בעניני הסדרת כל סוגי רשיונות עבודה והשקעות בארה"ב, ישהה בתל־אביב למשך שבוע החל מה־8 באפריל 1980. המעוניינים בפגישה בנושאים הללו יפנו למזכירתנו בת.ד. 3188 באר־שבע, בציון מספר טלפון.

לפונים מובטחת סודיות מלאה

עבודה בארצות־הברית
באופן חוקי

עבוד והשקע חוקית בקנדה

המעוניינים לעבוד או להשקיע בהשקעות עסקיות בקנדה, יפנו לכתובת הנ"ל.

לפונים מובטחת סודיות מלאה.

השקעה בקנדה
סודיות מלאה

ידידי ומוקירי זכרו של
נתן ילין מור ז"ל
מוזמנים
לאסיפת אזכרה
במלאות 30 יום לפטירתו

בהשתתפות:
פרופ' לייבוביץ
שלמה בן־שלמה
גדעון סאמט
ח"כ אורי אבנרי
ח"כ נפתלי פדר
ח"כ מאיר פעיל
ד"ר אמיל תומא
שמחה פלפן
ועוד...

ביום ה', 20 במארס, בשעה 8.00 בערב
בבית סוקולוב, רח' קפלן 4, תל־אביב

לבעלי
CITROEN
ציטרואן
מוסך G.S.
מוסך כללי לתיקוני ציטרואן
בהנהלת וולף, אלימלך ויעקב
(עיכדי כ.ג. לשעבר)
ת"א, דרך פתח־תקווה 62, טל. 333931
לנוחיות הלקוחות
אנו שולחים לקחת את המכונית

תשקיף

הורביץ ערך

הצגה

לפני ישיבת הקבינט הכלכלי ביום השני השבוע נערכה פגישה בארבע עיניים בין שר־האוצר, יגאל הורביץ, לבין ראש־הממשלה, מנחם בגין. בפגישה זו אמר הורביץ לבגין כי הוא „הולך הביתה", אם לא יצליח להתגבר על התנגדות השרים להורדת סכומים מתקציבי מישרדיהם. בגין הבטיח להורביץ להפעיל את מלוא השפעתו על כל השרים לקיצוץ בתקציבי מישרדיהם.

בינתיים נודע כי מריקת־הדלת של הורביץ בישיבת־הממשלה האחרונה היתה הצגה מתוכננת שעליה ידעו כמה אישים מראש, ביניהם מזכיר הממשלה, אריה נאור. הורביץ אמר לפני הישיבה כי יערוך „הצגה" כדי להכריח את הממשלה להסכים לקיצוץ בתקציבי המישרדים, כתמורה על תוספות השכר למורים.

הקיצוץ בביטחון –

פחות מאחוז

נראה כי הקיצוץ בתקציב מישרד־הביטחון יהיה פחות מאחוז אחד, וקרוב יותר לחצי אחוז, בעוד שיתר המישרדים נדרשים לקצץ אחוז וחצי מתקציבם, כדי לשלם את תוספות־השכר למורים.

הסכם ברוח זו הושג בסידרה של שיחות טלפוניות בין שר־הביטחון, עזר וייצמן, לבין שר־האוצר, יגאל הורביץ, ומנכ"ל מישרד, יעקוב נאמן. **בשיחות הטלפוניות הוחלט לשמור את גובה הקיצוץ בסוד, כדי שלא להביא לתסיסה אצל השרים האחרים.**

מגעים גם

עם האגודה

בעוד שהמגעים בין מיפלגת־העבודה לבין המפד"ל עדיין סערה, נערכים בחשאי מגעים בין אגודת־ישראל לבין המערך.

היוזמה היתה של ראשי האגודה, מכל פלגי מיפלגה זו, והם נערכים בינתיים ללא השתתפותו של שימעון פרס.

החואי: בלי

תמיר ונוף

מגעים בין מנהיג התנועה הדמוקרטית, הפרופסור ייגאל ידין, לבין שרי המיפלגה הליברלית, בראשות סגן־ראש־הממשלה שימחה ארליך, בעניין מערך בין שתי המיפלגות, עלו על שירטון עוד בשלב מוקדם ביותר.

התנאי הראשוני של הליברלים היה שהקמת המערך תהיה ללא שר־המישפטים, שמואל תמיר, וח"כ עקיבא נוף.

בינתיים כימעט בטוחה פרישתם של חברי־הכנסת שלמה אליהו ושפיק אסעד מהתנועה הדמוקרטית. בימים הקרובים הם עומדים להקים סיעת־שניים חדשה, שתהיה מקורבת לליכוד.

עם פרישתם של אליהו ואסעד, צפוייה דרישה מצד חוגים גדלים והולכים בתנועה הדמוקרטית, בראשם אל"מ (מיל') ישראל גרנית, ואבנר פרץ, לפרישת הדמוקרטים מהממשלה, והקמת גוש עם המערך.

התומך העיקרי בפרישה מהממשלה הוא שר־החרווחה, ישראל כץ. כץ הודיע לידין כי יפרוש מהממשלה אם תקוצץ „אפילו לירה אחת מתקציב הרווחה," וזאת מבלי להמתין להחלטת התנועה.

הסובסידיות

הגיעו לשיא

כלכלנים באגף־התקציבים של מישרד־האוצר גנזו תחשיב, שממנו מסתבר כי דווקא עתה שיעור הסובסידיות של הממשלה על מוצרים ושרותים הוא הגבוה ביותר מאז קום המדינה.

למרות קיצוץ־הסובסידיות הדראמטי, שנעשה על־ידי שר־האוצר יגאל הורביץ, גדלו מחירי המוצרים והשרותים במידה כזו, שהסובסידיות הן כיום גבוהות אפילו יותר מאשר בתקופתו של שר־האוצר הקודם, שימחה ארליך.

תלונות לבורג

על שפיר

בעיקבות התבטאות מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, על הלבנטיניות של עבודת־המטה במישטרה וחידלון־האונים של קציני המטה ושוטריו, התעוררה תסיסה רבה בקרב הקצונה הבינונית והזוטרה במישטרה.

אל שר־הפנים, הממונה על המישטרה, הגיעו תלונות רבות של קציני־מישטרה על התבטאויות אלה. **בשיחה אישית בין בורג לשפיר התבקש שפיר לתתן בעתיד את התבטאויותיו, ולהעביר את ראשי־הפרקים של נאומיו הציבוריים לעיון השר, טרם הנאום.**

חשדות נגד בכיר

חקירה נגד פקיד בכיר ביותר בשרות הממשלתי נערכת עתה.

על פי החשד, דאג הבכיר להפקיד את כל המטבע הזר של הרשות, שבראשה הוא עומד, בסניף־בנק קטן ליד ביתו, שם הוא מנהל את חשבונותיו האישיים. תמורת זאת מקבל הבכיר תנאים נוחים במיוחד ומשיכות־יתר גדולות מאותו הבנק, בחשבונו האישי.

טיסה לקאהיר

ב־17 דולר

הנהלת „אל־על" מאפשרת לעובדי החברה לטוס לקאהיר וחזרה, במחיר האפסי של 17 דולר, שהם כ־680 לירות.

הצעה זו של ההנהלה לעובדיה באה כדי לנסות ולהפיג את המתח המצטבר של העובדים נגד ההנהלה, וכן ביגלל העובדה שטיסות החברה לקאהיר אינן מלאות.

עגבניות ללא קירור

זן חדש של עגבניות, שאפשר יהיה לאוכלן אחרי שלושה שבועות מיום הקטיף, ללא איכסון בקירור, נמצא עתה בשלבי־פיתוח מתקדמים בשדות פיתחת־רפיח, הוא מיועד לגידול בפיתחת־שלום.

גידוף זן זה של עגבניות יאפשר לייצאן בדרך הים, וגם בדרך האוויר, ולחסוך סכום ניכר ממחירן בדמי ההובלה.

החשוד בפיצוץ

ישוחרר

דויד חדד, שנעצר על־ידי המישטרה בחשד כי הטמין את מיטען־החבלה במכונית אשתו סנדרה, וגרם על־ידי כך למותה ולמות בתו טלי בת ה־9, עומד להשתחרר ביום ששי הקרוב ממעצרו.

המישטרה לא הצליחה למצוא ראיות הקושרות את חדד, שחי בנפרד מאשתו, לפיצוץ, ואף לא הצליחה לשבור את חדד בחקירה. נראה כי נציגי־המישטרה לא יתנגד לשיחרורו של חדד ממעצר, בעת הדיון להארכת המעצר, שייערך ביום הששי.

הנגיד ינזוף במפקח

נגיד „בנק־ישראל", ארנון גפני, עומד לנזוף נזיפה חמורה במפקח על הבנקים, עודד מסר.

בעיקבות הודעתו של מסר, כי לדעתו הגיעו רווחי בנק לאומי בשנה שעברה רק ל־126 אחוז, תחת 146 האחוזים שעליהם הודיע הבנק, התלוננו מנהלי בנק לאומי באוזני שר־האוצר והנגיד על מסר. בעיקבות תלונה זו החליט גפני על הנזיפה.

הצגת תירוש תידחה

הצגת התיכנון החדש של עבודת־המישטרה ותוכנית־החומש, שאותה מנסה מפכ"ל המישטרה, הרצל שפיר, להתוות, עומדת להידחות.

גורמים במישרד הפנים, שעברו על טיוטות ראשונות של תירוש, מצאו בהם פרקים שלמים המעידים, לדבריהם, על „חוסר הבנת הנושא", ועל שטחיות מרובה. הצוות העובד על הכנת תירוש התבקש לעבד מחדש פרקים שלמים.

„כור" ירכוש

את „סב־קל"

סמנכ"ל „כור", האוף (מיל') ישעיהו גביש, נמצא עתה במשא־ומתן עם בעלי המניות של מיפעל „סיוואר", הוא „סב־קל" לשעבר, במעלות, על רכישת המיפעל על־ידי „כור".

היוזמה למשא־ומתן באה מצד אחד מבעלי־המניות הגדולים של המיפעל, ביל לוויט, ומנציגו בארץ, ישעיהו („אישי") לביא. המחיר שדורשים בעלי־המניות עבור המיפעל, המשתרע על שטח של 8000 מ"ר ושבו 110 עובדים, הוא 300 מיליוני לירות. נראה כי כור תסרב לרכוש את המיפעל בסכום זה, ותמתין עד שבעלי־המניות יציעו אותו בסכום נמוך הרבה יותר.

מיפעל סיוואר הוא בעל זכיון לייצור מנועי ונקל בארץ, אולם עד כה לא יצר מנועים, ויש בידו כמה דגמים נסיוניים.

נראה שאם המיפעל לא יימכר, הוא יעבור הסבה ויעסוק רק ביציקות אלומיניום.

נעלמו 17 אלף דירות

שר־הבינוי, דויד לוי, עומד על־כך שהבטחתו מהשנה שעברה, להתחיל ולבנות 55 אלף דירות, אכן הוגשמה.

לעומת זאת עומד המרכז למידע ולטכנולוגיה במישרד־הבינוי, בראשותו של ברוך צ'רניארסקי, להודיע כי בשנת 1979 נעשו רק 38 אלף התחלות בניה.

המישטרה תחקור

הדלפות

שר־הבריאות, אליעזר שוסטק, נענה לדרישת מנכ"ל מישרדו, הפרופסור ברוך מודן, ועומד לפנות למישטרה כדי שתחקור מי הדליף ליעיתונות את פרשת התלונה של עובדת בית־החולים „אסף הרופא" נגד מנהל בית־החולים, הד"ר ישראל קליין.

תלונתה של העובדת (ראה מיסגרת עמוד 40) היתה שקליין עשה בה מעשה מגונה, ושקרע את חולצתה. דבר התלונה נשמר בסוד במשך כחודשיים, וכשפורסם החליט מודן לפטר את מדליף הפרשה לעיתונים, אחרי שיתגלה.

שיף מקים

מלון נוסף

המלונאי חיים שיף נמצא עתה במשא־ומתן עם האחים קנול, בעלי מלון דבורה לשעבר בתל־אביב, על רכישת מיגרש שבבעלותם בשדרות הרצל בירושלים. שיף כבר נכנס לשותפות עם בעלים של מיגרש שכן ברחוב הרצל, האחים כהן, לשם בניית מלון חדש.

נראה כי שיף מתכוון לרכוש 18 דונמים באותו מקום, כדי להקים עליו פרוייקט־מלונאות ענקי.

במדינה

(המשך מעמוד 32)
ממשלה. יחכן שזה גזר־דין החו־רץ סופית את גורל יעילותו כשר־אוצר.

הורביץ לא הסיק השבוע מסק־נות. אך מי שמכיר אותו ניחש כי הוא לא יחזיק מעמד עוד זמן רב בתפקידו.

הפזורה

התשובה הציונית

אריק שרון בא, ראה וחוכה שוק על ירך

בכל השטחים נתקל הייצוא ה־ישראלי, ובראשו הייצוא החק־לאי, בקשיים גדולים והולכים. אך בענף אחד חגג ייצוא זה השבוע ניצחון מזהיר, תודות ל־אנשי הממשלה — השגריר סול לינוביץ, משתתף מישחקי־האוטו־נומיה, ושר־החוץ סיירוס ואנס. סגן־הנשיא וולטר מונדייל היה אמין־לב, וסירב להיפגש עם אריק. זה היה רוצה להיפגש גם עם הנשיא ג'ימי קארטר, אך נר־מז לו שאין הדבר בא בחשבון.

אך לפני הכל סודר מיפגש עם „מועדון הנשיאים" — הוועדה המאגדת בתוכה את ראשי האיר־גונים היהודיים החשובים באר־צות־הברית, והמהווה מעין מו־סד־לתיאום. מכיוון שיהודי אמרי־קה מסרבים להתארגן במוסד אי־חודי, אין להם הנהגה רשמית.

חפ"ק יהודי. עולמו של אריק שרון הוא פשוט. יהודי העולם קיימים כדי לשרת את מדינת יש־ראל וממשלתה. הם חייבים בזאת, משום שהם עריקים, ואינם עולים לישראל. מה גם שהם לא עשו שר־החקלאות עצמו: ענף האינ־פנטיליות.

בישראל קרוייה אינפנטיליות זו בשם „התשובה הציונית", והיא פורחת ומשגשגת. מכיוון שהיש־ראלים הם עם המסתפק במועט, בייחוד בכל הנוגע לחוכמת מנהי־גיו, שוב אין מתרגשים כאן ל־מראה תעלוליו של אריק שרון, והם נראים כמתאימים לנורמה המקובלת. אין אריק שרון נראה כאינפנטילי יותר מאשר דויד לוי, או כפחות מתוחכם מאשר יצחק ו/או משה שמיר.

אולם כאשר מופיעה נורמה זו לעיני היהודים בחוץ־לארץ, נדהמים הצופים למראה עיניהם. השבוע היתה תדהמה זו נחלתם של מנהיגי היהודים בארצות־הברית.

בתחבושות תעשה מדיני־ות. המיבצע כולו נשא את ה־חותם המייוחד של אריק שרון: הונאה, עורמה, הפתעה, „יצירת עובדות בשטח".

למראית־עין נסע אריק שרון למכסיקו. הממשלה אינה מונעת לעולם מאחד מחבריה לבלות חופ־שה נעימה בארץ זו או אחרת, באמתלה של פעילות ציבורית כל־שהי, לרוב פעילות למען המגבית היהודית. לכן לא הופתע איש כאשר ביקש אריק לנסוע לארץ־הנופש האמריקאית. הכל הבינו שהוא רוצה לבלות, בחברת אש־תו, באקפולקו האגדתית.

אולם הנסיעה למכסיקו לא היתה אלא תירוץ. משם קפץ אריק לארצות־הברית, מבלי ש־איש מחבריו ידע על כך מראש. באמריקה הפעיל לחץ ברוטלי על הדיפלומטים הישראלים, ואלה נאלצו (כנראה אחרי פנייה לראש־הממשלה) לסדר לו פגישות עם שום־דבר כדי להציל את יהודי אירופה בימי השואה. (מטעמי נוחיות, שוכחים אנשים כמו אריק שרון כי גם יהודי ארץ־ישראל לא עשו דבר כדי להציל את יהודי אירופה בימי השואה).

לכן סבור אריק כי בבואו אל מנהיגי היהודים בארצות־הברית, מעמדו הוא כשל מפקד־אוגדה ה־מוסר את פקודותיו למפקדי הח־טיבות והגדודים. הוא דיבר לפ־ניהם כפי שהוא רגיל לדבר ב־חפ"ק: תיאור המצב, קביעת היעד, מסירת הפקודה.

אדונים קונוניאליים. המג־היגים היהודיים בארצות־הברית רגילים לכך שמנהיגי ישראל מתנהגים אליהם כאל „ילידים" המקבלים פקודות מן האדונים ה־קולוניאליים. הם משלימים עם מצב זה, מפני ששום מנהיג יהודי באמריקה אינו יכול לשמור על כסאו אם השגרירות הישראלית בוושינגטון, ועל אחת כמה וכמה הממשלה בירושלים, מחליטה אח־רת. די במילה אחת בטלפון מן השגרירות כדי לחסל את הקא־ריירה של כל מנהיג יהודי, יחד עם כל ההנאות והכיבודים הרבים הכרוכים בכך.

זוהי הסיבה לכך שמדי פעם מגיע מנהיג יהודי ארצה, משמיע הודעה יונית, מבקר אצל ראש־הממשלה ויוצא משם כנץ קיצוני. כך קרה לא פעם למרדכי שינדלר, תיאודור מן וחבריהם, שנאלצו ללחך את פינכתו של המנהיג ה־ישראלי התורני.

אולם גם במישחק זה נשמרו, עד כה, נימוסים מסויימים. שני הצדדים שמרו לפחות על שני כללים יסודיים:

● מעמידים פנים כאילו היח־

(המשך בעמוד 40)

השר שרון
מפקד־אוגדה מזיז חטיבות

אם יש לך תיאבון בריא, כושר מעולה, רוח ספורטיבית וחוש הומור מפותח אנו מזמינים אותך להוכיח זאת. בוא להשתתף באחת משתי תחרויות הזלילה על התואר "אלוף זוללי ישראל" אשר יתקיימו בחופשת הפסח ב"מאירלנד" – גן השעשועים בכל־בו שלום.

תחרות זלילת נקניקיות בחסות

זוגלובק נהריה

יתקיימו 3 תחרויות נפרדות בתאריכים יום ב' 24.3; יום ג' 25.3; יום ד' 26.3.

תחרות זלילת גלידות בחסות

שטראוס

גלידה שטראוס טעם של בילוי אמיתי.

יתקיימו 3 תחרויות נפרדות בתאריכים יום ד' 2.4; יום ה' 3.4; יום ו' 4.4.

פרסים לזוכים:

הזוכים בתואר "אלוף הזלילה" בכל אחת משתי התחרויות יזכו בפרסים כספיים לפי הפרוט הבא:
מקום ראשון – 2,500.– ל"י מקום שני – 1,500.– ל"י
מקום שלישי – 1,000.– ל"י כל משתתף יזכה בחבילת מוצרי שר.

לפרטים מלאים והרשמה:

יש להתקשר לטל: 03־657304 או לפנות ישירות למשרד ה"מאירלנד" בכל־בו שלום.

מאירלנד
גן השעשועים בכל־בו שלום

הגיע!
PENTHOUSE
גליון מארס 1980

* קרא את המשך עלילות ה„מוסד". האם ל„מוסד" נציגות בריאד?

הפצה בלעדית
סטימצקי

מועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

יום שלישי, 25.3.80
ערב עם האמן
אילקה רווה
בשירים שלא נס ליחם.

יום שלישי, ה־1.4.80
המועדון סגור
לרגל החג

המועדון פתוח בימי ג'
התוכניות מתחילות ב־9 בערב
המועדון פתוח
משעה 8.30 בערב

בחירות עכשיו

אני בעד פיזור הכנסת התשיעית ו־עריכת בחירות חדשות בהקדם. אני סבור כי טוב לה לכנסת זו ללכת לעולמה.

איני מאמין שמישהו יבכה על קיברה. **כי מעודם לא עמדה כנסת עדיו־בה יותר מזו פני משימות היסטו־ריות גדולות יותר.**

■ ■ ■

עד לפני חודש היה קיים שיקול חשוב מאוד נגד פיזור הכנסת.

ממשלת־ישראל חתמה על חוזה־השלום עם מצריים, והכנסת אישרה אותו. היתה דרושה שנה כדי להגשים את השלבים ה־ראשונים של ההסכם ולהשיק את ספינת הנורמליזציה.

אסור היה להטיל את המדינה למער־בולת של מילחמת־בחירות במצב כזה. המצרים היו רואים בכך חבלה בזדון. ה־יסודות הקנאיים אצלנו היו משתמשים במערכת־הבחירות כבתירוץ כדי לעצור את גלגלי השלום.

שיקול זה נעלם עתה. הנורמ־ליזציה קיימת. הדגל הישראלי מתנופף בקאהיר, הדגל המצרי מתנופף בתל־אביב.

המשא־ומתן על האוטונומיה תקוע מאז יומו הראשון במבוי סתום, ואין שמץ של סיכוי שייצא משם. כל עוד קיימת הממשלה הנוכחית.

השיקול העיקרי נגד הבחירות המוקדמות נעלם, איפוא.

■ ■ ■

היה קיים, לפחות בליבי שלי, שיקול שני נגד בחירות מוקדמות.

אשר להגדירו כך: „צריכים לתת לליכוד למצות את עצמו."

לפי קו־מחשבה זה, טוב שהליכוד, ב־הנהגתו של מנחם בגין, הגיע לשילטון.

במשך שנים רבות הציג הליכוד (בגיל־גוליו השונים) אלטרנטיבה מדינית ואל־טרנטיבה כלכלית־חברתית לעיני המדינה.

אלטרנטיבות אלה קסמו לרבים.

היה משהו מושך מאוד במיקסם של ישראל חזקה ברוחה, זקופת־גו, המצפצפת על כל העולם, המספחת את כל השטחים הכבושים ואף מוסיפה אליהם כיבושים נוספים, הכופה על ארצות־הברית ללכת בתלם שלה, הקוראת תיגר על ברית־המועצות כחיל־החלוץ של העולם המערבי, האונסת את העולם הערבי לכרות עימה שלום של כניעה. רבים הוקסמו מתמונה זו.

היה גם משהו מושך מאוד במיקסם של כלכלה ליברלית־קלאסית, משק של שוק חופשי, בלי פיקוח על המטבע, בלי פיקוח על המחירים, תוך התעשרות קלה ומהירה. מבלי שאיש יינזק.

אי־אפשר היה לשכנע את ה־ציבור שיש להחזיר את השטחים תמורת שלום, ושיש לבנות כלכלה מתוכננת ומכוונת, כל עוד האירו מיגדלורים אלה של הימין את ה־דרך ההפוכה.

והנה הגיע הליכוד לשילטון, והמיקסם התגלה כמיקסם־שווא. המיגדלורים התגלו כאורות־מעתועים, בדרך אל עברי־פי־פחת.

כל התיאוריות של הליכוד, הן בשטח המדיני, הן בשטח הכלכלי, הוכיחו את עצמן כריבריי־איוורת הרי־אסון.

■ ■ ■

אפשר לומר: תהליך זה לא הגיע עדיין עד לסיומו הגמור.

כראי, על כן, להניח למנחם בגין להמשיך בדרכו במשך שנה וחצי נוספות, עד תום תקופת־כהונתו.

עד אז יכניס את יחסי ישראל—מצריים לבוץ עמוק, המשא־ומתן על האוטונומיה יגיע לידי התפוצצות. העולם כולו יקום על ישראל. ההתהום ביניהן לבין ארצות־הברית תתעמק ותתרחב. אירופה תפנה לגו סופית עורף.

באותה שעה תגיע האינפלציה לממדים אסטרונומיים, כל ענפי המשק יתמוטטו, כל קבוצות־העובדים תהיינה נתונות במצב של מרי אזרחי (כמו המורים עכשיו), הציבור כולו יבין כי ההתנחלויות הן סרטן לאומי וכלכלי.

שיקול זה אומר: למען השם, הניחו להם להמשיך!

טוב שבא יצחק שמיר, הנוקשה והקיצוני, נציג אמיתי של הליכוד, במקומו של משה דיין, ששימש לממשלה זו כעלה־תאנה. טוב שעזר וייצמן יחוסל. טוב שהאנשים הפרועים ביותר של אצ"ל ולח"י יחד עם החסידים הקיצוניים ביותר של גוש־אמונים וצעירי־המפד"ל, ישתלטו על כל העמדות. טוב שחברת־הקומיסאריים של לפיד, קישון את פאפו בע"מ תשלוט במערכת התיקשורת בלי כל מצרים.

זה טוב, כי כאשר זה יתמוטט, תהיה ההתמוטטות שלמה. גם אחרון הכסילים במדינה יבין כי ניתנה לימין הקיצוני ההזדמנות אך עד מתי? יתכן כי בעוד זמן־מה לא יישאר בארץ מקום אלא לבי"ת המשולשת: בורסה, בנקים וביורוקרטיה. ההון היוצר יברח, התשתית הכלכלית תיעלם, ולא יישאר על מה לבנות בעתיד.

בשטח המדיני עלול השלום הישראלי־מצרי להינזק ללא־תקנה, אם יגיעו המצרים לידי המסקנה כי ישראל מעלה באמון ושקיבלה על עצמה התחייבות בעניין ה־פלסטיני שאין בכוונתה לקיימה. ריקמת־השלום היא עדינה מאין־כמוה.

התפוצצות גדולה אחת עדיפה לגרום לפצע שלא יגליד.

באותה השעה הולכים הפלסטינים מחיל לחיל בזירה הדיפלומטית העולמית. אין ספק שתוך 18 חודשים לא יהיה עוד גורם חשוב אחד בעולם שלא יכיר באש"ף, בזכות הפלסטינים להגדרה עצמית ובצורך שבהקמת מדינה פלסטינית.

מה הרע בכך? אין בכך רע, זולת

כך זה התחיל — מתי זה ייגמר?

הבחירות־מוגבלת להגשים את תוכ־ניותיו, ושהוא גרם לשרשרת רצי־פה של אסונות בכל השטחים.

כאשר אמת זו תיקלט על־ידי התודעה הציבורית, ניתן יהיה לצאת לדרך חדשה, באין הפרעה. כל הצעקות והזעקות של הימין הקיצוני יעוררו, לאחר מכן, רק גיחוך. בגין, יחד עם שני השמירים וכל להקת הגאונים המדיניים והכלכליים שלו, יחזרו כלעומת שבאו, ולא ייזכרו עוד אלא כאפיזודה אומללה בתולדות המדינה.

■ ■ ■

מהו שיקול סביר מאוד, מושך מאוד. אבל יש בו פגם קטן אחד:

אין לנו מדינה אחרת.

■ ■ ■

הדימיון הפרוע ביותר אינו יכול לתאר לעצמו מה עלול הליכוד לעולל במשך 18 חודשים נוספים.

יש נזקים שאינם ניתנים לתיקון, ההורסים את התשתית הלאומית. הליכוד גורם כיום לנזקים כאלה כימעט בכל השטחים.

כאשר המורים יוצאים לדרך של הפרת־חוק — וכאשר כולנו מעודדים אותם בכך, בהכרה מלאה שאין להם דרך אחרת — הרי נהרס משהו בתשתית המדינה. אחרי המרי האזרחי של המורים והחקלאים יבוא מרי חמור עוד יותר של בני עדות־המיזרח בשכונות־המצוקה.

ריקמת החברה הישראלית נא־כלת — ויתכן כי אין לכך תקנה.

הכלכלה הישראלית מתחסלת בהתמדה. יתכן שעוד יש היום תקנה לחקלאות הישראלית, לתעשיה הקטנה והגדולה — פרט אחד: כל זה ייעשה בלי ישראל, בניגוד לישראל. מבחינתנו, המעלה העיקרית שבפיתרון ישראלי־פלסטיני הוא ביצירת תשתית של יחסי ידידות והבנה בסרם קום המדינה הפלסטינית.

אם יגיעו הפלסטינים אל סף ההכרה והניצחון מבלי שנוצרה תשתית כזאת של יחסים בין שתי האומות, שתצטרכנה מחר לחיות בשלום זו לצד זו, לא ישוער כלל הנזק הטמון בכך לגבי העתיד. הפרק הבא של היחסים בין שני העמים בארץ זו יתחיל בצורה בלתי־נכונה, ואין לדעת לאן יובילו הדברים.

אך עד כמה הנזקים האלה עלולה אסון לאומי, המתרגש כבר היום לנגד עינינו: הירידה.

כל מישפחה היורדת מן הארץ מהווה נזק שאינו ניתן לתיקון.

עד כה השלינו את עצמנו כאילו רק „נמושות" יורדות מן הארץ, רק אנשים פגומים, טיפוסים שלא היו יכולים להס־תדר, חריגים מוסריים ומעשיים.

זה לא היה מעולם נכון, וכיום אין זה נכון על אחת כמה וכמה. אנחנו שומעים עכשיו על מישפחות ותיקות, מסודרות, היושבות על המיזוודות. גרוע מזה: מיש־פחות אלה שוב אינן מתביישות, אינן מחפשות תירוצים. הן מדברות על כך ב־גלוי, כימעט בגאווה. פשוט נשבר להן.

ממשלה אשר גורמת למצב כזה — כל יום נוסף של קיומה הוא סכנה לאומית.

■ ■ ■

היה עוד שיקול נגד עריכת בחירות מוקדמות, ולצערי הוא נשאר על כנו.

המערך אינו מוכן לקבל לידיו את השילטון.

זה מצער, אבל זה נכון. מאז מפלתו המוחצת, שבאה עליו בצדק, לא קרה בתוככי המערך דבר שיכשיר אותו לקבל מחדש את ההגה לידיו. לא היה תהליך של התחדשות — לא מבחינה רעיונית, לא מבחינה מוסרית, לא מבחינה פולי־טית, לא מבחינה אישית.

המצע של המערך נשאר כפי שהיה, על כל טימטומיו („פשרה טריטוריאלית... פיתרון ירדני"). אם יש למערך פיתרון כלכלי כלשהו, הרי הוא נשאר בסוד כמוס. אותם העסקנים, אשר השילטון נשמט מידיהם, נשארו בצמרת המיפלגה.

האם יש סיכוי לכך שמשהו ישתפר במצב זה תוך 18 החודשים הקרובים?

אין שום סימן לכך.

אין מנוס מהחזרת השילטון לידי המערך הזה, על כל פגמיו וליקוייו, כי לא השכלנו ליצור כוח פוליטי אמיתי, גדול ומגובש, שיכול היה לבוא תחתיו. לכל היותר ניתן לקוות כי הבוחר הנבון ישאיר בזירה כמה כוחות קטנים, בעלי איכות רעיונית ואישית, שיוכלו להשפיע על המערך מבחוץ ולהחיש את תהליכי ההת־פכחות הלאומית.

השאלה אינה אם שימעון פרס ו/או יצחק רבין הם מנהיגים אידיאליים. הם רחוקים מאוד־מאוד מלהיות המנהיגים אשר מדינת־ישראל זקוקה להם בשעה זו — אישים בעלי מחשבה מהפכנית ואומץ־לב מוסרי, שיקול־דעת וכושר־מנהיגות.

אך השאלה היא: האם אלה יכולים למנוע את האסונות, אשר הליכוד מוביל לקראתם? ועד כך מותר להשיב — תוך אימוץ כל כוחות האופטימיות — בחיוב זהיר.

■ ■ ■

את ועוד: לקראת סוף שנה זו תיערכנה הבחירות לנשיאות בארצות־הברית.

הפרשה של הצבעת ארצות־הברית ב־מועצת־הביטחון וההכחשות האומללות שבאו בעיקבותיה מוכיחות בעליל כי אין לצפות מארצות־הברית לדבר, כל עוד נמשכות הבחירות. מבחינה מעשית, אר־צות־הברית היא בשנת 1980 מדינה בלי ממשלה, גוף בלי ראש.

מצב זה ישתנה בראשית 1981.

לבית הלבן ייכנס אז נשיא חדש ורע־נן. גם אם יישאר בו ג'ימי קארטר, יהיה זה ג'ימי חדש, ג'ימי שלא יוכל להי־בחר בשלישית, שלא יהיה עוד זקוק לקו־לות יהודיים, ושעל כן יהיה מחוסן מפני לחץ המנהיגים היהודיים, משרתי מנחם בגין, הצמיתים של אריק שרון.

אם באותה תקופה עדיין תכהן בישראל הממשלה הנוסכת של ה־ליכוד, ממשלת הגסיסה הלאומית, ייווצר מצב נורא.

אך אם ניפטר במהלך שנת 1980 משתי מערכות־הבחירות שלנו גם יחד — הישראלית והאמריקאית — ניכנס לשנת 1981 כאשר בירושלים ובוושינגטון תכהנה ממשלות חדשות. ניתן יהיה לנצל את השנה הבאה לייזמת־שלום מכרעת, שתציל את אנוור אל־סאדאת ושתספק בעוד מו־עד פיתרון פלסטיני סביר.

כך או כך, 1981 תהיה שנת־הכרעה.

■ ■ ■

עם ישראל? בחר בליכוד ובד"ש, ורשעים יכולים לטעון כי הוא מקבל עתה רק את המגיע לו.

החטא היה חמור, אך העונש הוא חמור מדי. אחרי ככלות הכל, הדבר נעשה ב־תום־לב, והקדוש־ברוך־הוא היה מוכן לר־חם על סדום אילו נמצאו בה עשרה צדי־קים מינימום.

הבה ננסה שיש מן העונש, ו־נניח לעם־ישראל לתקן את דרכיו!

בסידרה של פגישות בין שימעון פרס וראשי המפד"ל, הגיעו הצדדים להסכם בדבר הקדמת הבחירות והפלת ממשלת בגין

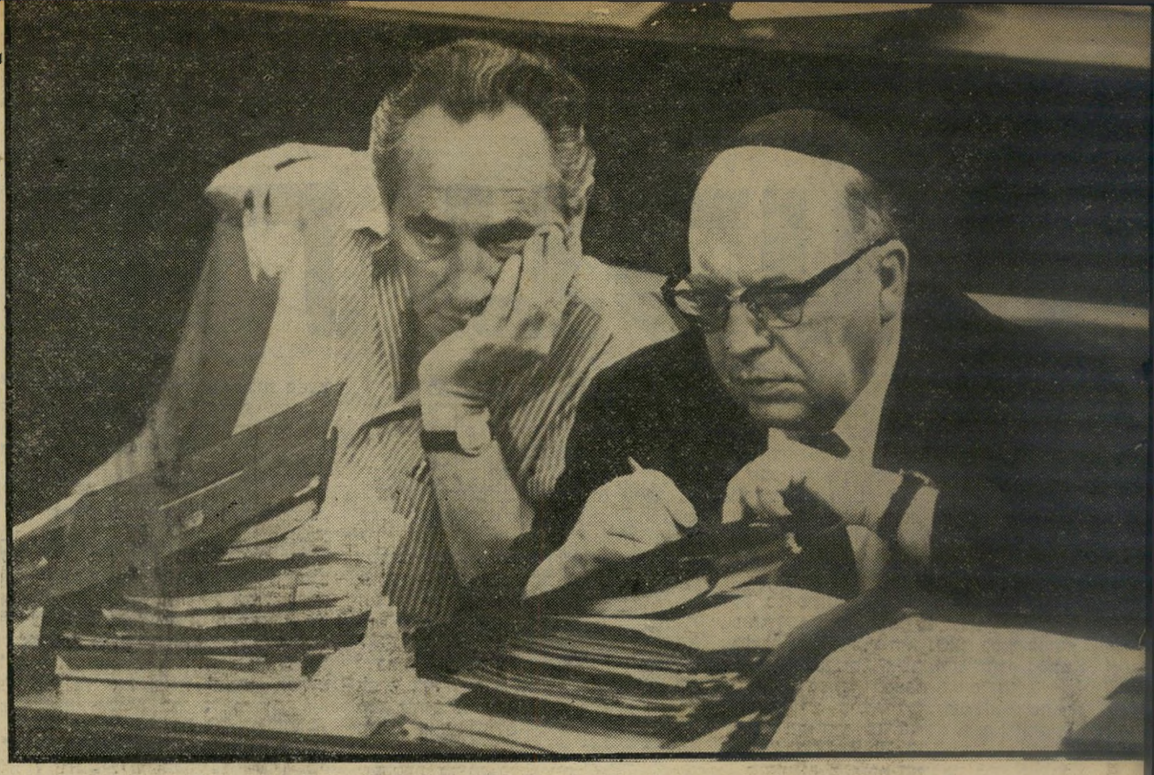

חברי־ממשלה בורג וראש־אופוזיציה פרס
חידוש הברית־הקדושה

ההסכם הסודי

של בעל גוסס לפילגש של מאהב עם תיקווה.

אולם הצעירים אינם הסיעה היחידה במפד"ל. היה צריך לגייס את תמיכת שתי הסיעות הנוספות לתמיכה בעיסקה. ביחס לסיעתם של אהרון אבו־חצירא ודויד גלס לא היתה להמר בעיה. אבו־חצירא היה זה שעודד אותו ללכת לפגישה עם שימעון פרס, אחרי שורה של מגעים מוקדמים שלו עצמו עם פרס ועם שחל. „לגבינו זה גמור," הודיע אבו־חצירא, „אנחנו מוכנים ללכת איתם מיד." הנעלם הגדול היה מנהיג המפד"ל ומי

ח"כ־מערך שריד, שר אבו־חצירא וח"כ מפד"ל גלס
הרבנות הובילה לקואליציה

כמטה־קסם שלף השר אהרון אבו־חצירא את מפתחות החדר 353 מכיסו. „הכנתי בעוד מועד חדר, אפשר לעבור לשם," הוא אמר. משתתפי הפגישה המבוהלים לא שמו לב לסתירה שבמצב. מצד אחד לא יכול היה אבו־חצירא לדעת שהטלוויזיה תגלה את דבר הפגישה בבית מיפלגת־העבודה, ברחוב הירקון 110 בתל־אביב. הוא היה הראשון שהיה צריך להיות מעוניין לשמור זאת בסוד. מצד שני, אם לא ידע על הדליפה, לשם מה הכין מבעוד מועד חדר ישיבות בבית־מלון דן, הסמוך למישרדי מיפלגת־העבודה.

כאשר הגיעו חברי־הכנסת שימעון פרס, משה שחל ויהודה חשאי ממיפלגת־העבודה, והשר אבו־חצירא עם חברי־הכנסת יהודה בן־מאיר ודויד גלס לקומה השלישית במלון דן, המתין להם שם צוות טלוויזיה. עתה הבינו אנשי המערך מדוע הכין אבו־חצירא חדר במלון. למרות שחברי המפד"ל לחצו על שמירת הסודיות, כאשר נקבעה הפגישה, הם היו אלה שהיו מעוניינים להדליף את דבר קיומה לאמצעי־התיקשורת. היה מי שסיפר לטלוויזיה שהפגישה תתקיים בבית מיפלגת־העבודה והיה מי שאף דאג לעדכן את צוות הטלוויזיה ביחס למיקום האלטרנטיבי שלה.

השמועות על מגעים בין המערך למפד"ל בעניין הקדמת הבחירות נפוצים מזה כמה שבועות. עד שנתפסנו „על חם" לא טרחו כלל אנשי המפד"ל להכחיש אותן באוזני ראש־הממשלה מנחם בגין. לאחר שפרשת מלון דן התפוצצה, מיהר כל אחד משלושת שרי המפד"ל לטלפן לבגין ולהשמיע בפניו הצהרת־אמונים והבטחה: „אין לנו מגעים עם המערך בדבר הקדמת הבחירות." בגין, הנמצא עתה במצב־רוח של ייאוש, נחלה בהצהרית אלה כטובע הנאחז בקש. הוא קיבל אותן כלשונן.

עד הסוף

אם האמת היא, כמובן, אחרת. את המגעים עם מיפלגת העבודה החלו דווקא צעירי המפד"ל. הפגישה הראשונה היתה בין שימעון פרס לשר־החינוך זבולון המר, בביתו של פרס בנווה־אביבים. הפגישה ארכה יותר משעתיים, בתקופה שבה החל משבר המורים. המר רצה להבטיח את מירב התוצאות מפרישתו הצפויה מהממשלה בגלל פרישת המורים. הסביר המר באותה תקופה: „מאבק המורים עומד להיות ממושך. הורביץ לא יוותר להם בלירה אחת, והם ילכו עד הסוף. אני חייב להתייצב לימינם. ההתדרדרות תהיה מהירה ותביא לבסוף להתפטרותי."

המר רצה להביא לכך, שהסיבה כבמפרישתו הצפויה מהממשלה תהיה פרישתו מהממשלה. לשימעון פרס לא איכפת כלל מה תהיה הסיבה להקדמת הבחירות, ובילבד שהן תוקדמנה. באותה שיחה נקבע אישיות, וכי את המר ייצג מעתה ידידו, ח"כ יהודה בן־מאיר.

הבחירה היתה נכונה. בן־מאיר היה זה שהצהיר לפני כשנתיים, שהרבה יותר מכובד „להיות רעיה של הליכוד מאשר פילגש של המערך." עתה, כאשר תנועת־התחייה מאיימת על המפד"ל והממשלה הגיעה אל עברי פי פחת, בן־מאיר הוא הראשון התומך בחידוש המצב — הפיכת המפד"ל מרעיה חוקית שעומד בראש הסיעה הגדולה בה, הד"ר יוסף בורג. לכל היה ברור כי בורג מעוניין, יותר מכל האחרים, בהקדמת הבחירות. בורג חושש למעמדו בתוך המפד"ל. הוא ירא גם מתוצאות הבחירות הפנימיות הצפויות במיפלגה זו. בורג בן ה־71 פוחד, שאם הבחירות הבאות תיערכנה כאשר הוא יהיה בן 73, הוא אמנם יכנס לכנסת, ואולי אף בראש רשימת המפד"ל, אך הצעירים וקבוצת אבו־חצירא לא יניחו לו לכהן כשר בממשלה, גם אם המפד"ל תשתתף בקואליציה.

בורג יודע, שככל שהבחירות תוקדמנה, כן מובטח יותר מקומו בממשלה הבאה לעוד ארבע שנים.

אופוזיציה פנימית

אולם בורג הוא פוליטיקאי ערמומי, המכניס לתוך המחשב הפרטי שלו נתונים וגורמים שאותם קשה לצפות מראש. המגעים בין הסיעות במפד"ל ל־בין בורג, בכל הנוגע להקדמת הבחירות, לא נערכו פנים־אל־פנים, אלא ב־אמצעות האיש הנאמן לו בסיעתו, למיפ־נה, ח"כ אברהם מלמד.

כאשר ישבו אבו־חצירא, בן־מאיר וגלס יחד עם פרס, שחל והח"כ החדש של מיפלגת־העבודה, יהודה חשאי, במלון דן, יכלו שלושת חברי המפד"ל להבטיח ל־חברי העבודה: „אין בעיה, בורג איתנו." ההבטחה הושמעה אחרי שיחה מוקדמת עם מלמד.

אולם לא רק למפד"ל יש בעיות פנים־מיפלגתיות בעניין הקדמת הבחירות. גם לפרס יש בעיות כאלה. כ־40 אחוז מחב־רי־הכנסת התשיעית של המערך יודעים, כי לא יהיו חברים בכנסת הבאה. אותם חברי־כנסת יתנגדו בכל תוקף, אם כי בצורה סמויה, לרעיון הקדמת הבחירות וינסו להרוויח עוד שנה וחצי של חי־מום המושב במישכן הכנסת. למרות ש־איש מעסקני המערך לא קם ואמר, כי הוא מתנגד לבחירות־מוקדמות, יודע פרס כי אופוזיציה ממתינה לו בבית.

בעיה פנימית אחרת, שמולה ניצב פרס, היא ההתנגדות לברית עם המפד"ל. הי־טיב לבטא זאת ח"כ אברהם כץ־עוז, ש־אמר לפרס, אחרי שנפוצו השמועות על המגעים עם המפד"ל: „תראה מה שאתה עושה: אנחנו באים לציבור עם מערך בעל בשורה חדשה, מערך שונה מה־מערך שהובס בבחירות האחרונות, ואתה מביא כנדוניה הסכם מוקדם עם המפד"ל, שנוא נפשו של הציבור. איזו בשורה חדשה היא זו? בשביל מה אנחנו צרי־כים את המפד"ל? הסקרים אומרים ש־יהיה לנו רוב מוחלט, וגם אם לא, יהיה די זמן אחרי הבחירות למשא־ומתן עם הדתיים."

פרס, החפץ יותר מכל אדם אחר בהק־דמת הבחירות, חושש מההתנגדות ה־פנים־מיפלגתית לצעדיו. לזכותו ייאמר, כי בעיקבות הביקורת הפנימית בתוך מיפלגתו הוא נמנע מלהבטיח דבר לאנ־שי המפד"ל, בתמורה לעזרתם בהקדמת הבחירות. הוא לא הבטיח להם תיקים מסויימים בממשלתו, ואפילו לא הבטיח למפד"ל לצרפה לקואליציה. אולם הפו־ליטיקאים הממולחים של המפד"ל גם לא לחצו עליו בעניין זה. הם הבינו את הקשיים הפנימיים של פרס בתוך המע־רך, וידעו כי לפי החוקים הבלתי־כתו־בים של המישחק הפוליטי, המוכרים הי־טב גם להם וגם לפרס, עצם המגעים, הפגישות והעזרה בהקדמת הבחירות, כמוהם כהתחייבות של מיפלגת העבודה לחידוש הברית עם המפד"ל.

נחיתת אונס מתוכננת

אחרי שהתגלתה פרשת המגעים בין שתי המיפלגות, נדמה היה שה־משא־ומתן התפוצץ. שלושת השרים ה־דתיים מיהרו להבטיח אמונים לבגין ול־הכחיש את קיום המגעים. ישיבת סיעת המפד"ל בכנסת החליטה, ברוב של עש־רה נגד שניים, שלא לדון כלל בעניין. אולם תוצאות ההצבעה היו מתוכננות מראש. נקבע כי שלושת השרים של ה־מפד"ל יצביעו נגד הדיון, ושני חברי־כנסת, יהודה בן־מאיר כנציג הצעירים ואברהם מלמד כנציג סיעתו של בורג, יצביעו בעד. הצבעתם תוכננה להוות אצבע מאיימת. לאמיתו של דבר היתה ההצבעה כולה בגדר הצגה. סיעת המפ־ד"ל בכנסת אינה רשאית כלל להחליט או שלא להחליט על הקדמת הבחירות; רק מרכז המיפלגה או הסיעה המורחבת יכולים להחליט בשאלה זו.

ראשי המערך לא היו מופתעים מה־מצב בתחילת השבוע, שלפיו נראה היה שהקונגיה להקדמת הבחירות נכשלה. עוד בפגישה במלון דן אמר להם אבו־חצירא: „אנחנו בעד הקדמת הבחירות, אך לא יכולים לפעול לשם כך בעוד שאנו יושבים בתוך הממשלה." הרמז היה ברור. המפד"ל תפרוש מהממשלה ורק אחר־כך תצביע בעד הקדמת הבחירות. המפד"ל תפרוש מהממשלה רק כאשר יהיה לה נוח ובעיקבות משבר שישרת אותה לקראת הבחירות.

גם את בורג עצמו שירתו המהלכים האלה היטב. ראשית, הוא הצליח לת־קוע טריז בין ראש־הממשלה לבין צעירי המפד"ל, טריז שישרת אותו כל עוד מיפלגתו שותפה בממשלת בגין. בורג גם לא רצה שהפרישה תעשה על רקע שבי־תת המורים והתפטרות המר, בימים שב־הם היה נדמה שאין פיתרון לפרשת ה־מורים. פרישה על רקע זה היתה מחז־קת את המר בתוך המפד"ל. גם כיום אין בורג מוכן לפרוש בגלל הנושא ה־כללי — התדרדרותה של ממשלת בגין. „אנחנו שותפים למצב זה," הוא אמר בשבוע שעבר. בורג רוצה להמתין להת־הוות משבר על רקע דתי או כלכלי; פרישת המפד"ל על רקע כזה תביא לה אהדה בקרב ציבור המצביעים הדתי שלה, ולא תאפשר לתנועת התחייה לנגוס עוד בקהל מצביעיה.

תיאורו של בורג את הפסקת המגעים עם המערך היה קולע: „יש לנו עוד מספיק דלק עד נחיתת האונס הבאה." שום דבר לא בוער. הפלת הממשלה יכו־לה להתבצע גם בעוד שבוע, שבועיים או חודש, בעיתוי המתאים למפד"ל ול־בורג. תמיד יימצאו משברים שאותם אפ־שר יהיה לנפח לממדים כאלה, שיצדיקו בעיני הציבור הדתי את פרישת המפד"ל מהממשלה ואת הקדמת הבחירות.

חותם־לא־חותם

את כל אלה ידעו ראשי המערך כשבאו לפגישה במלון דן בתל־אביב. למרות שמשתתפי הפגישה מטעם המפ־ד"ל התחייבו בפני פרס וחבריו להפיל את הממשלה ולהקדים את הבחירות, הם לא היו מוכנים להתחייב על מועד מסו־יים. פרס גם לא דרש זאת מהם. אך מבלי שהדבר צויין, היה ברור לכל הנאספים כי המדובר בסוף מאי ובתחילת יוני.

היחידי הלהוט להקדים את הבחירות, ומייד, הוא שימעון פרס עצמו. הוא חר־שש ממתנגדיו בתוך מיפלגת העבודה, ורוצה, כיאה לביצועיסט, לקבוע עובדות בשטח — ומהר. מאז מותו של יגאל אלון מתגבש במערך חוג סביב הקיבוץ המאוחד, שכוחו הולך וגדל בצורה שאיש לא שיער אותה. „מורשת אלון" הוא ה־מושג המפחיד ביותר את פרס במיפלגת העבודה. נגד אלון הוא יכול היה להי־לחם, אך נגד מיתוס אלון, כמו נגד כל מיתוס אחר, קשה לנהל מאבק. פרס יודע כי קבוצת אנשים עם דגל „מורשת אלון" עלולה לעשות לו צרות צרורות מבית, וככל שיקדים את הבחירות כן ייטב לו. פרס גם היה רוצה להימנע מהתמודדות בוועידת מיפלגתו. הוא אמנם משוכנע שיביס כל מועמד אחר, אם יהיה כזה. אפילו אם יהיה זה יצחק רבין, שעשוי להיות נושא דגל אלון במיפלגה. אך ה־התמודדות אינה נוחה לו. לו היתה הכנ־סת מתפזרת היום, והבחירות החדשות היו מתקיימות בעוד חודשיים או שלושה, לא היה סיפק בידי מיפלגת העבודה להי־כין את הוועידה שלה, ופרס היה הופך מועמדה לראשות הממשלה ללא בחירות־פנימיות.

פרס טוען היום, כי יש רוב מוחלט בכנסת להקדמת הבחירות. ביום השני שעבר הוא ערך את החישוב בפני יעקוב אחימאיר, ובפני המוני צופי הטלוויזיה: „55 חברי אופוזיציה, אליהם מצטרפים כמה מהמפד"ל, כמה מהדמוקרטים וכמה מהליכוד."

בורג עושה חשבון אחר: „גם אם המפד"ל תחליט על הקדמת הבחירות, אני עדיין לא רואה את 61 חברי־הכנסת ה־מצביעים עבורן. המפד"ל כולה תצביע, אבל אני חושש ממיפלגת העבודה. 40 האחוזים של חברי־הכנסת מהעבודה, ש־יודעים שלא יהיו חברים בכנסת הבאה, עלולים, בהצבעה חשאית, שלא לתמוך בהקדמת הבחירות."

להלכה הוכרז על פסק זמן, למרות שמלכתחילה לא התכוונו ראשי המפד"ל והמערך להגיש כבר בבוקר של יום ה־מחרת הצעת חוק לפיזור הכנסת התשי־עית. ההסכם של פרס עם הממפד"ל, ש־ראשון החותמים־לא־חותמים עליו היה זבולון המר, שריר וקיים. המועד להו־צאתו אל הפועל ייקבע בשלב מאוחר יו־תר כאשר יהיה נוח למפד"ל. למערך הוא תמיד נוח.

יוסי ינאי

בגין ובן־מאיר
הצעירים הבטיחו

בגין ובורג
המנהיג הסכים

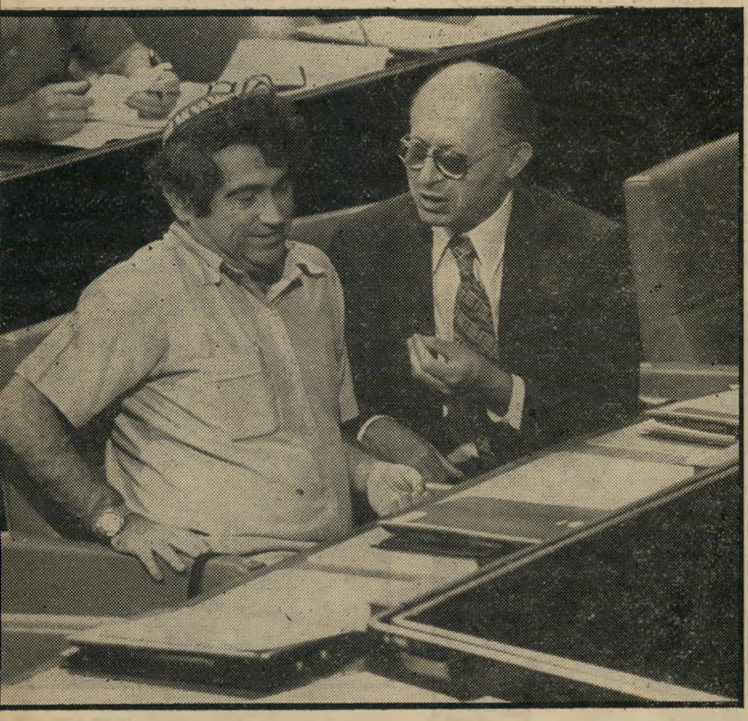

בגין והמר
השר הכחיש

אלילי הכדורסל זילזלו בגביע המ

נדהמות למראה בעליהן ענקי־הקומה ש־זללו בעונג ושתו ביצמא.

הבקבוק שחוסל

כ חובבי זירה סינית התגלו כל שחקני מכבי, מאמנם, רלף קליין; עוזרו אריה דוידסקו; המעסה אורי בה־רב; יושב־ראש הוועד המיקצועי אמנון אבידן; שמואל („שמלוק") מחרובסקי; שימעון מיזרחי ואנשי הנהלה אחרים. ה־שחקנים העדיפו לשבת זה ליד זה ואנשי ההנהלה, בשולחנות נפרדים.

מוטי ארואסטי ומיקי ברקוביץ, שלא נראו מתלהבים כל־כך במישחק־הגמר ש־נערך שעה אחת קודם, נראו גלהבים מאוד כשאכלו את רצועות הבשר שטבלו ברוטב חריף, שהגי'ש להם מעריצם הנלהב טן־שן־סינג המכונה „ג'ונסון".

סינג, אחד הטבחים הסינים הראשונים בארץ, החליט שהמיסעדה איננה מיסעדה אם אינה ממלאת התחייבויות ציבוריות. הוא אירגן ערב כדורסל, והעניק לקבוצת מכבי את הזכות לבחור את האנשים המתאימים. הוא גם השתדל להכין עבורם יין־מזל סיני מיוחד, אך חלק מתהליך ה־תסיסה נכשל, והמובחרים הסתפקו ביין מקומי מקורר.

הפייבוריט של רלף ורותי קליין — הוא המאמן והיא סמנכ"לית חברה פרטית — הם מאכלי החמוץ־מתוק. אך שניהם נמנעו מזלילה ומסביאה. רלף העדיף כמה כוסות מים על כמה כוסות יין, בניגוד לכמה מחניכיו הנרגשים לקראת מישחק גמר אליפות־אירופה.

„בעצם זה היה ברור שננצח," אמר אחד השחקנים הבולטים בקבוצה. „אני לא מבין למה כל שנה צריך לחזור על המישחק הזה. אפשר ישר לתת לנו את הגביעים המצחיקים ולא לייגע את הקהל במישחקי־אימון." „אני אפילו אומר," ענה לו חברו גבה־הקומה, „שאפשר לח־

שרימפס ב

תמי ואולסי

הדוגמנית תמי בן־עמי אולסי פרי היתה, כרג אף כי הפעם נאלצה לעמוד בתחרות קשה. תמי

שמוליק וידידה

הרווק היחידי בין השחקנים הוא שמואל („שמו־ליק") זיסמן. הוא גם היה היחידי שהיה עסוק יותר בחיבוקי אהבה מאשר באכילה ושתיה. את שמה של הידידה הצעירה הוא לא פירסם.

א ורז סיני, אגרול ובננה־ספליט ער־בים לחיכם של כדורסלני מכבי הרבה יותר מהגביע־דמי שחילק להם איגוד הכדורסל. יש אומרים שהם הסתפקו ב־הפרש סימלי של 18 נקודות, נגד הפועל רמת־גן במישחק גביע־המדינה, כי הם פשוט לא רצו להגיע עייפים ורצוצים ל־מיסעדה הסינית שבמרכז המיסחרי בסביון.

בפינת החדר, מעל צלחות עמוסות צל־עות החיה ההיא־ההיא עשויות ברוטב מתקתק, ישבו לו סילבר וג'ים בורטרייט. שניהם חובבי זלילה שאוהבים בעיקר את המנות האחרונות שמהן ביקשו שלושה־ארבעה סיבובים. פעם היו אלה צלחות ליצ'יס, אחר־כך אננס, גלידה בננה־ספליט שוב ליצ'יס. „ג'ים", העירה ענת, אשתו קצוצת השיער של „ג'מבו", „אני מציעה שאולי... קצת פחות... אתה יודע, בסוף החודש..." „עובי," ענה ג'מבו ב־מיבטא אמריקאי ברור, כשהוא גומע מיין הרוזה האהוב עליו, „עד אז אני אוריד את זה, וחוץ מזה קילו פחות קילו יותר לא יפריעו לנו להשיג את גביע־אירופה!

שתי הנשים, מיכל בורטרייט עקרת־בית ואם לשני ילדים קטנים, וענת סילבר נמוכה הקומה, סטודנטית לאמנות, ישבו

מוטי

ארואסטי (למעלה) אינו־אוהב לשתות יין, ומעדיף קוקה־קולה עם פלח לימון. משמאל, שוקי שורץ.

רלף ורותי

רלף קליין שבמשך כל המישחק נגד הספסל, המשיך לנוח גם בארוחה. לידו אשתו רותי, המשמשת סגנית מנהל־כללי בחברה על המיגרש. אחרי ווילי־אמס הוא אלמן

דינה - והלכו לזלול אוכל סיני

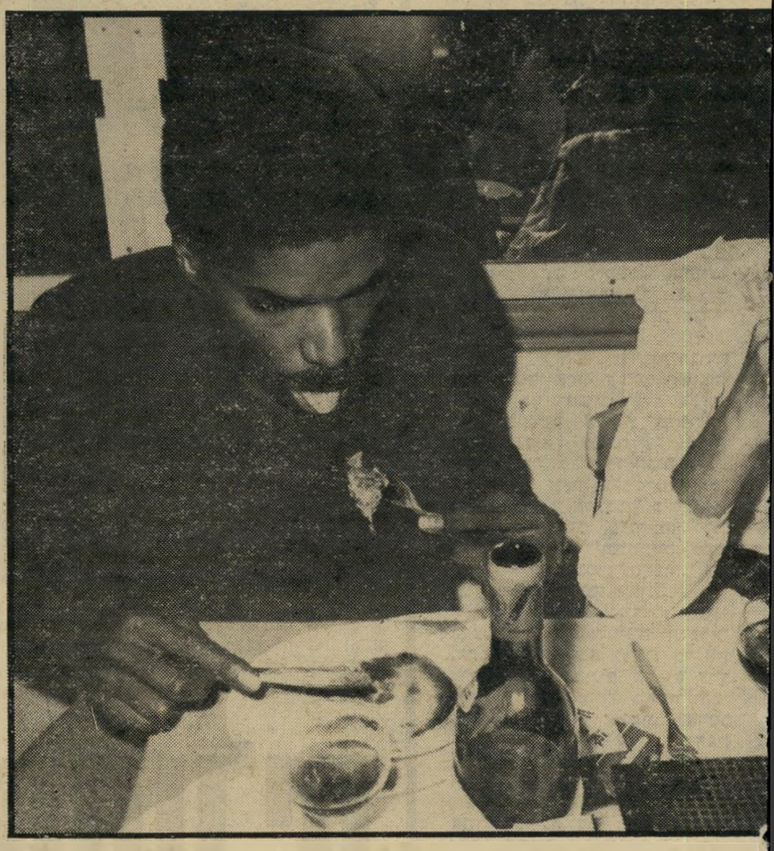

לו וג'ים לו סילבר וג'ים („ג'ימבו") בורטרייט, אוהבים לאכול, לצחוק, לשתות ולספר בדיחות. שניהם, ידידים קרובים גם מחוץ למיגרש, אינם דואגים לדיאטה, ואוהבים בעיקר מאכלי מתיקה ומנות־אחרונות מכל סוג ומכל מין.

ליתר ביטחון בחורה ממוצא אנגלי.

כל השחקנים הגיעו עם נשותיהם שלא ביישו את הפירמה, וגם אנשי־ההנהלה ה־נשואים הגיעו עם נשיהן היפות והמטו־פחות. כל בגדי הנשים היו מתוצרת־חוץ, ואילו הגברים השחקנים היו לבושים כחול־לבן. „איפה יש לי זמן בחוץ־לארץ לקנות לעצמי בגדים?" טען מוטי ארואסטי, ש־במישחק־הגמר הסתפק בקליעת שני סלים בלבד.

מוטי מעדיף קוקה־קולה על יין, ומן המאכלים הסיניים הוא אוכל רק את ה־צמחוניים. צלחת־הירקות המעורבים בשק־דים היתה הראשונה שחוסלה על־ידי מוטי ואנשי הקאנטון־האוס. השתדלו מאוד לע־מוד בקצב, והאיצו בטבחים הסינים להמ־שיך ולהכין, עד שלמוטי נמאס והוא עבר לצלחת אחרת, לריווחתם של הטבחים.

שוקי שוורץ הוא בחור מסודר, בצלחתו היו המנות ערוכות בסדר מופתי: בפינה אחת החמוץ־מתוק, באחרות האורז, לידו בשר בפילפלים ירוקים, ולידם בשר ב־פילפלים חריפים. „מזה אני מעדיף לא־כול טיפה טיפה," אמר לרוחל'ה אשתו היפה, הנמצאת בחודשי הריונה האחרונים. רוחל'ה העדיפה לא לשתות יין, אך ה־פילפלים הסיניים החריפים לא הפחידו אותה, והיא הירבתה לאכול מהם.

ללא נשים הגיעו ארל וויליאמס, שאשתו ושני בניו נשארו בניו־יורק עד לתחילת שנת־הלימודים הבאה, שימעון מיזרחי ו־מחרובסקי שהם עדיין רווקים, ואורי בהרב שהחליט משום מה להשאיר את אשתו בבית.

אחת מכל סוג, אלא זללה כמה מנות מכל מאכל. בעיקר אהבה את הצלעות העשויות ברוטב מתקתק שהיו המנה העיקרית בערב. לידה אולסי, שנתפס עם הלשון בחוץ, כשהוא מכין את פיו למזלג העמוס.

מתחרה בגובהה עם
, היפה של הערב,
לא הסתפקה במנה

מקום גביע

סוף קצת כסף, ולעשות את הגביעים מ־פלסטיק. בטח הממשלה תהיה מאושרת." „תפסיקו עם העניינים האלה," קרא אליהם מחרובסקי, „דברים כאלה לא אומרים בקול רם." ואכן, מתוך 20 מישחקי־גמר שנערכו עד היום זכתה קבוצת מכבי ב־17 גביעים. בעודם מדברים העדיפה תמי בן־עמי, הדוגמנית הגבוהה, לכרסם צלע, ואילו אולסי העדיף אגרול. כשלצידו, כמובן, לא שכח להעביר את בקבוק היין. „שיישאר כאן," אמר כשהוא שקט ורגוע כהרגלו, „מי שירצה שיבקש ואחר־כך שיחזיר." אולם איש לא הספיק לקחת וב־וודאי שלא להחזיר את הבקבוק, שכן אולסי חיסל אותו עוד לפני שהתחיל לאכול.

הזרים היחידים שהגיעו לארוחה ה־חגיגית היו הזוג מייקל ורונית שטרן, ידידיהם של תמי ואולסי. מייקל, דוגמן יפהפה, הוא נכדו של סר אייזיק וולפסון, שהחליט להשתקע בארץ, אך נשא לו

טית. משמאל ארל וויליאמס הידוע כחם־מזג
ישחק אסף את כל הגביעים האישיים בשקית.
ש, שאשתו ובניו נשארו לעת עתה בניו־יורק.

מיקי ושלי מיקי ברקוביץ' ואשתו שלי השאירו בבית את בתם בת השנה. השניים אינם זללנים מושבעים, ובחלק גדול מזמן הארוחה היו עסוקים בלהביט אחד בשני, כשביניהם מפרידות גבעות של אורז ואגרטלי פרחים.

המנהל שהואשם

ד"ר ישראל קליין, מנהל בית־החולים אסף הרופא, שהואשם על־ידי אחת העובדות הבכירות של בית־החולים, בכך, על שניסה לאנסה, עשה בה מעשה מגונה וקרע את חולצתה. לידו, בתמונה, אחת העובדות הנאמנות לו, שלא הזדהתה ושניסתה למנוע מצלם **העולם הזה** להנציח את הבוס שלה. קליין עצמו אינו מוכן להכחיש או לאשר את ההאשמות. לדבריו: „לגבי הפרשה גמורה ואינני רוצה להרוס את מישפחתי."

פרשה בבית־החולים

„הוא התנפל" עלי בתוך המישרד. ניסה להפשיט אותי בכוח. הוא התנהג כמו חיה. זה לא היה אותו הדוקטור קליין שהכרתי. נבהלתי. נאבקתי עימו. התחננתי. אבל הוא לא ויתר. הוא קרע את החולצה שלי בפראות, תפס לי את השדיים ועשה לי כל מיני דברים. הוא לא הצליח לאנוס אותי. אני חושבת שהוא נבהל ממשהו, או שהוא פשוט גמר."

תיאורה של בת־שבע („בטי") קרני, עובדת בכירה בבית־החולים אסף הרופא, מתאים לכל תיאור של נסיון אונס. אולם המיוחד בתלונה, שאותה הגישה בטי להנהלת מישרד־הבריאות בירושלים, היו הדמויות המעורבות. כי בטי, עובדת ותיקה בשירות בתי־החולים בארץ, התלוננה נגד מנהל בית־החולים אסף הרופא, הד"ר יש־ראל קליין, מי שנחשב לאחד הרופאים הצעירים והמבטיחים ביותר בארץ.

כאשר הוגשה תלונתה של בטי להנהלת מישרד־הבריאות, לפני כמה שבועות, מיהר ה־מישרד להטיל מסך עשן על הפרשה. בטי הוזהרה שלא לספר על הפרשה לאיש, והובטח לה שוועדת־חקירה מיוחדת תחקור את תלונתה במהירות.

אולם רק לאחר הגשת ה־תלונה, וכאשר הפרשה כו־לה החלה להתגלגל במיסד־רונות בית־החולים ובמישרד־הבריאות, הבינה בטי כי לא מספיק להתלונן. צריך להיות גם אישיות חשובה ואדם מקובל על הבריות, כדי שהתלונה, תהיה צודקת ככל שתהיה, תתקבל.

הדוקטור ישראל קליין הוא גם אישיות חשובה וגם אדם המקובל על הבריות. הוא אחד ממנהלי בתי־החולים המקובלים ביותר בארץ.

גם עובדי בית־החולים, ה־רופאים והאחיות, מעריצים את הרופא הצעיר, שעשה קאריירה מהירה ועוד עתידו לפניו. קליין, נשוי לאשה צעירה ונאה בשם אינס, אב לשני ילדים, הוא דמות מקובלת בקרב עובדי בית־החולים, שהצליח ליצור סביבו חבורה של מעריצים. דמותו הנאה של הרופא, בעל המישקפיים המוזהבות, המקמט את מיצחו ותוחב מקטרת לפיו, עוררה את אהדת הרופאים. לעומתו, אין לבטי מעריצים רבים באסף הרופא. תפקידה, כאחראית לענייני המנגנון, מ־חייב אותה פעמים רבות להיות נוקשה לעובדים, ולא תמיד למלא את רצונם.

על ההבדל שבינה לבין קליין

עמדה בטי כבר ימים אחדים אחרי הגשת התלונה. אישים בכירים במישרד־הבריאות רמזו לה, מי בעדיפות ומי בפחות עדיפות, כי כדאי שתוותר על התלונה נגד קליין ותסתפק בהתנצלות אישית מפיו. כש־סירבה בטי, הבחינה כי האווי־רה במקום העבודה שלה נע־שית בלתי נסבלת. העובדים חדלו לדבר איתה, חברות לעבודה החרימו אותה, היא שמעה השמצות וחרפות מאחורי גבה. בטי החלה לחשוש שגורל תלונתה זו יהיה כגורל שתי תלונות קודמות שלה על נסי־עות האונס של ד"ר קליין.

מכבש הלחצים

ברגע מסויים נכנעה בטי ללחצים שהופעלו עליה. היא שיגרה מיכתב נוסף להנ־הלת מישרד־הבריאות שבו ביטלה את תלונתה הקודמת. היה מי שדאג להכתיב לה את הנוסח, שכלל פיסקה האומרת כי הביטול בא ללא אמצעי לחץ. בתזכורת הוזמנה בטי על־ידי קליין לארוחת־סולחה מפו־ארת במלון הילטון בתל־אביב.

ד"ר קליין יכול היה לנשום לרווחה. מאוחר יותר, כאשר התפוצצה הפרשה, הוא היה הוגן דיו כדי שלא להכחיש את תלונתה של בטי, אך הוא גם סירב לאשרה. לא היה לרופא האנגלו־סכסי, ששירת תקופה ארוכה כקצין רפואה בכיר בצה"ל, האומץ להודות בחולשתו. קליין הסתפק בתגובה: „לגבי, הפרשה גמורה. אני לא מוכן להרוס את המישפחה שלי בגלל הפרשה הזו."

אולם קליין לא לקח בחשבון שיש עדיין אנשים המוכנים לסכן את מעמדם ופרנסתם, ובילבד שהאמת תצא לאור. אחד מהם הוא מנהלה של בטי, אליהו („אלי") עומר, מי שמו־נה לאחרונה לתפקיד אמרכל בית־החולים אסף הרופא. כא־שר פרצה בטי למישרדו אחרי נסיון האונס השלישי, כששערה סתור ובבדיה קרועים החליט עומר ללכת עד הסוף.

עומר הוא מטוג האנשים הרואים ברפואה מיקצוע קדוש. הוא עצמו עוסק כבר שנים רבות במינהל רפואי, ורעייתו היא רנטגנולוגית בבית־החולים הלל יפה בחדרה.

עומר לא הסכים כי ה־תלונה המקורית של בטי תיש־כח, וכי ועדת־החקירה שהוקמה תקפיא את עבודתה, רק משום שבטי נכנעה ללחץ וביטלה את התלונה. „הבעיה היא לא של בטי," הסביר עומר לידידים. „הבעיה היא שאם דוקטור קליין אשם, הוא לא יכול להמשיך ולכהן כרופא וכמנהל בית־החולים, ואם אכן הופעלו לחצים מלמעלה על בטי, לבטל את התלונה, חייבים אותם מפעילי לחצים לתת את הדין על כך."

עומר החל להפגין את מישרד־הבריאות במיכתבים, שבהם תבע לפתוח מחדש את החקירה ולקבוע סופית: האם ניסה מנהל בית־החולים לאנוס את העובדת הבכירה ועשה בה תוך כדי כך מעשה מגונה, והאם ניסתה הנהלת מישרד־הבריאות, באמצעים אפלים, ל־חפות על הפרשה — או שבטי העלילה על קליין ואז חייבת היא לשאת בעונש.

מבודד לחלוטין

כאשר החל לעסוק בפר־שה, הוא יכול היה ללמוד על בשרו את אשר עברה בטי שבועות אחדים קודם לכן. ראשי מישרד־הבריאות רמזו לו בעדינות שיפסיק, אחרת יבולע לו. הרופאים בבית־החולים חדלו לדבר איתו והצ־ליחו להסית נגדו את רוב עובדי בית־החולים. כל המג־עים של הצוות הרפואי עם המערך המינהלי של בית־החולים, עליו מופקד עומר, נעשו תוך עקיפתו. הוא הבין שהוא מבודד לחלוטין. איש אינו מדבר איתו ועבודתו ניטלה ממנו.

בינתיים עסוקה צמרת מיש־רד־הבריאות בטיוח הפרשה. תחת לערוך חקירה עניינית, על מה שאירע באמת בחדר בין קליין לבטי, עסוקה צמרת המישרד בנסיונות להשתיק את עומר, ובמאמצים לזהות את אלה שהדליפו את הפרשה לעיתונים.

אך נראה שפרשת התנהגותו של ד"ר קליין לא תשכח. ב־שבוע שעבר הוזעקו אנשי־הביטחון של בית החולים ל־חדרו של קליין שם השתולל אדם שטען כי קליין התעסק עם אשתו, עובדת נקיון בבית־החולים ואם ל־6 ילדים.

במדינה

(המשך מעמוד 34)

סים הם בבחינת „שותפות", ה־מנהיגים הישראליים משמיעים רק „מישאלות" ו„עצות".

● מניחים כי המנהיגים היהו־דיים־האמריקאיים הם המומחים למערכת הפוליטית בארצם, והם הקובעים את הטאקטיקה לביצוע ה„עצות" הבאות מישראל.

אריק שרון הפר את שני הכל־לים. הוא דיבר על המנהיגים ה־יהודיים־האמריקאיים בגסות, בל־שון פקודות, תוך הבלטת הבוז התהומי שהוא, כנציג עם־האדונים הישראלי, חש כלפיהם, היהודו־נים. הוא גם התיימר להיטיב לה־בין מהם את דרך־הפעולה הדרו־שה בארצות־הברית.

המסר: יהודי ארצות־הברית בגדו ביהודי אירופה בימי השואה, ועל כן הם חייבים למלא עכשיו אחר הפקודות הבאות מישראל. והפקודה היא: הפגנה של „מאות אלפי יהודים" בשערי הבית־הלבן, כדי להטיל אימה על ג'ימי קאר־טר, בעיקבות ההצבעה באו"ם.

המנהיגים ישבו פעורי־פה. רו־בם היו זקוקים ליום־יומיים, לפני שחזר אליהם כושר־הדיבור. ואז הם התפרצו בזעם קיצוני.

„בורות!" זעק שינדלר, לעיני המצלמה של הטלוויזיה הישרא־לית. כוונתו היתה לרמוז כי אין ערך להפגנת המונים, אך יש ערך להפעלת לחץ יהודי באיזורי־הב־חירה, שם נתון עכשיו קארטר במצב עדין ביותר. שרון לא הבין דבר במכניזם זה של המישטר האמריקאי.

„אי־הסכמה מוחלטת". כ־אשר הבחינה הממשלה האמריק־אית בתגובת היהודים, חוסלה יכולתו של שרון להשפיע עליה. שר־החוץ האמריקאי אמנם הק־שיב באדיבות לדבריו, על ההת־נחלות, כימעט ולא אמר מילה, וסיכם את השיחה הרשמית בשתי מילים צוננות מאין כמותן: „אי־הסכמה מוחלטת."

הגיהה של אריק שרון אל מחוץ לציבור־ישראל נסתיימה בכישלון טוטאלי.

עיתונות

דולצ'יינטורס

יושב־ראש המוכנות היהודית הפך לחיות

מוכנות נסיעות לעיתונאים

נסיעות לחוץ־לארץ על חשבון המוכנות היהודית הן מתנה, שאין כימעט עיתונאי שלא נאבק כדי לזכות בה. מדי פעם שולחת ה־מוכנות על חשבונה עיתונאים ל־סיורים בארצות העולם, וזוכה אחר־כך בכתבות בשבח המוכנות ובשבחו של יושב־ראש הנהלת ה־מוכנות, אריה לייב דולצ'ין.

אולם בחודש שעבר הפכה ליש־כתו של דולצ'ין למישרד נסיעות של ממש. במשך עשרה ימים בילו חמישה עיתונאים בחוצות וינה ו־רומא — על חשבון המוכנות.

אברהם רותם ממעריב, שרה הר־ניג מג'רוסלם פוסט ונוח קליגר מידיעות אחרונות נבחרו על־ידי העיתונים שלהם לייצג את המער־כות בטיול הקבוצתי המאורגן. גיד־עון אלון מהארץ ואברהם בן־מלך מהרדיו נבחרו באופן אישי על־ידי דולצ'ין. לדולצ'ין היתה סיבה טובה לשלוח דווקא את שני אלה. אלון ובן־מלך היו אלה שחשפו בשנה האחרונה סידרה של מעשי שחיתות של ראשי המוכנות היהו־דית, ויתכן שדולצ'ין חשב כי ה־טיול יקרר את יצר הפירסום וימנע פירסומים כאלה בעתיד.

חלומו של יו"ר. כל אחד מהם קיבל דמי־כיס בסך 2.800 לירות ליום, 28 אלף לירות בעשרת ימי הטיול, וזאת בנוסף לכרטיסים. ה־מוכנות הוציאה מקופתה כ־300 אלף לירות, כדי לממש חלום ניס־תר של היושב־ראש, בדבר יחסי ציבור טובים.

„שיכון עובדים" מכר דירות במחיר מוזל ובין הקונים מפקד על הכנסות המדינה

איזורי־היוקרה בתל־אביב, ומילבד הדירות העתידות של שיכון עובדים אין כל היצע של דירות־יוקרה במקום.

הוא הפעיל קשרים אישיים בחברת שיכון עובדים, וכאשר נודע לו על ההרשמה, אץ כחץ מקשת למישרדי החברה ביד־אליהו. במקום נקהלו עשרות אנשים, שגם להם נודע איכשהו על ההרשמה.

חברת שיכון עובדים, המפרסמת מוד־

דירות היוקרה לאנשי היוקרה

מפקד־מישטרה טיומקין ואשתו
בתום לב

הבית ברחוב רקנאטי 10 (משמאל) בבנייה
הנחה בחצי מיליון

זהו סיפור אמיתי. כל העובדות הנזכרות בו נבדקו על־ידי ועדת־הביקורת המרכזית של ההסתדרות, שחקרה לאחרונה את פרשת מכירתן של 18 דירות־היוקרה של שיכון עובדים בהסתדרותית, ודרך מכירתן.

ועדת־הביקורת מתחה ביקורת חריפה על אופן המכירה, שנעשה בחשאי וללא פירסום, והעבירה את מימצאיה למבקרי־ההסתדרות, תוך בקשה לחקור את פרשת מחיר הדירות וזהות הקונים.

השמועה כי שיכון עובדים הוציאה למכירה דירות בצפון תל־אביב במחירים הנמוכים בארבעים אחוזים ממחירי־השוק עברה כאש בין כל המקורבים לצלחת. לקראת סוף 1978 נודע בחשאי על הדירות העתידות.

דירה בשווי 5 מיליון לירות

מקורבי שיכון עובדים ביקשו מאנשי־החברה כי יודיעו להם על ההרשמה, והיו להם סיבות טובות לכך. הפתק שהודיע על הצעת הדירות נתלה על קיר החברה ביום הרביעי בצהריים, ובו הודעה כי ההרשמה תתחיל באותו היום ותסתיים ביום הששי, בשעה 12 בצהריים. היום הששי היה ה־31 בדצמבר — התאריך האחרון להרשמה.

היו רבים שצבאו על הפתחים ולא הצליחו להיכנס. היו שהספיקו להירשם ביום הששי, אך לא הספיקו להפקיד בבנק את המקדמה בת חצי מיליון הלירות, להבטחת ההרשמה. אחדים מאותם שלא הספיקו להיכלל ברשימת מקבלי־הדירות פנו בתלונות לוועדת־הביקורת.

אחת התלונות היתה של מנהל בכיר בבנק, שטען כי יושב־ראש ועדת־המכירות של שיכון עובדים הבטיח להודיעו מתי תתחיל ההרשמה, וכי הוא שכח לעשות זאת. כאשר הסתיימה ההרשמה, פנה מנהל־הבנק לשיכון עובדים ותבע אף הוא דירה במחיר שקיבלו 18 המאושרים. שיכון עובדים סירבה לעשות זאת, שכן אז היו באים מאות אחרים, ויום אחרי שנסגרה ההרשמה העלתה שיכון עובדים את מחירי הדירות ב־15% בערך (כיום נמכרת דירה בבית זה ב־5 מיליון לירות).

ועדת הביקורת שמעה מהמתלונן עדות, כי בתחילת ינואר הובטח לו על־ידי שלושה מראשי שיכון עובדים, וביניהם יושב־ראש ועדת־המכירות, כי הוא יפוצה.

(המשך בעמוד 44)

ב סוף דצמבר 1978 נודע לעורך־דין צעיר ולא־ידוע (שמו שמור עימי) כי חברת שיכון עובדים הוציאה למכירה דירות ברחוב רקנאטי, ברמת־אביב ג', בבית העומד להיבנות.

אותו עורך־דין גר בבית של שיכון עובדים, שנבנה ב־1975 ברחוב רקנאטי. כאשר נודע לו על הבית העומד להיבנות בשכנות (ושמיספרו יהיה 10) לא התלהב, עד ששמע כי המחיר הנדרש תמורת דירה בת 145 מטרים הוא כ־1.6 מיליון לירות. שיכון עובדים היתה בת 135 מטר. אולם לא ההפרש משך אותו. הוא ידע היטב כי איזור רמת־אביב־אפקה הוא אחד מעות על עמודים שלמים בכל העיתונים, לא פירסמה אפילו שורה אחת על 60 הדירות שהיא עמדה למכור בבית שברחוב רקנאטי 10, ובעיקר על 20 הדירות שרצתה למכור באותה עת באופן מיידי. ההודעה היחידה על המכירה היתה בצורת פיתקה במכונת־כתיבה, שהודבקה על קיר מישרד החברה ביד־אליהו, ושהודיעה על הדירות, שיטחן ומחיריהן. תמורת דירה בת ארבעה חדרים, בשטח של 145 מטרים מרובעים, דרשה החברה 1.4 עד 1.57 מיליון (לפי הקומה), ותמורת דירות בנות חמישה חדרים, בשטח 165 מטר, דרשה 1.68 עד 1.8 מיליון לירות.

עורך־הדין נדחף בתור, הצליח להירשם, שילם את המקדמה בת חצי מיליון לירות וזכה בדירה.

באותו שבוע פירסם מודעה בעיתון על מכירת דירתו. הוא התנה את המכירה בסכום צמוד ובפינוי דירתו בשנת 1980, כאשר יקבל את הדירה החדשה משיכון עובדים.

הוא הוצף בקונים ומכר את דירתו ב־130 אלף דולר. שער הדולר היה אז 20 לירות; הוא מכר את דירתו הישנה והקטנה ב־2.6 מיליון לירות — היינו ב־מיליון לירות יותר ממה ששיכון „שיכון עובדים" תמורת דירה חדשה וגדולה יותר.

במדינה

כנסת

דואר באקשיש

חברי־הכנסת מנצלים את החוק כדי לממן את הדואר הפרטי שלהם

מדי פעם פורצת שערוריה קשורה בדברי־הדואר של הכנסת. לחברי־כנסת מותר על פי החוק לשלוח מיכתבים ללא תשלום דמי־דואר. לפני שנים אחדות התברר כי מיפלגות מנצלות את דואר החינם של הכנסת כדי לשלוח, בעיקר ערב בחירות, חומר־תעמולה. אז החליטה ועדת הכנסת להפסיק גוהג זה, וביקשה מכל חברי־הכנסת להצטמצם רק ב־משלוח מיכתבים אישיים הנוגעים לעבודתם הפרלמנטרית.

לפני כשלוש שנים שלח שר־המישפטים הנוכחי, שמואל תמיר, שהיה אז רק חבר־כנסת מאות הזמנות לאירוע מישפחתי באמצעות דואר הכנסת. במקרה של תמיר היתה השערוריה כפולה ומכופלת, משום שתמיר ידוע כאדם עשיר, ויכול היה לבייל את ההזמנות מכיסו הפרטי. אז החליטו בכנסת, כי כל חבר־כנסת הרוצה לשלוח מיכתב, חייב לציין על המעטפה את שמו. היו מי שחשבו כי צעד זה ירתיע את חברי־הכנסת מלנצל לרעה את זכות לדואר־חינם שהעניק להם החוק.

אולם מתקני התקנה לא שיערו כי במיפלגה הליברלית תפרוץ מילחמה פנימית בין הסיעות השונות, וכי חברי־הכנסת של מיפלגה זו יאלצו לשלוח מאות ואלפי דברי־דואר לחברי מיפלגתם, כדי שיתמכו בהם במאבקים הפנימיים. לחברי־הכנסת אברהם („אברשה") שריר ומנחם סבידור אין די כסף אישי כדי לנהל מילחמת בחירות פנים־מיפלגתית. הם שלחו את תעמולת הבחירות שלהם בדואר הכנסת — פטור מתשלום.

החל בכך שריר. הוא שלח אלפי מיכתבים לחברי מיפלגות, בהם הסביר את עמדתו הפוליטית. כשראה זאת מנחם סבידור, החליט לגבור על שריר. סבידור הקים תנועה, קרא לה תנועת התעוררות, והדפיס עלון בן ארבעה עמודים. חצי שטחו של העמוד הראשון מלא בפניו של סבידור המחייך. בעמוד השני מופיעה תמונה נוספת של סבידור, עם מאמר שלו. בעמוד השלישי רשימה קטנה של אחד, ישראל גורל, ובעמוד הרביעי קטעים ביוגרא־פיים, תוך פירוט העיטורים השונים שבהם זכה ח"כ סבידור. בנוסף לכל אלה מופיעות בעלון מודעות פירסום מיסחריות שעבורן קיבל סבידור כסף רב: בידדמן, חברה לביטוח, לידמודעות ננס לניקוי כלים ליד מודעת יהלומי שלום.

העלון הפרטי של סבידור נשלח, כמובן, בדואר הכנסת — פטור מתשלום.

תיירות

שיגעון טייס

טויס הקים קו טיסה פרטי לאי התיירות בספרד

בילוי חופשה באי החלומי פלמה־דה־מיורקה, ליד ספרד, הוא משאת־נפשם של רבים. אולם קו

איש־עסקים שפירא
חלום שהתגשם

טיסה פרטי לאי — זהו חלום שמעבר לדימיונו של הישראלי הממוצע. אצל מוטי שפירא הפך החלום הזה למציאות.

שפירא הטיסה היא בעצמותיו, והוא לא ויתר עליה.

במטוסים חכורים קלים, מדגם פייפר ודומים לו.

אבל בליבו של שפירא גמלה ההחלטה להקים קו תעופה בינלאומי חדש. הוא לא ידע בדיוק לאן יטוסו המטוסים בקו זה, וגם הכסף הדרוש לכך לא היה בידו, אך לעומת זאת היו לו הרבה מרץ ורצון טוב.

כך התבשל הרעיון בחשאי, עד שלפני כחצי שנה גילה שפירא את סודו לאברהם איוניר, בעל רשת חנויות ההלבשה. הידידות בין שפירא לאיוניר נוצרה לפני שנים, כאשר שפירא נכנס יום

העלון המיסחרי של סבידור
פטור מתשלום

אחד לחנות איוניר וקנה זוג מכנסיים. הצעיר הנמרץ מצא חן בעיני המיליונר ומאז שמרו על קשר.

פייפר בשעות הפנאי. איוניר גילה עניין ברעיונו של שפירא, ואף הציע יעד לטיסות: האי פלמה־דה־מיורקה. „האמת היא שאף פעם לפני כן לא הייתי שם," גילה שפירא, „אבל הסיפורים של איוניר על האי כל כך הלהיבו אותי, עד שנסעתי לראות את

את שוב מלאה?
נפיחות? עצירות?
תה ביקונים לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.
מיוצר מצמחים.
תה בקונים Bekunis
חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד
אישור משרד הבריאות
11146-929-002

אל תשכחי לטפח עצמך לפני החג
חייגי 238973
אבי אשרוב הקוסמטיקאי,
מזמין אותך לטיפול, ניקוי ומסג' פנים מעולה.
במספרה „שונטל"
רח' גורדון 48, ת"א.
גם סידור שערות ובוטיק סטייל פריז.
ראי הוזמנת!!!

בראון
חנויות ספרים
מבירת פסח לספרי יבוא
החלה
מבחר ללא תקדים של ספרי יבוא מוזלים
בהנחות עד 70%
אמנות ● צילום ● עבודות יד
עיצוב פנים ● חי וטבע, ועוד
מבצע רבי מכר עבריים בהנחות עד 20% נמשך!
ירושלים: שלומציון המלכה 9
תל־אביב: דיזנגוף 214

„לפלאטו יש קאדילאק, ולח"כים יש קדחת..."

בידון בכנסת

ח"כ פלאטו־שרון
לבזות את כולם

„קנה את הספר יש עתיד וסע עם פלאטו למישחק הכדורסל בברלין," קראו מודעות הפירסום הגדולות של חבר־הכנסת הגנדרן. „קנה את הספר יש עתיד וזכה בקאדילאק של ח"כ פלאטו־שרון," קראו מודעות אחרות.

אף לא אחד מחברי־הכנסת והשרים נרשם להגרלה שעורך פלאטו־שרון, לנסיעה למישחק הכדורסל בין מכבי תל־אביב לבין ריאל מדריד, שייערך בברלין. אבל כמה מהם שלחו את התלוש, המצורף לספר, המבטיח להם השתתפות בהגרלת הקאדילאק המפואר של פלאטו (העולם הזה 2217).

אל כריכת כל אחד מעותקי הספר של פלאטו יש עתיד, שבו הוא שוטח את המצע הכלכלי שלו, צמוד תלוש ממוספר. כל אחד ממקבלי הספר או מרוכשיו מוזמן לשלוח את התלוש אל פלאטו ולחתום על הצהרת־אמונים: „לכבוד ח"כ שמואל פלאטו־שרון, קראתי את ספרך. הדעות המובעות בו נראות לי כחשובות לעתידה הכלכלי של ישראל. אשמח לקבל חומר כלכלי נוסף. שם ומשפחה: כתובת מלאה:"

מספר • 18861

אשמח לקבל חומר כלכלי נוסף.
שם ומשפחה:
כתובת מלאה:

התלוש של ח"כ בדיאן
„לא תמכתי בו!"

לכבוד
חבר הכנסת שמואל פלאטו שרון
ת.ד. 26002 תל־אביב.
קראתי את ספרך. הדעות המובעות בו
נראות לי כחשובות לעתידה הכלכלי
של ישראל.

מספר • 18867

אשמח לקבל חומר כלכלי נוסף.
שם ומשפחה:
כתובת מלאה:

שלח עוד היום ספח זה אשר ישתתף בהגרלה.

• מי שמספרו יועלה בגורל יזכה במכונית הקאדילק של ח"כ פלאטו שרון.
• שים לב מספר זה מופיע רק על ספרך.

התלוש של ח"כ גרופר
אין גבול להתבזות

פלאטו־שרון, קראתי את ספרך, הדעות המובעות בו נראות לי כחשובות לעתידה הכלכלי של ישראל." בשולי התלוש מו־פיעה הפיסקה: „מי שמספרו יועלה בגורל יזכה במכונית הקאדילאק של ח"כ פלאטו־שרון."

פלאטו־שרון לא הסתפק במסע הפירסום הגדול שאותו הוא עושה לספר. הוא אף חילק את הספר חינם אין כסף, יחד עם הזכות להשתתף בהגרלת הקאדילאק, לכל חברי־הכנסת. לכל אחד מן הח"כים כתב מזכירו הפרטי הקדשה אישית. לרוב חברי־הכנסת כתב פלאטו: „אני שולח לך את הספר למרות היריבות ביננו." לאחדים אף הזכיר התקלויות עימו בכנסת.

איש מחברי־הכנסת לא החזיר את הספר עם תלוש־השוחד לח"כ הבודד. קשה להניח שרבים מחברי־הכנסת בכלל קראו את יש עתיד, אולם בתיבת־הדואר של פלאטו נאספו כמה תשובות של חברי־כנסת, שיש בהן כדי להעיד על רמתו של בית המחוקקים הישראלי.

ראשון העונים לפלאטו־שרון היה הח"כ הליברלי מעתלית, פסח („פייסי") גרופר. גרופר לא העיר הערות, רק מילא את שמו במקום המיועד לכך, והפך עצמו לי־אחד ממשתתפי הגרלת הקאדילאק של פלאטו־שרון. השני שענה היה ח"כ הליברלים גוסטב בדיאן מחיפה. בדיאן, שאינו נוהג, חשק במכונית הקאדילאק של פלאטו, ציין בבירור רב את שמו ואת כתובתו, ואולי כדי לשכנע את אלת המזל לבחור בו, כתב ליד שמו את ה־מילים „חבר־כנסת". אולם בדיאן, שמילא את התלוש לזכיה בקאדילאק, לא היה מוכן לחתום בלב שלם על הרעיונות הכלכליים של פלאטו, הצמודים לקאדילאק. הוא מחק את ההתחייבות וכתב לידה בצרפתית: „שלום סמי, אני לא מקבל את הכל (את כל הרעיונות הכלכליים שבספר) אבל אנחנו צריכים לדבר על זה."

בשיחה עם כתב העולם הזה הודה בדיאן ששלח את התלוש והסביר: „בהק־דשה של פלאטו הוא כתב לי שהוא מודה לי על התמיכה שלי בו. הוא התכוון ל־הצבעה שלי, שבה התנגדתי להסרת ה־חסינות שלו. מה שהתכוונתי לומר לו בשיחה, שהתנגדתי להסרת החסינות שלו בגלל טעמים עקרוניים ולא בגלל שאני תומך בו."

ח"כ ז'אק אמיר, ראש עיריית דימונה, לא הסתפק במישלוח התלוש לפלאטו. הוא רצה להגביר את סיכויי הזכיה שלו. בנוסף לתלוש הממולא פנה אמיר לפלאטו וביקש ממנו עוד ספר עם תלוש הגרלה: „בשביל הבן שלי."

קאדילאק הפיתוי
„בשביל הבן שלי"

המקום במו עיני. נסעתי ונכבשתי".

מכאן ואילך התקדמו העניינים במהירות. איווניר התקשר עם אל־על ועם איבריה, חברת התעו־פה הלאומית של ספרד, ונחתם הסכם להקמתו של קו תעופה חדש. המטוסים בקו זה יטוסו, פעמיים בשבוע, ישירות מישראל לפלמה־דה־מיורקה ובחזרה. יטוסו בו מטוסי בואינג 707 של אל־על ו־איבריה לסירוגין.

המשקיע בעסק הוא איווניר, ואילו שפירא, יוזם הרעיון, מת־כוון לתרום לו את מירצו. „אנח־נו לא רוצים להרוויח הרבה ב־עסק הזה," אומר שפירא. „ברור שאנחנו לא מתכוונים להפסיד, אבל העיקר בשבילנו זה שתהיה תנועה זורמת ושוטפת של ישר־אלים לאי. ויש לנו גם מה להציע. המחירים שלנו הם הנמוכים ב־יותר."

הטיסה הראשונה תהיה בפסח הקרוב, תמורת 624 דולר יוכל כל ישראלי לבלות שבוע ימים באי, הנחשב לפנינת תיירות אירופית, וליהנות מחופים שטופי־שמש, אר־שים יפים, מלונות־פאר, קאזינו תוסס, אתרי־נוף ושווקי קניות ססגוניים.

שפירא יהיה נציג חברת התיי־רות המארגנת את הטיסות, בפלי־מה־דה־מיורקה. הוא עומד לצאת לשם יחד עם אשתו. אך את ה־שיגעון הפרטי שלו הוא לא שכח. „החלום האמיתי שלי זה להמשיך לטוס," סיפר שפירא. „לעת עתה אני מתעסק בצד האירגוני, אבל זה עוד יבוא. עד אז אני מסתפק בהטסת פייפרים בשעות הפנאי."

איפה הם היום?

בפסח של שנת 1955 בנתה מערכת „העולם הזה" מידגם של בני שנתון 1940.

בפסח של שנת 1955 סיפרו 10 מבני שנתון 1940 על חייהם, תיק־וותיהם, שאיפותיהם („העולם הזה" 912).

השנה ימלאו לבני שנתון ה־40 — 40 שנה.

מערכת „העולם הזה" מכינה סי־

שלום אמסלם

רות צ'רנוב

משה משיח

דרת כתבות, שתופענה בגיליון החג השני של הפסח, ב־2 באפריל 1980, ושתתאר את שעלה בגורל עשרת ה־נציגים של שנתון ה־40.

עד כה הצליחה המערכת לאתר שיבעה מבין עשרת הצעירים והצעי־רות שהופיעו בסידרת הכתבות מלפני 25 שנה. רק שלושה מהם עדיין לא נתגלו על־ידי צוותי האיתור של ה־ מערכת.

1. משה משיח — שהיה לפני 25 שנה נער עובד בן 15.
2. רות צ'רנוב — שהיתה לפני 25 שנה תלמידה בבית־ספר בצפון תל־אביב.
3. שלום אמסלם — שהיה לפני 25 שנה נער עולה כבן 15.

שלושה אלה וקוראים היודעים את אשר עלה בגורלם או את כתובתם, מתבקשים לפנות בדחיפות למערכת „העולם הזה", רחוב גורדון 3 תל־אביב, טלפון 03-232262/3/4.

סידרת הכתבות תפורסם בגיליון החגיגי של „העולם הזה", שיופיע בערב החג השני של פסח.

דירות היזקרה

(המשך מעמוד 41)

כאשר נקראו שלושה אלה להעיד הכ־חישן מכל וכל את דברי מנהל־הבנק.

„שיכון עובדים" אמרה לוועדת־הביקורת כי נמנעה מפירסום מכי־רת הדירות כיוון שלא נאה לה לפרסם כי היא מוכרת דירות־יוקרה. כאשר ראתה את הביקוש הרב לדירות, החליטה להעלות את מחיריהן בעשרות אחוזים.

מי הם 18 המאושרים, שזכו בדירות במחיר הזול? אלה הם:

- עורכת־הדין הני יניב ובעלה חיים, הגרים ברחוב האוניברסיטה בתל־אביב.
- ריבקה בהרשק ובעלה מהנדס־הטיס יעקוב, הגרים כיום במיגדלי דויד־המלך.
- אליהו ברקאי, עובד בכיר בבנק משכנתאות לשיכון.
- חיים וורדה בורשיין, הגרים בבית של שיכון עובדים ברחוב רקנאטי 2.
- זלמה רובינשטיין, מרחוב פינסקי.
- אריה ורות שילנסקי.
- רפאל פרבר.
- ויקטור ומרגלית סידי.
- איש צבא־הקבע אהוד מנור ו־רעייתו אריאלה.
- יקותיאל פרידמן.
- אדריכל עמירם ניב, הגר ברחוב סאגור 27 בתל־אביב.
- יעקוב שרון, מנהל מחלקת־המכירות של שיכון עובדים בתל־אביב.
- הרי בלומשטיין, הרשום כפנסיונר מדרום־אפריקה.
- בוריס קליין.
- בוריס קס.
- עורך־הדין חיים בן־שאול.
- משה טיומקין, מפקד מישטרת מחוז תל־אביב.

לגבי דירה אחת נוספת לא הצלחתי לברר מי רכש אותה.

משה טיומקין הוא הדמות ה־ציבורית הבולטת ברשימת רוכשי הדירות הזולות.

שאלתיו כיצד רכש את הדירה. הוא השיב כי מאז עבר לכפר־סבא רצה לחזור ולגור בצפון תל־אביב. הוא חיפש במשך כל הזמן פרוייקט מתאים עבורו, ובין ה־חברות שאליהן פנה היתה גם חברת שיכון עובדים. בהיותו ער למעמדו ה־ציבורי, הקפיד לפנות רק לחברות־בנייה ציבוריות, ולא לקבלנים פרטיים, העלולים להיות אי־פעם מטרה מישטרתית. כאשר נפתחה ההרשמה לדירות ברחוב רקנאטי, התקשרו עימו משיכון עובדים, והוא בא למישרדי החברה, נרשם, מילא את ה־טפסים ושילם את המקדמה.

שאלתי את טיומקין אם המחיר לא צרם לאוזניו. הוא השיב כי כלל לא שם לב למחיר, וכי אם אמנם נמכרו הדירות הללו במחירים נמוכים, זו בעייה של ה־חברה, ולא של הקונה. „אצל מי רוצים שאיש־מישטרה יקנה דירה?" שאל. „אם יקנה אצל קבלן פרטי, הדבר יהיה פסול. אם יקנה בחברה ציבורית, יטענו כי שילם מעט מדי. האם רוצים כי יגור ברחוב?

שאלתי את טיומקין אם היה ער לעובדה כי שיכון עובדים היתה בעבר נתונה ב־חקירת מישטרת מחוז תל־אביב (בחקירת התלונה נגד מי שהיה מנכ"ל החברה, השר אברהם עופר המנוח, ובחקירה נגד מנכ"ל־החברה הקודם, מנחם הלר, על מכירת דירות בתנאי זוגות צעירים למי שלא היו זכאים לכך).

טיומקין השיב כי המישטרה אינה נותנת ביטוח לאיש, ואין כל חשיבות לעובדה אם הוא קנה דירה בחברה או לאו. עובדה שבעבר חקרה המישטרה את הפרשיות.

טיומקין חזר והדגיש כי קנה דירה בתום־לב בחברה ציבורית מכובדת, ונושא המחיר לא העסיקו כלל, מאחר וידע כי הקנייה שלו ושל אחרים קיבלה אישור ועדת־מכירות ציבורית.

זמן קצר אחרי שרוכשי הצמבר קנו דירות נרשמו כמה עשרות קונים אחרים, שקנו דירות במחיר שהיה יקר יותר מאשר מחירי הצמבר, אך שהיה עדיין מחיר זול בהשוואה למחירי השוק. בין ה־קונים היה גם הממונה על הכני־סות המדינה, אוריאל לין — גם ה־פעם לא היתה כל פירסומת לי־מכירה, והדבר עבר מאחד לשני.

קבעה ועדת־הביקורת המרכזית במס־קנותיה: „אופן מכירת הדירות תמוה ובלתי־סובן. שאלת המחיר שנלקח היא בסמכות מבקר־ההסתדרות, והחומר מועבר אליו לבדיקה."

מאז עברו כמה חודשים טובים. המבקר עדיין בודק.

יגאל לביב ■

מרי אזרחי

למרות הניצחון

נהרסה מערכת החינוך

בעקבות

השביתה וההפגנות

בגין נכדתו של ראש־הממשלה, מירב בגין בת ה־14, מפגינה נגדו עם חבריה מול מישרד ראש־הממשלה.

ך **מעטים הבינו** לפני כמה שבו־עות את המשמעות שתהיה לשביתה ולעיצומים של המורים. רק מעטים מבי־נים היום את הנזק הרב, שיש הטוענים שאינו ניתן לתיקון, של מה שאירע בשדה ההוראה בשבועיים האחרונים.

כי ההגדרה הנכונה ליציאת המורים יחד עם תלמידיהם להפגנות בחצרות בתי־הספר, מול מישרד ראש־הממשלה וברחובות, היא: מרי אזרחי במלוא ה־מובן של המושג. היתה זו הפגנת־כוח זעירה אמנם של ציבור מושפל, אולם מאחורי ציבור זה עמד, בצורה מאסיבית ושקטה אמנם, ציבור ההורים, שהוא ל־אמיתו של דבר ציבור האזרחים בארץ.

במשך שנים רבות היה מיקצוע ההו־ראה אחד המיקצועות הבלתי־משתלמים ביותר, מהבחינה הכספית. היו לכך כמה סיבות. ראשוני המורים, בהם המורים המפורסמים מירושלים ומהגליל, היו בע־לי אופי מיוחד. המשכילים שעלו ממיז־רח־אירופה ראו יעוד ושליחות בחינוך העברי, השקיעו בו את מיטב כוחם. התש־לום כימעט שלא עניין אותם.

ברבות השנים התווספו עוד גורמים ש־הפכו את מיקצוע ההוראה למיקצוע ש־שכרו מועט. הנשים החלו לכבוש את ההוראה וכיום אפשר למצוא רק מעט גברים־מורים, בדרך כלל אלה מהגלים הנמצאים ערב היציאה לפנסיה או מו־רים להתעמלות למלאכה. משכורת המו־רה הפכה להיות המשכורת השניה בבית, כשהבעל, שאינו מורה, הוא המפרנס העיקרי. העובדה שמשכורת האשה אינה גבוהה אמנם הרגיזה, אך לא הכבידה ביותר על פרנסת המישפחה.

לתהליך זה הצטרפו כמה עובדות פו־ליטיות שסיכלו את האפשרות שהמורים ייצאו למאבק אמיתי וחריף נגד ניצולם. ראשי הסתדרות המורים — שכולם, אגב, גברים, למרות שרוב העוסקים בהוראה הן נשים — היו עסקנים של מפא"י, ואחר־כך של מיפלגת־העבודה. אלה לא היו מעוניינים בהתסיסה נגד הממשלה ו־נגד המערכת השילטונית שהם עצמם בשר מבשרה. אחד מהם, הד"ר שלום לוין, המכהן עד היום כיושב־ראש הסתד־רות המורים, גם נשלח מטעם מיפלגת־העבודה לכנסת השמינית, כדי להוציא מראשו כל מחשבה על עמידה בראשות מרד או שביתה של מורים.

במשך שנים רבות ידעו עסקני המיפ־לגה, שהיו עסקני המורים, להלך בין הטיפות. הם הציגו אמנם עמדות חריפות בעד המורים, כדי שהללו ימשיכו לבחור בהם, אך כאנשי מיפלגה נאמנים הם ידעו תמיד למצוא את הנוסחה הגואלת, שהוכ־תבה על־ידי הממשלה, ואשר שילמה ב־דרך כלל מס־שפתיים למורים שדרשו תוספות־שכר וגרמה רק נזקים כספיים קטנים ביותר לקופת האוצר.

במיספר השנים האחרונות חלו ב־מדינה שינויים מהותיים ומהפכים, ששינו את התמונה מהקצה אל הקצה והוציאו את המורים, אלה המחנכים לחוק ולסדר, אל הרחובות, גם כשהדבר היה כרוך ב־הפרת חוק גלויה. שינויים אלה גרמו גם לכך שהמורים לא הסתפקו בעיצומים ובהפגנות, אלא אף הוציאו לרחובות את התלמידים, צעד שלפני עשר או עשרים שנה יכול היה להיות רק בבחינת חלום בלהות אצל המורה הישראלי.

מיקצוע ההוראה הפך להיות הרבה פחות מהנה וייעודי. תופעות של אלי־מות, בין התלמידים לבין עצמם ובין התלמידים למורים, הפכו לנורמה מקו־

אנחנו פורשות מהוראה

ה **נפגשו** בפעם הראשונה בחייהן בהפגנת המורים והתלמידים, שנערכה מול בניין מישרד ראש־הממשלה, ביום הראשון שעבר. אביבה ברגר, מורה בבית־הספר חינוך ג' בירושלים ומקסין לואי, מורה בבית־הספר רנה קסאן.

יש להן הרבה מן המשותף. אביבה, גרושה בת 33, אם לילדה בת 9, שיערה בלונדי ארוך, גוף חטוב, בעלת מרץ רב. מורה לאנגלית מזה 10 שנים. מקסין, עולה חדשה מדרום־אפריקה, בת 29, גרושה ללא ילדים, בעלת שיער חום קצר. מורה לפי־סיקה וכימיה מזה חמש שנים — שלוש שנים בארץ ושנתיים קודם לכן בדרום־אפריקה.

שתיהן נחשבות מורות מעולות ומסורות וחרף זאת הודיעו: „יהיו אשר יהיו תוצאות המאבק, אנחנו פורשות מההוראה."

מסבירה אביבה, המדברת בהתלהבות רבה: „יש לי ילדה, ואני מקבלת מבעלי לשעבר דמי מזונות בסכום של 2,500 לירות לחודש. המשכורת שלי כמורה היא 4,000 לירות נוספות. אני לא יכולה בשום אופן לפרנס את עצמי ואת בתי בכבוד, ב־6,500 לירות לחודש. אבל זו

תלמידים עם המורים

אחד הגילויים המשמעותיים ב־יותר של מאבק המורים האחרון היה שיתוף הפעולה בין המורים לתלמידים. התלמידים יצאו לרחובות ואל מול מישרד ראש־הממשלה בהפגנת־תמיכה במורים שלהם, תוך שהם מפירים, יחד עם מוריהם, את צו בית־המישפט האוסר על המורים לשבות ולהפגין. מורים רבים טוענים היום, אחרי הניצחון, כי קשה ואולי בלתי־אפשרי יהיה לתקן את הנזק שנגרם למערכת החינוך.

בלת. המתירנות והסמים שפשטו בבתי־ספר רבים, התקבלו על־ידי חלק מהמורים תוך השלמה עם המציאות הכללית ועל־ידי מורים אחרים, ותיקים יותר, כניפוץ כל המקובלות. כך או כך הפך מיקצוע ההוראה לפחות נעים, ובמיקרים רבים למסוכן. הרגשת השליחות והייעוד איבדו הרבה מעוצמתם. וכשאין יעוד ולא שליחות, צריך לבוא פיצוי אחר; פיצוי זה יכול להיות רק פיצוי כספי.

יתכן שבשל כך, ואולי גם בגלל סיבות אחרות, נפגמה וירדה רמת ההוראה. הקאדרים של המורים החדשים מורכבים בחלקם הגדול מתלמידי בתי־ספר תיכון שלא הצליחו בלימודיהם ופנו לסמינר למורים, או מצעירות שהחליטו לבחור בדרך הקלה וללמוד בסמינר שבו הלימודים קלים יותר ופחות מחייבים מאשר במיסגרות האחרות.

תופעה גררה תופעה. העובדה שהשכר נמוך הביאה חומר אנושי לא־מעולה לשדה החינוך, וחומר אנושי זה גרם לכך שהמילחמה בתופעות השליליות ששפשו בקרב הנוער, הפכה לאבודה מראש.

קרו עוד כמה דברים שאינם קשורים במיקצוע ההוראה. נשים רבות יותר מאשר בעבר מתגרשות. סטטיסטיקה זו נכונה גם לגבי המורות. מורות רבות מצאו עצמן עם ילד או שניים, עם דמי־מזונות שאינם מספקים ומשכורת של 4000 לירות בחודש, כשהמשכורת הממוצעת בשוק מגיעה ל־12 אלף לירות.

אל כל אלה התווסף המהפך הפוליטי. שוב לא היו ראשי הסתדרות המורים, הקשורים רובם ככולם למערך, מעוניינים בשקט תעשייתי בשדה ההוראה. לא היתה להם שום סיבה לנסות ולחסוך „צרות" לממשלת הליכוד דווקא במיגזר שלהם. לפתע גילו גם ראשי איגודי המורים, שעניינם לא רק צודק אלא גם מצדיק מאבק, ואפילו אם המאבק הוא אלים מהבחינה החינוכית, כפי שהיה המאבק שהסתיים זה עתה. שלום לוין וחבריו לא היו חייבים בנאמנות לממשלה הנוכחית. ואולי ההפך הוא הנכון.

כל הגורמים האלה הצטרפו כדי להוליד את ההתפוצצות של השבוע שעבר. אולם כפי שקורה הרבה בתקופה האחרונה, היתה זו דווקא ההתנהגות השלילית והבלתי־ישרה של הממשלה שסיפקה את העילה וההצדקה המוסרית למורים, לצאת לרחובות ולהוצא עימם את התלמידים.

כאשר עמדו ראשי המורים על ההתמוטטות הערכית במעמד המורה, הם כרכו, במידה רבה של צדק, את הבעיות העקרוניות של מעמד המורה ויכולתו להתמודד עם התקופה עם בעיות השכר.

על פי דרישתם הוקמה ועדה ציבורית בראשותו של שופט בית־המישפט העליון משה עציוני, שנקראו על שמו. כמו ועדות אחרות מסוגה, היתה ועדה זו כוועדת בוררות. שני הצדדים התחייבו, עם הקמתה, לקבל את מסקנותיה, יהיו אשר יהיו.

ועדת עציוני קבעה מפורשות, כי המורים צודקים כימעט בכל דרישותיהם, וב־וודאי שבדרישותיהם העיקריות, הן לגבי שכרם והן לגבי מעמדם. כשהוגשו מסקנות ועדת עציוני, ישבו ראשי מישרד־האוצר ותירגמו אותן לכסף. התוצאה היתה מדהימה. תוספת של 5 מיליארד לירות לשנה.

קצה גבול הסבלנות שלהם הודיעו על עיצומים ושביתות.

אז פנתה הממשלה לאותו בית־מישפט שאת החלטתו לא קיבלה עד כה, בתואנות פורמליות, ביקשה וקיבלה צו לעשרה ימים, האוסר על המורים לערוך עיצומים או לקיים שביתות. המורים לא היו יכולים לקבל את הצו. הם ראו כיצד הממשלה רומסת את התחייבויותיה כלפיהם, מתעללת בצווים של בית־המישפט שלא תאמו את רצונה, ולפתע באה וגזרה עזרת בבית־המישפט.

ראשי הסתדרות המורים קראו למורים שלא להפר את צו בית־המישפט. בשידורים בטלוויזיה הם קראו לשמור על החוק, אך ציינו שאינם משוכנעים שאכן כל המורים יישמעו להחלטה. היה בכך יותר מרמז למורים, שהדרך מחדרי המורים ומהכיתות פרוצה.

עדיין מתנהל ויכוח אם המורים היו אלה שאירגנו את הפגנות התמיכה של התלמידים, או שהתלמידים מיוזמתם שלהם החליטו לערוך „חגיגה פרטית", תוך ניצול ההזדמנות. אולם לא קיים ספק בכך, שהמורים לא ניסו למנוע את התלמידים מלצאת להפגנות. הם אף עודדו אותם, לפחות בשתיקה.

הממשלה נכנעה למורים. איום ההתפטרות של זבולון המר, הפחד מפני נפילת הממשלה בנושא זה, והצטרפות ההורים לשביתות ולמחאות כופפו גם את שר־האוצר ייגאל הורביץ, שהודיע ימים אחדים קודם לכן כי הוא לא יכנע. המורים והתלמידים חזרו אל הכיתות, אך המצב לא חזר לקדמותו.

הודה השבוע מנהל אחד מבתי־הספר הגדולים בתל־אביב: „ביום הראשון לחזרה ללימודים שלוש כיתות לא החזיקו מעמד ובשעה 12 הלכו התלמידים הביתה."

מורה המכהנת כבר 15 שנה בבית־ספר תיכון הוסיפה: „אני לא יכולה לגעור בתלמידים שלי להעניש אותם או אפילו להטיף להם מוסר. אני הוצאתי אותם להפגין למען השכר שלי, ונגד החוק ובית־המישפט. עכשיו אני חייבת להם גם תודה וגם חלק מהמשכורת, ולא־מילים הם מזכירים לי את החוב הזה."

המורים יקבלו תוספות־שכר אולם באלה לא די כדי לשקם את מעמד המורה, בעיקבות ההרס המצטבר של שנות עיוותים ובעיקבות מאבקי השבועיים האחרונים. לאנשי החינוך ברור לגמרי, כי ההתפרצות הבאה תבוא במהרה וכי ההתפרקות הכללית בשטח ההוראה היא הניצבת בפתח.

יוסי ינאי

מורה גרבר
יחסי־ציבור

יודעת שהחומר הלא־טוב מגיע להוראה בגלל השכר, אבל אותי זה לא מעניין. אני פשוט מרימה ידיים.

„ההחלטה לעזוב את ההוראה גמלה בליבי עוד לפני המהומה של עכשיו. לא הסיבה העיקרית. גם אם יעלו לי את המשכורת, גם אם נגצח במאבק לכל אורכו, אני לא נשארת בהוראה. המעמד של המורה בישראל הוא ממש מבזה. אנחנו לא מצליחים לעמוד בפרץ. די לראות מי בא היום להיות מורה. אני חיפשתי בכל זאת משהו שקרוב להוראה. אחרי הכל, הקדשתי הרבה שנים לנושא של חינוך ואני אוהבת אותו. הציעו לי לנהל פרוייקט במישרד־החינוך, משהו כמו פר"ם למחנכים. הכל כימעט היה גמור, אבל ברגע האחרון ביטלו את הפרוייקט בגלל בעיות תקציב.

„בינתיים אני עדיין מלמדת, עד שאקבל הצעת עבודה אחרת. מה שעומד עתה על הפרק זה להיות אשת יחסי־ציבור של בית־מלון גדול בירושלים. אם המשאומתן שלי איתם יסתיים בטוב, אני עוזבת עוד באותו היום את ההוראה. כמובן שאצטער על כך, אבל אני לא אחשוב פעמיים. המערכת כולה התמוטטה, וכדי לא להתמוטט איתה, באופן אישי אני מתכוונת, אני פורשת."

מורה ליאו
דוקטורט

גם דעתה של מקסין נחרצת — לעזוב את ההוראה. „בעוד שלושה חודשים אני לא אהיה עוד מורה. די, גמרתי עם זה." היא מסבירה בקול שקט, וקשה שלא להבחין בעצב שבעיניה. „שלוש שנים אני לומדת ועובדת. אני לומדת פיסיקה ועכשיו אני עושה דוקטורט. כבר זמן רב שמציעים לי לעבוד במיסגרת הלימודים שלי ולהתפרנס מכך. לקבל משכורת מהאוניברסיטה עבור עבודה שאני עושה שם. עד עכשיו סירבתי. יש קסם רב בהוראה. אני אוהבת את המיקצוע הזה ועוד בדרום־אפריקה חשבתי שאעסוק בו תמיד. אני אוהבת לראות כיצד אני מצליחה להשפיע על עיצוב דמותם של צעירים בכיוון החיובי, ואני חושבת שזה גם מה שדרוש עתה יותר מכל למדינה.

„למרות כל זאת החלטתי לעזוב. אני חייה לבד ומפרנסת את עצמי. המשכורת שלי כמורה לא מספיקה לי אפילו לדברים האלמנטריים ביותר. כאשר אל כל אלה מתוספים בזיונות, כמו מה שקרה עם המורים עכשיו, אני לא יכולה לשאת זאת יותר.

„אני לא רוצה לבוא בהאשמות. אבל היה מי שדחף את המורים לעשות את הדבר הבלתי חינוכי ביותר אותו הם יכלו לעשות: לגרום לתלמידים שלהם, שאותם הם צריכים לחנך להיות אזרחים שומרי־חוק, להפר את החוק. מי שהביא את זה על המורים צריך לדעת שהוא הרס את המערכת כולה. הרס שלא ניתן לתיקון. ובמערכת כזו, אם אני רוצה להיות שלמה עם עצמי, אני לא יכולה להמשיך."

שתי מורות, מהטובות ומהמסורות ביותר, נשברו. הניצחון האחרון במאבק לא הצליח לדחוק את תיסכולן, שהלך והעמיק בשנים האחרונות.

במדינה

פרשות

הבלון התפוצץ

להכרזות המפוצצות של המישטרה אין כיסוי בכתבי־האישום

עוד בלון מנופח של המישטרה התפוצץ בשבוע שעבר. כתבי־אישום בדבר סחיטה ואיומים, ש־הוגשו נגד חמישה חשודים, הורו כיחו שוב כי המישטרה נוטה לצאת בהכרזות מפוצצות, שאין מאחריהן כיסוי. בעוד שהמישטרה הכריזה בתחילה, כי תפסה כנופיה של סחטנים, שהטילה את חיתיתה על עשרות סוחרים בתל־אביב, היו העובדות בכתבי־האישום שונות לחלוטין.

שמעיה אנג'ל, עובדיה דרוזה, ישראל מזרחי ויוסף מן מואשמים בסחיטה מאדם אחד בלבד. ואילו הנאשם החמישי, יהודה חזן, נאשם בסחיטה משני אנשים נוספים. מלבד זאת אין בכתבי־האישום כל זכר לסחיטות בקנה־מידה נרחב, שהמישטרה ייחסה לנאשמים עם מעצרם.

בפני שופטי המעצרים הציגה המישטרה בתחילת החקירה, לפני שבועיים, חומר מודיעיני חסוי, שלדבריהם מעיד, כי חמשת ה־עצורים סחטו מסוחרים רבים. המישטרה הבטיחה להמיר את ה־מידע בהוכחות של ממש, ועל סמך הבטחה זו האריכו השופטים את מעצרם של החשודים. עתה נת־גלה כי מאחרי החומר הסודי של המישטרה לא עמד דבר, והוא רק שימש עילה להארכת המעצר.

תכשיטים נשים. יחד עם זאת, גם בכתבי־האישום שהוגשו לבסוף לבית־המישפט מיוחסים לנאשמים מעשים חמורים. בסך־הכל הוגשו לבית־המישפט ארבעה כתבי־אישום. הראשון מתייחס לכל חמשת הנאשמים, ואילו שלו־שת הנותרים מתייחסים לחזן לבדו.

כתב־האישום הראשון מגלה כי בליל ה־16 בינואר 1980 אירע פיצוץ בביתו של אברהם („קו־נה") חננשווילי, בשכונת קריית־גיורא באור־יהודה. בחקירתו על־ידי המישטרה טען קונה בומנו, כי אין לו אוייבים וכי אינו יודע מי עשוי היה להניח את המטען.

קונה הוא בעל חנות תכשיטים ברחוב אלנבי 52, בתל־אביב. ל־דברי כתב־האישום הופיעו הנאש־מים חזן ואנג'ל בחנותו, ארבעה ימים אחרי הפיצוץ בביתו, והב־טיחו כי ימצאו עבורו את מבצעי הפיצוץ. „הנאשמים אמרו לקונה כי יסדירו את ענייניו, ויפוצצו את זה שעשה את הפיצוץ אצלו," נאמר בכתב־האישום. „כל זאת למרות שקונה אמר להם שאין לו סיכסוך עם איש, וכי אינו מעונ־יין בשירותיהם."

בהמשך נטען בכתב־האישום, כי חזן ואנג'ל סחטו מקונה תכשיטים בשווי עשרות אלפי לירות, תמו־רת שירותיהם הבלתי רצויים. לפי כתב־האישום רשם חזן קבלה עבור התכשיטים, על־שמו של אנג'ל, למרות שאת תמורתה לא שילמו. „הנאשמים עשו בחנות כבתוך שלהם," נאמר בכתב־האישום, „ו־כאשר נשאלו בייחס לתשלום, הפ־טיר חזן ‚נראה', או משהו דומה, והלכו מבלי לשלם."

כתב־האישום מגולל שורה של מעשי סחיטה מסוג זה, שהופעלו כנגד קונה על־ידי הנאשמים חזן, אנג'ל ודרוזיה — כל אחד בנפרד וכולם ביחד.

לגבי הנאשם ישראל מזרחי נט־ען בכתב־האישום, כי גם הוא הר־פיע בחנותו של קונה „ודרש ש־יתן תכשיטים גם לו, עבור אש־תו, בטענה שאם הוא נותן לכולם צריך לתת גם לו." לדברי הנא־שם יוסף מן נטען כי הוא בא לחנותו של קונה יחד עם הנאש־מים האחרים, והשתתף עימם ב־חלק ממעשי הסחיטה.

חשוד חזן ומכונית ה„מרצדס"
שורה של מעשי־סחיטה

כתבי־האישום האחרים מייחסים לנאשם יהודה מן סחיטות משני בעלי חנויות נוספים, וכן החזקת אקדח ברטה ללא רשיון.

...אחד בשם קונה..." בש־בוע שעבר נעצרו חזן ואנג'ל עד לתום ההליכים נגדם, מזרחי ומן שוחררו בערבות, ואילו דרוזיה נשאר במעצר עד לדיון בעניינו בשבוע הבא.

בעת הדיון בבית־המישפט טען פרקליטו של אנג'ל, עורך־הדין משה רום, כי בעוד שבכתב־האי־שום נטען כי אנג'ל ביקר בחנותו של קונה ארבעה ימים אחרי הפי־צוץ בביתו, הרי שבתאריך זה הוא היה עצור בחשד לרצח העבריין הרצל עוזר. עורך־הדין רום טען כי מעובדה זו ניתן ללמוד לגבי מידת מהימנותו של קונה. גם עו־רך־הדין דויד מועלם, פרקליטו של ישראל מזרחי, והפרקליטים האחרים הצטרפו לדעתו של רום באשר לאמינותו של קונה, והצ־ביעו על העובדה כי קונה בעצמו הוא עבריין הסוחר ברכוש גנוב.

השופט יעקוב רובין סבר כי בשלב המעצר קשה עדיין לקבוע מהי מידת המהימנות של העדים והמתלוננים. „ברור כי כל עניין הראיות בתיק זה סובב סביב אחד בשם קונה," קבע השופט דבורין. „אך תהיה זאת טעות מצידי אם כבר עתה אביע דעה לגבי מידת מהימנותו של אדם זה. זהו תפ־קידו של בית־המישפט, שידון לגופה של האשמה."

כל הנאשמים טענו בעת הדיון על מעצרם כי הם חפים מפשע. וכי אין יסוד להאשמות נגדם. ב־עוד שבסוגייה זו יצטרך לפסוק בית־המישפט, ברור כבר עתה כי הרעש שעשתה המישטרה בעת מעצרם לא תאם את המציאות.

חדש מאבי מועדל
רשת חנויות עצמית בשיווק ישיר

אבילי
מעכשיו בהישג יד:
יותר קרוב
פחות יקר

לנוחיותכם פתחנו רשת חנויות לשיווק ישיר. בחנויות אלה תוכלו לרכוש את מבחר מוצרי האיכות של **אבילי** במחירים ללא פער תווך.

היכונו בקרוב לפתיחה

תל אביב: גרוזנברג 5 • עמק הברכה 29
רמת גן: רוקח 12
גבעתיים: ויצמן 24
רחובות: בנימין 4
באר שבע: קרן קימת 3
חיפה: נורדוי 20 • רח' יפו פינת הבנקים
פתח תקוה: ההגנה 14
ובקרוב בירושלים ובשאר הערים.

·אבילי·
כמו שהמבוגרים אוהבים

הקומדיה הסקסית שפתרה את בעית האנרגיה

בכורה ארצית — שבוע 2
בקולנוע „הוד" תל־אביב 4.30—7.15—9.30
שבעה כוכבים • בצבעים • רק למבוגרים

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

רווחי „קופל נסיעות" בשנת 1977 - 1.6 מיליון לירות

הרווח לפני מס של חברת „קופל נסיעות 1970", שהיא חברת־הנסיעות הגדולה של קונצרן „קופל", לשנת 1977, היה 1.6 מיליון לירות. החברה שילמה לשנה זו 996 אלף לירות מס־הכנסה. התשלום האחרון היה באוקטובר 1978. הסך ששולם כולל 124 אלף לירות על חשבון ריבית.

לשנת 1978 קיבלה החברה דרישת־מס בסכום 970 אלף לירות, הכוללת קנס־פיגורים של 145 אלף לירות. החברה טרם סיימה את תשלומיה לשנת־המס 1976, והיא חייבת 208 אלף לירות. החברה גם טרם סיימה את תשלומיה לשנת 1975, והיא חייבת עדיין סכום של 157 אלף לירות.

בבן־גוריון מצפצפים על ההוראות

מישרד־התחבורה ומינהלת נמלי־התעו־פה פירסמו ברבים כי שוב לא יתירו כניסה למקבלי־פנים לאולם־הבאים ב־נמל־התעופה בן־גוריון, למקום שממנו נוטלים את המיזוודות לבדיקות־מכס. הסיבה: נגע ההברחות הגובר הביא למסקנה כי חלק מן הבאים לאולם לקבל את פני הבאים קשורים בהב־רחות הנעשות דרך השדה.

אולם הוראות לחוד ומעשים לחוד. ב־7 במארס, יום ששי, בשעה 5.00 אחר־הצהריים, נכנס כמלך, חישר אל מקום ביקורת־הדרכונים, נשיא ההתאחדות ל־ספורט, **נחום גלובינסקי**, יחד עם נהג, לקבל אורח שבא עם שתי בנותיו. גלובינסקי ונהגו סייעו לאורח לאתר ולסחוב את מיזוודותיו, ונהגו של גלו־בינסקי אף אמר לאנשי־המכס שיתירו לאורח לעבור ללא בדיקה, שכן הוא איש חשוב.

האורח עבר במסלול הירוק, ללא כל ביקורת.

מאזני שלושת הגדולים: „הפועלים" מוביל

השוואת מאזני שלושת הבנקים הגדו־לים מגלה כי למרות ש„בנק לאומי" מם־שיך לצעוד בראש מבחינת סך־כל המאזן, הרי „בנק הפועלים" משיג אותו בסעיפים חשובים ביותר, כמו הכנסות ורווח לפני מס. ל„בנק הפועלים" גם יתרון בולט על „לאומי" מבחינת הוצאות השכר ו־הוצאות אחרות. בולט במייוחד הגידול באמצעים ההוניים של „הפועלים" לעו־מת „לאומי", ול„פועלים" יש כיום יותר אמצעים הוניים מאשר ל„בנק לאומי". לסעיף זה משמעות רבה.

הבנקים הגדולים — 1979
השוואת דו"חות רווח והפסד

יתרות וגידול — מל"י (מיליארדי ל"י) ואחוזים

		קבוצה		
		לאומי	פועלים	דיסקונט
1.	סך הכנסות רגילות — מל"י	93,694	128,817	52,245
	הגידול — מל"י	61,998	89,192	35,133
	— %	196	225	205
2.	מריבית והפרשי הצמדה נטו*	8,088	8,264	4,563
	הגידול — מל"י	4,163	4,683	2,481
	— %	106	131	119
3.	עמלות והכנסות אחרות	3,222	1,909	1,921
	הגידול — מל"י	1,494	1,058	993
	— %	86	124	107
4.	סך הוצאות רגילות	88,599	22,892	49,702
	הגידול — מל"י	59,115	85,739	33,778
	— %	200	231	212
5.	שכר והוצאות נלוות**	4,960	2,888	2,727
	הגידול — מל"י	2,470	1,584	1,398
	— %	99	121	105
6.	הפרשה לחובות מסופקים	184	182	196
	הגידול — מל"י	121	93	175
	— %	194	104	—
7.	רווח רגיל לפני מס	5,095	5,925	2,543
	הגידול — מל"י	2,883	3,453	1,355
	— %	130	140	114
8.	הפרשה למסים	2,901	3,613	1,480
	הגידול — מל"י	1,573	2,119	797
	— %	118	142	117
9.	רווח רגיל נקי	2,194	2,312	1,063
	הגידול — מל"י	1,311	1,333	558
	— %	148	136	110
10.	רווח מפעולות לא רגילות	48	17	3
11.	רווח נקי כולל***	1,746	2,012	936
	הגידול — מל"י	1,027	1,135	477
	— %	143	129	104
12.	רווח נקי למניה — % הגידול	113	95	95
13.	דיבידנד לתשלום — מל"י	351	275	184
14.	מניות הטבה — מל"י	920	1,097	224
15.	סך מאזן — מל"י	546,062	496,062	268,900
	הגידול — מל"י	299,403	279,934	149,425
	— %	121	130	125
61.	אמצעים הוניים — מל"י	8,726	10,088	5,609
	הגידול — מל"י	2,731	4,601	2,629
	— %	46	84	88

* כולל רווחים נטו של אג"ח מאושרות

** שיעור גידול מספר העובדים: לאומי — 5.5 אחוזים; הפועלים — 9.0 אחוזים, דיסקונט — 12.1 אחוז

*** בניכוי זכויות המיעוט

הנדלר השיג כופר ל„קרביץ"

מי שהיה מנהל מחלקת־החקירות של מס־הכנסה, **זבולון הנדלר**, שפתח מישרד לעריכת־דין, טיפל לאחרונה במיק־רה של רשת־החנויות לציוד מישרדי, „קרביץ ובניו", שנתפסו על־ידי מחלקת־החקירות של מס־ההכנסה בהעלמת־מס. עורך־הדין הנדלר ניהל משא־ומתן עם שילטונות מס־ההכנסה, והשיג הסדר־כופר ללקוחותיו.

שיח: „יצוג ישראל בברלין - בזיון

המלונאי **חיים שיף**, בעל רשת־המלו־נות הגדולה בישראל, „דיפלומט", מתח ביקורת חריפה ביותר על השתתפות יש־ראל ביריד התיירות והמלונאות הבינ־לאומי בברלין, שהתקיים לא מכבר.

שיף היה בעצמו במקום, מטעם מלונו־תיו, ומצא כי המקום שהוקצה לכל מלון לא איפשר פעולה כלשהי. לכל מלון הוק־צה שולחן בודד, בלי אפשרות לשיחה עם גורם זר כלשהו, בניגוד לפעמים ה־קודמות, שבהן היה לכל משתתף חדר

מלונאי שיף
כובע טמבל

מתאים לשיחות, שבהן נקשרו חוזי־תיירות גדולים.

שיף מתח ביקורת על עיצוב החלק הישראלי, ודרך הצגתו, שהיו מתחת לכל ביקורת. הוא הביא מיוזמתו אלפי כובעי־טמבל, שנשאו את שם ישראל, ומצא שאין כל אפשרות לחלקם למבקרי החלק הישראלי. הוא נאלץ לשכור אנשים ב־מקום, שיחלקו את הכובעים, לנכנסים מחוץ לתערוכה. שיף אמר כי זו הפעם האחרונה שמלונותיו משתתפים ביריד, כחלק מתצוגה כללית, מכיוון שאין כל תועלת בהוצאות הכספיות הכרוכות ב־מכירת ישראל בצורה זו.

„חדשות הספורט" הופך חברה

עיתון הספורט הוותיק „חדשות ה־ספורט", הפועל מאז היווסדו בשנת 1954 כאגודה שיתופית, הופך חברה־בערבון־מוגבל שתרכוש את האגודה באחד באפ־ריל.

בעלי־המניות של החברה יהיו **יחיאל ארזי, יזהר ברנר, יהודה גבאי, ישראל פז, יעקב אפלויג** ואלמנתו של **נחמיה בן־אברהם** — כל אחד — 16.6%. נראה כי הגברת בן־אברהם תמכור את חלקה אחרי האחד באפריל, וכמה גורמים בתחום המו"לות מעונ־יינים לרכוש אותו.

הסיבה להפיכת האגודה לחברה מקורה בפטירת שני חברי־האגודה, נחמיה בן־אברהם ו**אלכסנדר אלכסנדרוני**, ש־חלקו נרכש אחרי פטירתו על־ידי יתר החברים, בחלקים שווים. חברי־האגודה הקימו בשעתו חברה בשם „איצטד", ה־מוציאה לאור כל יום שלישי שבועון ספורט. עתה תרכוש „איצטד" את ה־אגודה.

כמפרק האגודה התמנה עורך־הדין **יוסף שגב**.

עם הפיכת העיתון לחברה, קיבלו כל העובדים מיכתבי־פיטורין, בתיאום עם אגודת־העיתונאים, ונקבע הסדר־פיצויים.

איך לא לשלם ניכוי במקור של 20%

חברות שהיקף מחזורן הוא יותר מ־100 מיליון לירות לשנת־המס האחרונה המוכרת שלהן, חייבות עתה לנכות מכל תשלום עבור שירותים או סחורות ניכוי במקור על חשבון מס־ההכנסה של ה־מקבל, בסך 20% מערך התשלום. אם המקבל מציג אישור שהוא מנהל ספרים כחוק, הניכוי רק 10%. ניכוי זה היה קודם לכן רק לגבי חברות, שמחזורן הוא יותר מ־500 מיליון לירות, והרחבת הי־קפו גורמת בעיות לחברות, מכיוון ש־נותני שירותים רבים אינם רוצים כי יכלו מן המגיע להם מקדמות אלו, היכו־לות לגרום לעליית שילטונות מס־ההכ־נסה עליהם.

כמה חברות מצאו דרך להתגבר על הוראה זו. החברה שהיה לה מחזור גדול מ־100 מיליון בשנת־המס המוכרת מקי־מה חברה חדשה, וחברה זו משלמת את התשלומים. מכיוון שעדיין אין לה מח־זור, הרי שהיא פטורה מן הניכוי האמור.

מחסור זמני באשראי

אחרי כמה שבועות של עודפי־כספים בבנקים, החלה לאחרונה מצוקת־אשראי קלה, כאשר הביקוש לכסף הדביק את ההיצע בבנקים.

נראה כי הסיבה לכך היא מגמת מיפ־עלי־התעשיה להגדיל ככל האפשר את סך המלאי במאזניהם לסוף מארס, כדי לקבל מכסימום של הנחות במס, לפי חוק הקילת המלאי.

הסיבה העיקרית לירידת הביקוש ל־כסף בבנקים, בחודשים האחרונים, היתה הימנעות המיפעלים מרכישות למלאי, בגלל העלות הגבוהה של האשראי. הדבר התבטא גם בירידה חזקה בייבוא מלאי, שגרמה להקטנת הכנסות האוצר ממסי־ייבוא.

פלוקסמן קיבל 400 אלף לירות

הבוררות בין **מאיר פלוקסמן** לבית המרכז החקלאי פסקה כי פלוקסמן יקבל, תמורת ויתורו על הפעלת החניון בבניין, המשותף גם לבית „כור", סך של 1.25 מיליון לירות. מזה נוכו חובות והתחיי־בויות שונות, ובסך הכל נשארו לתשלום 400 אלף לירות נטו. הסכום נמסר ל־**ריבקה פלוקסמן**, אשתו של מאיר, המתגורר בלוס־אנג'לס. עם גמר הבוררות היא נסעה אליו.

פלוקסמן קיבל בזמנו את חניון בית „כור" והמרכז החקלאי, תודות ללחצי מזכיר „חברת העובדים" ויושב־ראש קו־פת־חולים דאז, **אשר ידלין**, שאחותו **שרה הרי** קנתה ממחלקת־הרכב של „תנובה" מכונית „פז'ו" במחיר נמוך מ־מחיר השוק. שרה הרי מכרה את המכו־נית לאחיה, אשר ידלין, זמן קצר אחרי רכישתה.

על הפעלת החניון על־ידו היו טענות רבות, וכאשר ברח לאמריקה כדי שלא להיחקר על־ידי המישטרה, הוצא החניון ממנו ונמסר לאחרים. הוא תבע את המרכז החקלאי על הפרת הסכם, ועתה הסתיימה התביעה בפסק הבורר.

„אני מאשימה רק את עצמי!" טוענת אורנה אופנהיים,

בת קיבוץ מסילות, החשודה בביצוע שלושים פריצות לדירות

קיבוצניקית במעצר-בית

בדלת לפי צו של בית־המשפט העליון נאסר על אורנה לצאת מבעד לדלת דירתה צעד אחד מ־חוץ לדלת עשוי להחזירה לבית־המעצר.

ה קהל **בבית־המשפט** הביט ב־פליאה בחשודה שהובאה להארכת מעצר. בניגוד למראה התמים של הצעי־רה הג׳ינג׳ית, שהסתירה את עיניה באמ־צעות מישקפי־שמש גדולות וכהות, ייח־סה לה המישטרה שותפות בשורה ארו־כה של פריצות לדירות באיזור תל־אביב. אילם מה שמשך את תשומת־הלב אליה יותר מכל, היתה העובדה כי החשודה אינה אלא בת־קיבוץ.

אורנה אופנהיים, בת 27, מקיבוץ מסי־לות שבעמק בית־שאן, נעצרה על־ידי בלשי היחידה המרכזית בבוקר ה־17 ב־דצמבר 1980, בתוך מכונית שחנתה ב־רחוב אוסישקין בהרצליה. יחד עמה נעצ־רו בעל המכונית, יוסף קטלן, וגיסתו חווה קטלן. בחיפוש על גופם של שלו־שת העצורים גילו הבלשים כלי־פריצה ורכוש החשוד כגנוב. בתוך תחתוניה של אורנה נמצא שטר של אלף מרקים גר־מניים, החשוד כגנוב.

בחקירתו הודה יוסף קטלן כי לפני מעצרו פרץ לשתי דירות, האחת בהרצ־ליה והשניה ברמת־השרון, שמתוכן גנב את הרכוש שנמצא אצלו ואצל שתי ה־חשודות. אורנה אופנהיים, החשודה בכ־30 פריצות, טענה בתחילה כי כל הב־קר, מרגע שיצאו ועד שנעצרו, ישנה במושב האחורי של המכונית, וכי היא אינה יודעת דבר על הפריצות. אולם מאוחר יותר הודתה בחקירתה, כי הש־תייכה לקיבוץ מיד אחרי ה־שירות הצבאי. מבחינה חברתית דווקא היה לי טוב בקיבוץ, אבל לא הס־תדרתי עם החיים הקולקטיביים. זה לא בשבילי. נסעתי לחוץ־לארץ ולמדתי ב־אקדמיה לבלט באמסטרדם. בארץ רקדתי בלהקת החובבים של בת־דור.

אחרי כשנה חזרתי ארצה. התחלתי לע־בוד במרכז בנק לאומי, ברחוב לילנבלום בתל־אביב. במשך הזמן התקדמתי שם ברכוש ובמעצרם של חשודים נוספים."

השופט החליט לבסוף על שיחרורה של אורנה. „לא שוכנעתי לחלוטין ששיחרו־רה בערבות ובתנאי בידוד מסויימים יפ־ריעו בצורה משמעותית להמשך החקי־רה," קבע השופט ולך. „המדובר בבחו־רה שהיא יוצאת קיבוץ מסילות, שנק־לעה לחברה לא טובה בעיר. הנגי מח־ליט לקבל את הערער, בכפוף לתנאי מפירש כי על אורנה אופנהיים להמשיך ולהתגורר בקיבוץ מסילות, לפחות עד למועד שייקבע על־ידי המפקח שניצר."

פרקליטות המדינה עירערה על החלטת השופט בפני בית־המישפט העליון. אולם גם השופט העליון הפרופסור אהרון ברק, שבפניו נדון הערער, קיבל את טיעוניו של פרקליטה של בת הקיבוץ ודחה את הערער. השופט ברק אף קבע, כי אורנה לא תצטרך לשהות בקיבוצה, אלא תוכל לשהות בדירתה שבבת־ים. יחד עם זאת אסר על יציאתה של אורנה מהדירה, וקבע כי היא תהיה במעצר־בית.

קטלן וגיסתו חווה נשארו שניהם ב־אורנה אופנהיים היא הידועה־בציבור שלו. חווה קטלן היא אשתו של אחי יוסף, אריה, שנדון לאחרונה למאסר ממושך בגין הטמנת מיטען חבלה בבי־תו של שוטר בראשון־לציון. לחווה קט־לן שני ילדים.

יוסף קטלן הוא בעל עבר פלילי. לפני שמונה חודשים השתחרר ממאסר על סחר בסמים. בתקופה שאורנה חיה עם יוסף היא נעצרה פעמיים כחשודה בהחזקת סם. למרות שהשפעתו הרעה של יוסף על אורנה ניכרת היטב, אין היא מאשימה אותו במצבה.

סיפרה אורנה אופנהיים:

הכרתי את יוסף לפני שנתיים, באמ־צעות חבר מהקיבוץ. התאהבנו ויוסף עזב את אשתו ועבר לגור איתי. בהת־חלה לא ידעתי על העבר הפלילי שלו ועל העיסוקים שלו. כשיוסף נשפט ל־מאסר הייתי באה לבקר אותו בבית־הסוהר, אבל בעיקר שמרנו על קשר מיכ־תבים. כשהוא השתחרר רציתי לחזור איתו לקיבוץ. יש כמה עבריינים לשעבר אצל יוסף היתה בעיה. הוא נשפט על סמים, ומכיוון שסמים מהווים היום בע־ייה חמורה בקיבוצים, סירבו לקבל אותו.

אני מביגה את השיקולים של המשק. יחד עם זאת אני לא חושבת שיוסף היה סוחר בסמים בקיבוץ. היו צריכים לתת לו צ׳אנס. אם היו מקבלים אותו, אילי כל זה לא היה קורה לנו. אבל אני לא מצטערת שחייתי עם יוסף. היתה לנו תקופה נפלאה ביחד. אני גם לא מאשי־מה את יוסף בשום דבר. זאת היתה שר־שרשת של התפתחויות, ובשלב מסויים פשוט איבדתי את השליטה עליהן.

באופן רצוף, עד שלפני שלושה חודשים לקחתי חופשה־ללא־תשלום.

ההסתבכות הראשונה שלי היתה לפני שנה. נעצרתי אז ל־15 יום כחשודה ב־החזקת סם. המישטרה ערכה חיפוש ב־דירה שלי אבל לא מצאו כלום. אחרי כן עצרו אותי שוב. ככה זה התחיל. אני מאשימה רק את עצמי. באיזה שהוא מקום לא יכולתי לעצור את הדברים.

היום קשה לי לנתח את מה שקרה. עכשיו, כשאני נמצאת במעצר־בית, יש לי הרבה זמן לחשוב. עשיתי את חשבון הנפש שלי. אני מבינה שאני לא צריכה לצפית לאהדה, אבל יחד עם זאת אני מקווה לטוב.

„הבחורה הכי אמיתית"

אפור לי לצאת מהבית. המישטרה באה כמה פעמים ביום לבדוק שאני נמצאת.

מעצר־בית זה דבר קשה לא פחות ממעצר רגיל. בבית אני אמנם לא נמ־צאת תחת פיקוח מתמיד, אבל השיעמום מציק. כשהייתי בבית־המעצר היה לי לפחות עם מי לדבר. ישבתי כמה ימים עם מלכה חגג, שחטפה את התינוק בדי־רה ברמת־גן ורצתה להרוג את בעלה. התיידדנו. לדעתי היא אשה מקסימה למרות המעשים שלה, היא אשה פיקחית מאוד והגיונית.

כאן, בבית, אין לי עם מי לדבר. לפ־עמים אני מסתובבת שעות בין החדרים. הקולות מבחוץ מפתים לפתוח את הדלת ולצאת, אבל החשש מהתגובה של המיש־טרה מרתיע. אם יתפסו אותי צעד אחד מחוץ לדירה, יחזירו אותי לבית־המעצר. אני יודעת שהמישטרה כעסה מאוד ש־שיחררו אותי, והשוטרים רק מחכים ל־הזדמנות להחזיר אותי.

הברה מהעבודה באה לבקר אותי פע־מיים ביום. היא מביאה לי את הארוחות. שולחים לי גם חבילות מהקיבוץ.

יש לי אמא בקיבוץ ועוד שתי אחיות. הן מאוד דואגות לי, אבל המישטרה לא מרשה להן לבוא לבקר אותי. הייחס של הקיבוץ למעצרי הוא מאוד בסדר. למרות שאני כבר לא חברת משק, החליטו לממן את שכירת עורך־הדין. אחרי שאשתחרר אני מתכוונת לחזור לקיבוץ ולהחזיר את הכסף בעבודה. אבל להשאר באופן קבוע אני חושבת שלא אוכל.

אני לוקחת בחשבון שיתכן שאשלח ל־בית־הסוהר. זה יהיה קשה מאוד בשבילי, אבל אני מקווה שאוכל לתרום שם משהו. אני יכולה ללמד אסירות אחרות או להיות מעין עובדת סוציאלית, אם יאפ־שרו לי.

עד כאן סיפורה של אורנה אופנ־היים.

סימני המעצר הממושך ניכרים היטב על פניה המנומשים של אורנה. השיער שאינו מטופל והעדר איפור וטיפוח עו־שים את שלהם.

למרות שלאורנה אין עבר פלילי והיא רחוקה מהמנטליות של העולם־התחתון, היא נשארה נאמנה לחברה, ולא העידה נגדו. לדבריה הופעלו נגדה בחקירה לח־צים שונים, והחוקרים אף השתמשו בתכ־סיסים כדי להכשילה, אולם היא לא נשברה.

חברתה של אורנה, רחל בהר, שדואגת לצרכיה בעת מעצר הבית, מעידה כי אין בחורה נאמנה וישרה ממנה. „אני עד היום לא מעכלת את מה שהמישטרה מייחסת לאורנה," סיפרה רחל. „צריך להכיר אותה מקרוב כדי להבין עד כמה שזה לא הגיוני. אורנה זאת הבחורה הכי אמיתית שאני מכירה. כל מי שמכיר או־תה יכול לאשר את זה."

השבוע מתכוננת פרקליטות המדינה להגיש כתב־אישום נגד אורנה. עם הגי־שתו יתכן שאורנה תוחזר אל בית־המע־צר, עד לגמר ההליכים נגדה. אורנה מו־כנה לקבל עליה את הדין, למרות שהיתה יכולה להטיל את האחריות על יוסף. אבל היא אינה מאשימה איש בהסתבכותה.

יוסף היימן ■

מבט של געגועים

שולחת אורנה או־פנהיים, מאחרי מע־קה הסורגים של המרפסת. אורנה, ילידת קיבוץ מסילות שבעמק בית־שאן, נעצרה על־ידי בלשי היחידה המרכזית כחשודה בביצוע פריצות. אחרי ששהתה 21 יום בבית־המעצר, קבע בית־המישפט כי תהיה במעצר־בית. רוב זמנה היא מעבירה בהסתכלות לרחוב.

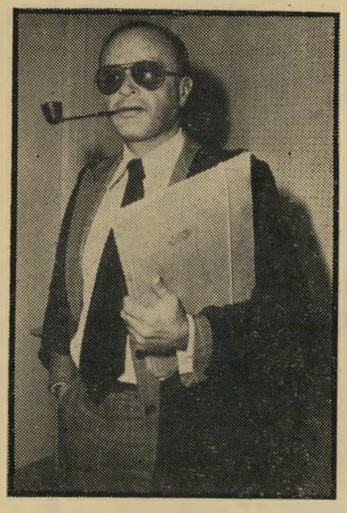

הפרקליט

צבי לידסקי הצליח לשכנע את בית־המישפט להמיר את מעצרה במעצר־בית.

שיעמום! שיעמום!

אסרה על בני מישפחתה לבקר אותה. היחידה הרשאית להיכנס הוא מנת חלקה של אורנה. המישטרה לדירה של אורנה היא חברתה לעבודה, רחל בהר. רחל מבקרת אצל אורנה פעמיים ביום, ומביאה לה את ארוחותיה. את מרבית זמנה מבלה אורנה בקריאה, במישחק דוק ובצפיה בטלוויזיה.

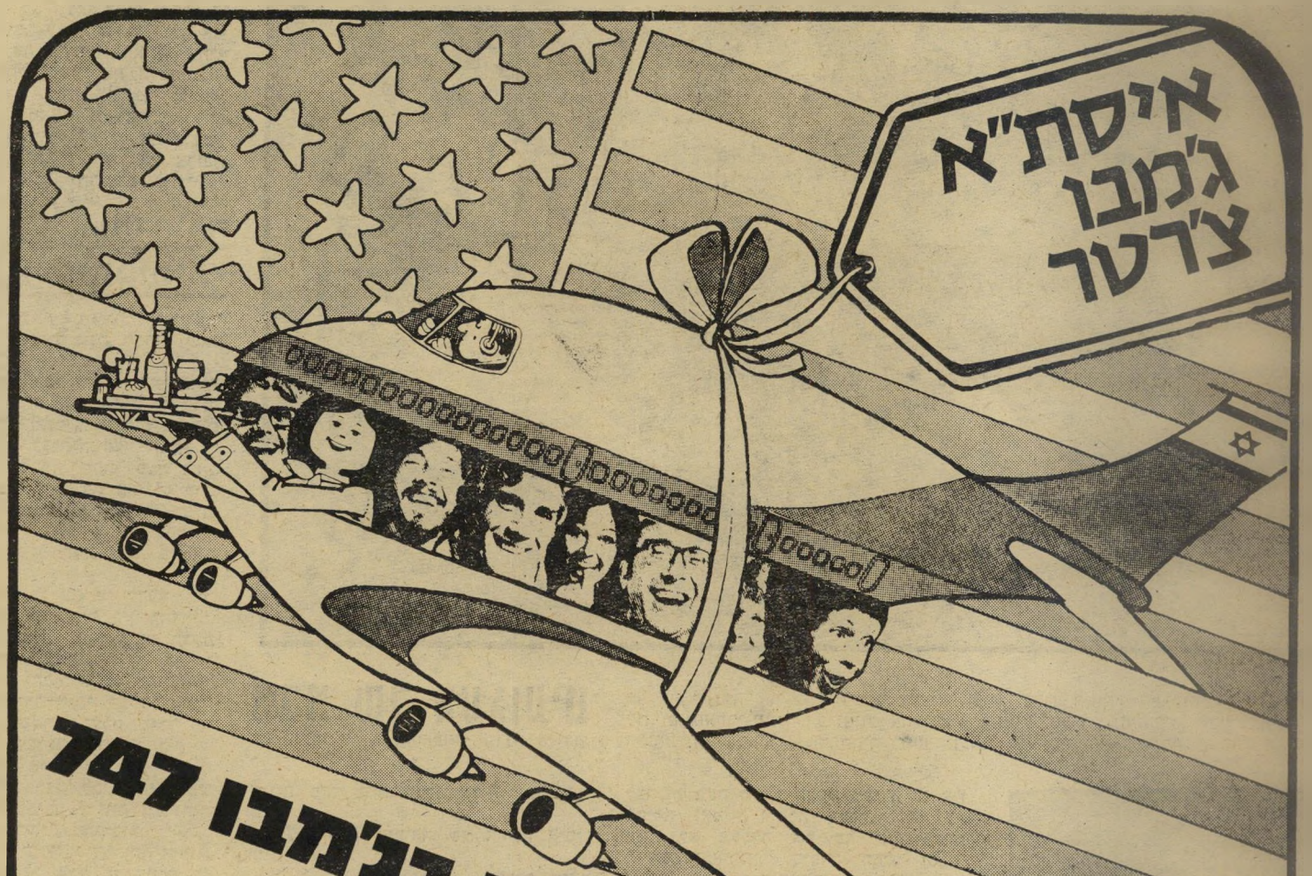

בשיא העונה
שבוע לניו-יורק בג'מבו 747
רק $747.

ללא הגבלת גיל
לסטודנט
ובני משפחתו

עם איסת"א ג'מבו צ'רטר לארה"ב
במטוסי אל-על

כרטיס כיוון אחד	כרטיס הלוך ושוב
בטיסה ישירה החל מ-	בטיסה ישירה החל מ-
$399.-	$699.-

● בוא והרשם ● מספר המקומות מוגבל. ● כל הקודם זוכה!

פרטים והרשמה במשרדי איסתא: ● תל אביב: רח' בן יהודה 109 טל. 247164-5-6 ● ירושלים: רח' אלישר 5
● חיפה: בית הקרנות, רח' הרצל פינת בלפור טל. 04-669139 ,02-231418 ,225258

איסתא-איגוד סטודנטים לתיור אקדמאי

29.2.80

רחל מרחלת על כל העולם

הרוזנת ועוזר השר

כריסטינה פאולוצ'י
לבטל את הכל

היא ממש תשגע אותי. כל פעם שהיא מגיעה לארץ אני יודעת שתהיה לי עבודה, כי הרוזנת המקסימה **כריסטינה פאולוצ'י**, אשת חוג הסילון, היא בית־חרושת ליצירת סיפורי רכילות, וזה, כמו שאתם כבר בוודאי יודעים, המיקצוע שלי.

במשך כל הפעמים שכריסטינה ערכה ניחות לארץ היא היתה נשואה. הבעל שלה לא היה אלא אחד מהמנתחים הפלסטיים המפורסמים בעולם, הד"ר **הווארד ביילין**. לפעמים היתה כריסטינה קופצת לביקור סוער בארץ איתו, לפעמים בלעדיו. באותן הפעמים שבהן היא הגיעה בלעדיו היא ניהלה רומנים סוערים, ממש כמו בסיפורים, עם בחורים שהיו להם שני מכנים משותפים: האחד, הם היו צעירים ממנה בכמה שנים טובות. השני: היו להם הורים מפורסמים.

היה לה רומן מפורסם עם **שאולי וייצמן**, בנו של שר־הביטחון **עזר וייצמן**, ורומן לא פחות סוער עם **אייל גילעדי**, בנו של המנתח הפלאסטי ד"ר **עמי גילעדי**, שהיה גם החבר הכי טוב בישראל של הבעל שלה. לאייל היא גם רכשה מכונית ספורט, ככה, כמתנת פרידה.

בחודשים האחרונים נרגעה הרוזנת, והאימהות יכלו להוציא את הבנים שלהם לרחוב מבלי לחשוש שהם ייחטפו על־ידה. אף אחד לא הבין מה קרה, עד שבאה הרוזנת בשבוע שעבר לארץ עם סיפור, שאפילו למי שרגיל לסיפורים שלה הוא היה מדהים.

מתברר שהרוזנת מאוהבת. לא סתם מאוהבת אלא שהפעם החליטה, למען האהבה, לעזוב אפילו את בעלה, שאף פעם לא הפריע לה ברומנים שלה. האובייקט, שהוא, כמובן, ישראלי, אינו אלא **יוסי עופר**, עוזר שר־האנרגיה **יצחק מודעי**. את יוסי הכירה כריסטינה בעת שהיה איש ביטחון של אל־על ופעם היא טסה איתו. מאז הם שמרו על היחסים הקרובים ביניהם, וכאשר נודע לכריסטינה שעכשיו זכה גם בתואר ובמעמד, היא הגיעה.

ולא סתם הגיעה, אלא עם שתי דרישות. האחת שיוסי יתחתן איתה, והשנייה שהוא יעשה לה ילד. לדברי כריסטינה אמרו לה הרופאים שהיא יכולה להספיק לעשות ילד רק תוך השנתיים הקרובות.

שתי סיבות כאלה חשובות מחייבות כמובן מסיבה, וכריסטינה ביקשה מידידה, איש יחסי הציבור **יצחק** („איציק") **תוראל** להכין לה וליוסי מסיבה אצלו בגלריה. ההזמנות הטלפוניות הגיעו לכל מעריצי כריסטינה בארץ וגם לכמה פקידים של מישרד־האנרגיה.

אבל ביום המסיבה התקשרה כריסטינה לתוראל וביקשה ממנו לעשות סיבוב טלפונים ולבטל את המסיבה. כשדמעות חונקות את גרונה היא סיפרה לו שהיא ויוסי רבו, ושבו ביום היא עוזבת את הארץ. עם לב שבור כמובן, עד לגיחה הבאה.

סוף הפרדה

יש לי סיפור שמח בשבילכם. אתם יודעים כמה אני שונאת לספר לכם על פרדות וגירושין, אז כשנופל לי כבר סיפור על זוג שחוזר ומתאחד אחרי שנפרדו אני ממש חוגגת.

הפעם הסיפור הוא על התגלית של השנה בעולם הדוגמנות, **ניבה פון־וויזל**, הבת של העורך־דין והנכדה של המנהיג־התותחן. ניבה, שהיא רק בת 20 ומשהו, חייתה במשך כמה חודשים עם עורך־הדין **איזן**

ניבה פון־וויזל
חזרה למקור

לפידות, שנוסף לכך שהוא עורך־דין, ונוסף לכך שהוא מבוגר מניבה באיזה עשרים שנה, ההובי שלו זה להיות עם דוגמניות. מלבד ניבה היו לו עוד כמה דוגמניות בקאריירה, והוא גם היה נשוי לאחת הדוגמניות הכי נהדרות שיש בארץ, **ליאורה לפידות**.

אז לפני כמה חודשים ארזה ניבה את המטלטלין ועזבה את אילן. לא כל כך לאנחות, כיוון שהבחור הסתדר בלעדיה כמו שהוא הסתדר איתה, אבל תוך שבועות אחדים, כאשר השמועה על הפרידה שלהם פשטה בארץ, הפכה ניבה נושא לתשוקותיהם של הזאבים המיקצועיים.

היא לא ויתרה לגמרי על אילן. מדי פעם היא היתה קופצת אליו לדירה ולפעמים היה הוא בא אליה, ככה לכוס־קפה שהיתה נגמרת בבוקר. כדי להיות בטוחה שהקשר ביניהם אכן יימשך, שכרה ניבה דירה בשכונת רמת־אביב, לא הרחק מביתו של אילן.

ניבה עדיין גרה בדירה השכורה שלה, ואילן עוד בדירה שלו, אבל הקפיצות ההדדיות הפכו מאורגנות וממושכות יותר. עתה הם חזרו להיות זוג לכל דבר, וההבדל היחידי לגמרי בין אז לעתה הוא שהם מחזיקים בשתי דירות.

גירושין ללא נישואין

כששמעתי, נדהמתי. סיפרו לי, ואחר־כך ביררתי והתברר שהעניין, עד כמה שהוא עצוב, הוא נכון, שהזמרת **רותי נבון** מתגרשת מבעלה המוסיקאי **דויד קריבושה**. זה עצוב במייוחד מפני שהזוג הזה היה הזוג הכי מתאים שהכרתי. הם פשוט השלימו זה את זה, גם בחיים הפרטיים שלהם וגם בחיים המיקצועיים.

רותי עזבה את הדירה המשותפת שלהם וחזרה לבית הוריה. היא גם לא תצא יותר לארצות־הברית יחד עם קריבושה. הארץ הרחוקה והגדולה היתה למולדת שנייה שלהם, אבל עכשיו אין לה מה לחפש שם.

אבל זו לא הפתעה לעומת ההפתעה שהתגלתה לי כאשר התחלתי לבדוק אצל הרבנים האישיים שלי במישרדי הרבנות את פרטי הגט. פשוט התברר לי שרותי וקריבושה אף פעם לא היו נשואים. הם אומנם התגוררו ביחד, והציגו את עצמם בכל מקום כאדון וגברת, אבל אף פעם לא טרחו ללכת לרב ולגרור אותו אליהם עם חופה ומקלות וכתובה וכוסית.

אז אולי לפחות זו הנחמה, שעכשיו לא יהיו להם צרות בלהתגרש, לא יהיו עורכי־דין, לא יהיו מזונות — כלום. רק להחליט וללכת.

אני מקווה שהם בסוף יחליטו גם ללכת חזרה. אמרתי לכם כבר שהם היו זוג מתאים.

החתונה המיסתורית של בת ראש־העיר

תהרגו אותי אם אני מבינה למה הם שומרים את זה בסוד. אני מתכוונת לסודיות שאופפת את החתונה של **אוסנת קולק**,

רותי נבון
אחרי חמש שנים

הבת הג'ינג'ית של ראש עיריית ירושלים **טדי קולק** ושל אשתו **תמר**.

אפילו אני לא הצלחתי לגלות מיהו הבחור המאושר שיהפוך להיות קרוב מישפחתו של האזרח מיספר אחד של ירושלים. כל מה שאני יודעת להגיד לכם שהחתונה תיערך ביום השלישי הבא, כמובן במישכנות שאננים בירושלים.

המודיעים שלי, שחזרו עם הזנב בין הרגליים, ידעו רק לספר לי שאוסנת היא בחורה על־א־כפק, שהיא סיימה לא מזמן את השירות הצבאי שלה, ושהחבר המיסתורי שלה הוא ידיד חדש שאותו הכירה בצבא.

יש לי חשד שכל המיסתורין האלה הם בגלל האבא. ראשית משום שהוא לא רוצה לעשות עין־הרע. אחרי שהבן הבכור, **עמוס**, לא כל כך הצליח בנישואין שלו שזכו בפירסום רב, החליט אבא קולק לשמור הפעם על פרופיל נמוך. יכול להיות שיש סיבה נוספת. כשבן של ראש־עיר מתחתן, המון אנשים חושבים שמגיע להם להיות מוזמנים לחתונה. אולי אפילו כל מי שמדבקת הבחירות „אני בעד טדי" שוכנת עדיין על מכוניתו חושב שמגיע לו להשתתף בשימחה של טדי קולק. אבל טדי החליט לעשות את המסיבה במישכנות שאננים ולא בבניני האומה, לכן הוא שומר על כל העניין כאילו היה זה סוד־מדינה.

כך או אחרת, אני מאחלת לאסנת ולבח"ל שלה כל טוב.

קולנוע

סרטים

המרחקים של ברלין

הקולנוע הגרמני מתקרב במהירות גדולה מאד לרווייה. אחרי שנות השפל המוחלט, אחרי מלחמת העולם השניה, באו שנות הסיבסוד הגדול. מאז תחילת שנות הששים עלתה בהדרגה קרנו של הקולנוע הגרמני, עד שהיום רואים בו את הקולנוע התוסס, המעניין והמרתק ביותר באירופה. כאשר סרט צריך לכסות רק שליש מן ההשקעה בו (שליש מכוסה על־ידי תמיכות ממשל־תיות, שליש נוסף בא ממכירת הסרט ל־טלוויזיה), נהנים יוצרי הסרטים בגרמניה מהופש גדול במיוחד, ויש החוששים שה־הופש עשוי להיות גדול מדי.

„אם נמשיך כך, יש סכנה שהעיקר והשפל יתערבבו זה בזה ויזכו לתשומת־לב שווה על המסך. האנשים, שלא יצטרכו כלל להיאבק כדי לעשות סרט, לא יידעו להעריך את חשיבות הכלי שהועמד ברשו־תם," הצהיר פולקר שלנדורף, במאי תוף ופוף, שהספיק להיות רק יום אחד בפסטיבל הסרטים בברלין, לפני ששב למינכן כדי להמשיך בהכנת חלקו בסרט תיעודי חדש, הנושא את השם המועמד. שלנדורף אינו רק הדגל של הקולנוע הגרמני החדש ואחד היוצרים הבולטים בו, אלא גם פעיל מרכזי במה שמכנים בגרמניה „פילם־פוליטיק", אותה התעסקות עקבית ובלתי־פוסקת עם המימסד, על מנת לדאוג שהקולנוע לא יקופה כאמצעי אמנותי, ושהסיוע העומד לרשותו אף יגדל.

היסטוריה כמניע. אלא ששלנדורף, וכמוהו כמה מחבריו, מודעים כבר לאותה סכנה של אקדמיות, של אמירת דברי־הבל של התחכמות לשמה, ההולכת ופושטת בהעשיית הקולנוע, שאינה צריכה לעמוד תמיד במיבחן הקהל ושאינה מוכנה לעמוד תמיד במיבחן הביקורת. „זאת הסכנה שאורבת לקולנוע מסובסד מדי," מודה שלנדורף. הוא מצביע על הדוגמה של הפקות מכון הקולנוע השוודי, מוסד פורה ומספק סרטים שאין להם קהל.

גרמניה המערבית מתקרבת למצב הזה, אבל עדיין לא הגיעה אליו. כפי שאמר שלנדורף, בשעה שביקר בישראל: „כל עוד יסרבו הגרמנים להשלים עם ההיס־טוריה שלהם, ועם תוצאותיה היום, יש סיכוי לקולנוע הגרמני."

אכן, הרושם שהתקבל, אחרי ביקור בפסטיבל הסרטים בברלין השנה, הוא ששני התחומים המכריעים שבהם עוסק הקולנוע הגרמני הם השלמת שיעורי ההיסטוריה הקרובה, שבהם החלו כבר לפני כשנתיים, ודיון מעמיק במצבה של האשה בחברה הגרמנית. בדרך כלל התמזגו שני ציסוקים אלה, לא מעט בזכות העובדה שמיספרן של הנשים המביימות היום בגר־מניה נמצא בעלייה תלולה. הן היוו השנה חלק בולט מאד בנציגות של ארץ זו.

האשה שבעירף. ההתבוננות המייו־חדת בעבר מקורה, אולי, בנקודת המבט הנשית. גרמניה, אם חיוורת (השם לקוח משיר של ברתולט ברכט) מתחיל ערב המילחמה ומסתיים עם תחילת השיקום הגרמני, תוך היצמדות לנקודת מבטה של אשה שנותרה בעורף, על תלאותיה, סבלו־תיה וההתעלמות של עולם הגברים. זהו סרט אוטוביוגרפי של הבמאית הלמה סאנדרס־ברהמס. היא מספרת את סיפור אמה, וככל שהיא מתקדמת בסיפור כך הופכת הסמליות בוטה וקיצונית יותר. פני האם מתעוותות והיא מסתתרת מפני מצי־אות שאותה אינה יכולה לשאת. האב הצדקן מתקומם על ששתו אינה עוד כפי שהיתה פעם, מבלי להבין שהשנים שבהן נאלצה לעמוד על שתי רגליה לבדה, בעורף, שינו את מהותה.

כאשר מסתיימת התקופה המתוארת על־ידי הלמה סאנדרס־ברהמס, מתחילה התקו־פה המתוארת על־ידי יוטה ברוקנר בשנות רעב (שם המישנה של הסרט הוא שנות רעב במדינה עשירה). שלוש שנים (56—1953) בחייה של נערה המתחילה את הסרט בגיל 13. שוב סיפור אוטוביוגרפי, שוב התבוננות קפדנית מאד בהתקדמות ההיס־טורית של גרמניה ממשבר כלכלי לשיגשוג, ושוב נקודת מבט פמיניסטית קיצונית. האב גם הרוח, יחסי־המין הבהמיים שמבזים את האשה, והתוצאות הנפשיות על עיצוב וחינוך הנערה באווירה זו מטופלים באיפוק, בתיכנון ובדקדקנות שחונקים כל אפשרות של ספונטאניות. הצילום בשחור־לבן וכל העמדת מצלמה, כל תנועה של דמות בתוך התמונה, כל מקור אור וכל ניד עפעף הם תוצאה של שיקול־דעת. עד כדי כך שמת־חשק להזמין איזה שובב שיטרוק כמה דלתות, יהפוך כמה אגרטלים ויכניס קצת רוח תזזית בעניין. אבל יתכן שהיעדרה של רוח כזו היא אחת ממטרותיה העיקריות של יוטה ברוקנר.

הרוח הנאצית. מה שחסר בשנות רעב קיים בשפע ב„ילדים מבית מס' 67. שוב היסטוריה, הפעם של השנים 33—1932, שאינו מצטרף, קיים תמיד, אבל הוא מגו־רש, או שנותר מיותם ומבודד.

את הסרט עשו שני צעירים — אוש ברתלמס־זולר (עוד במאית צעירה ומבטיחה) וורנר מאיאר — לפי ספר של ליזה טצנר, סופרת גרמניה שעזבה את מולדתה עם עליית הנאצים לשילטון בשנת 1933 וחיה עד סוף ימיה בשווייץ.

רוח חדשה. מארגרטה פון טרוטה (רעייתו של שלנדורף) הצליחה, בסרטה השני, להציג סרט פמיניסטי שקול ביותר. היא נוטה אמנם להוניה את הגברים ולהשאירם בצל, אבל אין הפעם שום נטיה לראות בהם את האשמים במצבן של שלוש הנשים העומדות במרכז הסרט — אחיות. זה אולי הנסיון הרציני ביותר להציג את דמות האשה הגרמניה של 1980, המשתקפת במראה מרובעת: אם, שתי אחיות וחברה. במרכז ניצבת האחות הבכורה, הדמות האידיאלית של המזכירה, סמל היעילות המושלמת והשאפתנות לרווחה וכבוד בורגני. אחותה הצעירה לומדת ביולוגיה, אינה מסוגלת לעמוד בלחץ דרישות ההצ־לחה ומתאבדת. האם מתבונת מן הצד, חסרת־ישע. דמות פאסיבית שחונכה שלא ליטול יוזמה. והחברה, שנכנסת לבית האחות הבכורה לאחר התאבדות הצעירה, ואולי אפילו כתחליף לה, מעזה להמרות את פיה ולפרוץ החוצה. היא מסמלת כנראה רוח חדשה.

מישחק ברמה גבוהה והתבוננות מרוכזת וחסרת פשרות בנשים אלה, מעמידים את כפי שהיא באה לידי ביטוי בהווי של בית־דירות גדול באחד מפרברי ברלין. הסרט מתחיל עם כמה קונדסים שמעלים באש דגל נאצי שתלה שכן, חבר המיפלגה, והוא מסתיים עם הילדים המתגייסים לנוער ההילטראי, בעיקר משום שכך הם יכולים לצאת למחנות־קיץ ולבלות בנעימים.

בין שני קצוות אלה מתוארת ההשתלטות ההדרגתית של הרוח הנאצית על הבית. הדיירים נכנעים, מי משום שהוא זקוק לעזרת המיפלגה כדי להשיג עבודה, מי משום שהוא רוצה חוק וסדר, ומי משום שהוא מפחד להתייצב מול הרעה. המיעוט

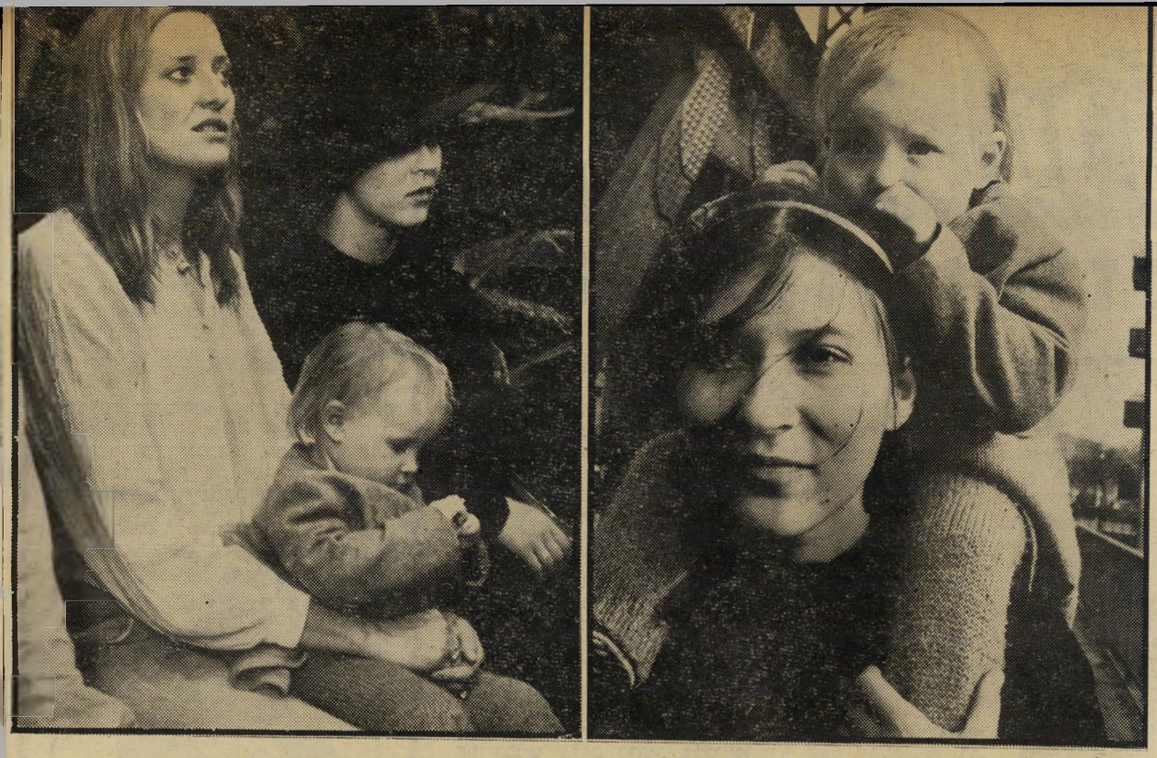

אווה מאטס ובתה אנה ב„גרמניה — אם חיוורת" במאית הלמה סאנדרס־ברהמס עם השחקניות בסרטה
גרמניה המאמצת אל לבה את המיפלצות האחראיות לשואה

הילדים מבית מס' 67
גרמניה תחת ההשתלטות ההדרגתית של הנאציזם

יוטה לאמפה, גודרון גבריאל וג'וליקה פרו — האחיות
האשה הגרמניה של שנת ה־80

סרטה של פון טרוטה בשורת ההצלחות הגרמניות של השנה.

מיסחרית היתה אשה אחרת, שהשיגה אותה. שמה היידי ג'נה. היא עשתה סרט בשם 3 = 1 + 1 וניחנה בתכונה נדירה ביותר בקולנוע הגרמני, בהומור של ממש. היא עוקבת אחרי צעירה הרה, שמחליטה ללדת מבלי להינשא, ומכניסה את כל החברה שסביבה, החל במישפחה וכלה בידידים רחוקים, לתוך מבוכה איומה. בקליעות מפוכחת עוברת הצעירה את כל שלבי ההריון, עד שהסביבה לומדת ממנה תחת שהיא תיכנע למוסכמות.

מוזר, אבל את הסרט הפמיניסטי ביותר, לנה ראיס, עשה דווקא גבר. לנה ראיס היא אשה נשואה לאב־טיפוס של שוביניסט גברי מטומטם, חסר רגישות ואינטליגנציה. הוא לא השתחרר עדיין מכבלי אמו, רואה את האשה כמכונת בישול וסידור בית, שתפקידה להתפרקד לפי פקודה. הבמאי כריסטיאן ריישרט מגיע לקיצוניות כזו בסרטו, עד שכמעט וניתן לחשוד בו כי מומן על־ידי גורם מעוניין.

גורל אומלל. פאלרמו או וולפסבורג, סרטו של ורנר שרטר, שזכה באחד משני הפרסים הגדולים, אינו דן ישירות במצבה של האשה. זה תיאור פיוטי־אפי של גורל אומלל — גורלו של סיציליאני שנטש את מולדתו שטופת השמש, כדי להתמקם במולדת הפולקסוואגן ולהרוויח בה את הכסף הדרוש למחיית המישפחה.

שרטר דואג להמחיש בצורה משכנעת את העובדה, שהחום בסיציליה אינו רק תוצאה של קרני השמש, אלא גם של הטבע האנושי, ואילו הקור בוולפסבורג קורן מן הקירות, מן האנשים ומן הרחובות.

הסרט המפוכח, המסובך והמורכב מכל הסרטים הגרמניים שהוצגו השנה היה שוב סירטו של האינטלקטואל חסר התקנה בגל החדש הגרמני, אלכסנדר קלוגה. הלאומנית הוא מעין קולאז' של רעיונות, תמונות והברקות, שבהן צריכה להתבטא המבוכה של הגרמני בן ימינו נוכח ההיסטוריה שלו.

„הברך של החייל הגרמני שנפח נשמתו בסטאלינגראד רואה את ההיסטוריה מנקודת מבט שונה." כך מתחיל קלוגה את סרטו.

טיץ וזארכו כ„פאלרמו"
המלאך הבלונדי ובן־הדרום

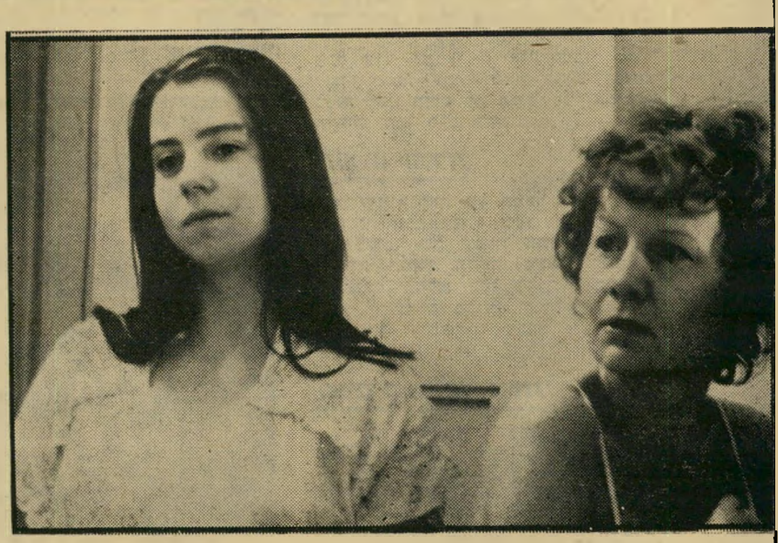

ריטה פולנד וסיליביה אוזריק בסרטה של יוטה ברוקנר „שנות רעב"
נקודת־מבט פמיניסטית קיצונית

הומור

בזכות האישי והטבעי

כריסטופר קואיד שטרן ובילי: ספונטניות

תרגילים בהתבגרות (צפון, תל־אביב, ארצות־הברית) — זאת תשובת אמריקה התיכונה לאלי־מות הכרך הגדול. לצד חבורות הפשע ופולחני הזוועה, בא סירטו של פיטר ייטס להוכיח שיש גם אמריקה אחרת, המתלבטת עדיין באותן בעיות פשוטות, אנושיות וטבעיות, שמכירים בכל חלקי העולם.

תסריטו של סטיב טזיץ', המרכיב החשוב ביותר בסרט זה, עוקב אחר ארבעה נערים, שסיימו את בית־הספר התי־כון, ואשר צריכים להחליט כיצד יעצבו את חייהם. תוך מעשי קונדס, רחצה בבריכה טיבעית, עימות עם תלמידי האוניברסיטה בעיר, עם החורים ועם החברים, מעלה טניץ' את כל מרכיבי הלבטים של גיל זה, מבלי להפוך אותם דרמה נוראה, אלא תוך כדי שמירת פרספקטיבה נכונה.

אחד הצעירים שוגה כל הזמן בדמיונות, חולם שהוא איטלקי, משגע את הוריו בתקליטי האופרה שלהם הוא מאזין בלי הרף, שואף להיות אלוף רכיבה על אופניים. העובדה שהוא יגשים חלק ממאווייו, יתאכזב מחלק אחר, ולא ייפטר לגמרי מחולמניותו עד הסוף, אופייניים לגישה של טניץ' אל דמויותיו. כך הוא מטפל גם בספורטאי המצ־טיין בגימנסיה שחסר מיגרש כדי להפגין את כישוריו, בכדורסלן שכמעט זכה במילגה, וב„צוציק" הנוטל על עצמו את האחריות הבוגרת מכולם, או באב שעשה הסבה מיקצועית ובאם המגשרת בין הריאליזם של האבא לדמ־יונות של הבן.

מזג־אקלים

להקה צבאית רוקדת דיסקו

לירון נירגד ודליק וולינץ: הווי צהלי

5:5 (מוגרבי, תל־אביב, ישראל) — בימים הראשונים לקיומם של שידורי הטלוויזיה בארץ, נהגו ה־במאי שמואל אימברמן וחברת סרטי רול (שהפיקה סרט זה) להגיש תוכניות־שירים של להקות צבאיות, שבוימו ועובדו במיוחד למסך הקטן. אילו היו הלהקות הללו ממשיכות להתקיים, יש להניח שתוכניותיהן היו נראות ב־1980 כמו סרט זה. מאחר שחוסלו, צריך 5:5 למלא את החלל שנוצר.

הסיפור על יחידה צבאית המתארחת במושב, ועל הרומן בין חמישה חיילים לחמש בנות כפר, גולגל כבר יותר מדי פעמים על הבמה מכדי שיהיה צורך לחזור עליו.

על אמינות אפשר בדרך־כלל לוותר בסרטים מוסיקליים, שמטרתם העיקרית היא לשכנע את הצופה בקיומה של מציאות בלתי־אמינה, הבאה לידי ביטוי בשירים ובמחולות. הבעיה היא שיעקב קלוסקי מעמיד את הפיזמונים למען צופה דמיוני כלשהו באולם תיאטרון, ואימברמן אינו הופך את המצלמה חלק פעיל בהתרחשות המוסיקלית. הוא מסתפק בהתבוננות מן הצד, כשהרקדנים דואגים להסתכל אל תוך המצלמה. המוסיקה נעצרת באיזשהו מקום, באמצע, בין סגנון להקת הנח"ל הישן, לזה של מיצעד־הפיזמונים החדש, והמלים מתקשות להחליט בין שני העולמות. הצו־פה, שאינו מעורב במתרחש על המסך, מבחין בכפיה ההו־מוריסטית של הדיאלוגים, במלאכותיות חלק מן האירועים ובהגזמות ותיאטרליות מיותרת של כמה מן השחקנים.

עם כל ההסתייגויות, אפשר לסיים במחמאה. במבול הסרטים המרושעים והשחצניים של יוצרים שונאי־אדם, שבהם התברך הקולנוע הישראלי באחרונה, 5:5 הוא יוצא־דופן מבורך, הרומז כי יש הנאות בעולם, מלבד דריכה על יבלת השכן.

הוא ממשיך בתיאור תלאותיה של מורה המתלהנגת כי אינה יכולה ללמד את ה־מקצוע משום שאין לה די חומר. אך את ההיסטוריה צריך ללמד, כי לקחי העבר משפיעים על העתיד. אבל מה לעשות כש־אין לקחים חיוביים מן העבר הקרוב או אז צריך לשנות את ההיסטוריה. ואיך משנים את ההיסטוריה? על־ידי הפנייית ההווה לכיוון שונה מן העבר. ומי מעוניין בכך? קלוגה מצלם כנס של מיפלגת השילטון בגרמניה, והרמז ברור: איש אינו מעוניין בכך.

תדריך

חובה לראות

תל־אביב — אפוקליפסה עכשיו, תוף הפח, אשה לא נשואה, נערת הטלפון וה־בלש, נישואיה של מריה בראון, אהבותיה של בלונדינית, שיעור, קרמר נגד קרמר.
ירושלים — נישואיה של מריה בראון, קרמר נגד קרמר, אפוקליפסה עכשיו.
חיפה — שיעור, תוף הפח, אפוקליפסה עכשיו, החתונה.

תל אביב

****** אהבותיה של בלונדינית** (סינמה 2, צ'כיה) — אהבתה החולפת של פועלת בבית־חרושת לנעליים למוסיקאי צעיר, בסרט רגיש, מפוכח ומבריק היודע להתבונן בבני־אדם ולהציג את העולם שבו הם חיים, ללא התנשאות וללא יומרה. אחד משיאי האביב הצ'כי.

***** נערת הטלפון והבלש** (לי־מור, ארצות־הברית) — מסע אל תוך הצד האפל של העולם המכובד בניו־יורק, תוך כדי מעקב אחרי חייה של נערת טלפון, בסרטו המפורסם של אלן פאקולה, עם ג'ין פונדה (שזכתה על תפקיד זה בפרס אוסקר).

***** אשה לא נשואה** (גודדון, ארצות־הברית) — ג'יל קלייבורג מצטיינת בדמות אשה שצריכה לעמוד על רגליה אחרי 17 שנות נישואין, שבהן נשענה על בעלה.

ירושלים

***** נישואיה של מריה בראון** (אורגיל, גרמניה) — תולדות הריפובליקה הפדרלית בשנים הראשונות שלה, עד לתחילת השיגשוג הכלכלי, כפי שהם מש־תקפים בחייה של אשה הנישאת לקראת סוף המילחמה ומנסה לשמור על יציבותה בימים הסוערים שאחריה. סרט עטור פרסים של ריינר ורנר פאסבינדר, עם חנה שיגולה

תרגיל שיעשו ליבין

נראה כי בהירתו של **יצחק** („צחי") **שימעוני** כמנהל־הטלוויזיה תפגע בראש בראשיתה במנהל מחלקת־החדשות **חיים יבין**.

החוזה של יבין מסתיים בחודש נובמבר הקרוב. המנכ"ל, **יוסף** („טומי") **לפיד** ויושב־ראש הוועד־המנהל, הפרופסור **ראובן ירון**, יעשו את כל שביכולתם כדי למנוע מיבין להמשיך ולכהן כמנהל־המחלקה.

הפיתרון, שהועלה בשיחותיהם של לפיד וירון, היה מחוכם ביותר ומאפשר להם להרוג שתי ציפרים במכה אחת. הם יבטיחו את תפקיד מנהל מחלקת־החדשות **לדן מרגלית**. כך הם יצליחו להיפטר מיבין וגם לפצות את מרגלית **את שר־החינוך זבולון המר**, על הבגידה שבגדו בהם בעניין בחירת מנהל־הטלוויזיה.

קרע המר־לפיד

הקרע בין שר־החינוך, **זבולון המר**, ובין מנכ"ל רשות־השידור **יוסף** („טומי") **לפיד**, היה בלתי־נמנע. השניים הגו לשחוט ביניהם בטלפון לפחות פעם אחת ביום, כשהמר אינו מהסס להגזים הוראות על לפיד, כמובן בצורה מנומסת: „טומי, חשבתי שאם אתה מרשה, אז הייתי מציע ש..."

המר רואה בתרגיל של לפיד, בעניין

עיתונאי מרגלית
פיצוי הולם

בחירת מנהל־הטלוויזיה (ראה מיסגרת), שגיבעה אישית בו. עוזרו של המר, **בנציון דל**, ישב במשך כל השעות שבהן ועדת־המיכרזים במיגוי המנהל, ליד הדלת. כששליחו של המר לוועד־המנהל, עורך־הדין **מיכה ינון**, יוצא מדי פעם ומדווח לו. דיווח שהועבר טלפונית להמר.

אחדי שנודע ניצחונו של שימעוני החליט המר לנתק את היחסים עם לפיד. מאז הבחירה לא דיברו השניים ביניהם. המר שיגר מיכתב־ברכה מנומס ל**יצחק שימעוני**, אולם שלא כנהוג, לא שיגר העתקים ממנו ללפיד ולפרופסור **ראובן ירון**.

על־יהום על המורים

הטיפול של מחלקת־החדשות במרי האזרחי של המורים והתלמידים העיד יותר מכל על השתלטותו של סגנון לפיד על הטלוויזיה.

ביום השלישי שעבר הביא **חיים יבין**, שערך את מהדורת כמעט חצות, את הדוברת **תרצה רייטר** למסך הקטן. יבין הציב בראש המהדורה את הפרשה העגומה של רייטר, שנעצרה בעת הפגנת המורים על־ידי המישטרה כאילו היתה פושעת פלילית.

עוד לפני שהסתיימה המהדורה נזף יבין על־ידי הפרופסור **ראובן ירון** ועל־ידי מנכ"ל רשות־השידור **יוסף** („טומי") **לפיד**. יבין, הדואג עתה לחידוש חוזה שלו, התליט לכפר על העוול שעשה לאדוניו. למחרת הוא הביא למסך הקטן את השופט העליון לשעבר **צבי**

עבודה וחופשה

מנהל שימעוני

מנכ"ל לפיד

שעות נוספות אחרי 11 בבוקר

המשבר הראשון שיצר **יצחק** („צחי") **שימעוני** אחרי שזכה במיכרז מנהל־הטלוויזיה אירע דקות אחדות אחרי הזכיה. צחי פנה למנכ"ל הרשות, שדאג לבחירתו, **יוסף** („טומי") **לפיד**, ואמר לו: „הצטברו לי ימי חופשה רבים. אני רוצה לצאת לחופשה חודש לפני שאני נכנס לתפקיד." לפיד נדהם והתאפק שלא לפרוץ בצחוק. רק אחר כך פנה לחוש החברי של שימעוני, ואמר לו: „אני תשוש ורוצה בעצמי לצאת לחופשה. אז אולי תדחה את זו שלך?" לאחר משא־ומתן ארוך ומייגע החליטו השניים כי שימעוני יקח חופשה בת כמה ימים לפני שהוא נכנס לתפקיד החדש.

מי שמכיר את שימעוני לא הופתע לבקשה המוזרה. שימעוני ידוע כמי שאינו אוהב לעבוד, וכאשר הוא עובד, הוא עושה זאת לאט ובניחותא. במשך שנים רבות מתהלכת בדיחה ברשות־השידור שלפיה צחי שימעוני מקבל שעות נוספות אחרי השעה 11 בבוקר.

אולם דמות כזו של מנהל־טלוויזיה נוחה ללפיד. הוא רוצה להמשיך ולשלוט על הטלוויזיה, ויודע שמנהל כה חלש כמו שימעוני לא ייכנס איתו למאבקים, יעשה את רצונו, ויניח ללפיד לנהל את המחלקות החשובות לו, כמחלקת־החדשות.

בחירתו של שימעוני היתה שיאו של תרגיל מחוכם ביותר, אשר מעטים עמדו עליו בתחילה ורבים, כולל שר־החינוך **זבולון המר**, הופתעו ממנו.

כבר מהתחלה לא רצה לפיד במנהל־טלוויזיה, אולם הוא הבין כי יהיה נושא לביקורת ציבורית חריפה, אם ישאיר את המצב האומלל שבו הוא מכהן גם כמנכ"ל הרשות וגם כמנהל־הטלוויזיה. לפיד לא רצה לתפקיד זה את כתב הארץ **דן מרגלית**, למרות שמרגלית היה מועמדו של המר ותאם את עמדותיו הפוליטיות של לפיד. הוא ידע כי מרגלית לא יתן לו דריסת־רגל בטלוויזיה, ממש כפי שעשה המנהל הקודם **ארנון צוקרמן** למנכ"ל הקודם **יצחק יבני**.

אז העלה לפיד את הרעיון המפתיע שסגנו, **שלמה עבאדי**, יהיה מנהל־הטלוויזיה. לעבאדי אין כל כישורים עיתונאיים, והצלחותיו בשיטחי המינהל ברשות־השידור, שעליהן הוא מופקד, מועטות ביותר. אולם לפיד ידע כי עבאדי ישמש איום על מועמדות מרגלית וירכז אליו את כל כוח האש של תומכי מרגלית.

ואומנם כך היה. בעוד מרגלית נלחם בעבאדי, חמש דקות לפני 12, העלה לפיד את המועמד הנסתר שלו, צחי שימעוני. תומכי מרגלית לא היו מוכנים, עבאדי נפגע ומיהר לסגת, ולפיד נשאר מנהל־הטלוויזיה.

בטלוויזיה מיהרו לשמוח שימחה מוקדמת מדי. העובדה שלפיד לא יהיה יותר מנהל־הטלוויזיה גרמה להרמת כוסיות בחדרים רבים. אולם אלה שהכירו מקרוב את שימעוני ידעו כי לפיד יחזור בדלת האחורית וימשיך לנהל את הטלוויזיה.

קשה למצוא בבניין הטלוויזיה יריבים או אויבים לשימעוני. הוא מקובל ואהוד על הכל. מעולם לא ניסה לקחת לעצמו סמכויות, עבודה או תוכניות־שידור. הוא ניהל את מחלקת הסרטים הקנויים, נסע הרבה לחוץ־לארץ, למסעות צפיה, ואף ניסה לפתח, ללא הצלחה, מכירת סרטים ישראליים לתחנות זרות.

המיבצע הגדול היחידי בראשו עמד היה מיבצע האירוויזיון, אולם הכל ידעו כי שימעוני הוא רק מנהל־בובה. לא היה לו מושג על מה שקורה במסה המיבצע, והוא הניח את כל העבודה ל**אלכס גילעדי**.

ברנזון. בחוגי העיתונאים ידוע כי אין לראיין את השופט לשעבר ברנזון באמצעי־התיקשורת, בעיקר לא בשידורים ישירים, בגלל גילו. ברנזון נשא נאום לאומה, אשר ספק רב אם היה מעז לשאתו כאשר כוחו היה עדיין במותניו והוא ניסה לעצור את הסחף האמריקאי בכל הנוגע למענקים לישראל.

מנהל־מחלקה יבין
סכנה לתפקיד

היה צעיר יותר. אולם נראה כי לא היה די בדברי ברנזון. למחרת הביא יבין, הנאמן לרוח לפיד, עוד שני מאורות אל המסך הקטן: הד"ר **ישראל** („שייב") **אלדד** ו**אבנר שאקי**. השניים דיברו כבנאום לאומה, השמיצו את המורים, מבלי שאלה יכלו להתגונן, בצורה הפרימיטית ביותר. קשה היה שלא להיזכר בתחנות שידור מסויימות לפני 40 שנה.

ואם לא די היה בכך, הרי שביום החמישי שעבר נתגלה עוד מאור־גולה אחד. מנכ"ל מישרד־האוצר, הד"ר **יעקב נאמן**, תקף את המורים בהתקפה שלא־חת־רסן, כאשר חזר לארץ ממסע שבו

המישחק ישודר בצבע

מישחק הכדורסל על גביע־אירופה בין מכבי תל־אביב לריאל מדריד שייערך ב־27 בחודש בברלין, ישודר ככל הנראה בצבע. בקשה בעניין זה כבר הוגשה ל־שר־התיקשורת **יצחק מודעי** העומד כנראה לאשר אותה.

בעיקבות שידור מישחק הכדורסל יוקדם שידור מבט לשעה 8.30 ומיד לאחר סיום המישחק, בשעה 11 בלילה, יוקרן סרט מתח בן 40 דקות.

לוקות בחי־שימוש

חוויה בלתי־נעימה עברה על אחד המועמדים במיכרז לתפקיד מנהל־הטלוויזיה, איש המחלקה התיאטרית, **אדיר זיק**.

כשהוזמן זיק לחדר, שבו ישבה ועדת המיכרזים, לא התיר לו יושב־ראש הוועד־המנהל, הפרופסור **ראובן ירון**, לשבת. היה זה ביטוי נאמן להילכות הנימוס של ירון היקה. הוא התנפל בשאלה הראשונה על זיק, לפני שזה הספיק לשבת: „מה הדבר הראשון שהיית עושה אם היית מקבל את תפקיד מנהל־הטלוויזיה?" תשובתו של זיק, שסתמה את הגולל על סיכוייו, היתה: „הייתי מנקה את בתי־השימוש."

מוזמד זיק
חוויה בלתי־נעימה

לא רוצה את סגל

לראשונה בחייו הגיש **חיים יבין**, ביום השלישי שעבר, את מהדורת כמעט חצות.

המגיש הקבוע של התוכנית, **ד"ר יאל** („דני") **פאר**, נמצא בחוץ־לארץ. מגיש אחר של המהדורה **עודד** („דדי") **בן־עמי** נמצא במילואים, ומי שהיתה אמורה להגיש את המהדורה, **כרמית גיא**, לקתה בדלקת חמורה בעיניה.

יבין סרב לתת ל**ישראל סגל**, מי שכבר הגיש בעבר מהדורות חדשות קצרות, להגיש את המהדורה, למרות שמכל עבר נשמעו קריאות עובדי המחלקה: „מה עם ישראל סגל?" כאשר נשאל יבין מדוע לא הגיש סגל את המהדורה, הוא סרב להשיב.

השעון יוחלף

השעון הנראה על המסך לפני שידור מהדורת מבט יוחלף בשבועות הקרובים. את מקומו של השעון תתפוס שיקופית שעליה תוקרן השעה בשעון דיגטאלי, והשניות יתחלפו כמו בשידורי הספורט.

כל השעונים בבניין הטלוויזיה יוחלפו בשעונים דיגטאליים שכבר נרכשו על־ידי רשות־השידור.

המסיבות של כיתל

גל מסיבות־הפרידה לכבוד כתב הרדיו **שלום כיתל**, היוצא במיצוות ראש־הממשלה **מנחם בגין** ומנכ"ל רשות־השידור **יוסף** („טומי") **לפיד** לוושינגטון, ייפתח, כמובן, במסיבה שעומד לערוך דוברו של ראש־הממשלה, **דן פתיר**, לכבוד כיתל בביתו של פתיר ברמת־אביב. עדיין לא ברור אם בגין עצמו יגיע למסיבה.

יום רביעי

19. 3

● **עד אדונים ומשרתים (8.03).** האדסון עושה את מה שלא ציפו ממנו. הוא מתאהב במשרתת החדשה וה־צעירה לילי, ויום אחד רואה ג'ורג'ינה את השניים מבלים יחד, כשהם אוחזים זה בידה של זו. ג'ורג'ינה מלשינה ל־וירג'יניה, ולמרות שזו מתקשה להאמין שהאדסון יעשה דבר כזה, וגם בגלל יצר הסקרנות והרכילות שלה, היא מחליטה לרדת לשורשו של עניין. וירג'ינה לא פונה ישירות להאד־סון או ללילי, אלא לרוז כדי שהיא תדובב את לילי. רוז אכן מצליחה ושומעת מלילי שהאדסון לוקח אותה לקונ־צרטים, מוסיאונים ותערוכות, ומעוניין להרחיב את אופקיה. עם התרבות הוא גם אחז פעם בידה ושוחח עמה על נושא הנישואין. עכשיו מגיע תורה של רוז להיות מוזעזעת מהת־נהגותו של האדסון, שתמיד נהג בקורקטיות וללא רבב, והיא מוכיחה אותו על פניו. בצר לו פונה האדסון לייעוץ אצל גברת ברידג'ס ובסופה כינוי. יחד עם פרידלנד מש־תתף בתוכנית גם אלי גורנ־שטיין.

● **האלמוגים של ראס מוחמד (9.30, שידור בכבלים).** קרוב מנוחין, בנו של הכנר המפורסם ואשתו אן, הגישו לפני חודשים מיספר סרט תעודה מצויין על הלוו־יתנים. עתה הם מביאים סרט שצולם בארץ, על הריף בראס־מוחמד. הם עקבו בעזרת מצ־למות תת־מימיות משוכללות אחרי החיים בשונית, בשעות היום ובעיקר בשעות הלילה, עת מתעוררים החיים בשונית ועומדים על הסכנות הרבות לשלמות האלמוגים — כל זאת בעומק של 20 אלף רגל. ה־קריינות העברית בסרט אנגלי זה היא של אירים לביא ואריה אורגד.

● **גברת קוקומבו (10.20).** בלש מפורסם מה־סקוטלנד־יארד משוכנע שהצ־ליח לבצע את הפשע המוש־לם השני שלו כשהוא משכנע את כולם, מלבד הגברת קו־לומבו, שמותו של מלצר במו־עדון לילה הוא תוצאה של התאבדות. את תפקידו של בלש הסקוטלנד־יארד מגלם דונאלד פלזנס. הבלשית מש־תתפת בקורס להגנה עצמית בהדרכתו של המפקח שזכה בתהילה וזכה אף להכרה כסו־פר של רב־מכר, זאת בנוסף להיותו פושע־אמן. היא נשל־חת לסקר פרשת התאבדות של מי שקשור באיזושהי דרך במפקח ומגלה רמזים לפיענוח שני מעשי רצח מושלמים.

● **בועות (11.10).** בבית החולים ממתינים בנסון, ג'סיקה, מרי, בילי ווינס ללי־דת תינוקה של קורין. אחרי שלושה ימי מגורים משותפים מתעוררות הבעיות הראשונות בין ג'ודי ואליס. דונהיו מזמין את ג'סיקה לארוחת ערב בבי־תו, ההופכת לקומדיה של טעויות. צ'סטר מתגלה כטבח במעדה בצפון־דקוטה, אבל אינו יודע לבשל. המלצרית ב־מסעדה מתייחסת אליו יפה, מה שלא מוצא חן בעיני הח־בר שלה. הוא חובט בצ'סטר ועוזר לו להיזכר בעוד פרקים מעברו. ברט מנסה לאחות את הקרע עם מרי או לפחות לג־לות את הסיבה למשבר.

האחיות: קארול, קארה וקאש
יום רביעי, שעה 10.05

של שיחה זו הוא מחליט כי בתנאים שנוצרו אין הוא יכול להמשיך ולעבוד בבית בלאמי והוא מגיש את התפטרותו.

● **האחיות (10.05).** שלוש אחיות כושיות בעיר דרומית בארצות־הברית של ימינו בעיצומו של חורף קר וסוער. הסיפור הוא של מאיה אנג'לו המתארת את קורותיהן של שלושת האחיות שדמות האב, שנפטר לפני שנים רבות, עדיין מרחפת על חייהן. קארו־לין היא האחות הבכירה, אותה מגלמת דיאן קרול, הזכורה מן דיאן קרול, הזכורה מן הסידרה ג'וליה והופיעה ב־סרטים פורגי ובס וקלודיין. אדי קריבן, הוא פול וינפילד, גילם את תפקיד מרטין לותר קינג ושיחק את תפקיד בעלה של מגי רוג'רס ואביה של ליליאן בסידרה בשורות הבית הלבן. רוברט הוקס, המגלם בסרט זה את תפקיד בעלה של פרידה, היה המשרת ב־בשורות הבית הלבן.

יום חמישי

20. 3

● **מועדון החתול שמיל (5.30, שידור בכבלים).** החתול מארח הערב את ה־שחקנית דליה פרידלנד המ־ביאה קטעים משל מירה מאיר ועודד בורלא ומהצגת עלי נוסעים לראות את בתם, חת־גם וג'ואי הקטן בקליפורניה בפרק ששמו הנה אנו באים קליפורניה.

● **הארט ואשתו (10.05).** סידרה חדשה עליה אין ללשכת הדובר במספיק פר־טים. מה שאפשר היה להציל מפי הטלוויזיה הוא שהסידרה עוסקת בבני־זוג, הארט, אותו מגלם השחקן רוברט ואגנר ו־אשתו, אותה מגלמת השחק־נית סטפני פאוארס, אשר ה־תחביב שלהם הוא להיות בל־שים, ולמרות שזה רק תחביב, הם מצליחים בכך.

הארט ואשתו: וגנר ופאוארס
יום ראשון, שעה 10.05

סידור פרחים דקורטיבי, בו הפרחים מעורבים בפלפלים ירוקים פותח את התכנית של מיקה רביד. תערוכת רהיטים איטלקית, כורסאות וכסאות בעיצוב המיוחד, שלו מסוגלים רק האיטלקים בהמשך התוכנית. סועד קרמאן מראיינת את ה־ד"ר יצחק פרומקין, מי שזוכה לאחרונה במישפט פלילי, על הסכנות שבטיפול פסיכיאטרים פרימיטיביים אצל רופאים עמ־

יום שני

24. 3

● **מורשה (8.03).** התכניות הדתיות הן בחזקת סקופ בטלוויזיה. עד הרגע ה־אחרון לא מצליח דובר רשות השידור משה עמירב לגלות מה יהיה בתוכניות אלה, כש־הוא מאשים בכך כמובן את הרב בנימין צביאלי, מנהל ה־מחלקה הדתית.

● **שמונה וחצי (8.30).** מאיר עוזיאל מכחיש את הק־שר להעסקתו בין הזהות הפו־ליטית והחברית שלו ושל מנכ"ל רשות השידור יוסף („טומי") לפיד. אם מקבלים את הכחשתו, קשה להבין מדוע ממשיכה הטלוויזיה להחזיק ב־מנחה כושל זה, שהפך את התוכנית לאחת הגרועות בטל־וויזיה.

● **הגיהנום לגיבורים (9.30).** סרט פעולה באורך מלא שהופק ב־1968 המספר על עלילותיה של יחידת סיור ברישת אליה מתלווה אמרי־קאי הנופלת לתוך מלכודת יפאנית במילחמת העולם ה־שניה. בתפקידים הראשיים מייקל קיין וקליף רוברטסון.

רשת שידור: כרווד
יום שלישי, שעה 9.40

מיים. תצוגת האופנה מיוחדת הערב לאופנת־הקיץ שעדיין לא הגיעה. בגדי־ילדים, שמלות עם תחרות וחליפות־מכנסיים, הכל בסימן השמש.

● **חטף פתח (9.30).** התכנית האחרונה של מאיר שלו, אשר הטלוויזיה מבטיחה כי תשוב למסך אחרי הקיץ. אחד הגרפיקאים של הטלוויזיה מנפיש את שירו של נתן אל־תרמן, מעשה בפא סופית.

● **רשת שידור (9.40).** שידור ראשון בן 100 דקות של פרק מהסידרה החדשה רשת שידור, או בשמה האמיתי W.E.R. סידרה מצויינת על הנעשה בתחנת טלוויזיה קטנה בארצות־הברית.

יום שלישי

25. 3

● **למישפחה (7.00).** שקר (6.02). סרט מיצרי ש־הוא קומדיה על דון ג'ואן המ־נהל את חייו במערכת גדולה של שקרים, בעיקר בפני אש־תו, כדי שלא תגלה את שלל הידידות שלו ולא תפריע לו בחיי ההוללות. השחקנים הם סמיר צברי וסמירה רקם.

● **כאה שבת (8.05).** חגיגה לסוג מסויים של אוהבי זמר. מי שמופיע בתכניתו של הרב שמואל אבידור הכהן הוא הזמר שימי תבורי.

● **המורדים (10.20).** הפרק השני בסידרה בת אר־בעת הפרקים על־פי סיפרו של ג'ון ג'ייקס על קורותיו של מהגר אירופי באמריקה של המאה ה־18. בפרק של הערב מצטרף פיליפ למורדים ונאלץ לנטוש את גדודו לאחר פצי־עתו. רחל סועדת את פיליפ בחוליו. בשוב בעלה, חוזר פי־ליפ לגדודיו ונאסף על־ידי חבריו.

שבת

22. 3

● **חידושים והמצאות (6.30).** לשם יצור טונה אחת של פלדה דרושים 20 אלף ליטרים מים. זוהי רק דוגמא אחת לתצרוכת המים העצומה המלווה את התפתחות החיים המודרנים. אולם לא רק עצם מציאתם של המים הם החשו־בים, אלא גם מי־השתייה ה־נקיים הם גורם חשוב במשק־המים. חשיבות מי־השתיה גו־רמת לכך שגם מדינות העשי־רות במים צריכות לדאוג. ב־סרט של הערב מוצגות פעו־לות לטיהור מי־שפכים ולהת־ראה בפני זיהום־המים.

● **אל ראש ההר (10.05).** במאוחר מאוד נז־כרו בלישכת דובר רשות־השידור, וזאת לאחר שכבר התפרסם הפרק הראשון של הסידרה, כי שמה אל ראש ההר ולא על ראש ההר. הפרק השני והאחרון של הסידרה פרי עטו של אירווין שאו עם השחקנית ווין רוג'רס ואלקה זומר בתפקידים ראשיים. פרק זה מספר על הצטרפות מייקל, הגבר בגיל המעבר המחפש לו אתגרים חדשים בנוסף לאשתו, לחברו המשתתף בתחרויות המיבחן להשתתפות הניבחרת האמריקאית האולימפית למרוץ מיזחלות בלייק פלאסיד.

יום ראשון

23. 3

● **הכל נשאר במישפחה (8.30).** ארצ'י ואדית

הכל נשאר במישפחה
יום ראשון, שעה 8.30

יום שישי

21. 3

● **ד"ר דוליטל (3.00).** הדובים איבדו את פרוותם ב־סרט המצוייר המציין הזה וזו־כים לעזרה מהד"ר דוליטל וחבורתו.

● **13 שקרים ועוד**

אמנות

היורש של מיר

ברוב פאר והדר, כש"השמנת" האינטלקטואלית של המדינה מכבדת את האירוע בנוכחותה, נפתחה תערוכת שלושה אמנים בביתן האמנים בתל־אביב. הביתן, שעד לא מכבר נראה כחסר יד מכוונת, ושהתערוכות שהוצגו בו לא זכו בתשומת־לב רבה, הפך לפתע מקום שבו מזומנת למבקר חוויה מעניינת. על קירות הענק של אולם התצוגה, מוצגות תשע עבודות ענקיות, של **מיכאל ארגוב**, יושב־ראש אגודת האמנים התל־אביבית, ושל העילה מארגנטינה, **יחזקאל ירדני**.

את עבודותיו של ארגוב אמנם אפשר היה לראות בשנה שעברה בוואריאציה דומה בבית־האמנים בירושלים, אולם הפעם הוא מעז להניח את הבד על הרצפה, ונותן לו בזאת ממד חדש ושונה. ירדני, שהיה עוזרו של הפסל הדגול **הנרי מור**, מביע בעבודותיו שאט־נפש ממיסחור האמנות, ובכללה גם זו של מורו ורבו הגדול. מדגימה זאת אחת היצירות המביעה את יחסו למוסיאונים, שלדעתו חדלו מלתפקד, ולכן בנה להם קבר עם מצבה.

על תפקידו כעוזר הפסל הידוע, הוא אומר, שלמעשה, היה יוצר בעצמו את פיסלי מור, לפי רישום או לפי דוגמה מוקטנת שקיבל ממנו. הגישה לאמנות כאל בית־חרושת, חושפת צד שונה של הנרי מור, וניפצה את המיתוס שייחס לו ירדני. מהנרי מור הוא למד איך לא לעשות דברים. התוצאה, המבוססת יותר על חשיבה מאשר ער ערכים אסתטיים, מוצגת למבקרים בביתן האמנים ברחוב אלחריזי.

ההבדל בין הרוסים לישראלים

גלריה שרה קישון, המתמחה בהצגת ציורים ריאליסטיים, סוריאליסטיים, וגם כאלה שעבר זמנם, פותחת תערוכת־ציורים של אמן יליד ברית־המועצות, המשפר את תדמית הגלריה. הצייר הצעיר והמוזנח, מכנה את עצמו בשם **זוהר**. ציוריו עוסקים בטבע דומם, עירום נשי יפהפה, ובכולם באה לידי ביטוי מיומנות טכנית גבוהה. תכונה זו נראית במרבית התערוכות תיהם של עולי ברית־המועצות.

אשה או גבר?

זיוה ליבליך היא אמנית הטורחת ויוצרת את כל שלבי עבודתיה במו ידיה. כאשר היא משלבת טכניקות של צילום עם פיסול או ציור, היא מבצעת בסטודיו שלה

זיוה ליבליך ורקדנית
השראה לכוריאוגרפיה

את כל התהליך. גם את קריעת הבדים, והצמדת גופים תלת־ממדיים היא מבצעת בעצמה. סיפור משעשע מספר אודותיה הצלם הוותיק **יעקב אגור**: בעת הקוקטייל שנערך לאחר הופעת הריקוד של **רינה שיינפלד** חוסים של סולו, נכח עיתונאי שפסק בהחלטיות: „אני בטוח שמאחרי כל זה עומד גבר!" אגור לקחו בידיו, הביאו לפני זיוה ואמר: „זהו הגבר!"

הריקוד של רינה שיינפלד מושתת על עבודה משותפת שהתבססה על רעיונות פלסטיים שהגתה זיוה, שהיפרו את הכוריאוגרף. כש**מיליה אשר**, אוצרת אוסף מקורי שהוצג בתל־אביב לפני כשנה, ביקרה בסטודיו של זיוה, וראתה את יצירותיה, הופתעה מן העבודות הקונסטרוקטיביות, והחליטה לכלול את ריקודה של שיינפלד, המבוסס על תכנון של זיוה, במיסגרת תערוכת אוסף מקורי שהוצגה במוסיאונים שונים בעולם.

למי שמחטט בעברה של האמנית, מסתבר שלא תמיד היו עבודותיה כל־כך קונסטרוקטיביות, מתומצתות ובהירות מבע. בתחילת דרכה היתה זיוה תלמידתם של כל אמני המופשט הלירי בארץ — שטרייכמן, סטמצקי ואבני עצמו.

תחושת חומריות עזה. בדרכה האמנותית עברה זיוה שלבים רבים, שכולם נבעו האחד ממישנהו. השפעות הילדות היפרו את

סטימצקי
• ספרי מתנות
• במבחר הגדול ביותר
• במחירים הנוחים ביותר
ספרים ואלבומים בנושאים:
אמנות • תחביבים • מוזיקה • קולנוע • צבא
גננות • בישול • עיצוב פנים • ילדים ועוד

ספרים חדשים מגיעים מידי שבוע

TREASURES OF TUTANKHAMUN
מבחר מאוצרות מצרים העתיקה
מוצג באלבום צבעוני
במחיר מיוחד —.165 ל"י בלבד
במקום —.437 ל"י

ARMENIAN ART TREASURES OF JERUSALEM
אלבום מפואר מאוצרות האומנות הארמני
194 תמונות צבעוניות ברהיבות עין
המחיר 700 ל"י בלבד
במקום 2,100 ל"י

STAMPS OF THE WORLD 1980
קטלוג עדכני של בולי העולם GIBBONS
המחיר 869 ל"י בלבד
במקום 1,500 ל"י

* שנת היונה
— איתן הבר / אהוד יערי / זאב שיף
המחיר —.320 ל"י בלבד
במקום —.380 ל"י
* שיר במתנה — חוה אלברשטיין
המחיר —.300 ל"י בלבד
במקום 350 ל"י
* והיקר הזה הוא אני
— יהודה אטלס
המחיר —.95 ל"י בלבד
(במקום —.120 ל"י)
המחירים בתוקף
עד 15.4.80

FLOWERS OF THE MEDITERRANEAN
פרחי ארץ ישראל והים התיכון
311 תמונות צבעוניות ו־128 שרטוטים
המחיר —.275 ל"י בלבד במקום —.438 ל"י

DALI
THE WINES OF GALA
אלבום מיוחד המציג ממבחר ציוריו של ד א ל י בנושא ייצור היין
המחיר —.1,325 ל"י במקום —.2,650 ל"י

DESIGN FROM SCANDINAVIA
האלבום לעיצוב פנים מסקנדינביה
בכריכה רכה (מס' 7)
במחיר מיוחד —.59 ל"י
במקום —.547 ל"י

רשת חנויות הספרים הגדולה ביותר הקובעת את הרגלי הקריאה בישראל
1000 ספרים חדשים בכל חדש
30 סניפים ב־ירושלים, תל־אביב, חיפה, באר שבע, רחובות, נ"ת לוד ואילת

הזדמנות איומה

חודש חינם !!!
B"
סטודיו לתנועה ומחול
מבצע הנחות מיוחד לנרשמים החודש
צוות מורים בכיר
התעמלות/תנועה
יוגה
ג'אז
ריתמיקה לילדים
פרטים והרשמה, על כוס קפה —
ארלוזורוב 80, תל־אביב, טל' 237026.

מה?
שם נ. רשום 5258
פינה קולדה עוד לא טעמת
נסו את החוויה שתו פינה קולדה!
מבחר משקאות קוקטייל:
פינה קולדה
סומברו
בננה קולדה

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל — יד טסקים
ת"א, הקונגרס 44, טל. 832236

האמנית ובאו לידי ביטוי ביצירו־תיה. בילדותה, כשגרה ברחוב העליה בתל־אביב, אהבה להריח את האדים שעלו מהגינה המושקית של ביתה, והיתה חופנת בכפה את החול, מקרבת אותו אל אפה, מריחה ממנו ואף טועמת בפיה. את אהבתה זו ביטאה בעבודותיה מאוחר יותר. זה קרה בדרך לאילת, לפני 16 שנה. כשעברה במיצפה־רמון, התאהבה בנוף, בצבעים ובמידבר. היא בחרה בחול כדי להעביר את עוצמת החוויה שחוותה. והוא הפך נושא תערוכותיה ב־מיסגרת קבוצת תצפית. את החול היתה מערבבת עם חומרים שונים, ויוצרת על פני הבד תחושת חומ־ריות עזה. מאוחר יותר, היתה מצלמת דמויות אדם, ומקרינה אותם על גופים גיאומטריים. אחר־כך התחילה לבנות תבניות יסוד שמהן פיתחה מערכת שלמה — כמו בתערוכתה החדשה בגלריה ריכטר.

התערוכה האחרונה שלה מהווה גירוי להמשיך ולצפות בשאר יצי־רותיה, שכן נוצרת תנועה בלתי־נראית, המצפה להמשך. זוהי ה־תנועה בחלל, שהפסל הרוסי הנודע **טטלין** ניסה לבנות כמותה במונו־מנט לאינטרנציונל השלישי ב־1920.

לעין המבקר בבית זיווה ליבליך בולטת העובדה שהאמנית אוהבת את הצבע הלבן, את טוהר הקו והצורה, ואת הפשטות. ואלה עיכ־רים כחוט השני בעבודותיה.

פרסקו בדיר יאסין

„יום אחד, כשנכנסתי למשרדו של מנהל בצלאל, פרופסור **ש"ץ**, ראיתי שייח' ערבי היושב שם. השייח', שבא בכירכרה מהודרת הרתומה לסוסים אציליים, ביקש צייר שיצייר לו על קירות בתיו בכפר דיר יאסין." השנה היתה שנת 1928. הסטודנט הדלפון ל־לאמנות, **מרדכי אריאלי**, שהפך מאוחר יותר אחד ממייסדי קבו־צת אופקים חדשים, כמעט גווע ברעב בתקופת לימודיו. מזונו ה־עיקרי היה אז תאנים שהניב העץ בחצר בית־הספר. הנער שעזב את מישפחתו ואת ארץ הולדתו, פו־לין, כדי ללמוד ציור בארץ־יש־ראל, שמח מאוד להצעה שבאה מצד השייח' הערבי עתיר הממון. שמח וטוב לב, יצא העירה כדי לקנות צבעים לציור, הכין לו חבילת מזון, ולמחרת היום הת־ייצב במקום ובזמן שקבע. השייח' הופיע שוב בכירכרתו המפוארת, ולקח את הצייר הצעיר, אריאלי, לביתו שבכפר. למעשה, היו ל־

המוסיאון של ירדני
בית־קברות לאומנות

שייח' שני בתים — האחד לאשתו והשני לפילגשיו.

ככל שהתמשך היום, וקירות ה־בית החלו מתכסים בציורים של גמלים, ציפורים ופרחים — הנוש־אים שביקשו ממנו הנשים, התרבו והלכו קריאות ההתפעלות מלוות בשירה של כל בני הבית.

לפתע הכריזו על הפסקת צה־ריים. הסטודנט הצעיר לא ידע חוכמות. הוא שלף את המזון ש־הביא עימו, ורצה להתחיל לאכול. למראה הסכינים שנשלפו וכוונו אליו, החל חושב כי מייחסים לו פשע כלשהו. אך אז נזכר שהער־בים הם מכניסי אורחים מטיבעם והבין שבוודאי נעלבו עמוקות מכך שהביא עימו אוכל. הוא הש־ליך מהחלון את הכריך שלו, ו־הציל בזאת את חייו. הפיצוי היה כרה שכמוה לא ראה בימי חייו: כמויות אדירות של אורז, בשר ומטעמים אחרים הונחו לפניו.

לעת ערב הגיע שוב השייח' ושאל מה מחיר הציורים. חברו של אריאלי, שבא עימו והתחלק איתו בעבודה לחש לו: תגיד שתי לירות. אך אריאלי אזר אומץ ו־אמר: „עשרים לירות." לתדהמ־תו, הוציא השייח', בלי אומר, ארבעה שטרות אדמדמים של חמי־שיות שטרלינגים, והוסיף בער־בית: „תודה רבה". שנה שלמה חי אריאלי ברווחה ולמד בבצלאל מהסכום שהרוויח בדיר־יאסין.

את כרזות הקולנוע של מע־דלור ז"ל, היה מצייר אריאלי ב־שנות השלושים והארבעים. המש־כורת שקיבל, הותירה לו זמן ואמ־צעים לצייר וליטול חלק בקבוצת אפקים חדשים. בעשר השנים ה־אחרונות, השתנה סיגנון ציורו, והפך אישי יותר, ושונה מהמופ־שט הלירי המציין קבוצה זו. תע־רוכתו האחרונה באגודת־הציירים מסכמת תקופה זו.

בובה דומעת של זיווה רון
רקוויום לחברה צרכנית

הבובה הדומעת

המחשת רעיון בצורה פלסטית, תוך שימוש בחפצים יום־יומיים, הם הפסגה של **זיווה רון**. כמה אמנים התאחדו והחליטו לבטא בציור ופיסול, את מה שמנסים לומר המשוררים בשיריהם. הדבר היחידי המשותף לאמנים שיצירו־תיהם מוצגות במישכן לאמנות בחולון, הוא הרצון לבטא מחאה חברתית.

התערוכה מפתיעה בכמה יצי־רות. הכוונה ליצירותיהם של חנה שיר, יצחק עדי וזיווה רון. חנה שיר, בציורי ענק של מיר־קם צבעים עדין ועשיר כאחד, בו־נה ריתמוסים ויוצרת חוויה אסת־טית מרעיון המחאה על מצב ה־אשה.

יצחק עדי, בעל הרעיונות המ־קוריים, „עלה" על עניין משבר האנרגיה. להמחשת ריגשי הזעם והתיסכול שלו — חתך חבית נפט לאורכה, ותלה אותה על הקיר על רקע שחור וזהב — הזהב השחור. מתוך חור שקרע בחבית מציצים פני חומייני, כשעליו מצויירות עצמות מצולבות.

חוש ההומור הוא המציל את כולם מהפסימיזם הנובע מהמצב. לזיווה רון, חוש ההומור הוא נכס. האמנית בעלת המראה הצעיר, ו־רעמת השיער הבלונדי הגולש, מרגישה צורך, לדבריה, לתאר הקצנה של מצב, לראות את הכי גרוע — כדי למצוא שביב של תיקווה.

היא מתארת מצב של משבר כלכלי, והאופן שבו הוא פוגע ב־אדם הקטן ברחוב. לא בסטטיס־טיקות או במילים, אלא באובייק־טים, המתארים מצב פסימי עם הומור. העבודה שלה מורכבת מכמה חלקים, בעלי שמות שונים, אך סך־הכל זו יצירה אחת. חיסול מוחלט; אוכלי תפוחי האדמה 1980 — שימוש בפוסטר המתאר אנשים האוכלים תפוחי־אדמה, ב־תאורה ובגוונים של תחילת ה־מאה; שורת שקיות פלסטיק ה־תלויות על קולבים בשורה קראה שקיות עם דיאלוג, כשהכוונה היא שזה מה שנשאר מהחברה הצרכ־נית; אנדרטה לקונה המצוי מת־ארת זוג כפפות בתנוחה של תחי־נה, נעלי אשה המולבשות על רג־לי קרש גיהוץ, ולידם נעליים ו־כובע של גבר מאובנים — כל אלה צבועים לבן, ומבטאים יחד את חוסר־האונים של האדם הקטן לנוכח המתרחש; הבובה הדומעת, היא בובת חייטים התלויה על חבל, כשהיא נוטה כלפי מטה, ומזילה דמעותיה לתוך דלי הני־צב מתחתה.

חזור
אל האהבה
הראשונה
שלך
BRUT

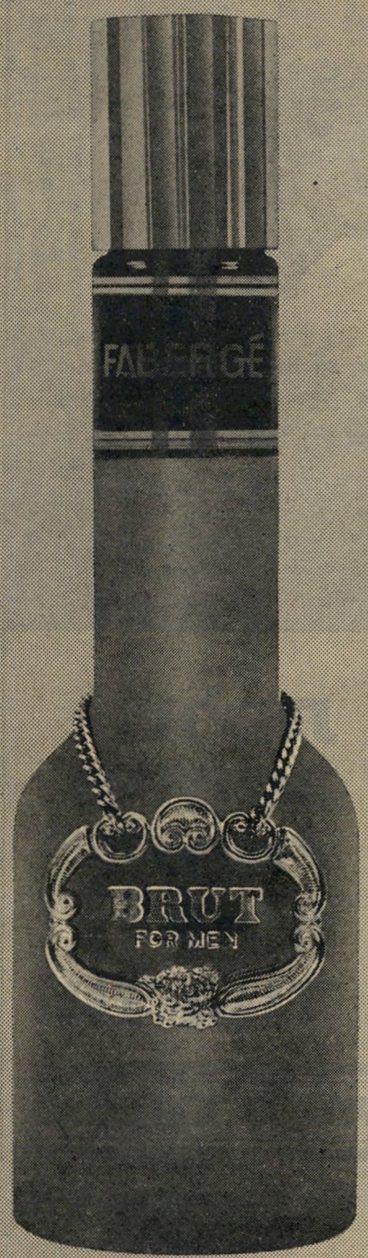

•ברוט-אפטר שייב
•ברוט-דאודורנט,אנטי פרספירנט
•ברוט-קצף גלוח
•ברוט-סבון על חבל

FABERGÉ
BABE • CAVALE • MACHO

מוצרי פברגה מקוריים
מיובאים ע"י אשל קוסמטיקס בע"מ

להשת בשק"ם, משביר לצרכן,
כל-בו שלום
ובתמרוקיות
המובחרות.

במדינה

חוק

הלורד ומס־הכנסה

פסיקתו של שופט אנגלי עשויה להרחיב את זכותו של האזרח הישראלי לטעון בבג"ץ

עד היום אין לאזרח הישראלי זכות עמידה בבית־המישפט הגבוה לצדק, אלא אם יש לו אינטרס אישי או שנגרם לו נזק ממשי. כך, למשל, נידחו בעבר פניותיהם של אזרחים דתיים, שביקשו להפסיק את שידורי הטלוויזיה בשבתות. שופטי הבג"ץ קבעו, שאין העותר יכול לייצג את כל הציבור הדתי וכי אין לו אינטרס אישי ממשי בתביעתו. לכן דחו את העתירה.

מאותה סיבה נדחתה גם בקשתו של קצין־מילואים, שפנה לבג"ץ נגד שיחרורים של תלמידי הישיבות מצה"ל. השופטים קבעו, שגם אם יתארך שירותו הצבאי של הקצין, בגין שיחרורם

עותר דויד
אינטרס אישי

של תלמידי הישיבות, עדיין אין זה מספיק כדי לתת לו מעמד בפני הבג"ץ.

פסיקה דומה ניתנה בשנה שעברה בשטח המיסים. מתתיהו דויד, פקיד בהסתדרות, פנה לבג"ץ וקבל על כך ששילטונות מס־הכנסה אינם אוכפים את חוקי המס על היהלומנים. בית־המישפט דחה את עתירתו וקבע: לדויד אין זכות עמידה בפני בית־המישפט הגבוה לצדק, כיוון שאין לו אינטרס אישי ואף לא נגרם לו נזק ממשי וישיר.

עתה צפוי שינוי מהפכני בתחום זה. הישראלי עשוי לזכות בזכות עמידה בבית־המישפט הגבוה לצדק. והכל בזכותו של לורד אנגלי, שהוא גם שופט.

רישומים פיקטיביים. הפדרציה הלאומית של המעסיקים העצמאיים ובעלי־עסקים קטנים באנגליה, פנתה לבית־המישפט בלונדון, כדי שיפסול הסדרי־מס שנעשו בין איגוד המדפיסים לבין שילטונות מס־הכנסה. הפדרציה טענה, כי ההסדרים הללו חורגים מהחוק והנוהל. שכן הם נעשו כדי להקל על בעלי העיתונים לשלם פיצויי־פרישה לחברי איגוד פועלי הדפוס. עיקרם היה: הכרה ברישומים פיקטיביים של שעות־עבודה נוספות.

טענו נציגי הפדרציה: ההסדר מקטין את ההכנסות ובכך מועלים שילטונות מס־הכנסה בתפקידם העיקרי — להגדיל את הכנסות אוצר המדינה.

שלחת מעטפה אחת? שלח עוד ועוד

כך תוכל להגדיל את סיכוייך לזכות בהגרלת חשבונית הפרס.

ההגרלה הקרובה: 2.4.80
את המעטפות שלחו לת.ד. 3900 ירושלים

מי שמוכר בלי חשבונית עושה חיים על חשבוני

משרד האוצר/אגף המכס והבלו

מפעלי ש. גולדשטיין בע"מ
עברנו
לחנותנו החדשה ברחוב פינסקר 28, ת"א
לרגל הפתיחה הנחות ממשיות.
וינוקיר, גולדויניל, ריצוף פי.בי.סי., פנלים,
הכל מתוצרת העוגן פלסט.
כמו כן טפטים מורלה, קש, טקסטילים ועוד.
המכירה בגלילים ולפי מטרים

floïd blue
ה„אפטר שייב המלהיב"
פלויד בלו

זמרת־שחקנית זכי
ממצריים למצריים

בית־המישפט האנגלי דחה את תביעת הפדרציה על הסף. בנימוק שלמבקשים אין בכלל זכות עמידה בבית־המישפט, שכן להסדר הנ"ל אין כל השפעה עליהם. אך נציגי הפדרציה לא ויתרו בקלות. הם פנו לערכאה גבוהה יותר, לבית־הדין הגבוה לעירעורים, וביקשו לבטל את החלטת בית־המישפט הנמוך ממנו. כאשר נסתיים הדיון בעירעור, עלתה ושמחו. עירעורם התקבל.

לא היה זה רק ניצחונם הפרטי של נציגי פדרציית המעסיקים הצמאיים. יחד עמהם זכו כל משלמי המס הבריטיים בזכות להתנגד באמצעים מישפטיים לכל החלטה של שילטונות מס־הכנסה, המפלה בין נישום לנישום. כמו כן קיבלו זכות עמידה בבית־המישפט, אם הם רואים עצמם נפגעים מהחלטות רשויות המס, גם אם הפגיעה אינה ישירה ואישית. פסק הדין זה ניתן ב־27 בפברואר בבית־הדין הגבוה לעירעורים, בראשותו של השופט הלורד דנינג.

מבחינה מישפטית שהורה ה־תקדים האנגלי אינו מחייב בישראל. המישפט הישראלי נותן שוחרר זה מכבר מתקדימים זרים. בכל זאת גרם קורת־רוח למישפטנים רבים בישראל, ביניהם אלה שמתחו בעבר ביקורת על הגבלתה של זכות העמידה של האזרח הישראלי בבית־המישפט הגבוה לצדק.

אחד מבכירי המומחים לדיני מסים בישראל, עורך־הדין בועז נהיר, הבטיח שישתמש בתקדים האנגלי בנסיון לשכנע את בית־המישפט הישראלי שיאמץ את התקדים של הלורד השופט. אך אליה וקוץ בה. באנגליה עצמה עדיין לא עבר פסק־הדין המהפכני את הערכאה הגבוהה ביותר — בית הלורדים. בלורד דנינג דבק הכינוי „הילד הנוראי של המישפט האנגלי", ולא כל החלטותיו זוכות לאישורם של הלורדים המכובדים.

מקום מקודש

נשיא בית־המישפט המחוזי קבע כי אפילו חוליי־הרוח מכבדים את היכל הצדק

„אולם בית־המישפט הינו מקום מקודש, אם מותר להשתמש בביטוי הזה. לפי המסורת שלי, הרי אפילו חוליי־הרוח מכבדים את המקום ומצליחים לשלוט על עצמם." במילים אלה הביע נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, השופט בנימין כהן, את יחסו למיקרה שבו עצירה תקפה שוטר, בתוך אולם בית־המישפט.

המיקרה אירע, לפני כחודש, באולמו של שופט המעצרים התורן, בשעה ששופט השלום מנחם בוכוויץ ישב על כס המישפט. לפניו הובאה העצירה מזל בוגנים (20) מבת־ים. נציג המישטרה, סמל־ראשון צבי פורמן, עלה על דוכן העדים וגולל רשימה של עבירות, המיוחסות לבוגנים. כאשר ירד פורמן מהדוכן, אחרי שביקש את המשך המעצר, ועבר בסמוך לבוגנים, החלה זו לבעוט בו ולי־כותו בפניו בשתי ידיה. תוך כדי כך גם קיללה אותו ואיימה כי תג־מור עמו את החשבון כשתשתחרר. השוטר חולץ מידיה של בוגנים בריאת הגוף בשן ועין.

כל אותה עת נכח השופט בוכוויץ באולם וחזה בתקרית האלימה. פרקליטה של בוגנים, עורך־הדין סמי יונה, ביקש מהשופט שלא להתייחס בחומרה למעשה, שנעשה בלהט היצרים, ולשחרר את שולחתו ממעצרה. להפתעת הכל נענה השופט לבקשת הפרקליט וקבע בהחלטתו: „אינני בדעה שתקיפת שוטר, גם בנוכחות שופט, מצריכה המשך מעצר. מדובר בבחורה צעירה, שאין לה עבר פלילי, ושלא צפויה כל סכנה לציבור אם היא תהיה חופשיה עד לתום ההליכים נגדה."

נראה היה כי אפילו עורך־הדין סמי יונה לא האמין למישמע אוזניו. שוטר חבול הוצא זה עתה מאולם המישפטים, ואילו השופט החליט לשחרר את התוקפת. אולם ליונה לא ניתן ליהנות זמן רב מפירות הצלחתו המישפטית. פרקליטות המדינה הגישה ערער על ההחלטה לבית־המישפט המחוזי.

לחץ נפשי. העבירות שבגינן נעצרה בוגנים בתחילה כוללות עיסוק בזנות, זיוף תעודת־זהוי והוצאת דברים במירמה. אליהם צורפה גם האשמה בתקיפת שוטר ובאיומים כלפיו. בפני השופט כהן, שדן בערער, גולל עורך־הדין יונה סיפור נוגע ללב על בחורה שבאה ממישפחה מרובת ילדים בנצרת, עזבה את הבית ועברה לעיר הגדולה.

יונה טען כי העבירות המיוחסות לבוגנים נעשו כולן בתוך פרק זמן קצר, והסביר זאת בעובדה שהיא נקלעה לחברת אדם שניצל אותה והדיחה לזנות. את תקיפת השוטר הסביר יונה ב„לחץ נפשי עצום".

אך מאמציו של הפרקליט המסור לא נשאו הפעם פרי. אחרי שהשופט כהן הביע את דעתו על קדושתו של אולם בית־המישפט הוא קבע: „בנסיבות הללו בשום פנים ואופן לא הייתי משחרר את העצירה בערבות, ואני מצווה לעצור אותה עד לסיום ההליכים המישפטיים נגדה."

שחקנים

הקריינית חזרת

למצריים

חלומה של שחקנית־זמרת ישראלית — להשתתף בי־סרט מצרי

לחזור למצריים, ארץ הולדתה, לשחק ולשיר לצד כל המכרים מן העבר — זה חלומה הגדול של פלורה כהן (זקי) בת ה־29, פקידת קבלה במלון שרתון בתל־אביב.

„הרסו לי את הקאריירה עוד לפני שהתחלתי אותה," סיפרה הצעירה תכולת־העיניים בחיוך נוגה. „כשהייתי בת 14 הכריחו אותי להתארס לבן־דודי, ובמקום להיות שחקנית וזמרת מפורסמת, התחתנתי, ילדתי שתי בנות, דבר שהים מגביל אותי מאד."

היא נולדה בקאהיר, בת יחידה לאב, שהיה בזמנו שחקן מפורסם במצריים. „רחובות ילדותי קורצים לי," גילתה בגעגועים. „למרות שאני יהודיה, למרות כל הליכלוך והסירחון, אני מוכנה לחזור למצריים בכל עת ולעבוד שם בישחק, כי אני אוהבת את הארץ הזאת, כל זכרונות ילדותי טמונים בה."

היא סיפרה על תקופת ילדותה, ברחוב קנתרת רמארה. האב, השחקן זקי פאיומי, שיחק אז בתיאטרון של נגיב אל־ריחאני. הוא כיכב לצידה של השחקנית נגווה סאלם

(המשך בעמוד 62)

פרקיט יונה
לא בחומרה

טלויזיות ציבעוניות ומכשירי חשמל קונים

אצל: מיכאל עקילוב

בסלון אלנבי 113

מבצע החודש ☆ עד גמר המלאי

	מחיר רגיל	מחיר מבצע
טלויזיה נורונדיג 26" דגם 8212	140,895	71,900
מקרר ג'נרל אלקטריק 16 קוב	106,400	71,900
תנור כשול כלרם שני תאי אפיה	19,900	15,900
קולט אדים איטלקי	8,690	5,690
מכונת כביסה סנכי	36,960	23,900
שואב אבק פרונרם גרמני	16,600	12,900

מהיום להיום • מבחר גדול ושרות אמין

מיכאל עקילוב, סלון אלנבי 113
הסלון הראשי לאמתך למוצרי חשמל
רח' אלנבי 113 ת"א, טל. 611966
(ליד המשביר לצרכן)

חדש

בתכנית החדשה של הלוטו

הוגדל הסכום המירבי לזכיה בפרס הראשון בטופס אחד ל-

7 מיליון ל"י

נוסף - יותר מיליונרים יותר זכיות

עידן

בעיות ולבטים בחיי המין

מאת

חד"ר מרדכי זידמן

תוצאת רשפים

תן טרמפ לחייל

להיות אמא של דנה

אהובתי הקטנה גודלת לי בקצב מפחיד, ואני עדיין לא מצליחה להעלות בכתב את כל הגודש. קשה לכתוב על — כאשר חורים את — כיוון שעצם הכתיבה הוא ביזבוז זמן החווייה עצמה, אבל חשוב לי עד בהילות לא לתת לרגעים האלה למוג אל תוך ניבכי הזיכרון, ולהחזיק אותם במצב „זמין" בכל רגע. מעולם לא הוויתי את ההווה, בתחושה דחופה וחזקה כזו של העתיד. לתפוס את הרגע בזנב. הוא עדיין איתי, מאוד מאוד אצלי, וכבר אני מתגעגעת אליו. שלא יגמר לי הזמן הזה, על אושרו הכבירי.

ואני יודעת, שרק הימים ארוכים. הזמן רץ. שעון החול של כולנו מטפטף, ואני מודעת לכל דקה. התינוקת שכל כך דבוקה אלי היום, לא תעשה זאת כל החיים, ובבוא הרגע — את כף ידי לא אקמוץ. פרושה אחזיק אותה, לאפשר לגוזל שלי להגביה עוף אל העולם.

ביניתיים, אני חיה במושגים של דקות. הלב אצלי מתוכנת לחוש לפי יחידות הזמן הקטנטנות ביותר — כמו אותו זלזל, שאינו אוכל את עוגתו בבליעות גסות, אלא מפורר אותה לפרורים דקים, בכדי לחוש עם כל פרור — עולם ומלואו מחדש.

דבר אחד טוב יש בכל הכאב הגדול הזה הכרוך בלהבין את החיים — הילד באמת זוכה בהורים טובים יותר. חוויית

דנה תחב דנין

האימהות לא חולפת לה כך סתם ליד האוזן, ואינה משוחזרת לה מאוחר מדי בכאב חריף ונוקב של אובדן. כאשר אלה הן הפרופורציות, כאשר מודעים כל כך לזמן החולף שאיש בעולם לא יוכל להחזירו מראשית, אפילו רגעים קשים, טורדניים, פרוזאיים, שבהם מתחשק ביצר עז לחבר מיכתב התפטרות — מקבלים משמעות מלאת טעם יותר. די לי להזכיר לעצמי שאיש לא יחזיר לי את הזמן האבוד, בכדי להתאזן מיד. כאותו כילי, שמוכן להכל, ובילבד שלא יקחו לו את ממונו. ולכל אלה, שביקשו כל כך לדעת מה יצא מדבר הטיליגנט, הרי התשובה לפניכם.

עסקים נוסח מיתון

מי יודע איפה שוכנת המיסעדה הכי יקרה בארץ? בתל־אביב? לא רבותי. בירושלים? לא מחדש.

סע וטייל במרחבי ישראל, כי ברבות הימים תמצאנה.

משלמים שם שלוש־עשרה אלף לירות לזוג. יזעתי שאתם מתים על סיפורים כאלה.

גם אני. מעלש. בת־דודתי היתה בקבוצה של חמישה איש, ולהם זה עלה רק עשרים אלף כל השולחן. אכלו, התעלפו, הגיע החשבון — התעלפו עוד פעם.

אבל למה לא. יש שם צוות של שלושים איש, ולכל שולחן צמוד מלצר. השף שהוטס במיוחד מלין, מקבל משכורת של מאה ארבעים ושתים אלף לירות בחודש. הקונדיטור לא בהרבה מפגר אחריו. ההשקעה במקום הגיעה לכעשרים מיליון לירות. פסנתרן וזמרת לשיר חינם לא שרים. הכלים הם מכסף טהור, הכוסות מבדולח נדיר, והאוכל מוגש בתוך טסי כסף קבועים בתוך מיכסים כדוריים ענקים. השחיתות הנפלאה מתגלגלת לשולחן בעגלות הגשה מפוארות, והבישולים הם לעילא ולעילא.

דוגמה קטנה של המוגש שם ולאו־דווקא בתור המנה הכי מפוצצת של הבית: דג שמך מנוקה מאידרה, ממולא בתבשיל סרטנים משגע, ומוגש בתוך בצק אלף עלים מפוסל מעליו כשיריון זהב פריך ונמס בפה. החבר שתיאר זאת, מהימן עלי בכל מאת האחוזים. כן, ועוד טיפה אחרונה של השראה:

העסק הזה מלא מפה לפה כל השבוע. התיירים כבר גילו את המקום. האינדיאנים עוד לא.

בישולים

עוגה נהדרת משאריות חלבונים

מיום שהאחות בטיפת־חלב הודיעה שהילדה צריכה לאכול כל יום חלמון אחד, הופר לי הסדר הטוב. אמונה על חינוך מסורתי ש„לא זורקים אוכל" אני אכן לא זורקת. אפילו אוכל שגיראה כזה סמרקצ'. אז מה אם לא נולד יפה? יש כזה, ויש כזה. אוכל זה אוכל. לפעמים, סוקרת בדאבה מדף שלם שהלך לי קקן במקרר, תפוס בכוסות ממולאות חלבונים — אני מרחרחת. מי יודע — אולי התקלקלה סוף סוף תכולת איזו כוס, ואז — טיליליים טיליליים אפשר לזרוק לפח, ואלוהים לא יעניש. החוקים שלו — מבינים אתם, לא תופסים לגבי אוכל מקולקל. אבל אלה, לא רוצים למות אלה. תשאיר אותם שבוע, יחיו שבוע. תן להם ארכה עוד חודש, יחיו עוד חודש. יש להם זמן. לא דורשים שום טיפול שום איוורור, רק להיות מכוסים היטב. נושא זה מספק כר ניראחב לרמאויות, ואכן, תוך שלושה ארבעה ימים יש לי קרום נוקשה מיובש כמו זכוכית. זכוכית אני לא מבשלת בפרינציפ — והיידה לפח. אבל על כל כוס מיובשת, תמיד נוספת לפחות כוס אחת רטובה, שרק מתחילה את הקאריירה ארוכת הטווח שלה אל החיים. בצר לי, נולדה עוגת אינגליש קייק חלומית, טעימה שיגעון, עשויה על טהרת החלבונים בלבד. עשר דקות של פעילות מוגבלת בתכלית, ויש עוגה רכה, נהדרת, שמתקצרת בקצב הסמבה. מן עוגת הופ היתה הופ אינגה. זכרונה לברכה. באמת לברכה. לא מלכלכים כלים, לא מאבדים זמן, אוספים כל השבוע חלבונים, ובשבת יש משהו נהדר בבית לחזק את הלב נגד גזרות חמלניצקי. וזה עוד כלום. אתם צריכים לראות את אלוהים איך הוא מבסוט טיכו. שוב לא ביזבזו לו אוכל.

יש עוד נקודה חשובה מאוד להבהיר, ועוברים להוראות. את העוגה הזו מותר לאכול אך ורק החל ממחרת. לא יודעת למה, לוקח לה די הרבה שעות בכדי להתייצב על הטעם של עצמה. חבל להתנפל עליה קודם, ולא להכיר אותה בטעם הנפלא הנכון. בדרך־כלל כאשר אני קוראת על מאכל כלשהו ש„טוב החל ממחרת", ברור לי שאותו כבר לא אכין. אם לא טוב מההתחלה, לא טוב בכלל. אבל צריך לפעמים לתת צ'אנס. לא מתאכזבים. את הפלא הזה עוד לא חקרתי די. הטעם שלה נולד מכוער כמו קוף, והופך לברבור יפהפה.

מי שאוהב כל מיני אינגלישים וליקרים, ישתגע מטעמם.

או ככה.

מקציפים במיקסר כוס חלבונים (זה יוצא 4 חלבונים מביצים גדולות) + כוס סוכר. אין צורך באבקת אפיה.

כשהקצף נוקשה, מפסיקים את פעולת המיקסר, ומעתה ואילך מערבבים בעדינות ביד: מגרדים פנימה גרד מחצי קליפת לימון גדול, או שלם קטן. אין לוותר על

עוגה — שבע מאות טון תענוג

כדורי הרז"יה שלא משגיעים את השכל - הסברים

זהו. רק חזרתי לכתוב, התחיל הרומן שלי עם המדפיס הממשלתי, שעושה לי טעויות. מחליק מילה פה, מאבד מילה שם, וגמרנו עם המישפט.

או ה„עובדה יש גם כאלה" מתייחסת כמובן לעובדה שהם לא משגעים את השכל, לא לעצם קיומם הלא מחדש דבר לאף אחד. שנית, לא קוראים להם טרונה סי, כי אם Teronac, תוצרת סנדוז, שווייץ. שלישית, למרות רשימת הזוועות המודפסות כחוק בתוך האריזה, הסתמכתי בצורה לא מדעית להפליא על נסיון חברות, שמציידן נשארו בחיים בהחלט, ואפילו בצורה יפה יותר.

מדובר כאן על מכסימום ארבעה חמישה קילוגרמים אחרונים, שהם תמיד הכי קשים להורדה, וממילא זמן השימוש והשפעה של גלולות אלה, מדרך. הטבע, קצר. מינון קטן אף מהמומלץ על האריזה, לזמן כה קצר של שבוע, לא יכול להמית. על כל פנים אדם חייב להיות מודע לקורה בגופו. אם מרגישים משהו אחר חוץ ממרץ, וחוסר־תיאבון, פשוט מפסיקים לקחת אותם. לא? לא מתמכרים לזה בשבוע אחד. יש לנו חבר, אחד המארוות האינטלקטואליים במדינה, שכאשר אין לו דרך מיקרה כמה מיצרכי יסוד תחת ידו, הוא הולך ברחובות, ומריח פסים של מעברי חציה. ובאמת שהוא צרך את מיצרכי היסוד שלו הרבה יותר משבוע, בכדי להיזקק להם כל כך. גברת מסויימת נאלצה לבצע הפלה בגלל הכדורים. מזל משמיים. יכלה בקלות לצאת לה מיפלצת. ומי שלא יודע, אפילו אספירין עלול להיות קטלני במיקרים מסויימים, בחדשי ההריון הראשונים. גם אותי הרוקח הבהיל כמיטב יכולתו, ורק לא אמר לי שתבוא בבה יגא המכשפה ותאכל אותי, חוץ מזה באמת שאמר את הכל. בפירוש כתבתי חוויות אישיות בלבד. בעסק הזה צריך לעבור את מחסום הפחד, בהחלטה אישית אפילו כשהרופא מרשה, הבן־אדם לא פטור מהאחריות להקשיב לגופו, בעצמו.

מתחילים עם שליש כדור, ואם לא מרגישים שינויים חוץ ממרץ וחוסר־תיאבון כאמור, אפשר לגמור איתם את השבוע, ולצאת מזה יותר חתיך.

אבל, ועכשיו בלי שום צביעות וחובות כתיבה, לכו לקחת מירשם מהרופא. זה פשוט מעשי יותר. אחרי פירסום הכתבה, אפילו הרוקח שלי לא נותן בלי מירשם. „שתשבי לי על הקרחת גם שבועיים, אני לא נותן." ולי, באמת שאין זמן לעשות זאת אפילו שבוע אחד.

אבל לא אלמן ישראל. לא יכול להיות שבכל המדינה הזו אין למישהו חבר סטא־ז'ר, עם לב זהב ואצבעות זריזות להחתים חתימות רבות רושם. יש?

לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא

איך מבשלים ביצה קשה לתינוקות, מבלי להרוס את החלמון

כל הדיטיקנים טוענים פה אחד, כי הביצה הקשה, היא הכי קלה לעיכול, ועל כן מומלץ להגישה בצורה שלוקה זו לתי־נוקות זקנים וחולים. עד כאן כולנו הכ־מים כולנו יודעים, אבראו. הבעיה מת־עוררת כאשר צריך להגיש לתינוק חלמון בלבד, רוצים להגיש לו את זה בצורה הכי טובה ונוחה ובריאה לעיכול, שהיא הצורה הקשה של העסק, ובאמת נמאס לאם לאכול כל יום חלבון קשה אחד. מה עושים? או!

שיטה לייצר זאב שבע וכבש שלם

לוקחים פינג'ן קטן, ממלאים אותו עד למחציתו מים ומרתיחים.

בינתיים שוברים ומפרידים ביצה כמו לעוגה. את החלבון שומרים בכוס נגד ביבוזים, וכשיש ארבעה כאלה, סיפרתי כבר איזה תענוגים אופים מזה. כאשר המים רותחים, צ'ופ, שופכים פנימה את החלמון בזהירות, מבלי לשבור. מי שלא מאומנת, שתשבור את החלמון לתוך כוס עם מעט מים, ואת כל תכולת הכוס להחד־ליק למי הפינג'אן הרותחים. לבשל כרבע שעה, להוציא, לשטוף במים קרים, לקלף את השקיף שבה נתון החלמון הקשה, ולרסק או למעוך את זה לתוך מה שרוצים.

הגרד! מוסיפים כוס ורבע קמח + שלוש כפות שמן + חצי חבילת צימוקים בלבד בגלל הקמצנות או חבילה שלמה (100 גרם) בגלל הפזרנות, ושופכים לתבנית פיירקס מאורכת משומנת. כאשר זה בתבנית, זור־עים ומטמינים בתוך העוגה ככה, במפוזר איזה שמונה שיברי אגוזים בתור הפתעות נוסטלגיות, לזכר הימים הטובים, שבהם אפשר היה לציין במירשם חמישים גרם אגוזים קצוצים, ולהיות בטוח שהקורא היקר לא יפצח בבכי תמרורים לאלתר.

אופים בחום בינוני כשלושת רבעי שעה עד שעה. אפיית־יתר מקשה מעט את העסק. כדי שזה יהיה רך, צריך להוציא את זה כאשר העוגה „קפיצית" למלחץ עדין של האצבעות. לא לפחד. היד לא נשרפת אם לא נוגעים בתבנית. זהו.

לא לאכול עד למחרת. למחרת, מתירים את הרצועה, ובולעים אותה בבולמוס. בלי בולמוס, זה בין כה וכה לא ילך, כך שמוטב לזה להיות כלול מראש בהוראות.

ספר אסטרולוגיה וההורוסקופ שלך

שהחיינו והגיענו לזמן הזה

הריני לבשר לאנושות המקומית השו־קקת לקצת מיסטיקה מעשית, כי ספר לימוד אסטרולוגיה, ראשון בשפה העיב־רית יצא זה עתה לאור. ספר חדש, טרי יפהפה, של טלילה סטן, שעושה בור בגודל שבע מאות לירות בכיס. גו, סטימצקי עושה עשרה אחוז הנחה. בור גדול, לא בור גדול, מי שמתעניין בנושא, לא יעמוד בפרץ. קודם כל, זה כאמור ספר יפהפה. חושני כזה, שרק ללטף אותו כבר כף. מודפס בצורה שאין כמותה בארץ, על נייר כרומו, כולו נוצץ, ומבריק, ומאיר עיניים. הוא מובא במתכונת אנציקלופדית מושכת ונהדרת. בקשר לבור בכיס, הוא באמת גדול, אבל אם להתחשב בזאת ש־קורס אסטרולוגיה קיקיוני עולה החל מ־אלפיים חמש מאות לירות, והורוסקופ אישי אצל זוברובסקי אופנתי עולה חמשת אלפים לירות, זה נותן לכל העסק זוויות חדשות.

אסטרולוגיה זה ים ענק, ובאמת שאין נעים מללמוד תנועות שחיה ראשונות מספר זה. לכל נושא פרק מובן מאוד, ברור מאוד, וקוריוזים או הסברים מיר־חדים מופיעים בתוך מרובעים ציבעוניים, ניבדלים. כל כולו קליט כל כך, ולו רק בגלל הסדר הגיפלא שבו.

מריח לי דגים, מריח לי בתולה.

כתוב על הכריכה כי הספר הושלם כבר בשנת 1976, אבל בגלל תהליכים טכניים מורכבים, הוא יצא לאור רק עתה. לזה התכוון המשורר כאשר אמר שכל עכבה לטובה. שמתם לב איך העולם תופס מגמות לשמיים ולמיסטיקה? אלוהים מת־חיל להיות שלאגר. אפילו ראשי המדינות כבר נגועים. קארטר חבר של אלוהים, מוצהר. סאדאת סאחבי שלו. בגין סגן ראשי, וחומיני — חומיני זה הוא בעצמו. אז זהו. הספר הנכון, במקום הנכון, לא יכול להיות שום דבר אחר חוץ מבסט סלר.

פטנטים

איך לקלף שום, בקלות, כמו בוטנים

כותרת מבטיחה שיגעון, מה? ובכן, היא גם מקיימת. מי לא מכיר, מי לא יודע איזה עסק מגעיל ומורט עצבים זה לקלף שיני שום. אני אישית מכירה בשלנים דגולים שלו רק מסיבה זו בלבד עושים חילול הקודש, ומשתמשים באבקת שום, במקום בשום מעוך טרי דליקטס. אומנם, גם לפעצקרייה הנוצרת במועך השום אי אילו תרומות לעניין, אבל על זה אפשר להתגבר בקלות יחסית. לא מתקמצנים, וקונים מועך שום עם חורים ענקיים, שמרכיבים בתוכו דיסקית עם חורים קטנים יותר. מועכים דרך הדיסקית, ובגמר העבודה מוציאים את הדיסקית הדקיקה שנישטפת מכל שארית שום בקלי קלות, ומשאירה את החורים העצומים כמעט נקיים לחלוטין. אבל זאת אופרה אחרת. מה שמעניין אותנו כעת זה איך לקלף שיני שום במהירות הבזק, בלי לתקוע

איך מורידים במכה — „מעיל" שום שלם

בזה ציפורניים, בלי להביא פנצטות בייאוש, בלי להוריד עם הסכין חצי בשר של השום ושל האצבע, והעיקר באלגנטיות מרשימה.

ובכן, לוקחים לוח עץ לחיתוך. מניחים על זה את שיני השום. מניחים על שן השום (עובדים על כל שן בנפרד, אבל זה צ'יק צ'ק באחריות) ובכן מניחים על שן השום סכין רחבה כמו בצילום, ועם אגרוף קמוץ נותנים זעק. לא זעק חזק מדי, שישכיב את השום מעוך בפישוט איברים, אלא בינוני, כזה חזק מספיק עד ששומעים קול נפץ של התפקעות קליפה. שמים את הסכין בצד, ואפילו באצבעות אפשר בשלב זה להוריד את כל הקליפה של השום במכה אחת. כמו אדרת. אבל בעצם בכל זאת כדאי לעשות זאת עם הסכין. הידיים יסריחו פחות. זה שיגעון העסק הזה. מי שהיה מקלף שומים כמו שען שמחסט בקרביים של שעון, יבין איזה קיצור דרך נהדר זה. עוד דבר שאפשר לעשות ליתר ביטחון — לקנות במטותא, שומים כרסתניים וגדולים. מה שבטוח — הכי בטוח — למרות, שהעסק הזה עובד גם על פרעושים קטנים.

קולנוע בטעם אמריקאי

כמה הייתם מוכנים לשלם עבור כר־טיס כניסה לקולנוע אינטימי, שיושבים שם על כורסות נוחות, דורכים על שטי־חים רכים, מקיף אותכם קהל נעים ותר־בותי, מציגים לכם שם את הסרטים המעודכנים ביותר, לפעמים בהצגת בכו־רה ארצית באמת, לפעמים סתם סרטים פצצות שמשום מה החמצתם, ואפשר לחטוף משהו נחמד בקופי שופ? כמה שווה לכם העובדה שהעסק מתנהל במלון יוקרה, ובהפסקות של הסרט אפשר ל־צאת אל הדשא בגינה, לקשקש בסיפלי קפה מחרסינה עם שכן סימפטי, לזלול עוגה במחיר סביר, או סתם לבהות אל הים, ולנקות את הראש? כמה הייתם משלמים? מאה חמישים לירות? מא־תיים? טוב מאוד! כיוון שזה עולה רק שמונים ל״י.

החברה מהרצליה פיתוח, התחילו ל־העלות את המקום על המפה. הכף המ־שוגע הזה קורה במועדון הקולנוע של מלון דן־אכדיה, שבהרצליה פיתוח.

התהלה הצעירה אחראית לחלוטין ליופי הזה. כל כארבעה שבועות מדפיסים תוכנית סרטים חדשית, עם שמות הסר־טים, שמות השחקנים ומועדי ההצגה. בימי שישי, בשעה שלוש, מציגים תמיד איזה סרט יפהפה לילדים, המורשים ב־כניסה רק בליווית מבוגר. צודק לאללה.

מועדי ההצגות הם בדרך־כלל בשעות שבע, ותשע — עד תשע וחצי.

אם אין ברשותכם התוכנית, אפשר לברר בטלפון 938555 מה מציגים הערב, ובאיזו שעה. תופסים את בן־הזוג, מכד־רים אותו בבעיטה מכוונת היטב מתוך המיטה החמה, מלבישים אותו בכוח, ולא שמים לב אף רגע אחד איך הוא מצווח ככרוכיה, ומאיים בנקמות. מוש־כים ודוחפים אותו לסרוגין מתוך הבית, כאילו היה רהיט כבד, ולא מרפים ממנו גם בתוך המכונית אם הוא משתולל.

מגיעים איתו עד המלון הנ״ל, ובנקודה זו, הוא מראה סימני הפשרה ראשונים. עוד דחיפה עזת לחץ, והבן־אדם מוצא עצמו בתוך אולם מרופד, ממתין בנוחיות נהדרת שהסרט יתחיל. הוא יחייך אליכם כחמניה באביב, הנחת תתפוס אותו ב־חלקים גדלים והולכים, ועם כל רגע שעובר, עוד תוכנית זדון שהיתה לו ב־ראש אליכם, תתקפל לבלי שוב. עד בערך אמצע הסרט, כבר ישולח לכם כל פשע עתיק שאי פעם ביצעתם לו, ובהפסקה הוא ממש יבקש מכם סליחה. בדרך הביתה אתם כבר יושבים על תקן של אלוהים הקטן המגלה ניפלאות, ומה זה שמונים לירות, תמורת המעמד.

אודטה דנין

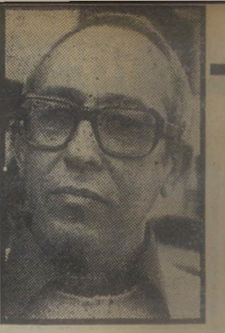

יעקב שרת / איש ממאדים

פלמ"ח, אצ"ל, לח"י

הם אומרים שהוא לא מתאים, שזה לא בשבילו, שאין לו רקע מתאים, שהוא חסר־ניסיון, שהוא שייך לאופרה אחרת, שאין לו שמץ מושג מה זה מישרד־חוץ ומה זו מדיניות־חוץ, ואופקיו צרים, והוא כבול בעקרונות, ובכלל, הוא נגד שלום ונגד ויתורים ובעד ארץ־ישראל שלמה, והתנחלויות וכל השאר, ומה לא; ואין לו כושר־ניסוח כשל שר־החוץ הראשון, ואין לו ביטחון־עצמי כשל שר־החוץ השני, ואין לו נמישות כשל שר־החוץ השלישי, ואין לו כושר־תיכנון כשל שר־החוץ הרביעי, ואין לו כושר תיכסוס כשל שר־החוץ החמישי. נו, ומה יהיה?

ואני אומר לכם, שלא צריך לדאוג. הכל יהיה בסדר. הכל בתוב בכוכבים, ומה שכתוב בכוכבים יהיה על הארץ. הפלמ"חאי תראשון במעלה כבש את הארץ ב־1948, והפלמ"חאי השני במעלה כבש את חוץ־לארץ ב־1967, ומפקד אצ"ל החזיר את סיני, ומפקד לח"י יחזיר את הגדה. כי גם ללח"י יש לחי שנייה.

לא מאמינים?

לא צריך. אבל חכו קצת, עד ארגיעה, כמו שכתוב בספרים. העיקר שלא תפריעו, כי שר־החוץ הששי לומד עכשיו, ולו יש מה ללמוד אוהו מה שיש לו ללמוד, אוהוהו מה שיש לו ללמוד!

וכשהוא יסיים את המכינה — או אז ניפגש. אולי זה יהיה עוד לפני המילחמה הבאה בשעה שש; בדיוק ברגע האח־רון ממש הוא יספיק לתפוש מה פירוש ישראל מנקודת המבט הגלובוסית בכלל, ובזמן הזה בפרט, ואז יהיו לכם כמה תפתעות, ואתם תאכלו את כובעיכם ותגידו: שר־חוץ גדול עבוה טרם קם לעם־ישראל!

וכשאתם תרקדו ברחובות מרוב שמחה, אז אני אגיד לכם: אתם לא חושבים, שחבל שכל זה נדחה זמן כה רב, ובמחיר כה נורא בדם ובדמים? הלא הכל היה כתוב בכוכבים, הכל היה ברור כבר מזמן!

ואם אתם תגידו אז: חכם! אם באמת הכל כתוב בכוכבים, אז כתוב שם גם שזה לא היה יכול להיות אחרת, אלא בדיוק כפי שזה קרה — ללא שום קיצור־דרך וחיסכון בזמן, בקורב־נות, במשאבים!

כשאני אמצא את התשובה לטיעון הזה, אשיב לכם, כה יעזור לי שר־החוץ.

מדיניות

אומרים מה שחושבים וזה מוזיק.

אומרים שלומר מה שחושבים זה מוזיק.

אומרים שלומר שאומרים מה שחושבים זה מזיק.

כי האויב קושב, וחושב, ולא יושב. הוא רץ. אהלאן, מאין ולאן?

אל בניין האו"ם מן הבית הלבן.

אז מה הצעה היעוצה?

הסו, יהודים! הסו, ויופר בטחון המועצה,
ויסור מישראל חרון ובעס,
כי הגיעה עת, כי הגיע איש המעש!

ולא ידובר ולא יבורבר ולא יוגד ולא יסופר —
רק ייושב ויינחל ויופקע ויגורש עד־אין־מיספר!
והעולם?

קודם כל לא יידע; ומול המעשים יעמוד בוש ונכלם.
ואם, בכל זאת, תתחולל סערה?

נפעיל מייד את נשק התסברה!

הסברה? מי? מה? איך יותו הקווים?
קווים? יהודים קמים ואומרים מה שחושבים!

שמות

ועשיתי על הדיפלומט העברי / שלעז שמו כבר איננו מקרי:

טשעחאנאוועך ורובינשטעיין ולארץ —
ממבריקי הדיפלומטים של הדור!
ובראשם נשמע „שמיר" חריג מקרי —
בוא, יעזערניטסקי, עת לשוב אל המקורי!

אלתרמן נתן ודיין לקח

בסיפור נחמד אחד שלו, מגלה ג'ון אוהרה איך נתחוורה לו בנעוריו תורת היחסות: בהגיעו מעיר הולדתו הקרתנית לניו־יורק, היה לעיתונאי, וכטירון הטילו עליו למלא את שעות הפנאי שלו בכתיבת תולדות־חיים של אישים מעבר לגיל מסויים, כנהוג במערכות מסודרות. והנה, כאשר הוא החל מפשפש במעט־פות האישיות שבמגירות הארכיון של עיתונו, גילה לתדהמתו כי יש מעטפות גדושות להתפוצץ, למרות החשיבות היחסית הזעירה של בעליהן, ויש מעטפות שדופות מאוד, אף שחשיבות בעליהן רבה ביותר.

נניח לג'ון אוהרה מנותחו גיהינום, ונלך אצל נתן אלתרמן מנותחו עדן, וכל כך למה? משום שהח"כ אורה נמיר אשר על־התרבות יזמה, כדיווח „הארץ" (10.3.80), „מיפגש אלגנטי מיוחד במינו" במלאות עשור למות המשורר, וכדי להגדיל שירה ולהאה־דיר, זימנה שני אישים מן היישוב לומר דברם על המשורר, הלא הם ח"כ משה דיין והפרופ' לסיפרות דן מירון. ובכן, כמו שאמר ג'ון אוהרה זכור לטוב (אני יודע, אני יודע, בהיכלי הספרות לא יכירנו מקומו בכותל המיזרחי), ב„מעטפה" של „סופרנו הפרלמנטרי", שכל כולה 23 שורות (ב־23 שורות יותר מבכל עיתון אחר, אם איני טועה), ספרתי 15 שורות על דברי משה דיין (חוץ מהתמונה שלו עם נ"א), ואילו שורה וחצי בלבד על דברי הפרופסור, להודיעך שלמרות חידושי המדענים טרם הגיעה השעה לזרוק את תורת היחסות לכלבים.

מה אמר הפרופסור דן מירון על נ"א נדע אולי כאשר יעלם עלי ספר, אם יעלה רצון מלפניו (אך זאת דווח לנו, והוא מעט המחזיק מרובה, כי הפרופ' הירצה על שירת אלתרמן „תוך הדגשת חיציה האוניברסליים, ולא רק הלאומיים־ציוניים"). לעומת זאת, נתכבדנו במנה גדושה מדברי ספרא דיין על המשורר, ובה פנינים כגון: „אלתרמן היה בן־גוריוניסט מובהק"; „הבן־גוריוניזם הוא דרך חיים, האלתרמניות היא הייחוד הספציפי המיוחד שלה" (הלא תשימו אל־לבכם את הייחוד הספציפי המיוחד והיחיד במינו הזה של דיין: „יחוד ספציפי מיוחד"!); „שירת אלתרמן חינכה דור על דרכו של בן־גוריון."

כן, שכחתי לכתוב בהתחלה, שהכותרת של הכתבה היא: „דיין: שירת אלתרמן חינכה דור על דרכו של בן־גוריון", וגם מזה אנחנו צריכים להבין, כנראה, שהדייניזם (או דייניות; מצד אחד דיין אומר „אלתרמניות" ומצד אחד הוא אומר „בן־גוריוניזם", וזה מביך) הוא הבן־יקיר של אבא־דוד ואמא־נתן. כמי שאך בקושי מוכן להתיימר בבקיאות בדייניזם, אך בשום פנים לא יעמיד פני מומחה לאלתרמניות ולבן־גוריוניזם, אני חש צורך לעשות פה את האוזרווציות הבאות:

א. כאשר דיין מדבר על „שירת אלתרמן כפי שהוא מדבר, מתקבל רושם עז כי הוא מדבר לא על שירת אלתרמן אלא על הפובליציסטיקה המחורזת שלו. זה אולי הבדל קטן, אבל חשוב, בייחוד בשביל אנשים ממאדים, שכאשר מדברים באוזניי־הם על שירה הם חושבים שמדברים באוזניהם על שירה.

ב. כאשר אומרים ש„אלתרמן היה בן־גוריוניסט מובהק", ש„הבן־גוריוניזם הוא דרך חיים", „האלתרמניות היא הייחוד הספציפי המיוחד שלה" (יחוד ספציפי מיוחד — זה לא גדול? ממש בחזקה שלישית!) זה אולי מרשים מאוד, אבל מזה אנחנו, הקוראים, לא למדים דבר על מהות הבן־גוריוניזם או האלתרמניות. מהו „בן־גוריוניזם" במשמע הערכי? איך הוא נתפש בשעתו באופנים שונים, ואיך הוא נתפש עכשיו באופנים שונים? על זה דווקא היה מעניין מאוד לשמוע, אולי גם מפי דיין, אך עוד חזון למועד, מה לעשות. ומה זו „אלתרמני־ות"? או! על זה בוודאי הפרופ' מירון אמר משהו, אבל בגלל תורת היחסות נוסח־אוהרה, ניוותר בבורותנו, לפי שעה.

ג. אם שירתו של אלתרמן, כלומר כתיבתו הפובליציסטית המחורזת, חינכה דור שלם על דרכו של בן־גוריון, גם זו שאלה, ולא שאלה פשוטה. במידה שמדובר בפובליציסטיקה מחורזת שעניינה נושאים לאומיים כלליים ומקובלים — מה ייחודם הבן־גוריוני? ובמידה שמדובר באותו יחוד ספציפי מיוחד (יחוד ספציפי מיוחד! השומעת אוזניכם מה שפי דיין מדבר?!), או, פה כבר נשאלת שאלה אם זה חינך דור, וכשאני אומר „חינך דור" הדגש הוא גם על „חינך" וגם על „דור", מפני ש„חינך" יכול להיות, לא אחת, טימטם (כלומר שטף־מוח), ו„דור" זה יכול להיות כל הגילאים, נאמר, של משה דיין, רובם, מיעוטם, או אך ורק משה דיין בלבד ותו לא (באופן ייחודי ספציפי מיוחד).

כשאני נזכר, למשל, ב„שיר" המפורסם של אלתרמן על פריקת הנשק הצרפתי בחשאי לקראת מילחמת 1956 (אלתרמן גוייס אז על־ידי נערצו בן־גוריון — לא אחת אתה נתקל בתופעה שאנשי־רוח דבקים בדמות המסמלת בצדק או שלא בצדק גבריות, כוח ברוטאלי, צבאיות, מילחמתיות — אך אין לי מושג אם מצב זה תפס ביחסי נ"א—ב"ג — ועל־ידי עושי דברו ומתמרניו בעת־ובעונה־אחת — משה דיין ושמעון פרס — לעשות נפשות למילחמה בנאצר הממשמשת ובאה), אני מתחלחל למחשבה, כי משורר הוצא והוציא לתרבות רעה, ובירך על מה שלא היה אלא קונוניה נתעבת שנקשרה בדרכים אנטי־דמוקרט־יות להחריד בין שליט ישראל ובין ראשי הקולוניאליזם השוקע באירופה, צרפתי כבריטי, קונוניה שהיתה גרועה בשעתה, ואת פירות הבאושים שלה אנו אוכלים, לדעתי, עד היום הזה, ואם „שירה" שכזאת מועליית על נס במישכן־הכנסת בפתח עשור ה־80 כ„מחנכת דור", אז אלתרמן אולי נתן, ודיין אולי לקח, אבל הדור לא חונך.

במדינה

(המשך מעמוד 59)

המפורסמת, שהיתה גרה בשכנות לביתם.

פלורה נהגה לבלות את רוב זמנה הפנוי בביתה של נגווה. באותו הזמן למדה בבית־ספר יהודי בקאהיר. בעיקר אהבה שפות, והיא דוברת עברית, ערבית, צרפתית ואנגלית בצורה רהוטה.

ספינת השעשועים. בביתה של נגווה סאלם הכירה פלורה את רוב השחקנים הידועים של מצריים, שרובם כבר אינם בחיים. היא היתה משוחחת איתם על מישחק ועל זימרה, וכבר בגיל 12 החליטה על דרכה בחיים. „אני רוצה להיות שחקנית כמוך," אמרה לאביה. לרוע המזל החליט האב באותה עת להתגרש מאשתו. הוא עזב את מצרים ונסע לסודאן, שם פתח עסק עצמאי.

פלורה, שהיתה מבלה את רוב זמנה בתיאטרון ובקולנוע והכירה את רוב השחקנים אישית ואת רוב הסרטים בעל־פה, נאלצה לנסוע עם אביה לסודאן.

החלום הגדול התנפץ, כאשר הודיע לה האב כי עליה להינשא לבן־דודה. „לא נתנו לא להחליט בעצמי," סיפרה בעצב. „הייתי יכולה להיות מאד מפורסמת, כי כולם אמרו שיש לי כישרון גדול. זה לא הפריע לי בכלל שהייתי יהודיה. אף פעם לא היו לי בעיות עם אנטי־שמיות וחוג הידידים שלי כלל גם ערבים ונוצרים."

בגיל 14 היא התארסה ובגיל 18 עלתה עם בעלה ארצה וגרה ב־יאוור. עם זאת לא היתה יכולה לשבת בשקט. ידידיה ממצריים הציעו לה לנסות ולהתקבל לעבודה בטלוויזיה הערבית. היא ניגשה והתקבלה מיד. עד היום הספיקה להופיע בתוכניות רבות בטלוויזיה הערבית, לשיר ולשחק בהצגות שחלקן לא הועלה עדיין על המסך הקטן.

לפני חמש שנים החליטו היא ובעלה להתגרש. „פשוט לא התאמנו," גילתה. „הוא אמר לי: 'אם את רוצה לשחק ולהיות זמרת, אז תלכי, זה לא מפריע לי'." מאז הספיקה פלורה „להתחתן" בהצגה ספינת השעשועים, להיות כיפה אדומה בתוכנית לילדים, ואף ל־עבור קורס לדיילות אוויר. „אך הרגשתי שיותר טוב להיות עם שתי הרגליים על האדמה ולא באוויר," סיפרה.

אבא בתפקיד רופא. במיס־גרת עבודתה כפקידת־קבלה נפגשה עם השחקן המצרי מחמוד קאבל, שהוזמן לישראל עם קבוצה של סוכני־נסיעות. פלורה הופיעה לפניי האורחים בקטעי שירה. השחקן ומנהל סוכנות הנסיעות התלהבו מאד מהצעירה היפהפיה והזמינו אותה לבוא למצריים.

השבוע כתבה פלורה מיכתב ל־זמרת המצריה שאדיה. „כשהייתי קטנה," סיפרה, „ראיתי סרט שבו שיחק אבא שלי בתפקיד ראשי, כרופא, ושאדיה ועוד שחקנית בשם מאגדה היו מאוהבות בו בסרט. אני זוכרת היטב את הסרט, למרות שהייתי אז רק בת עשר.

„עכשיו, כשנפתחו השערים ל־מצריים וגם הדואר פועל, כתבתי לשאדיה וסיפרתי לה את הסיפור. כתבתי לה שהייתי מאד רוצה לבוא למצריים ולפגוש בה שוב, כי אני מאד מעריכה אותה כשח־קנית וכזמרת ויש לי הרבה מה ללמוד ממנה. היא עוד לא ענתה לי אבל אני מקווה לקחת חופשה בקרוב ולנסוע למצריים, להיפגש שם עם כל החברים והשחקנים שהכרתי ואולי אצליח סוף־סוף להגשים את החלום הגדול ולשחק בסרט מצרי לצידם של המכרים הישנים."

על המסלול

הדפס נוצות ועלי שלכת

אם היה מישהו, שחשב לרגע שהנה נגמר החורף, הודיע לאחרונה גנרל חורף שהוא עדיין חי וקיים ואינו חושב לסגת. ואם הוא עדיין גר אצלנו, צריך לארח אותו בלבוש מתאים.

אופנת ניבה מציעה מערכת דו־חלקית, המורכבת מחצאית וטוניקה עם צווארון סירה מעוטר בקפלים, שימלת בגלון, מערכות אוברול ומקטורן עם צווארון עניבה. מערכת נוספת, גם היא דו־חלקית, מורכבת משימלה מבד בגלון, כשמעל זה בלוזון מוואל שקוף. על מערכות אלה מופיעים הדפסים דמויי נוצות, עלי־שלכת, פרחים וקווים גיאומטריים.

בצילומים המופיעים כאן, רואים בובות של חלונות־ראווה בצד הדוגמנית. אל תגידו שלא מנסים לחסוך גם בתחום זה.

סריגים

סריגי לנה־דקו מציעים לכן, הנשים, מראה קלאסי מהודר ולכם, הגברים, מראה ספורטיבי. אופנת הנשים כוללת מיבחר רב של סוודרים, אפודות, חולצות־סריג ומערכות דו־חלקיות, הכוללות חולצות סריג צמודות ועליונות בצבעים עזים ולוהטים, בצד צבעי סתיו סוליידיים, לנשים בעלות מוג מתון. מרבית הסריגים עשויים מחומרים טבעיים, צמר טלאים, אנגורה וקאשמיר, שהם אופנתיים ביותר השנה ודוחקים את החומרים הסינתטיים. המראה המהודר הוא בעל כתפיים רחבות ומרווחות, בעזרת כריות קטנות ופנסים (תפרים) קטנים, המדגישים את הסיגנון המוגבה כשהחולצה הדוקה לגוף. צבעי הקולקציה מכילים את כל גווני הסגול — החל מסגול מוזעזע, עבור בסגול מעורב בבורדו וכלה בלילה משולב בלבן. הצווארון מציגה חברת לנה־דקו לגבר. הכתפיים מודגשות בטלאים מזמש בצבע חום כהה.

שילוב סריגה ועור

הצבעים השולטים בקולקציית החורף הם כל גווני החום, הבז', האפור וגווני ירוק מעורבים.

אוברול וז'קט

עם צווארון עניבה בהדפס הפוך, מציגה חברת ניבה, ובנוסף מערכות משולבות מבד־לון וואל שקוף, לערב. ההדפסים בגווני שחור, אפור ובורדו, הדגמים צולמו עם הדוגמנית קיטי ובובות.

קלאסי

הוא המראה של חברת לנה־דקו. החליפה עשויה מסריג אנגורה בצבע סגול כהה.

ארבע קבוצות: פלנלים, קורדרוי, ג'ינס ובדי הטוויד. הסימנים הבולטים באופנת הנשים הם כתפיים ישרות, צווארונים קטנים ומעוגלים, כפתורים א־סימטריים, רכיסות בגב ובצד הבגד ורכיסות כפולות. החצאיות בעלות גיזרה ישרה עד מתחת לברך, חלקן מכווצות במותן וחלקן בעלות

קורדרוי

אלסטי היא המילה הנאחרונה באופנה לגבר של חברת להב. המכנסיים צרות למטה.

קפלים רבים בווריאציות שונות. הצבעים השולטים בקולקציה זו הם צבעי פסטל שקטים. הבולטים הם גווני בז', צהוב, כתום (חלודה) וכחול אפור. הבולט באופנת הגברים — חולצות הפלאנל העשויות משבצות גדולות, בינוניות וקטנות, בעלות צווארונים קטנים. המכנסיים, עשויים מקורדרוי אלסטי, מונחים היטב באיזור המותניים וצרים כלפי מטה.

נים האופנתיים הם צווארוני הבייבי, גולף מעוגל ווי חד. אופנת הגברים מצטיינת במראה ספורטיבי, כיסים צדדיים, רוכסן לאורך הסוודר, פסים לרוחב, צווארון סיני וסיגנון הצווארון הגברי המקובל. החידוש האופנתי בקולקציית הגברים הם הסוודרים המשולבים בעור וסריג. הצבעים השולטים הם כל גווני החום, הבז', האפור וגווני ירוק מעורבבים.

ספורטיבי

אנחנו עדיין בסימן החורף. אופנת להב מציעה קולקציה מגוונת, המבוססת על מראה ספורטיבי מעודן, בעל צלליות ישרה, נוחה ולבישה במשך כל שעות היום. הקולקציה מיועדת לנשים, גברים וילדים והיא מורכבת מבדים חורפיים הכוללים

חניתה צנטנר

במדינה

בנקים

הקיבלח עמלה

וגם ירשה ?

הבנק ניהל את החשבון, אבל כאשר ביקש הבן לקבל ירושת אמו, התכחש הבנק לכל העניין

הגברת דבורה פרבר היתה אשה תמהונית. היא ניהלה את ענייניה הכספיים בצינעה, ולא שיתפה איש במידע על הסכומים שהיו בידה. כאשר נפטרה בשנת 1959, הוצא צו־ירושה שחילק את ירושתה בין בנה, בתה ובעלה.

בני המישפחה שהאמינו כי היה רק רכוש מועט מאוד לחלוקה, סיימו את ההליכים באותה שנה ולא שבו לדון עוד באותו נושא.

בשנת 1975 נשא הבן, יוסף בן צבי אשה. הזוג הצעיר עבר לחתגורר בדירה שהיתה שייכת להורים. כאשר התחילו לפנות ארגזים ישנים, מלאים מיסמכים עבשים, גילה הבן להפתעתו, כי לאמו היה רכוש ניכר בבנק לאומי. במיכתב משנת מותה של האם הודיע בנק לאומי למנוחה, כי בפיקדונה בסניף הראשי בתל־אביב יש לזכותה 1000 טווי דולר, וכי בהגרלה שתיערך בסוף אותה שנה יפדו חלק מטווי הדולר שיעלו בגורל. הבן גילה מיסמכים נוספים על זהובים ושאר אוצרות שאמו צברה בחייה, ושעליהם שכח להודיע לפני מותה.

היה זה 17 שנה אחרי מותה, כאשר התחילו היורשים להתעניין בפיקדונה הנשכח של אמם. ההתכתבות נמשכת שנים והבנק לא הודה בזכותם של היורשים.

הבן הגיש תביעה מישפטית לבית־מישפט השלום בתל־אביב ויבה דרש את החלק המגיע לו מפיקדון טווי הדולר של האם, המגיע היום לסכום של 100 אלף לירות.

בכתב ההגנה מכחיש הבנק את

תובע בן־צבי
לגלות ירושה אבודה

כל פרטי התביעה. מבלי להכיר בזכותו של התובע ובצידקת דרישתו, אלא „לפנים משורת הדין", טוען הבנק כי נקט בכל הפעולות האפשריות על מנת לברר בי־אילו נסיבות נסגר הפיקדון, אולם בשל הזמן הרב שעבר, ובגלל פנייתו המאוחרת של התובע לא עלה הדבר בידו.

הבנק מבקש מבית־המישפט לדחות את התביעה על הסף, מחמת התיישנות. בן־צבי מצא בין ניירותיה של אמו גם מיספרי פיקדונות בבנקים בחוץ־לארץ והתקשר גם איתם. למרות הזמן הרב שעבר מאז, נענו היורשים בדייקנות מרובה והבנק בחו"ל טרח ושלח להם העתקים של מיכתבים וחתימות האם על סגירת חשבונות והוצאות כל הכספים מהפיקדון. הפרטים הללו נשמרים בבנקים במיקרופילם, והבנקים הללו לא העזו להעלות טענת התיישנות.

בימים אלה, כאשר הסיסמה בנק לאומי הוא הבנק שלי נשמעת ברדיו לעתים קרובות, יש לפחות אדם אחד שמתחרט עד מאוד על שבנק לאומי היה הבנק של אמו.

דרכי אדם

הדייפנית מכפר חב"ד

העבריינית חזרה בתשובה והשופט התחשב בה ונמנע מלתת לה עונש מאסר

השוטרים המוסווים עקבו בדרכי כות אחר היורדים מכבש המטוס שהגיע מאמסטרדם. המטוס כמעט התרוקן מנוסעים. בין אחרוני הי

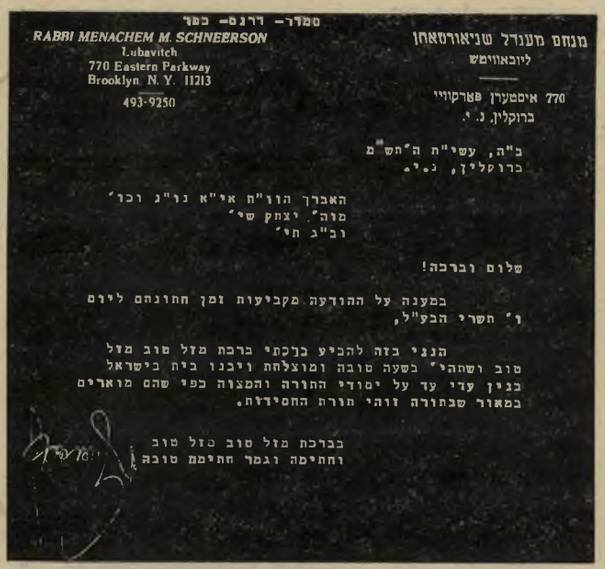

סמדר- דרנס- כפר

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, עש"ק ה' חש"ם
ברוקלין, נ.י.

האברך הונ"ח אי"א נר"נ וכו'
מוה"ר יצחק שי'
וב"ג חי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם ליום
ו' תשרי הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושהת' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל
בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה בכפי שהם מוארים
במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב מזל טוב
וחתימה וגמר חתימה טובה

המיכתב של הרבי מלובביץ
מיטפחת צחורה ולבוש צנוע

יורדים היתה צעירה גבוהת־קומה שחורת שיער שלבשה מעיל־פרווה יקר. היא פסעה בצעדים חיננייים כשל דוגמנית לעבר אולם־הנוסעים.

„זאת היא!" קרא לפתע אחד השוטרים. הוא ניגש אל הצעירה ושאל אותה לשמה. „תמר דרנס," ענתה ונעצרה.

מעצרה של תמר דרנס, דיילת ודוגמנית לשעבר, הוארך בשמונה ימים, שאחריהם שוחררה בערבות. גליון־האישום שהוכן במהרה על־ידי התביעה כלל שישה עמודים ובהם 12 פרטי אישום ו־30 עדים. תמר דרנס הואשמה בהפצת צ'קים ללא כיסוי ובקבלת מוצרים בחנויות ובסופרמרקטים שונים במירמה, בסכום כולל של 40 אלף לירות בשנים 1977—1978. היא הואשמה גם בגניבת צ'קים ובזיופם, בניסיון לקבל מהבנק, במירמה, זיכוי של 13 אלף וחמש מאות לירות, דבר שלא עלה בידה, וכך, למעשה, התגלתה למישטרה.

בנוסף, הואשמה תמר דרנס בכך שקיבלה תעודת דיילת על שם מרים שקד, ובאמצעות תעודה זאת הופיע בבתי־מלון בארץ וקיבלה שרותי־אירוח בשווי של אלפי לירות.

בחודש ספטמבר 1978 היא גרה עם מרים רוטשטיין, שממנה גנבה דרכון, 750 מארק, 200 דולר ו־100 פרנק, ובחודש ספטמבר 79' יצאה את הארץ דרך נמל־התעופה בן־גוריון, כשהיא מזדהה כמרים רוטשטיין.

צו־גירוש. הדמות שישבה על ספסל־הנאשמים במשך החודש האחרון היתה שונה לחלוטין מדמות נערת־הזוהר, שנעצרה בנמל־התעופה. תמר דרנס הופיעה לבית־המישפט כשראשה עטוף מיטפחת צחורה. לבושה צנוע, פניה נקיות מאיפור, וללא תכשיטים. על פניה היתה הבעה של התעלות רוחנית. בא־כוחה, עורך־הדין משה זינגל, טען כי תמר חזרה בתשובה. עורך־הדין הציג לפני בית־המישפט מיכתב־ברכה מהרבי מלובביץ לכבוד חתונתה של תמר עם אברך מכפר חב"ד.

ההגנה הגישה גם תזכיר קצין־מיבחן שהשתרע על פני ארבעה עמודים אך נאסר לפירסום. אחד מעדי־ההגנה היה דודה של תמר, שסיפר כי כאשר נולדה, לא היתה מקובלת על־ידי אביה, דבר שהיו לו תוצאות טרגיות בעתיד — הוריה של תמר לא רצו להחזיקה בבית והעבירו אותה לטיפול סבתה. הזקנה התקשתה לטפל בנערה הצעירה, וזו החלה מתגלגלת בבתי־יתומים ובמוסדות שונים בארץ.

לפני שנים אחדות התארסה תמר, אך הארוס ברח לחוץ־לארץ. תמר קיבלה הלם ובעיקבות זאת עשתה את מה שעשתה.

לדברי עורך־הדין זינגל פיצתה תמר את כל האנשים שבהם פגעה, והחזירה להם את כספם במלואו. היא אף כתבה למישטרה מיכתב, שבו ביקשה לעמוד לדין.

בבית־המישפט הסתבר כי תמר דרנס חזרה ארצה בעיקבות צו גירוש, שהוציאו נגדה שלטונות הולנד — לשם נסעה בעיקבות אהובה — אחרי שריצתה שם עונש־מאסר על ביצוע עבירות הדרמות לאלה שביצעה בארץ.

„חשוב על טובת־הציבור." עורך־הדין הביא לבית־המשפט עדויות כי הרבנים שמחה הכהן קוק ונפתלי בר־אילן פרשו את חסותם על תמר. כתבו הרבנים: „זה זמן שאנו עוקבים אחר דרכה, לפני החתונה ואחריה, ונכונו לדעת כי ישרה היא. מעשיה כנים והליכותיה החדשות מתוך הכרה מעמיקה ומחשבה יסודית. אנו מצרפים בקשתנו לבקשתה לנהוג בה מידת הרחמים, תוך ידיעה איתנה כי אכן בעזרת השם לא תחזור לסורה."

העיד יצחק, בעלה הטרי של תמר: „החלטתי להתחתן עם תמר אחרי מה שעשתה, ביודעי שהיא עומדת למישפט. זו לא היתה הצגה. נוכחתי לדעת שמה שעשתה היה דבר חולף. התכתי הרבה בשר החי כדי להתחתן איתה מבחינת חברה ומבחינת הורי, שלא קיבלו זאת. תמר היא רעיה נאמנה ותהיה אם למופת."

השופט חיים שפירא סיכם כי תמר אכן עברה עבירות חמורות

מתוחכמות ומתוכננות. „עלי לחשוב לא רק על עניינה של האשמת אלא אף על טובת הציבור," קבע השופט. הוא ציין כי בדרך־כלל נהוג לשלוח במיקרים כאלה את הנאשם לתקופת מאסר ממושכת, אך בהתחשב בדו"ח קציניות המיבחן ובדברי עדי־ההגנה שאכן תמר חזרה בתשובה, החליט השופט לדון אותה למאסר על תנאי של שנה.

דרכי חיים

מזונות מבית־הכלא

שופט פסק כי אסיר המרצה עונש מאסר, חייב לשלם לאשתו דמי מזונות בסך 15 אלף לירות לחודש

איך לאלץ אסיר שפוט להתגרש מאשתו, ולשלם, בעודו נתון בבית־הסוהר, את מזונות הילדים, גם אם אינו רוצה בכך? תשובה לכך מצא עורך־הדין ציון סמוכה, כשייצג, בתביעת מזונות את רחל פרץ אשתו של דניאל פרץ שנשפט לפני שנתיים על ביצוע שוד מזויין ונידון למאסר של ארבע וחצי שנים.

רחל ודניאל נישאו לפני ארבע שנים, כשרחל היתה בת 17. מיד אחרי החתונה נולד בנם הבכור, ושנה אחרי כן בן נוסף. רחל לא ידעה על העבר הפלילי הקודם של דניאל, ומעצרו בעיקבות ביצוע השוד בפתח־תיקוה הווה לגביה הפתעה.

כבר בחודשים הראשונים לנישואיהם היה ברור לה כי חיי הנישואין האלה אינם ממלאים את ציפיותיה. „זה היה נורא," סיפרה השבוע. „כשהתחתנתי חשבתי על כוכבים נוצצים. הייתי ילדה והוא היה החבר הראשון שלי. שבוע אחרי החתונה התחילו המריבות והצעקות. הוא לא עבד, ולא היה בכלל בבית. לא חשבתי על גט או משהו כזה, הייתי ילדה קטנה וטיפשה. אך כשהוא נעצר והתברר לי שהתחתנתי עם פושע שהולך לשבת בבית־הסוהר, ושאני אאלץ לגדל לבד שני בנים, התבגרתי ואחרי שנה, כשפיתאום ראיתי שאני בהחלט יכולה להסתדר לבד ואין כל סיבה שאשאר נשואה למי שאני לא אוהבת ולא מסתדרת איתו, אז פניתי לעורך־דין ורציתי שיסדר גירושין."

„זנתה ומורדת". בתחילה הסכים דניאל, אולם אחר־כך התחרט, וטען כי אשתו היא האשמה, וכי הוא אינו חייב במזונות. הוא העלה שתי סיבות: „היא זנתה והיא מורדת." על פי הפירושים הרבניים אשה שזנתה היא אשה שבהיותה נשואה קיימה יחסי־מין עם גבר שאינו בעלה. במצב זה חייב בעלה לגרשה, כי על פי ההלכה היא אסורה עליו. אשה מורדת, פירשו הרבנים, היא אשה שאינה מתגוררת עם בעלה. על כך אמר השופט אריה אבן־ארי בפסק־הדין שחייב את הבעל לשלם מזונות, בעודו יושב בכלא־רמלה: „הבעל דנן שפוט בגין שוד אלים לתקופה של ארבע וחצי שנים, ולכן אין אשתו עימו. הרי זה בחינת לעג לרש לטעון בנסיבות כאלו כי הפסידה אשה מזונותיה מאחר שאיננה עם בעלה." הטיעון הראשון מתבטל מאליו, כי אז חייב הגבר לגרש את אשתו.

„מה שהוא רצה באמת," אומרת רחל, „זה לעשות לי צרות. שבזמן שהוא יושב בבית־הסוהר אני אעבוד ואפרנס את הילדים, ואחר־כך כשהוא ייצא, הוא יתחיל לעשות עניינים בקשר לגירושין, ולדרוש ממני כסף כדי להסכים לגט".

שנים־עשר סעיפים. לבני הזוג דירה בשיכון ליד יפו. מחציתה הדירה רשומה על שם הבעל, והמחצית השנייה על שם האשה. באמצעות עורך־הדין שלו הודיע חניאל כי הוא מוכן לרשום את מחצית הדירה על שם שני בניו, בתנאי שגם רחל תעביר את המחצית השייכת לה על שמם. ואז, אם תינשא בשנית, היא תחוייב לשלם לו שכר־דירה עבור השימוש בדירה. רחל סירבה, והחליטה לפנות לבית־המישפט בתביעה כי בעלה ישלם מזונות לשני הילדים.

סמוכה הגיש לשופט רשימה של שנים־עשר סעיפי הוצאה הדרושים לכלכלת הבית. סך כל ההוצאות הגיע לחמישה־עשר אלף לירות מאתיים עשרים ואחת לירות בחודש.

„על שם התובע רשומה מחצית הדירה," טענה רחל באמצעות עורך־הדין שלה. „אשר ממנה ניתן לפרוע את חוב המזונות. ואם אינו מסוגל לפרוע מזונות אשתו, חייב הוא לגרשה."

צמוד למדד. בחקירה שערך נציג הבעל, הוא לא חקר כלל את רחל לגבי ההוצאות. ולכן, בפסק־הדין הכריז השופט כי מאחר שלא היה כל ערעור או חקירה בעניין גודל הסכום, הרי הוא מקבל אותו כמות שהוא. הוא חייב את הבעל בתשלום כל המזונות שהאשה ביקשה, וקבע כי הסכום יעודכן בהתאם לעליית המדד.

מישטרה

איך לשחרר דתון?

המישטרה אינה מגיבה, לכן שיחרר בית־המישפט את הדרכון למרות חוויזה המזוייפת

עורך־הדין המתולתל יוסף שור הם, היה מרוצה. הוא גילה סוף סוף דרך לשחרר את דרכונו של מרשו.

לפני כשנה נעצרו יגאל צעירי ונסים בובטס באשמת זיוף אשרות כניסה לארצות־הברית. הם היו עצורים זמן מה, ואחר כך שוחררו. מאז ועד היום לא הוגש נגדם כתב־אישום. בעת שיחרורם בערובה

במדינה

(המשך מעמוד 65)

פט המחוזי בסידרת מעשי שוד בתחנות־הדלק בבית־חנן, גדרה, נחלים ובנמל־התעופה בן־גוריון. התובעת שרה פריש, טענה בבית־המישפט כי מימצאי מעבדות ה־מישטרה הוכיחו שהתרמילים ש־נמצאו בתחנות־הדלק השדודות נורות מאותם הרובים שנמצאו ב־בית־הקברות. כיוון שהאחים זוהו במפורש על־ידי המורה שראתה אותם רגעים ספורים לפני השוד בטרם העלו את המסיכות על פני־הם, ביקשה התביעה להרשיעם גם בסידרת העבירות של חודש או־גוסט.

מישפט

העד טעה בזיהוי

העד זיהה בבית־המישפט את הנאשם הלא־נכון, והשופט ציווה לשלוח לעד את פסק־הדין

השופט אורי שטרוזמן כתב ב־פסק דינו, כי יש לשלוח העתק למר משה עזומי מראשון־לציון. משה עזומי כלל לא היה צד בתיק זה, אבל הוא היה האיש, אשר ב־שנת 1977, כאשר גילה שביתו נפ־רץ, ונגנבו מתוכו חפצים יקרי־ערך, הפך עצמו לבלש פרטי. הוא חשד בפועלים הערבים שעבדו ב־בניין שליד ביתו. כדי לאתרם פנה לקבלן, קיבל את כתובותיהם ושמו־תיהם, ויחד עם שוטר ממישטרת ראשון־לציון נסע לתאן־יונס. שם ביקשו את עזרתו של שוטר מקומי. בביתו של אחד מפועלי הבניין, זוהייר אבו־נימר, מצאו את כל הרכוש הגנוב. הוא גם הודה בכל במישטרה. אחרי זמן קצר במעצר, שוחרר אבו־נימר מסיבות רפו־איות.

מישפטו התחיל רק כעבור יותר משנתיים בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב. העדים עלו בזה אחר זה על דוכן־העדים וסיפרו על הפריצות שהיו בבתיהם. אז עלה עזומי עצמו על דוכן־העדים, וסיפר בגאון על מיבצעו הבלשי, וכיצד תפס את הגנב.

אבו־נימר שישב בתא־הנאשמים הביט בו בתמיהה ושאל: „אתה מכיר אותי? אתה היית בביתי?" והעד עזומי, שבוי בלהט הצלחתו, ענה בביטחון גדול: „כן זה אתה, בביתך הייתי ושם נמצאה הסחורה הגנובה."

דממה בבית־המישפט. ה־מישפט נמשך כרגיל, ורק כאשר עלה על דוכן־העדים סמל ראשון חליל אל־מצרי, ממישטרת תאן־יונס, התברר הסוד. אחרי שהתובעת יהודית אמסטרדאם חקרה אותו ב־דבר מעצר החשוד ומציאת הסחורה הגנובה בביתו, אמר השוטר מ־יוזמתו: „אבל האיש שעצרתי אז לא היה הנאשם הזה, זה היה איש אחר ששמו פתחי אבו־האטר, גם הוא תושב תאן־יונס." דממה נפלה בבית־המישפט.

התובעת ביקשה את דחיית ה־מישפט כדי לברר את הדבר, ואכן גילתה שהאשם האמיתי הוא האטר, שמצא את תעודת־הזהות שאבדה לזוהייר, והשתמש בה שנים אח־דות. לזוהייר האמיתי לא היה כל עבר פלילי, והוא היה תלמיד תי־כון, כאשר אירעו הפריצות. הוא כלל לא ביקר בישראל מאז שנת 1974.

אחרי שהתברר הכל, ובית־המישפט כתב פסק־דין מנומק שבו זיכה את הנאשם מכל אשמה ופסק לו 2,500 ל"י כפיצוי, והמליץ גם על הגשת כתב־אישום נגד האשם האמיתי, ציווה השופט לשלוח הע־תק מפסק־הדין אל העד הזריז, ש־כמעט הכניס לבית־הסוהר אדם חף־מפשע.

שופט כמו שוטר

פניית החשוד לא נענתה אלא בהצהרת השופט, כי הוא יודע חשבון

„זה היום שלנו," חייכו החוק־רים, באי־כוח המישטרה לפני שו־פט המעצרים. אל היום שבו מש־מש הד"ר מנחם בוכוויץ כשופט תורן, מתייחסים השוטרים כאל יום חג. תיקי המעצרים מועברים בשיטת הסרט־נע, כשהחוקרים אינם משתדלים לשכנע את השו־פט בטענותיהם, ומאידך אינם נאלצים לעמוד בחקירה צולבת מצידו. השופט בוכוויץ ידוע כמח־מיר במייוחד, ולמראהו מאיצים העצירים הוותיקים בבני מישפחו־תיהם להשיג עורך־דין של הרגע האחרון, שכן שמועה הידועה ב־מסדרונות בית־המישפט היא כי אצל השופט בוכוויץ, בלי עורך־דין, אתה אבוד. טענותיהם של השוטרים מתקבלות בדרך־כלל במלואן, ואף יותר מזה.

השופט בוכוויץ מעמיד עצמו ל־עתים כבר־סמכא בענייני המיש־טרה, יותר מהמישטרה עצמה. כשבא־כוחה דורש מעצר של מיס־פר מסויים של ימים שעל פי שי־קול דעת החוקרים דרושים להש־למת החקירה, מוסיף לו השופט עוד כמה. שיהיה. כך נוצר הרו־שם ששופט־השלום בוכוויץ רואה בימי המעצר חלק מן העונש.

„לא יכול לתת יותר." כך, למשל, דרשה המישטרה לעצור לחמישה ימים שניים, החשודים במיסחר בחפצים גנובים. במקום

שופט בוכוויץ
המישטרה חוגגת

שבהחלטת השופט תקוצץ הדרי־שה, כפי שקורה לרוב, החליט זה כי לא יהיה די בחמשת הימים הללו לשם חקירה, וציווה על מע־צר של שבעה ימים.

במיקרה של חליל קופטי, הצ־טער השופט שהתקופה המירבית למעצר היא רק 15 יום.

חליל נחשד בניסיון למכור תכ־שיטים גנובים, בחנות ברחוב אלנ־בי. על אף שהודה במעשה והס־כים לשתף פעולה, דרשה המיש־טרה לעצרו לתקופה המכסימלית הקבועה בחוק. בהרגשת קיפוח פנה חליל לשופט ושאלו: „בש־ביל מה? למה חמישה עשר יום?" התשובה שבה זכה היתה: „מצ־טער, אני לא יכול לתת יותר." החשוד שלא האמין למישמע אוז־ניו חזר ושאל: „חמישה־עשר יום, אתה יודע מה זה?" גם שאלה זו לא נותרה ללא מענה: „זה יותר מעשרה ופחות מעשרים. אני יודע חשבון."

להשיג גם באריזות שי

קריסטל
עלבטוח
שאל כל לקוח
מכונות כביסה ומקררים

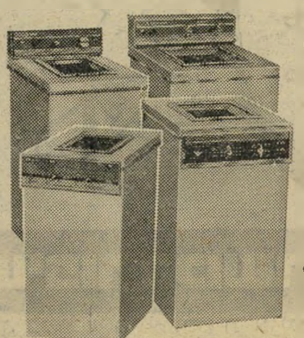

- 150,000 לקוחות קריסטל מרוצים יאשרו זאת.
- מכונת הכביסה היחידה שלה 15 שנות בטוח ושרות.
- קריסטל שווה הרבה יותר ממחירה – היחידה שזכתה בתאר "הקניה הטובה ביותר – 1980".

מזל החודש:

טלה

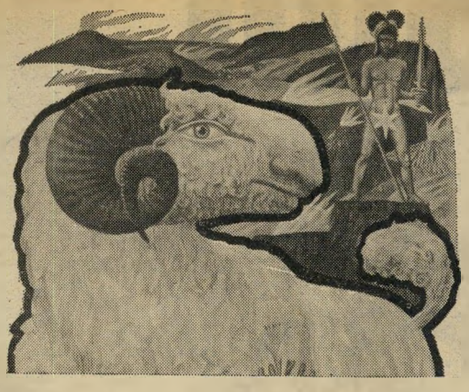

לאה רבין דחפה את בעלה

מזל טלה הוא הראשון בגלגל המזלות, ומסמל את ההתחלה, הראשוניות, והבראשיתיות. הוא התינוק של האסטרולוגיה. בעוד מזל הדגים הוא האחרון בגלגל, נסתר ומורכב שקשה להבינו, הרי לטלה, כתינוק שזה עתה יצא לאוויר־העולם, אין מה להסתיר. הוא גלוי, מובן, וברור לכל אחד. ומכיוון שהוא הראשון והילדותי, הוא רואה קודם כל את עצמו ואחר כך את האחרים. ברור לו שכל רצונותיו חייבים להתמלא מיד. הוא פזיז, נמהר, וחסר־סבלנות. כוכב מארס שהוא השליט של טלה, מסמל מרץ, שאיפה לכוח, חיוניות וגבריות, עצמאות, אימפולסיב־יות, חלוציות וראשוניות.

מזל טלה הוא מזל אש, ולכן בן־טלה חי בפעילות בלתי־פוסקת. כל חייו הוא נמצא במירוץ מהרפתקה להרפתקה, ומפעילות יוצרת וחדשנית לעוד פעילות מסוג זה. בן טלה צריך שתהיה לו מטרה מוגדרת. יש לו חשיבה מהירה, הוא רואה את סוף הדרך הרבה לפני שהאחרים הבינו את ההתחלה, וראשו שופע רעיונות מקו־ריים. הביצוע המדוקדק לפרטי פרטים כלל אינו מעניין אותו. הוא רוצה לראות את התוצאות המוצלחות מיד ובמהירות.

הטלה הוא מנהיג. המרץ והכוח שופעים ממנו, וכתוצאה מכך הוא מוכן לשאת על כתפיו את הנטל, יותר מכל אחד אחר ללא לאות או עייפות. הוא חדור רוח צעירה, ואינו מאמין בזיקנה. קשה למצוא בן־טלה שידאג ויחסוך לימי הפנסיה. ימים אלה לדעתו פשוט לא יגיעו, והראיה, צ'רלי צ'פלין בגיל 70 בנה מישפחה וגם הוליד תינוק.

הטלה מהיר־מחשבה, גלוי, כן, אמיתי וחצוף, ולעתים בעל חידוד לשוני אירוני. ראשו הוא הנקודה הרגישה בגופו. אין כמעט טלה שלא יתלונן על כאבי־ראש יותר מהמקובל אצל האחרים, ובעיקר על סבל ממיגרנות. על בני טלה להשגיח על ראשם מפני פציעות.

בני־טלה רבים הם ג'ינג'ים או שלפחות עור פניהם נוטה לגוון אדמדם, ומתלהט במהירות, כמובן, בגלל השפעת המאדים (המארס). על דוד המלך אומרים שהיה בן מזל טלה. כתוב כי היה „נער אדמוני ויפה מראה". אדמוני, מפרשים: בסימן מאדים. ואכן, אופיו וחייו מתאימים לתיאור של טלה. כל חייו הנהיג מילחמות ושפך דם.

המיקצועות המתאימים למזל טלה קשורים איפוא במרץ, יוזמה, יצירה, חלוציות והרפתקנות, כושר הנהגה וכושר ביצוע מעולה. דמויות בנות טלה: הבדרנית־זמרת

לאה רבין
להעלות ולהוריד

אריה דיצ'ין
להינשא כמה פעמים

רבקה מיכאלי המופיעה כדמות חיונית, מלאת מרץ ובדיחות ספונטניות, ודן בן־אמוץ, הידוע בחוש ההומור ומעורר אסוציאציה של ילד שלא התבגר.

אמנים ויוצרים רבים משתייכים למזל זה. הסופרים שארל בודלייר, ניקולאי גוגול, מוסיקאים כיוהאן סבסטיאן באך ויוזף היידן, יחד עם השחקנים — מרלון ברנדו, סימון סיניורה, ג'ולי כריסטי וצ'רלי צ'פלין

בין המנהיגים אדולף היטלר, ניקיטה חרושצ'וב, ובארץ, להבדיל אלפי הבדלות, יושב־ראש הסוכנות היהודית אריה דולצ'ין.

תצייר — וינסנט ואן־גוך צייר בהרבה צהוב ובצבעים עזים המבטאים את המזג המתלהט של מזל אש.

מיקצועות הקשורים לצד הגברי והתוקפני של מארס, הם של אנשי־צבא, מנתחים, מוהלים ושוחטים לצד ספורטאים, מהנדסים, מכונאים ומגלי־עולם.

התכונה הבולטת של טלה במישור האהבה היא הצורך לכבוש כיבושים רבים ככל האפשר ולהאדיר את הרגשת ההצלחה. כשבן טלה מתאהב הוא אינו מחכה אפילו לילה אחד על־מנת להספיק לחלום על בת זוגו, הוא מיד ניגש לכיבוש בהתלהבות עצומה. כאשר כבש והשיג, אין הוא נעצר לחשוב ולהתחשב בשותפה. ההרגשה ש„קודם כל אני חשוב" אינה נותנת לו להבין את הזולת. ותוך זמן קצר מתחילות מריבות אכזבות ופירוד. לכן בני טלה הנישאים בגיל צעיר ימצאו את עצמם נשואים יותר מפעם אחת. לבן טלה הנישא בגיל מבוגר יותר יש סיכוי טוב לנישואים יציבים וארוכי־ימים. גם אז אין מי שיבטיח נאמנות לבת־הזוג לאורך השנים, כי גיחות קצרות מחיי הנישואים, אינן נחשבות בעיניו, ורק יוסיפו מעט דלק לאש הבוערת בתוכו.

נשים בנות טלה נחשבות שותפות מוצלחות מאד לכל אחד. שאיפה עזה לבעל מצליח גורמת להן לדחוף ולעשות רבות למען התקדמותו, כך שבמישפחה שבה נמצאת בת־טלה, תבלוט ההצלחה של הבעל. הדוגמה הקלאסית לכך היא רעייתו של ראש־הממשלה לשעבר לאה רבין שגרמה לבעלה לעלות וללא כוונה ליפול.

המזלות המתאימים למזל טלה — הם מזלות האש: אריה וקשת; ומזלות האוויר: תאומים ודלי.

השבוע תפגשו באנשים חזקים, ישרים וכנים שיתעניינו בכם ובמעשיכם, ויציעו לכם את עזרתם ואת כתפם כמישענת וכ־מקום מרגוע. דאגו לשלם חשבונות חש־מל, מים, מיסים ובי־טוח, הזנחה עלולה לע־לות לכם ביוקר, למ־רות שאתם עתידים לשפר את המצב הכס־פי בקרוב בעזרת כסף שיגיע לשותפכם לחיים.

* * *

השבוע תשקיעו מרץ רב לקדם את מע־מדכם, ואתם עלולים להיתקל במריבות ובחיכוכים בתחום ה־

מיקצועי. תפגשו חב־רים אוהבי יופי, בעלי נטיות אמנותיות, הם ימשכו אתכם לביקור בתערוכות, קונצרטים ומופעי־בידור אחרים. הסיפרה 6 עלולה ל־הביא לכם מזל ה־שבוע, יום שישי גם הוא עתיד להביא מזל.

* * *

השבוע תעסקו בספורט, תחביבים שונים, שעשועים, בילויים ואפילו הימורים. תחו־שו התלהבות ושימחה, תימשכו לאנשים מאר־צות רחוקות שייגרו את תיאבונכם לנסיעות ארוכות, אך הפורקן יצא בעריכת מסעות יותר קצרים. סיכויים טובים לזכייה בהתער־בות ובהימורים שונים ומשונים, ואלה מכם שלא יתפסו לכל זה, יבלו חלק ניכר מזמנם עם ילדיהם.

רומן חדש שהתפתח במקום מיקרי ובאופן שכלל לא העליתם בדעתכם, שי־נה את חייכם, ואתם חשים מאושרים קימ־עה ואפילו יציבים. הזמן מתאים לתיכנון נישואין, ואם הפחד מלווה אתכם בעניין זה והפיקפוקים רבים, אל תהססו, זה צעד נבון. לכל זמן ועת לכל־חפץ תחת השמים. הצבא שוב יזכר בכם בזמן הקרוב, הכינו את עצמכם לכך.

* * *

נסיעות קצרות בדרך האוויר מצפות לכם בקרוב, ואתם כבר בקדחת מסעות. מחשבה רבה מוקדשת לעשיית רווחים מהירים, רעיו־נות מוצלחים שיבריקו במוחכם יביאו הכנסות תוך זמן קצר. אל תס־תכסכו עם עמיתיכם לעבודה, התאפקו וביל־עו, זה ישתלם. בני מזל שור ירשיטו עזרה מע־שית, כדאי להטות להם אוזן. צאו לחיק הטבע.

* * *

הופעתכם תקרון השבוע יופי, לבביות והרגשה נעימה, רבים יחפשו את קיר־בתכם, תבזבזו יותר מדי זמן בפיטפוטים, תעזו ותטלו יוזמה ב־פיתוח קשרים. קרו־בות מישפחה נחמדות תבאנה לבקר, הגברים יחושו מוקפים ביותר מדי נשים, וחוש ה־בררנות הטבעי יתער־רר. גם נשים תעדיפנה להימצא מעט יותר ב־חברה גברית, תוכלנה למצוא אותם ב־לימודים, הרצאות ומקומות תרבותיים.

הטלאים יכולים לנ־שום לרווחה. מצב־הרוח האפור שדבק בכם בשבועות האחרו־נים נעלם כלא היה. תחושו שוב חזקים, שופעי מרץ, התלה־בות ויוזמה, אבל הש־גיחו לתפור את כל החורים שבכיסים, ש־כן הכסף יזרום מהם והסוחרים יחגגו על חשבונכם. תרצו להפתיע את בני זוגכם במתנות? זה יעלה לכם בממוני ספרים או טלוויזיה צבעונית, עולים בשקלים רבים. גם הבילויים שתכננתם לזמן הקרוב לא ייתנו לכם בחינם, לכן טלאים חבי־בים שימרו על כספכם. אל תבזבזו.

* * *

סערות ריגשיות וצי־פיות גדולות משותפכם לאהבה גורמות לאכ־זבות, אך לא יקשה עליכם להתאושש מהן. תהיו מאד מבוקשים, בעבודה ירעיפו עליכם שבחים רבים על הבי־צוע המעולה. חוש ה־הומור יוציא אתכם ממצבים מביכים שהכ־נסתם את עצמכם ואת חבריכם בהת־להבות וללא מחשבה תחילה. שימו לב לבני מזל אריה, הם מעוניינים להושיט עזרה.

* * *

ידידים חדשים ויש־נים יתקשרו אליכם לפתע ויבקשו את חב־רתכם, כמו כן תוצע־נה לכם הצעות מוש־כות שתוכלנה לפתוח בפניכם קאריירה חד־שה, או לפחות קידום משמעותי בתפקידכם הנוכחי. אלה שעוס־קים בכתיבה יעבדו קשה, והרעיונות יצוצו בשפע. הו־רים, הכינו כסף, ילדיכם עומדים לבקש סכום שעלול ליצור חור בתקציב.

* * *

השבוע התייחסו לבני זוגכם בכפפות של משי, שכן עלולות ל־התרחש מהפכות גו־רליות בחיי המישפחה. רגישות גבוהה מדי תביאכם לידי רוגז רב והתפרצויות מוגזמות. מתנו את מצב־הרוח המשתולל. התנהגותכם המוזרה תחלוף כלא היתה בתום השבוע, והשלום והשלווה יחזרו. בריאותכם מתחזקת והתצטנויות וכן המחלות שהטרידו אתכם באחרונה, יחלפו.

* * *

אריות שאגו בקול גדול. שוב חזרתם ל־עצמכם. דחפים חזקים ליצור משהו חדש יבי־או אתכם לארגן את חייכם מחדש בביט־חון והתלהבות. תוז־מנו למקומות שבהם תייצגו את עצמכם ב־מיטבכם. הכינו תיל־בושת מקורית שלא תבייש אתכם. אתם הרי יודעים כבעלי טעם טוב. אך עדיין עליכם להיזהר מכוויות, פציעות ושריפות בבית, כתו־צאה מחוסר זהירות שממנה תסבלו.

* * *

הקפדנות והדיוק ב־עבודה ישתפרו, ויצייר־נו אתכם לטובה. בני מזל טלה מרגישים את־כם, ומסיבה זו וגם מסיבות אחרות, מצב־הרוח אינו על הגובה. אתם חולמים לשנות דברים רבים, אך משום מה אינכם מצליחים. תקדישו מחשבה רבה לשותפיכם לחיים ולעבודה, ותכירו אנשים מעניינים בנסיעה או בלימודים וייתכן שאפילו דרך טלפון, מיכתב או ...עיתון. ההתפתחויות הצפויות מהיכרות כזו יכו־לות אולי להפתיעכם. נוחו בשבוע זה.

עצמאי ושכיר

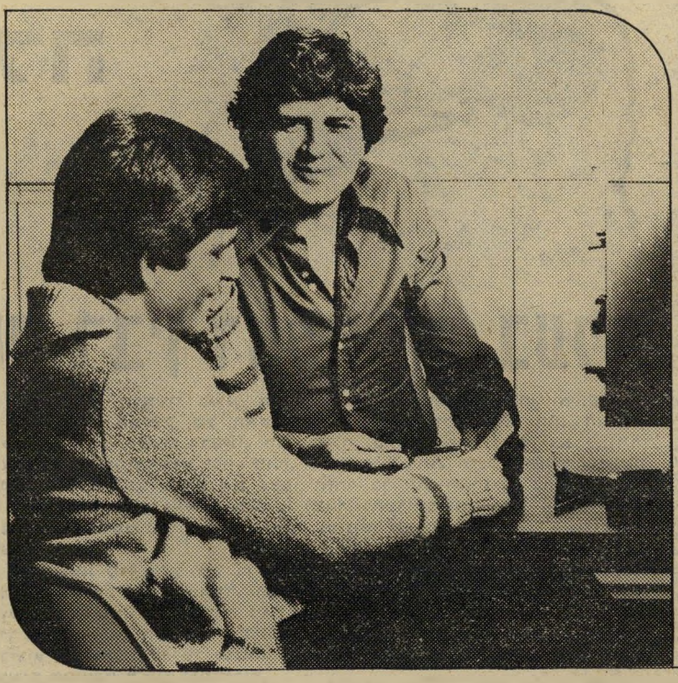

אם מס הכנסה נותן למה לא תקבל?

רק עד 31 במרץ
תהנה מהקלות במס הכנסה בקופות הגמל שלנו

31 במרץ הוא תאריך ששווה כסף. זהו המועד האחרון להשלים הפקדותיך בקופות הגמל של בנק לאומי ולזכות בהקלות במס הכנסה. אם עדיין אינך חבר באחת הקופות – הצטרף עוד החודש. אם הינך חבר – הזדרז והשלם הפקדותיך ותהנה מהקלות לכל שנת המס.

"עצמה" – הקופה הגדולה והוותיקה ביותר – לעצמאי.
"שיאון" – לתשואה גבוהה– לעצמאי.
"תעוז" – לשכיר.
"קופה מרכזית לפיצויים" – למעסיק.
"רמון" – לעצמאי ולשכיר. "צור" – לחקלאי.

חשוב! ברגע האחרון

החל ב-1 במרץ הועלתה תיקרת ההפקדות מ-36,000 ל״י ל-60,000 ל״י לשנת מס. נצל זכויותיך עד ה־31 במרץ 1980.

פרטים נוספים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד, בנק ערבי-ישראלי, בנק עליה-לאומי
ובמשרדי הקופות: שד' רוטשילד 19, תל־אביב, טלפון: 652375(03).

בנק לאומי הבנק שלי.

בנק לאומי

האם ק"ם פיתרון לבעיית הריבוי של רציחות הנשים בידי בעליהן ומאהביהן? אם כן, הוא טמון במאורעות שקדמו לרצח

רוצחי הנשים

יוסף אשכנזי דקר את אשתו למוות במיקלט לנשים מוכות בהרצליה; שלמה סימן־טוב ירה באהובתו בלב התחנה המרכזית בתל־אביב; ישראל קישינובסקי היכה במוט ברזל בראשה של אשתו, והטמין את גופתה בחצר ביתו; דויד חדד עצור בחשד להטמנת רימון־הנפץ בתוך המכונית, שבה נשרפו למוות אשתו ובתו; אבי חכים, ימאי שהגיע ארצה לחופשת־מולדת, ירה בחברתו לשעבר, והתאבד.

אלה הם רק הבולטים שבין מעשי הרצח, שבוצעו בחודשים האחרונים, אשר בהם מצאו נשים את מותן, בידי בעליהן או מאהביהן. במרבית המיקרים קדמו לרציחות מעשי אלימות חוזרים ונישנים, שהסתיימו רק עם מותן של הנשים המוכות. למרות שהתקיפות היו מעין אות אזהרה לעתיד להתרחש, לא ננקטו, באף אחד מהמיקרים, צעדים מעשיים להגנתן של הנשים.

לחיצה אחת על ההדק

אחדים מהרוצחים בוודאי מביעים חרטה. בדיעבד הם מבינים את היעוות השטני ואת חוסר ההיגיון האנושי המביאים אדם לפתור בעייה באמצעות רצח, ומצטערים על כך. במרבית המיקרים פעלו רוצחי הנשים מתוך חולשה ריגשית, מבלי שתכננו את מעשיהם ומבלי שיכלו לשלוט עליהם. עתה צפוי להם, אם יורשעו ברצח, העונש היחידי הנגזר על עבירה זו — מאסר־עולם.

הבעל

יוסף אשכנזי רצח את אשתו, כרמלה, מפני שסירבה לבטל תלונה אשר הגישה נגדו במישטרה, ושבעיקבותיה הועמד לדין.

במיקרה של יוסף אשכנזי התייחסה המישטרה דווקא בחומרה למעשיו. סימני האלימות הקשים על גופה של כרמלה, והעובדה שנאלצה להימלט מפניו ולחפש מיקלט, לא הניחו לשוטרים להתעלם מהפרשה. נגד אשכנזי נפתח תיק פלילי והוא הועמד לדין. אולם דווקא המישפט היה אחד מן הגורמים שהביאו למותה של כרמלה.

מישפטו של אשכנזי נקבע למועד שלו יותר משנה אחרי התקיפה. במשך כל אותו הזמן הסתובב אשכנזי משוחרר והיה

האשה שנרצחה

כרמלה אשכנזי מצאה את מותה, לפני כחצי שנה, במיקלט לנשים מוכות בהרצליה. בעלה, יוסף, דקר אותה למוות באמצעות סכין קפיצית. למרות שכרמלה התריעה בפני המישטרה על הסכנה שבה היא חייה יום־יום, השיגה אותה ידו של בעלה.

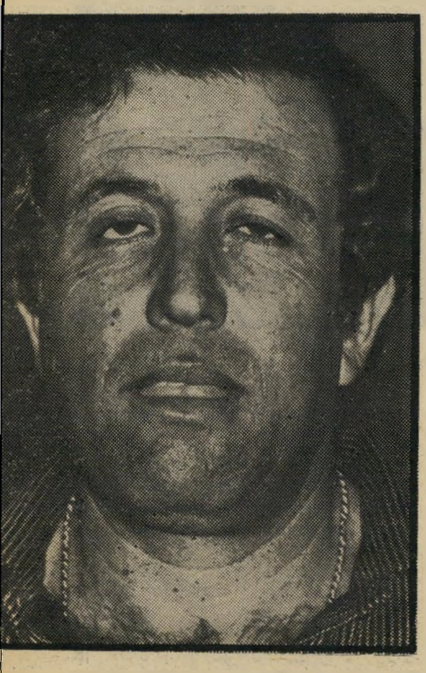

ההרוגה

רחל ויינבוים נרצחה לפני כחודש וחצי בידי המאהב שלה, שלמה סימן־טוב.

האם ניתן היה למנוע מהם להגיע לרגע זה ולהציל את חיי הנשים?

פסיכיאטר ידוע טען, כי הסיבה לריבוי מעשי רצח על רקע רומנטי, טמונה בייצר החיקוי, המתעורר בהשפעת פרשות־רצח קודמות. אנשים הנתקלים בלבטים בפתרון בעיותיהם עם בנות זוגם, מתפתים לאמץ פיתרונות המגרים את הדימיון. פיתויים כאלה טמונים בסיפורי־רצח מרגשים שאירעו בסמוך להתעוררות הבעיה. כאשר הוא שומע על מיקרה דומה, מתעורר אצל האדם יצר החיקוי, ואז, ברגע של חולשה, הוא פותר את בעייתו באותה הדרך.

פיתויים מגרים קיימים לאו־דווקא בפרשות רצח רומנטיות. פיתויים כאלה מוצאים את ביטויים גם בפרשות פליליות רבות אחרות. כך למשל עלול שוד־בנק נועז לגרות את דמיונו של אדם השרוי במצוקה כספית, ולעורר בו את יצר החיקוי. אך חיקוי מסוג זה הוא נדיר ביותר.

הסיבה לכך נעוצה ביסודה בהבדלים שבין מעשה־רצח לבין כמעט כל עבירה פלילית אחרת. מן המפורסמות הוא, כי אדם המוכן להקריב למען מטרה מסויימת את חייו, מסוגל לרצוח אפילו מנהיג אשר מופקדת עליו השמירה הטובה ביותר. לא כך הדבר לגבי שוד־בנק. בעוד עבירות אחרות, ייתכן שהיה לו הסיכוי לשוב לשפיות־דעתו ולחזור בו. בהעדר כל מחסום ממשי, מהוות רציחות הנשים גורם חוזר ונישנה לחיקוי.

למעשה, לא ניתן כמעט למנוע רצח בעת התרחשותו. אין אפשרות לחבר לגופה של כל אשה מערכת־אזעקה שתופעל בעת הצורך, כפי שמחברים לכספות הבנקים. אזעקה כזו גם לא תרתיע אדם הפועל בלהט יצריו. אך אם קיימת אפשרות למנוע את הרצח, הרי היא טמונה איפשהו בין האירועים הקודמים למעשה הרצח.

כרמלה אשכנזי הגישה נגד בעלה, יוסף, תלונות רבות במישטרה, בגין תקיפה ואיומים, קודם שרצח אותה במיקלט לנשים בהרצליה (העולם הזה 2186). במיקרים רבים מזניחה המישטרה את הטיפול בתלונות מסוג זה. השוטרים מעדיפים, בדרך־כלל, להרגיע את הרוחות בין בני הזוג ומסתפקים בהשכנת שלום־בית זמני. התלונות נדחות מחוסר עניין לציבור.

טיפול זה מהווה מעין עידוד פאסיבי לבעלים להמשיך במעשיהם. היחס הסלחני שמגלה כלפיהם המישטרה, מאפשר ביצוע תקיפות אלימות נוספות. בהעדר כל רסן, מתפתחות תופעות האלימות, עד שהן מגיעות לשיאן, במיקרה הגרוע, במעשה רצח.

ההורג

שלמה סימן־טוב ירה באהובתו אחרי שחודשיים לפני־כן תקף אותה ואת מעבידה.

(המשך מעמוד 69)

מוסדי להמשיך ולהציק לכרמלה. שלושה ימים לפני תחילת המישפט הופיע אשכנזי בביתן לנשים מוכות, שבו שהתה כרמלה אחרי שברחה מפניו, והפציר בה לבטל את התלונה. כאשר סירבה — רצח אותה. עצם מיצוי החוק וההעמדה לדין אינם מיחרים, אפוא, את הבעיה. קיימת חשי־בות ראשונה במעלה לאופן שבו מטופ־לים מיקרי האלימות. טחנות־הצדק טוח־נות לאט. הזמן הרב שעובר מביצוע ה־עבירה ועד לסיום ההליכים המישפטיים מחליש העונש, אינו פועל לטובת ה־נשים המוכות. הן ממשיכות להיות קורב־נות, ודווקא בכך שזמן מפעילות את החוק ומפיסות תלונות, הן מגדילות את הסכנה לחייהן. הבעלים רואים בסחבת רק סימן־חולשה מצד החוק, ומנצלים את הזמן כדי לנקום בנשים.

במצב זה נוצרת אווירה של הפקרות. נשים רבות נמנעות לכן מלהגיש תלו־נות נגד בעליהן. הן חוששות כי פנייה למישטרה רק תגרור אחריה מעשי אלי־מות נוספים. מאידך, אי־הגשת תלונה, מגבירה את ביטחונו של הבעל כי אין כוח שיכול לעצרו, והוא ממשיך במעשיו.

תוכנית נסיונית לשיפוט מהיר

דוגמא טמון בזירוז ההליכים המיש־פטיים. אם יובאו לדין בעלים בזמן לביצוע העבירה, יראו כי יש דין ויש דיין. גם הנשים יראו כי החוק יכול להגן עליהן, ולא יחששו להתלונן.

במוסד השיפוט הצבאי קיים מושג הנקרא שיפוט מהיר. באמצעותו מובאים לדין חיילים הנאשמים בעבירות מישמעתיות קלות יחסית, תחת להביאם לבית־דין צב־אי. שבו קיים תור ארוך למישפט, נשפ־טים חיילים אלה על־ידי המפקדים ב־יחידותיהם. כך מזורזים ההליכים המישפ־טיים, וממוצה הכלל שלפיו העונש המר־תיע ביותר הוא זה הבא בסמוך לביצוע העבירה.

בית־המישפט בתל־אביב עומד לפתוח בתוכנית נסיונית לשיפוט־מהיר מעין זה. במיסגרת תוכנית זו, שהועתקה מבית־המישפט האמריקאי, יובאו נאשמים בעבי־רות מסויימות, לפני שופטים מיוחדים לכך, ממש באותו היום שבו בוצעה העבירה. במקביל לשיפוט מזורז זה, צריכה לפעול מערכת שתבטיח כי זכויותיהם של הנאשמים לא יקופחו.

הבעל החשוד

ישראל קישינובסקי רצח את אשתו, פאניה, והטמין את גו־פתה ליד פחי האשפה. כשנעצר טען: „אבוי, אני אלמן!"

האשה הקבורה

גופתה של פאניה קישי־נובסקי נמצאה כאשר כלב נבר באדמה וחשף את כף רגלה. השוטרים הוציאו את הגופה.

הנחה זו מוצאת ביסוס גם במיקרה ה־תיע. בעשותו זאת מתחשב בית־המישפט לא רק במעשה עצמו, אלא גם במה שהיה יכול לגבוע ממנו.

כאשר שיחרר השופט שלו את סימן־טוב, הוא התחשב אך ורק בעבירה ש־בגינה נעצר. שלו התעלם מן הבאות, מתוך הנחה שלא יוכל למנוע את הדב־רים לאורך זמן.

אם היה שלו יושב אז בדין כשופט מהיר, יכול היה לקבוע, כי מעשה ה־תקיפה של סימן־טוב מהווה אות אזהרה לבאות. על סמך כך, אם החוק היה מאפ־שר זאת, היה שלו מטיל על סימן־טוב עונש חמור, שאינו מתחשב רק בתקיפה עצמה, אלא גם בסכנות הטמונות בהישנר־תה. כך, על־ידי שילוב של שני הגורי־מים — שיפוט מהיר ועונש חמור כאחד — היתה קיימת אפשרות להציל את חייה של רחל ויינבוים ולמנוע מסימן־טוב ל־התייסר כל חייו בגלל מעשהו.

השיפוט המהיר לבדו מסוגל לטפוח על פניו של אדם, ולהוות גורם מרתיע לטווח הקצר. עונש חמור המוטל תוך כדי השיפוט המהיר, מסוגל לסייע בידי אדם להתמודד עם מציאות הבאה אחריו, גם כשהיא מרה. אחרי שריצה עונש כזה, הוא יודע כי בבית־הסוהר קיימת מציאות מרה עוד יותר. המודעות לה עשוייה למנוע מעשה פזיזי.

המחשבות הנזעמות על אהובתו המבלה את עיתותיה עם מעבידה. ספק אם הליך מישפטי מזורז היה מונע את הרצח.

סימן־טוב פעל מתוך סערת־רגשות ריג־עית, כאשר רצח את רחל. עונש מהיר היה מסוגל לדחות את ההתפרצות, אך המצי־את המכאיבה היתה נשארת כשהיתה. כדי להתגבר עליה היה צריך לבוא גורם נוסף.

כאשר אדם יורה, למשל, באוויר מתוך שימחה בעת טכס חתונה, יכול בית־מישפט לקבוע, כי היה בכך זילזול בחיי בני־אדם, שהיו יכולים להיפגע מהיריות. למרות שלא נפגע איש, יכול בית־המיש־פט להטיל במיקרה כזה עונש חמור ומר־תיע. בעשותו זאת מתחשב בית־המישפט לא רק במעשה עצמו, אלא גם במה שהיה יכול לגבוע ממנו.

כאשר שיחרר השופט שלו את סימן־טוב, הוא התחשב אך ורק בעבירה ש־בגינה נעצר. שלו התעלם מן הבאות, מתוך הנחה שלא יוכל למנוע את הדב־רים לאורך זמן.

אם היה שלו יושב אז בדין כשופט מהיר, יכול היה לקבוע, כי מעשה ה־תקיפה של סימן־טוב מהווה אות אזהרה לבאות. על סמך כך, אם החוק היה מאפ־שר זאת, היה שלו מטיל על סימן־טוב עונש חמור, שאינו מתחשב רק בתקיפה עצמה, אלא גם בסכנות הטמונות בהישנר־תה. כך, על־ידי שילוב של שני הגורי־מים — שיפוט מהיר ועונש חמור כאחד — היתה קיימת אפשרות להציל את חייה של רחל ויינבוים ולמנוע מסימן־טוב ל־התייסר כל חייו בגלל מעשהו.

השיפוט המהיר לבדו מסוגל לטפוח על פניו של אדם, ולהוות גורם מרתיע לטווח הקצר. עונש חמור המוטל תוך כדי השיפוט המהיר, מסוגל לסייע בידי אדם להתמודד עם מציאות הבאה אחריו, גם כשהיא מרה. אחרי שריצה עונש כזה, הוא יודע כי בבית־הסוהר קיימת מציאות מרה עוד יותר. המודעות לה עשוייה למנוע מעשה פזיזי.

אם יאמץ בית־המישפט שיטה דומה של זירוז הליכים לגבי בעלים או מאהבים, הנאשמים במעשי תוקפנות, היא עשוייה לצמצם את התיפעה. שיפוט מהיר יכול להוות את המחסום לביצוע מעשי רצח נגד נשים מוכות. עונש הבא בסמוך לבי־צוע התקיפה, עשוי למנוע את הבעל מ־להיכנע לריגשותיו, ולבצע מעשים העלו־לים להובילו בסופו של דבר לידי רצח. אך הניסיון מלמד כי במיקרים רבים אין בכך די.

הדשנים לפני שרצח את אהובתו, רחל ויינבוים, בתחנה־המרכזית ב־תל־אביב (העולם הזה 2215), נעצר שלמה סימן־טוב אחרי שתקף את רחל ואת מעבידה, שאותם הפתיע בנסיבות אינטימ־יות (העולם הזה 2207). בעוד שהמישטרה טענה אז בפני שופט המעצרים, כי קיים חשש שסימן־טוב יתקוף שנית, וביקשה לעצור אותו לשיבעה ימים, החליט השו־פט אפרים שלו לעצור אותו ל־24 שעות בלבד. „אם בוערת חמתו של החשוד עד כדי כך שמנוי וגמור איתו לפגוע בחברתו," קבע השופט, „מי לידנו יתקע שלא יע־שה זאת כעבור שיבעה ימים, ואפילו לא יותר?"

השאלה מה היה קורה אילו היה מאריך השופט את המעצר, תישאר בוודאי סתומה לעד. לא ברור גם אם במיקרה זה היה שיפוט מהיר משחרר את סימן־טוב מ־

החשוד

דויד חדד מסתתר מפני המצלמה, חדד חשוד בהטמנת רימון הנפץ, שהביא למותן של אשתו סנדרה, ובתו טלי. בחקירתו הכחיש את גירסת המישטרה.

הקורבן

סנדרה חדד נשרפה למוות יחד עם בתה לפני כשלושה שבועות, כתוצאה מהתפוצצות שאירע במכוניתה. סנדרה טענה בעבר כי בעלה עומד להורגה.

מקורה של התעלמות זו יכול להיות בחוו־סר עונש מרתיע, שאם היה מוטל מיד אחרי התקיפות הראשונות, יכול היה ל־הביא לייתר מודעות למחיר הרצח. גם כאן, אם חדד היה הרוצח, שיפוט מהיר ועונש חמור מבעוד מועד, היו יכולים להוות את הפיתרון.

אך לא תמיד באה התוקפנות רק מצד הגברים. קורה, אם כי לעתים רחוקות, שגם נשים נוקטות אלימות או תוקפנות כלפ גברים. דוגמה בולטת לכך היא התי־בצרותה של מלכה חגג בדירה ברמת־גן, כאשר ביקשה לירות למוות בעלה (העולם הזה 2216). מדוע התופעה שכיחה יותר אצל גברים, זהו נושא לעיונם של פסיכו־לוגים. אך את הבעיה יש לפתור תוך מיצוי כל הדרכים הקיימות.

יוסי היימן ■

הבת

טלי חדד לא היתה אמורה להיות במכונית. החוקרים מניחים כי הרוצח התכוון להרוג את האם.

זוג תחתונים אחד של דלתא מספיק לך להגיע ללונדון, חינם!

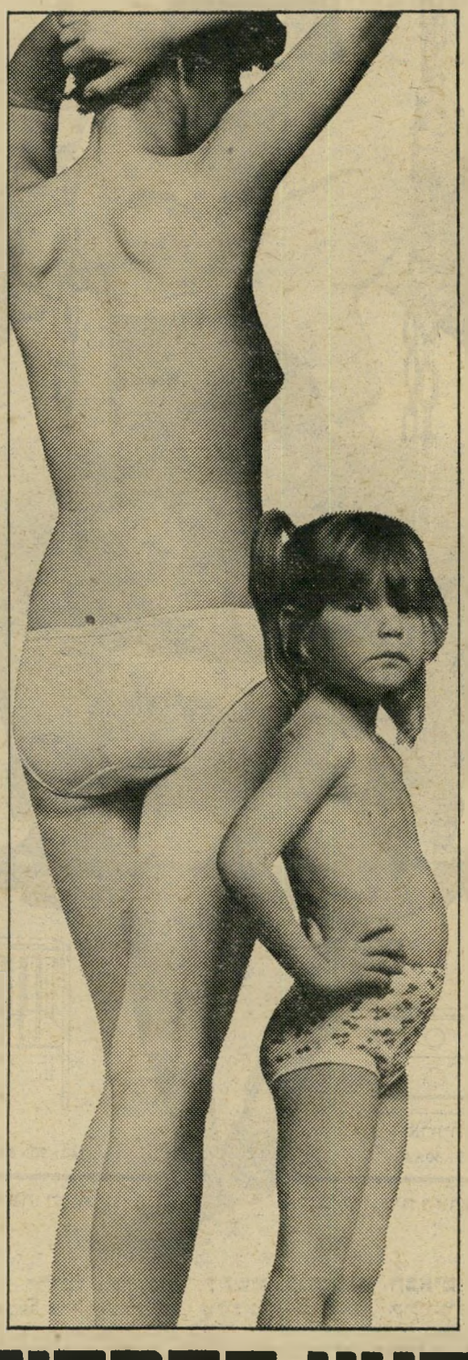

- 3 כרטיסי טיסה ללונדון (הלוך ושוב).
- 5 סופי שבוע במלון לרום אילת-כולל טיסה הלוך ושוב.
- 250 חולצות T מודפסות.

כל אשר עליך לעשות הוא:
לשלוח את האריזה הריקה (עטיפה מודפסת ועטיפת נילון ריקה) של תחתוני נשים או ילדות לת.ד. 729 תל–אביב. על–גבי האריזה צייני בכתב ברור את שמך, שם משפחתך, כתובתך ומס' הטלפון שלך והשלימי את הסיסמה:
"טבעי....."
על–גבי המעטפה צייני–"הגרלת הפרסים של דלתא". זכרי, כל אריזה נוספת מגבירה את סיכוייך לזכות!

משך המבצע — 15.4—12.3.
ההגרלה תערך ב— 20.4
בנוכחות רואה החשבון של דלתא.
ההשתתפות אסורה על עובדי חב' דלתא, משרד הפרסום ומשפחותיהם.

לדלתא תחתוני נשים המחמיאים לכל הגילים ולכל הגזרות:

מיני דלתא

מידי דלתא

מקסי דלתא.

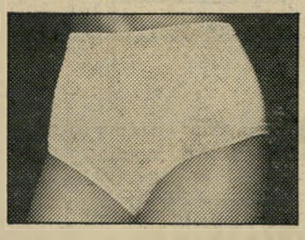

טבעי שלובשים דלתא

הצטרפי למבצע הפרסים של דלתא

נביעה

אוהב ילדים מכל הגילים.

פרסום מיטל

רהיטי כל גיל מלווים את ילדך בנאמנות, בכל הרגעים היפים...
עם הגיע התינוק מבית החולים לחדרו, יחכה לו הריהוט המושלם, הכולל שידות לאחסנת חיתולים ובגדים, ארוניות למשחקים, שולחנות טיפול ומיטת התינוק המיוחדת, שזכתה להמלצתה של המועצה לצרכנות.

יחד עם הילד גדלים גם הצרכים. את מקומם של מיטת התינוק ושולחנות הטיפולים, ימלאו הכוניות לספרים הראשונים ומיטות נוער מהודרות בשלל דגמים וגדלים, שישרתו אותו במשך שנים ארוכות ומהנות. היום הראשון בבית הספר הוא יום מרגש, לכל הדעות, וגם כאן נוטלים

רהיטי כל גיל חלק בשמחה. שולחנות כתיבה בדגמים שונים: על רגל, בין ארוניות, שולחנות כפולים וכולם עם מגירות רבות תכולה.

כל פריט ניתן להשגה בחמישה צבעים מרהיבים: ירוק, אדום, חום, כחול ואורן טבעי. שולחנות הכתיבה ומיטות התינוק להשיג גם בכתום.

רהיטי כל גיל יוצרים חדר מקסים שטוב לחזור ולהתרגע בו גם בחופשות מהצבא. קניית רהיטי ילדים איננה משחק ילדים. לכן, כשאת מתכננת את הריהוט לילדייך, בחרי בכל גיל, האוהב ילדים מכל הגילים.

רהיטי כל גיל —
מנגריית גבעת ברנר.

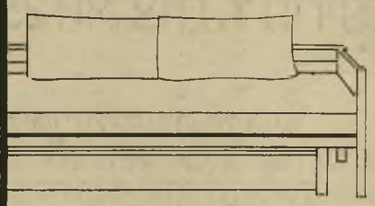

דגם 226 — ספה כפולה
70×57.6×190 ספה תחתית 70×25×190.

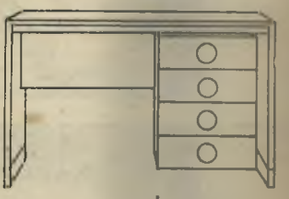

דגם 220 — שולחן כתיבה 4 מגירות
55×72×120.

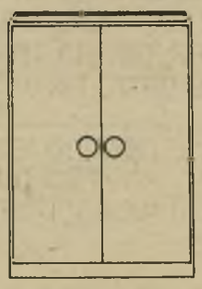

דגם 200 — ארונית
עם דלתות 30×90×90.

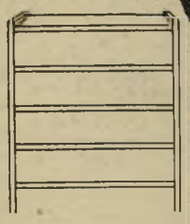

דגם 22
ארונית טיפולים לתינוק
4 מגירות 60×92×82.

דגם 224 — שולחן כתיבה
2 מגירות עם רגל 55×72×90

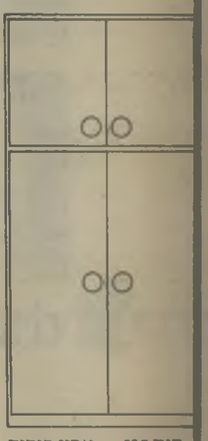

דגם 225 — ארון בגדים
6 דלתות 60×180.5×134.

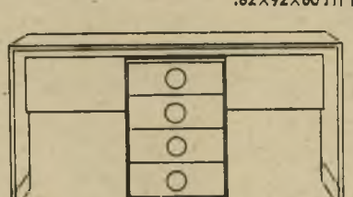

דגם 221 — שולחן כתיבה כפול
55×72×150.

דגם 214 — ארונית עם מגירות
40×30×45.

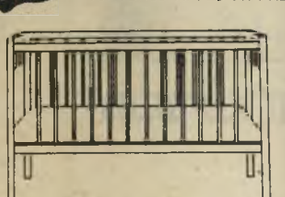

דגם 59א' — מיטת תינוק
בשני גדלים: 60×90×120, 60×90×140.

תצוגה מרכזית וייעוץ- תל-אביב: דיזנגוף 201. חיפה: הרצל 32. אלנבי 117, בית הזורע, שמרת. גבעתיים: ויצמן 10.

רהיטי „כל גיל" להשיג במקומות הבאים:

חיפה והצפון: חיפה: מחסן מרכזי לצפון, כביש כפר אתא, בניני רצף, קולוג'ניק. הרצל 32, קולוג'ניק. בית הזורע שמרת, אלנבי 117. נווה שאנן, צוציק. ק. מוצקין, „שי לתינוק", שדרות וייצמן. עכו: בן־עמי 55, חיים יעקובוביץ. נהריה: רח' הרצל, נאדלר משה. כרמיאל: מרכז מסחרי חדש, שרה נחום. צפת: רח' ירושלים, הרשקוביץ יגקו. טבריה: אחים אהרונוביץ, תחנת אגד החדשה. עפולה: רהיטי וולדמן. טבעון: „הפיריון טבעון", טופוביץ. מירת הכרמל: „בייבי לנד", מרכז מסחרי חדש. בנימינה: רח' המייסדים, דור־און הדר. קרית־שמונה: „רהיטי קרן", יוסי אוחיון. נצרת: עודה מאהר, אל־חנוך 1025/17. ק. אתא: „לתינוק ולילד". בית־שאן: פינגרהוט אסתר. מרכז ודרום: תל־אביב: „שילב", אבן גבירול 14. „שם", בוגרשוב 26. ירושלים: „שילב", יפו 68. „כל־גיל", אבן גבירול 5. „דירן", אזור התעשיה תלפיות. כאר־שבע: „שילב", הרצל 90. ראשל"צ: „שילב", הרצל 73. „עמי וחמי", רוטשילד 43. רחובות: „רהיטי אלון", אחד העם 22. סיפובסקי, בנימין 6. רמת־גן: הרצל 57. בני־ברק: רבי־עקיבא 90, שטוצברג. „לילך", רבי עקיבא 106. חולון: „תינוק כל", כיכר וייצמן. הרצליה: „כל גיל", סוקולוב 99. נתניה: „כל בו מאיר", שמואל הנציב 15. כפר־סבא: „במבי", רח' וייצמן 54. חדרה: „פינת הילד", ה. סמואל 47. נאות אפיקה: „גילגי" מרכז מסחרי.

דבר שבועי

מוחמד עלי הרושובסקי של הספרות הישראלית ✶

ארץ־ישראל הישנה והמרתקת ✶ ההצטברות השירות של מישל חדד

מי מריבה

המתורגמן

רוח רעה מהלכת מזה שנים מיספר ב־מיסדרונות חקר הספרות של אוניברסיטת תל־אביב, ומטילה חתיתה על מרצים צעי־רים שקידומם נעצר. הרוח הרעה היא רוחו של **בנימין הרושובסקי**, פרו־פסור לספרות שמעודו לא השלים את עבודת הדוקטוראט שלו. הקמתה של או־ניברסיטת תל־אביב ומותו בטרם עת של הפרופסור **יוסף האפרתי**, צברו כוח חסר תקדים בידיו של הרושובסקי הנ"ל, שעל פיו ישק דבר ויתנהל חקר הספרות באוניברסיטה זו.

מסיבות שונות (שלדעת כמה מתלמידיו נובעות מכך שהגיע לגיל המעבר) הסב הרושובסקי הנ"ל בשנים האחרונות חלק מהתעניינותו האקדמית לשטחי התירגום והשירה. הוא החל מתרגם בשיטתיות חרושתית דברי־שיר מחצי תריסר לשונות לשפת הנביאים והכוהנים, תחת שם העט **ה. בנימין**. ראשית, הוא הביא בעברית משיריו של **ברטולד ברכט**, הניקראים כמו חוברו בידיו של **אורי צבי גרינ־ברג**. אחר החל לפרסם שירים, פרי עטו, תחת שם העט **גבי דניאל**.

קורבנו החדש של הרושובסקי הנ"ל, הוא הסופר היהודי הנהדר **שלום עליכם**, הנחשב בעולם כולו קלאסיקן. בנימין הרו־שובסקי החליט להביאו בעברית העילגת שלו משירית של המשוררת הרוסיה הנה־דרת **אנה אחמטובה**. אחד מהמרצים הבכירים לספרות באוניברסיטת תל־אביב, המתקומם נוכח מעשיו ומחדליו התרגו־מיים של הרושובסקי, מביא בשורות הב־אות, תחת שם העט **משה ספרא**, ביקו־רת המסילה ספק במעמדו הרם של הפרו־פסור בלא הדוקטוראט, מציגה אותו כ־שרלטן ומעוררת שאלות תמהות ביותר לגבי כמה מסגולותיו. ואלה דבריו של משה ספרא כלשונם:

הינ, רוני בת־ציון, פצחי רינה! העי־לוי, הנאון, ה'סיני ועזקר הרים' בנימין הרושובסקי, עשה זאת שוב! על פני שמונים שמורים ומעלה של 'שימן קריאה' 10 מזכוז שוב ב. הרושובסקי ר/או ה. בנימין ר/או גבי דניאל בדברי שירה, הגות, תרגום, כאשר שמו מופיע על עמודי 'שימן קריאה' למעלה מעשרים פעם.

מהי בשורתו של המאור הגדול הפעם? I am the best! I am the best! I am the best! **הוא אשר נאמר**: מוחמד עלי של הספרות העברית!

שאם לא כן, מה הטעם, למשל, להשקיע מאמץ, לבזבז משאבים, כספי־ציבור, ול־תרגם מחדש שירים של אנה אחמאטובה שתורגמו כבר על־ידי רחל, לאה גולד־ברג, אברהם שלונסקי? ! אמת, אין משו־רדים אלה מגיעים לקרסוליו של ה. בנ־ימין, גם בקריאתם בשירה הרוסית נופלת, בידוע, מזו שלו, ואף־על־פי־כן, שכה אחיזה, גם כידם עלה פעם לחרוז איזה חרוז נסבל, או לתרגם כמה שורות.

הנה, מיד אנו משווים תרגום־שיר של 'קוטלת קנה' כרחל עם תרגומו של ה. בנימין, למען תהיה לקוראים היכולת לש־פוט בעצמם (ראה: זה לעומת זה).

דומני שדי בהשוואה שהובאה כאן, ואין צורך בנתחנות־יתר, כשביל להבין מה בין לחנים מתנגנים לבין גרימת־חצץ. מה בין משורר אמת, לגראפומן־אנרופומן. ואף־על־פי־כן, משום כבודה של רחל המשוררת, יורשה לנו להתעכב קצת על הבית הראשון שכתרגומה (שראה אור בקובץ 'שירת רוסיה') בהשוואה עם הנוסח המאוד לא שירי ומשוררי של בן־תחרותה:

אנה אחמאטובה אומרת בפסוק הראשון של השיר: "Tak bespomoshtchno grud kholodyela" (בתעתיק לאטיני). לאמור, כה חסר־ישע, אין־אתים, היה החזה בצמרמורת הקור שאחזה בו. רחל ויתרה בתרגומה על החרוז, כשביל לשמור על עיקרה של התמונה.

נהיה בכחינת ה'מכנים תבן לעפריים' אם נספר כאן שרחל כתבה בכיכול שירה רוסית בעברית, שהמיבה לחרוז, ולחני השירה הרוסית ומקביהה היו חלק אינטג־רלי של ישותה, והנה דווקא משום היותה משוררת אניתי־טעם שכואת, ידעה שב־תרגום מותר לעתים לוותר על חרוז בש־ביל להציל את נשמת־השיר. וכך עשתה. ואילו כן־תחרותה, מוחמד עלי זה של ה־ספרות העברית, שתרגומה של רחל, בשאר התרגומים של שירת אחמאטובה לעברית, היו לנגד עיניו שעה שבא להפגין עליונו־תו בכיכול — סביר להניח שאמר לעצמו כך: „א־הה; רחל נכשלה ולא הצליחה לחרוז — אני אצליח! אני אראה להם! אני אלמד אותם לקח!" ה'אני־ניסט' הזה חרז: „קור פשט בחזה ולא השתי... / על יד ימין לבשתי" מה פתאום 'לא השתי'? איפה זה כתוב אצל אחמאטובה? וכיצד זה מתיישב עם ההגיון הפשוט? שאם לא חשה, מאין ידעה שקור פשט בחזה? אל תשאל קורא נכבד, אין מקשין קושיות להרושובסקי.

זה ועוד:

אפשר כמובן וכידוע לשלול כיום כתיבת שירה חרוזה, שקולה, מתוך הטענה שה־מקצבים ההארמוניים, המלודיים, או המו־טוריים רחמנא ליצלן, אינם הולמים את הוויתו המסוכסכת, את עולמו הטרוף של האדם בן זמננו, וזכותו של כל אחד, כמו־בן, לכתוב בכל העולה על רוחו, שהרי הנייר סבלן. אבל אי־אפשר להכחיש ש־אחמאטובה כתבה שירה חרוזה, שקולה, הארמונית, בריתמים קצובים, סימטריים, ומי שבא להציג בפני הקורא, שאינו מכיר את שירתה במקור, גירסה עברית שאינה אלא גריסת חצץ צורמנית, שלמשמעה פומרות השערות, אינו אלא זייפן העושה זייפנותו קרדום לחפור בו.

ואולם, תרומתו הייחודית הזאת של הרו־שובסקי להכרת השירה הרוסית המודרנית מצטנעת בפני תרומתו העקרית הגדולה, המכרעת, להכרת שלום עליכם 'על כ־אמת', 'בפעם הראשונה בעברית'. כאן הוא ממש שובר את כל השיאים. ומהי בשורתו כאן? תרגום מילולי של אידיו־מים! זהו! לא פחות ולא יותר!

מאז ברא לעצמו האדם ניב־שפתים ציורי, אידיומים בלע"ז, מוחזק ומקובל ש־תרגומו המילולי, אם הוא נעשה בכובד־ראש, הוא עניין נלעג ואוויל, אלא אם כן מטרתו לברר את דעת הקריות. מטפ־הבדיחות הלשוניות בכל השפות נוצרו מתרגום מילולי של אידיומים. עוד זכור כמה צחוק עורר אותו מתרגם מאנגלית, כאשר תירגם את הניב: to spill the beans", שמקביל לו לערך הניב העברי: „לגלות סודות מן החדר", ל„לשפוך את השעועית". מפתיע שלשונא נדי לו אז. „האיש מספר אחד של תורת הספרות ב־ארץ..." בנימין הרושובסקי, נותן לו הכ־שר לעשות כך. אינכם מאמינים? אדרבה, ראו כיצד הוא עצמו מתרגם:

„או אני מן הסתם מתחילה להצטדק: זה ההוא, אחות, לא מתראים כל השבוע — כוץ! שלי ברוגז, מציץ בספר"... בש־ביל שתובן שפת 'אין־קוצץ' תרגומית זאת, שמקורה האידי פשוט בתכלית, נציין כי מדובר פה באשה המצטדקת בפני בעלה על שאחרה להגיש לו את ארוחת הצהריים בשל פגישתה עם אחותה, שלא התראתה אתה כל השבוע. אבל אין מועיל בהצ־טדקויותיה ובעלה ממשיך לכעוס ומציץ בספר. כאן, למען ההבינות, עלינו לציין כי כדי שלא יטעה הקורא לחשוב שה־מצטדקת לא התראתה עם אחותה בגלל הכוץ, מפנה אותו ה. בנימין להערה כי 'כוץ!' באידיש הוא כימוי חוק לשטו־יות' או 'הבלים'. למה, אם כן, הקורא, הוא מכנים אותך לבזין הזה? כי הוא החליט לכפות על דיברי העברית נורמות לשוניות כראות עיניו. ומשזל הדבר ל־מישהו שניסה להתגילכם לומר כמקום: „אם אני משקר, אני קוגלאגר" ואז יר־גילכם קוצב הנורמה הלשונית שלנו לומר „אם אני משקר אני אגוז מפוצח".

ולסיום, הבה ננית איזו הנחה: נתאר לעצמנו לרגע קט כי נערי 'שימן קריאה' למיניהם, נתברר להם כי פלוני, שהריק סיפור מצרפתית לעברית, תרגם את ה־מיספר 'dix = vingt = guatre' לא „תשעים" כפשוט אלא „ארבע פעמים עשרים ועשר". המסוגלים אתם לתאר ל־עצמכם, איזו חינגה היו עורכים הרו־שובסקי וחבריו על גוויתו של אותו מתרגם היפוטטי אומלל? אבל כשאלילם הנערץ, ה. בנימין, עושה ממש דבר זה עצמו, בתרגמו מאידיש לעברית את המפ־סר „דיוקהאלבן" — שלכל דובר אידיש פירושו „שניים חצי", — ל„שלושה חסר חצי", הרי שהם מריעים: „לא כא ככושם הזה... שלום עליכם על כאמת לראשונה בעברית..."

אבל מילא, ייסלח להם אלוהי הסוס־רים, המשוררים, המתרגמים חזקרי הספ־רות, הרי נערי 'שימן קריאה' אוכלים מכף ידו של כוהנם הגדול, ואין לצפות מהם למשהו אחר מאשר קריאת ההתפעלות: „קדוש קדוש קדוש!" מה שמכאיב ומת־מיה הוא שכל קרית־ספר שלנו מתאכסת ומתרפסת בפני מעשה השארלטניות, ולא קם עדיין אחד בכל אנשי הספרות שלנו שיישלה אצבע מאשימה לעבר מעשה נוכלות זה.

משה ספרא

הערה: למרות ההאשמות החמורות אר־תן מטיח משה ספרא בפרופ' בנימין הרו־שובסקי (ה. בנימין ו/או גבי דניאל), הרי שמדור זה פתוח, כפי שהיה בעבר, גם בפני הפרופסור.

קלסיקן עולמי

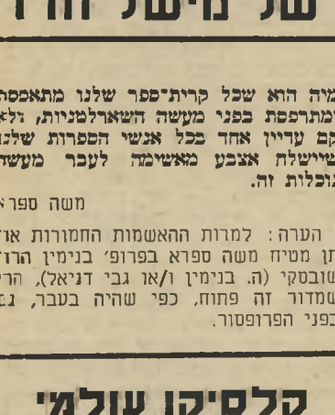

שלום עליכם מוכר כיום כקלסיקן עולמי, שספריו תורגמו לעשרות לשונות והוא נמכר במיליוני עו־תקים. עם תום שנות הקופירייט התחיל בישראל מירוץ מטורף וכל־תי אחראי לתרגום שלום עלי־כם לעברית, מירוץ שבראשו עומד ב. הרושובסקי, השואף לקבל ממישרד החינוך והתרבות את מענקי התרגום.

שירה

היכולת לנשום

מישל חדד (60), משורר ערבי הכותב בערבית ובעברית, אינו מוכר כמעט לק־ורא השירה הישראלי. חדד הוא מהמעולים שבמשוררים הישראליים, וחטא אי־הכר־תו בין קהל חובבי השירה בא לידי ק־ץ עם פירסום מיבחר מתורגם של שירתו מערבית לעברית, תחת הכותרת הצמ־חות*.

בניגוד למשוררים אחרים מבני־המיעו־טים, שמירב שירתם מוקדש למצוקות העם הפלסטיני בממד של סיסמאות על חשבון האיכות השירית, הרי שיריתו של חדד עושה זאת בחלקה בעדנה שירית, העשי־ה להזכיר, ולו במעט, כמה משיריהם של

* מישל חדד — **הצטברות**; עור־כ: ששון סומך; מתרגמים: ששון סומך מנחם מילסון, אליהו אגסי, נעים עריי־ד וחנה עמית־כוכבי; 45 עמודים; הוצאת הקיבוץ המאוחד (כריכה רכה).

זה לעומת זה:

„שירת הפגישה האחרונה" מאת המשוררת הרוסיה אנה אחמטובה, בתרגום המשוררת רחל וכתרגומו הרצחני של הפרופסור הרושובסקי.

תרגום: רחל

בחזה צמרמורת, אין־עזר,
אך קלים צעדי כתמיד.
על ידי השמאלית לבשתי
הכסיה של היד הימנית.
רק שלוש מדרגות, ידעתי,
אך נדמה: מספרן כה רב...
בין עצי אשוח הרוח
התחנן: נמותה יחדיו.
הגורל רמני. שומעה את?
הגורל הרע, הפכפך.
— חביבי חביבי, עניתי,
גם אותי... אמותה אתך...
זו שירת אהרונת פגישתנו...
אל הבית הפכתי ראשי.
בחדר־המיטות עוד נראה לי
אור נרות צהוב, אדישי.

תרגום: הרושובסקי

קור פשט בחזה ולא חשתי,
אך צעדי היו קלים.
על יד ימין לבשתי
כפפה של היד השמאלית.
נדמה היה: הרבה מדרגות,
וידעתי — הן רק שלוש!
היה לחש סתווי בין תרזות:
„תמותי אתי! בלי לחשוש!
כי רמה אותי גורלי,
לאה, זדוני, הפכפך."
עניתי: „אהובי, אהובי!
גם אותי: נמותה יחדיו..."
זהו שיר של פגישה אחרונה.
העפתי עין אל בית חשוך.
רק נרות בחדר־השינה
באור צהוב־אדיש החשו.

נמר של נייר

(המשך מעמוד 73)

משוררי תקופת ההשכלה העברית (ראה: אנתולוגיה ישראלית).

הקובץ נפתח בשיר, שהוא מעין הכרזה לירית מתוך עולמו של חדד: „על הגורן העתיקה אירבתי ניירותי / והסולמות הד־קים היו, רצוצים...“ שיר המסתיים ב־תיאור: „— נחילי נמלים דרסו אותם, זקנו, ועתה דבוקים הם בכנפיהן / הלע־זניות. הקשב־נא לנעימותיהן הרכות, הקשב! / היו שלום, היכולת לנשום“ שירי השני, אילן צעדתי ללא התעלפות, מרכז בעדנה על עולמו: „אל תפתחו את הסגרים / קשרים של חושים עצלים על לשוני / העמסים פלפולי־זמר וקצ־בים / ורוח מרק עדשים...“

בדומה למשוררים הגדלים בפרובינציה תרבותית ועושים כל שביכולתם על־מנת להימלט ממנה, אם לא בגופם לפחות ב־שיריהם, הרי ששיריו של מישל חדד נטו־עים עמוק בנופי הגליל, נצרת והכפר הערבי. הוא מתאר עולם זה בפשטות וב־חסכנות שירית, כמו: „...ואחר כך אני נשוב ונוחת בעמק, ומתעורר / ומחפש כתוך חיקי / את הפת כשמן ובוצתר. / וריחו של אבי שהסר לי בהיותי קטן... וכעת אני מנדף בערבית צחה ונכלם / כי הערבית היא שפה החזה דיבור ניק־לה / למרות הדיבורי הנאני כמילים קשות / למרות הדיעה שהאנטום הסחורי / וכן גם המיראז' / הם שמית ציפורים נתע־

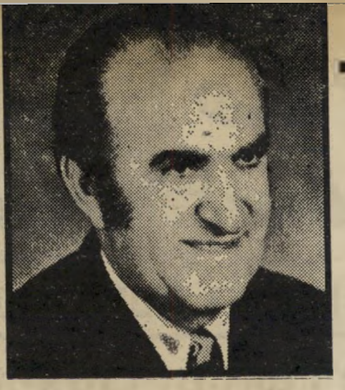

מישל חדד

כשמשמיטים את האות ז"ן, מהמילה מיראז'

בות / הנושאות מות אדום / אך כש־משמיטים את האות ז' / מהמילה מיראז' נותרת 'מירה' / שם חמוד של ילדה קטנה / של נערה יפה / גם אם אינו קיים בעברית...“

לא ניפקד בשיריו של חדד השינוי החד העובר על עולמו, שינוי המתואר בשיריס כמו הנס הראשון, שם הוא כותב: „הפסיקה שליד שתי הכנסיות התעוררה / לקול תפילות־אין־עומק...“ ומסיים במי־לים: „אינני מהנדס ולא אוכל לצייר המשולש הדמיוני / ולקבוע בוודאיותי סמי־קיה ושתי כנסיות / אינני שוגה בהזיות“.

בחטף

יגאל תומרקין בעיקבות פרץ סמולנסקין * שלושה טון נוסח יוסל ברגנר * חיי־המין של הפרות

●● סערה תרבותית רבתי עורר באחרונה האמן **יגאל תומרקין**, כאשר הניח תפילין מעל לגולגולת של חזיר באחת מכיכרות תל־אביב. על מעשהו זה של תומרקין נכתב כי אין לו אח ורע בתרבות היהודית, וזה רחוק מן האמת. סופר־ההשכלה **אברהם־בר גוטלובר** (זכרונות ומסעות) האשים, במיסגרת מאבק ספרותי, את הסופר **פרץ סמולנסקין** (התועה בדרכי החיים) בכך, שבימי שהותו באודיסה הוא הניח תפילין בראש כלב. ●● **מיכ ראוויץ'**, מחשובי סופרי האידיש במאה העשרים, ואביו של האמן **יוסל ברגנר** נפטר לפני קרוב לשנתיים בקנדה. בני מישפחתו של ראוויץ' החליטו לתת את הארכיון והספריה שלו כתרומה לספריה הלאומית בירושלים, ובימים אלה מצוי במיכלי ענק, בדרך מקנדה, מיטענו של הספר המנוח, השוקל כשלושה טון. החלטה זו של בני המישפחה עוררה כעס רב בין חוגי הספרות של אוניברסיטת תל־אביב, הלוטשים באחרונה את עיניהם אל מאגר מקורות הידע והכסף של תרבות האידיש (הרוסובסקי ושות') ●● ברגע האחרון, בטרם הוכנסה חוברת פרוזה שבעריכת **נתן זך** לדפוס, הביא המשורר **ישראל חר** קטע יוצא דופן הקשור במנוח **יגאל אלון**. הקטע הוא תוספת לספרו של אלון בית אבי, שחוברה לפי תביעת המו"לים האמריקאיים שלו, שתבעו מעט מין בספר. הקטע הנוסף עשוי בסיגנון משלו, והוא מתאר מחיי המין של הפרות בכפר־תבור ובקיבוץ גינוסר ●● בדיחה הרווחת באחרונה, בין חוגי הפיזמונאים של תל־אביב אומרת, כי במהלך שלושת הימים שבין מותו של אלון לבין קבורתו הרוויח פיזמונאי הפלמ"ח **חיים חפר** עשרות אלפי לירות מתמלוגי שיריו שהושמעו רדיו ●● על רשימת־הספד שחיבר העיתונאי **אהרון מגד** על יגאל אלון, תחת הכותרת האציל העברי, העיר סופר חיפאי נודע: על הרשימה היה צריך מגד להתום בכינוי „עבד עברי“ ●● למרות המשבר הכלכלי וחרף חוסר האיזון שבתקציבי עיריית ירושלים, ממשיכה זו להזרים כספים רבים לבור חסר התחתית של תיאטרון ירושלים, שבהנהלת **אביטל מוסינזון**. שוב ייאלצו תושבי ירושלים לממן את שיגיר־נותיו של המנהל, המייבא במהלך חודש אפריל לבירה תיאטראות מיסחריים מהרמה השלישית והרביעית באנגליה, רביעיות מוסיקאליות משוויץ ולהקות בידור שכל קשר בינן לבין תרבות הוא מיקרי בהחלט. אחד מפקידי התרבות של העיריה העיר בתשובה לשאלתי, על דעתו בנושא פסטיבל האביב: „אני חושב שאחרי האביב הזה יבוא יום סגריר תרבותי, ולא נוכל לממן עוד את גני־הילדים של העיר...“ ●● חיל ורעדה אחזו במשוררים יושבי בתי־הקפה של תל־אביב, כאשר נודע להם כי המשורר המוכשר ומבקר השירה המבריק **מנחם בן** שב לזירת השירה העברית בשני ספרים הרואים אור בוזמנית בהוצאת פרוזה (ספר שירה וספר ביקורת) ●●

אנתולוגיה ישראלית

קינה על כדי הקפה המרים

מִבְּנֵי הַגּוֹף אֵינָם מִשְׁתַּנִּים
הַדְּקוֹת אֵינָן מוּחָשׁוֹת
אֲנוּ שׁוֹמְעִים בְּלִי קֶשֶׁב
בְּלֹא סִבָּה נִפְגָּשִׁים
וְאָזְנֵינוּ הַמְּוֻסָּחוֹת בּוֹלְעוֹת אֶת הַקּוֹלוֹת
הַפְּזוּרִים בְּלֹא מְחָאָה
וְאָנוּ שְׁנִבְחַנּוּ בְּרַדִיפַת־צֶדֶק
עוֹדֵנוּ מַשְׁחִיזִים אֶת הַקְּלָפוֹת, מַקְפִּלִים אוֹתָן.

בְּעֲלֵי הַקּוֹלוֹת הַמְהֻפָּכִים
אָזְנֵיהֶם רְחוֹקוֹת מֵהֲגֻרוֹנוֹת
הַשְׁלָטִים הָיוּ נְמוּכִים
וְכַאֲשֶׁר הִתְחַשְׁמְלוּ — הוֹסַפְנוּ לְאֹכֶל לְיַד רַגְלֵינוּ
הַקּוֹל הַמְקֻסָּם הוֹסִיף לַעֲבֹר בֵּינֵינוּ לְלֹא מַפְתֵּחוֹת
הַצִּיבִילִיזַצְיָה הִשְׁקִיפָה עַל דָּגְמֵינוּ
נִגְעָה בִּכְגַדֵינוּ לְלֹא זְהִירוּת
שִׁנְּנוּ לָנוּ אֶת הַשְּׁגִיאוֹת מֵעַל לְדוּכָן
יָשְׁבוּ עָלֶיהָ בְּכִפְיָה, בְּהֶכְרֵחַ
הַדְּקוֹת לְלֹא־נִיעַ בְּרִקְעָם
הָעִתִּים — נִרְשְׁמוּ פְּרָטֵיהֶן שׁוּב לָשׁוּב
לֹא יָד לָנוּ בָּהֶן וְלֹא חִדֵּשׁ
וּמֵאוֹם אֵין בְּיָדֵנוּ מִלְּבַד הַהִתְמַכְּרוּת
מֵאוֹם מִלְּבַד תַּחְלוּאֵינוּ הַמְּסֻגָּרוֹת.
אִסְפְּרִנָא אוֹתָן וּבוֹאוּ אַחֲרַי:
אֲנוּ הָאֲחוּזוֹ לְמֵאָה
בְּמוּזֵיאוֹנִים שֶׁל הַכְּתָמִים הָרְחָבוֹת
אֲנִי מֵבִיט אֲחוֹרָה וְאֵינִי רוֹאֶה אֶתְכֶם
אַתֶּם, דְּגְמֵי הַיְשָׁן הָעָרֵב.
בְּנֵי בֵּיתֵנוּ שֶׁאֵינָם יוֹדְעִים מָתַי לִנְעֹל אֶת הַקְּשָׁתוֹת
מַזְכִּירִים זֶה אֶת זֶה לְהַקְפִּיד
הַצְּנוֹרָה מְסַלֶּקֶת אֶת הַהֲעָרוֹת הַחֲשׁוּבוֹת
אֲנִי מְגַלֶּה אֶת נִירוֹתַי הָרַבִּים
וּמְתַיְשֵׁב לִי עַל אֲשֶׁר גָּזְרוּ שָׁמַיִם.
נוֹשֵׁף לִי עַל כַּדֵּי מַקְדִּירֵי־הַפָּנִים.
טוֹב־טוֹב הוּא הַקָּפֶה שֶׁלָּנוּ בְּלֹא מָתֶק
מַר בְּמֻרְחַקֵי־זָרוּת שְׁלֵפוּת.

תרגום מערבית: **ששון סומך**

תיעוד

חלום שנמוג

ישנו מן הסתם בעולם צדק משוררי. צדק זה מעולם לא הערין את אהרון אמיר כמשורר או כסופר. צדק זה מעלה ומחשיב את מעלותיו של אמיר כעורך. במשך קרוב לעשרים שנה ערך בעקביות כתב־עת, שלמרות עליותיו וירידותיו, רכש את מעמד הבכורה בין כתבי־העת שראו אור במהלך שנות המדינה, ושעסקו בספ־רות ישראלית. **אהרון אמיר** ערך קשת הינו ערך קיים, שבלתי ניתן לערער עליו בספרות המדינה, ורבים הם הסופרים הח־בים את ראשית צעדיהם לכישרונו של אמיר כעורך (**עמוס עוז, יצחק בן־נר, א.ב. יהושוע** ואחרים).

לפני כמה חודשים ראתה אור אנתולוג־יה, ובה מיבחר הסיפורת שראתה אור בחוברות קשת. בחודש שעבר ראתה אור אנתולוגיה נוספת מתוך חוברות קשת, הנושאת את הכותרת: תעודה: ארץ־יש־ראל הישנה*. בקובץ זה ליקט אמיר כמה מפניני החלום הארצישראלי, כמו זכרון ראשון של המשוררת **אסתר ראב** המ־ביאה מזכרונות ילדותה במושבה פתח־תיקווה.

המשך כמעט טבעי לזכרונותיה של אסתר ראב הם זכרונותיו של **יעקב יהושוע** (אביו של הסופר **א.ב. יהו־שוע**) בימי התורכים בירושלים. זכרונות המעלים את אותו עולם קסום של ספרדי ירושלים. **צבי א. פומרוק**, מביא חתת נוסח שבכוחו להתמודד עם העשייה החד־שנית ביותר של משוררים עבריים בשירה הישראלית.

מישל חדד הוא נכס תרבותי חסר תק־דים, וחבל שמישרד החינוך אינו בוחר בו למישרת ניספח לענייני תרבות של שגרירות ישראל בקאהיר. בכוחו של מי־של חדד להיות השגריר המעולה ביותר של התרבות הישראלית בבירת מצרים.

* קשת — תעודה: ארץ־ישראל הישנה; עורך: אהרון אמיר; הוצאת מסדה; 301 עמודים. (כריכה רכה).

אהרון אמיר
נטול רידיות נוסטאלגית

נון על **יצחק קומר** (תמול שלשום) ומשם היא עוברת לתיאור קהילת ילדותה בחברון, ובירושלים, באלכסנדריה (שאה־רון אמיר מקפיד בחוברותיו ובתרגומיו לכנותה אלקסנדריה), ושוב בירושלים וב־פתח־תיקווה. תיאור מרתק בפשטותו, המ־קיף קרוב לחמישים שנה בארץ־ישראל מבעד לעיניה של אשה.

בתיאורים נוספים בקובץ זה, מאת **נסיה שפרן, אברהם בר־טורא, סודי ויינגרטן** ועוד, מביא עורך האנתולוגיה, אמיר, פן מרתק ונשכח של ארץ־ישראל אבודה. בניגוד לגחלי הנוסטאלגיה המתק־תקה, כמכובל היום, הרי שקובץ זה נטול את אותה רירויות נוסטאלגית. מעלתו של הקובץ באותנטיות של התיאורים המובאים בו.

הכותרת אהרון שלוש מוכר מיגרש את סיפורו של סוחר הקרקעות, שרכש את מרבית קרקעות אחוזת בית (מאוחר יותר: תל־אביב) מידי הערבים.

לבני הזוג שהתכוננו לבחינות־הבגרות שלו בעזרת חוברותיו התמציתיות והאנ־טי־ספרותיות של **מנשה דובשני**, מסת־בר כי למורה הוותיק היתה אם ושמה **רבקה דובשני**, הפותחת את פרקי יומן החיים שלה בניתוח סיפורו של **ש"י עג־**

כששניכם בספיד אתם אף פעם לא יודעים איך המשחק יסתיים.

ספיד,נעל הספורט המהפכנית החרשה.
היא משהו שעוד לא ניסיתם.
הביטו בה מקרוב. נסו להרגיש אותה.
דמיינו לעצמכם את תחושת הזינוק והתאוצה
המוגברת. שמעניקים לכם קוי הרוחב בסוליה,
הנאחזים בקרקע ודוחפים אותה בכוח.

חישבו על התנועה הקלילה והגמישה
ועל הנחיתה הרכה. שמעניקות לכם
כריות הבלימה (Shock observers)
המרככות את הדריכה.
בעצם, הכנסו לספיד ותרגישו.
ספיד-המגפר נעלי ירושלים בע"מ.

Speed
ספיד נקשרת באהבה

ב' ניסן תש"ם, 19.3.1980 מיספר 2220 עמוד 44 המחיר: 4.00 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

סיפורה האישי של בת־הקיבוץ שנעצרה בחשד השתתפות ב־30 פריצות לדירות

הקינוניקית הפורצת